

Cižbło 1.
2. januara.

Pomhaj Bóh!

Lětnik 26.
1916.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Dušć daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel

F.

↳ Serbske njeđželske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščerńi w Budyšćinje a je tam ša ščtwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostać.

Nowe lěto 1916.

„Nasche dowěrjenje.“ (Hebr. 10, 35. a 36. ščt.)

„O Knježe, pomhaj nětk, o Knježe, daj nětk, šo by šo wschitko derje radžiko!“

Tak nasch „Biblisti pucznik“ pšchi nastupjenju noweho lěta k njebjeskemu Wótzei šdychuje. Njeh šo tajka nutrna próstwa š wjele wutrobow k njebju posběhuje! Modlenje budž š prawym žórkom, š kotrehož šebi troscht a dobru myšl čerćpamy. Bóh naš wěšće wušłyschi. Modlitwa praweho wjele samóže, hdyž šprawna je, a kotra modlitwa mohła šprawnišča być hać ta jeneho luda, kotremuž nješšeczeljo se wschitkich štron se šniczenjom hroža? Šdyž šmy wschitzy, kžěžor a wušćnosć, wójško a lud, šprawne ša šdžerjenje měra byli, dha šu nasche šjednoćzene próstwy wo Božu pomoz we wójnskej nusy wschehomóznemu, šwjatemu Bohu wěšće špodobne. A Boža pomoz běšche widomna w žykej wójnje w naschich mnohich dobyćžach. O njebudžmy njeđžakowni, hdyž nětko hišćće njeje žanych wuhladow na měr!

Njewěšćosć naš nětko tyšchi. Kaž šo štaršćimaj dže, hdyž pšches žyly mēřaz žaneje powješće wot lubeho šyna nimataj, kotrehož regiment je we wótrej bitwje štał, tak w tu kšwilu my wschitzy, haj woprawdže žyly šwět njewě, ščto budže. Hać drje je Bóh w njebješach jeniczi, kotryž do pšchichoda hlada? Wjedža kžěžor a jeho radžiczeljo prawy wupucž š wušćosćow abo pščeražazy šřěđł, š kotrymž by šo nasche dobyćže dospołnišo? Abó

budže mnohosć nješšeczelow naš škóncžnje tola pšchewincž?

Ščtóz na tele štarosćepołne praschenje haj wotmolwja, tón je dowěrjenje šhubil. To je ćžłowjećne. Džiwacž šo dyrbimy, šo je jich poměrnie jara mało. We wójnje je wěra rostla, a wěra dawa dowěru, haj wěra je dowěra, šmužitoscž, rjekowstwo.

My ćžitarjo „Pomhaj Boha“ wěrimy. Ale tež nam derje ćžini, tež nam je trěbne, šo naš jedyn napomina a pošylnjuje, kotryž ma šylnišchu wěru hać my a kotryž je tež wjazy pščětrał, Knješowy japoschtok. Tón je w šwojim ćžafu wěrjazych, kotrymž běchu kubla pobrali, na lěpšche bohatstwo pokasał, kotrež w njebješach je a wěrjazym wostanje (34. ščt.), a k temu wón tole napominanje pšchistaji: „Tehodla njećžišćće wasche dowěrjenje precž, kotrež ma wulke šapłacženje!“ Potajšim woni šu hižom dowěrjenje pokasali, a š nami je runje tak; nasche dowěrjenje bě wulke, bě krašne, a tež mnošy njewěrjazy šo pšchi wudyrjenju wójny k Bohu wobrocžihu a šo jemu dowěrihu, wójazy wošebje. Tak je „nasche dowěrjenje“ šobu křonowane, hdyž je Bóh tón Knješ naš š dobyćžemi wobhnadžil.

Ščto to šwoje precž ćžišnje? Šeno njerosomny to ćžini. Škosomny ćžłowjeł šebi šwoje kubla haji, je ščlituje a šo próžuje, je tež po móžnosći pšchisporjecž. Dowěrjenje je jene duchowne kublo, a wone je nasche bohatstwo, našča móž, našch šřěđł k dobyćžu. Móžno, šo trjebamy jeno twjerdže štać, jeno nješšeczelške nadběh.

dale wotrasyc, so bychmy njepšhecželom pšchewinyli. Na najwaźnišchimaj bitwiščezomaj našchi wodžerjo hižom dołho tał dđerža, na wječornym hižom pšhes žyle lěto! Woprawdžita mudrosc, je w tajkim dowěrjenju. Hiščez wjazy regimentow do wěsteho šniczenja čžeric, to by rěkało, dowěru do dotalnych dobyczow precz čžišnyč, tež dowěru do Boha. Dowěrjenje ma wulke šaplaczenje. Ženo wutracz a woczakowacz dyrbimy; a našchi šwěrní wojazy to čžinja: w mokrych, wuřich, šymnych pšchěrowach a podstupach wo dnjo a w nozy pšhes žyly ryuř dnjom pšchewyaja. „My dyrbimy wutracz, my wěmy, šhto s našchego kraja budže, hdyž kručze njestejimy“, tał kóždy rjeknje, a tola šebi kóždžiczi mēr žada, šebi žedži domoj, domoj, domoj!

A my tu w domach? To by hrěch był, hdyž my škoržimy a žaloscžimy. My dyrbimy wjele bóle won pišacz: „Njecžišnje wafche dowěrjenje precz, kotrež ma wulke šaplaczenje!“ Tał pošylimy našchim lubym wojakam wutrobu, tał pomhajmy k dobyczu! Našche dowěrjenje njech šo pšchenješe na wójsto! To je dobra brón. Bóh šam čžyř nař s nej wopařacz!

Dowěrjenje ma tež pšhes čžař pšchepomhacz, w kotrymž šo žana pomoz, žana rada njenamaka. Wono w tajkim čžařu wošebite mjeno dobywa, mjeno ščetpłiwoscž. „Ščetpłiwoscže je wam trjeba, so byščez Božu wolu čžinili a šlubjenje dostali“, tał japoschtol dale pišche. Hdyž šo dowěrjenje s dobyczemi wobkručza a pošylnja, jo njecžišnjesh precz. Ale hdyž žadny deřchčž Božeje hnady twoju wuparjenu dowěru njewomacža, to je čžař, w kotrymž ma twoje dowěrjenje šo wupruhowacz w ščetpłiwoscži.

My s wjetřcha prajimy, so něchtó dowěrjenje „šhubi“. Hdyž japoschtol wo „preczčžišnjenju“ dowěrjenja rěčzi, dha wón tajku prawu njescžetpłiwoscž s tym wofnamjenja. We wofomitu je dowěrjenje preczčžišnjene. Žyle drje šwoje dowěrjenje nihtó precz njecžišnje, s najmjenscha niz w přenim wudyrjenju njescžetpłiwoscže. My šo šašo na Boha dopomnimy, šo druhdy jara rucze šmērujemy, pař w nusy, pař pšchi džele, pař pšchi jednanju s ludžimi. Ščetpłiwoscž čžłowjeka šašo pošběhuje, wona pšchinješe šhonjenje, a to te šhonjenje, so móže čžłowjef džiwnje wjele pšhecžerpicz. Tajke šhonjenje pšchinješe nadžiju, nadžija pař njeshanibi, kaž je Pawol pišak. Tón je to šam šhonil došč a nadošč.

So bychmy Božu wolu čžinili, k temu je ščetpłiwoscže trjeba, duchowneje mozy, kotraž w nusy wutraje. Kotrychž Duch Boži wodži — tež pšhes čžěřnosče —, čži šu Bože džeczi. Bóh čže, so dyrbimy šo do stracha podacz, hdyž je trěbne ša šbože šobucžłowjefow. „Ahrystuř je čžerpil ša nař, wotajiwšchi nam wopiřmo, so bychmy šlědžili ša jeho stopami.“ To čže Bóh. Samaritski šwój rjany rjekowski šluff wutjedže, runjež rubježnizy hiščez w blifkoscži pšchewyachu. Bóh čže rjekowstwo mēcž, rjekowstwo muži a žonow. Wón nař we wójnje k temu nusuje. W rjanych mērnych čžařach jeho hnadne šłowo husto podarmo wabi, a čžłowřkich šłomdow je kop. Něk Bóži prut ludži podarmo njebije. A tež kóžde šłowo wěrnoscže ma we wójnje wjazy mozy, duřche pšchemóz a šřchascž, žiwjenje a luboscž šbudžowacz, šřchescžijanstwo a šřchescžijanske wafchnje tworicz. Na řnježaze wobštejnoscže do wójny hladajo mnořy praja: „Tał njemóžesche dale hicž.“ Někto je w šamotnoscži na

štraži pšhed njepšhecželom našcha młodžina pytnyła, šo ma čžłowjef njeshmjertnu duřchu, kotraž we wjeřelenjach, wot šwěrneho wafchnja šařypnjena, mrěwa, ale někto k šebi pšchindže a štrowje dychacz pocžina. „Ša budu hinaschi“, kello wjele jich je tał domoj pišako! Woni šu rostli. Dyrchnoscž je ščetpłiwoscž a hluboše šhonjenje pšchinjeřla. Lud budže lěřchi, ponižniřchi, pobožniřchi. Žyrkej šašo něřhto budže!

Tač budža Bože šlubjenja šašo móžniřcho dopjelnjene. Žene tajke šlubjenje rěka: „Ša čžu šwój šakon do jich myřle dacž, a do jich wutroby čžu ja jón napiřacz, a ja budu jich Bóh, a woni budža mój lud.“ (Šebr. 8, 10. řcht.)

Duž budžmy ščetpłiwí, so bychmy tajke šlubjenje dostali. Tač šastupmy do noweho lěta a špěwajmy:

Šřchi čžařnej hubjenoscži
A wřchelkej drugej šłoscži
Daj ščetpłiwoscž, pošylń wěru
A dopomhaj nam k mēru!

Šamjeř.

W. T. w B.

K nowemu lětu.

Džač budž, luby Wóteče, tebi,
Kíž hacž šem nam pomhak šy;
K nowom' lětu wospjet šebi
Twoju pomoz pšchewy.

Šlej, nam žiwjenje je morjo,
Šeho žolmy našche dny,
Nawalnosč jich našche horjo,
Šódž pař našcha, to šy Ty.

S tobu dženkša nastupimy
Pucž, ach, nam tač njewěřty;
My jón tebi porucžimy,
Ty šy wřchewědomny.

Daj nam nadžej, kíž nař šbēha
A nam pjelni wutrobu;
Hdyž šo wětr do płachtow lēha,
Mamy jěřdbu wjeřelřchu.

A kaž kóžniř k hwěřdam hlada,
Ša pucžom šo prařchejo,
Tač budž twoje šłowo rada,
Wucžba nam a prawidko.

Duž wřmi ša rufu kaž džeczi
Tež w nowym lēče nař,
A njech twoja luboscž šwěczi
Šso nam na pucž kóždy čžař.

Čžyř tež miře šamjeř šajicz
K našchim řhudym modlitwam,
Potom čžemy džaknje prajicz:
Bóh je dale pomhak nam!

J. K.

Šako bēchu wóřom dnjom nimo, šo by to džecžatko wobřěřane bylo, bu jemu mjeno date

Jeřuř.

Přeni džēř lēta ma mjeno Jeřuř. Pobožnemu řřchescžijanej je tole mjeno mjese wřchēmi najřwječřřřche. Wón je s nim řwja-

fanj wot kolebki hačž t rowu. Na Jesuša je kšeczeny, w schuli jeho sesnawa, pschi konfirmaziji so t njemu pšnaje, na kwapš febi jeho wuprosy a mrejo jemu swoju duschu poruczi. Wón swoje dželo w Jesušowym mjenje spoczina a swoje džeczi w jeho duchu woczehnje.

Psches Jesuša mamy kšesczianske domy, schule, zyrkwoje, mišionstwa, šmilne wustawy, dobre wyschnosče a šakonje a tehorunja. Haj, kajkažkuli dobra wěz so něhdže šawjedže, wona je wurostł t nekajkeho šłowa abo škutka Jesušowego. Wón je ras t swojim wuczobnikam prajik: „Djeje mnje njemóžecze nicžo čžinicž.“ Tak w jeho mjenje móž leži, kiž wscho dobre we naš pšodži, haj, hiščeže wjazy, kiž naš tež šbóžnych čžini, hdyž do njeho wěrimy.

Jesuš, Jesuš je to mjeno,
Kiž mam w swojej wutrobi;
Jesuš je tón Šbóžnik jeno,
Kiž mi duschu woščewi. (Spěwatske čžo. 28.)

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójnje.

(Potracžowanje.)

Wuczeť powjeda mi, so je w Sp. wutorhjnene šopjena t pišanski knihow, wot džecžazeje ruki pišane, wó jstwyje namakał a so běchu na nimi te šłowa čžitacž: „Duby nano, kať pschińdže, so ty nětko do Boha wěriš, to tola hewať twója móda njeběšče?“ Kajka hnujaza rěčž tele džecžaze šłowa.

(Š lista měščežanošty pola pruskeho landsturmbataillona.)

* * *

W Šambrai, hdyž běšče dołhi rymť lazaretow, t čžapami jara na duschompastyrjach pobrachowasche. Duž mje našč wotpóšłanz prošesche, šranjencych wopytacž. Ša to dželo ras na šo wsach a šym wot jeneho hospitala t druhemu, wot jeneje šale do drugeje a wot jeneho šoža t druhemu šhodžik. Kelto to tola hubjensstwa a kať wjele žedženja, w čžapnu nusy šhutne šłowo šlyšecž. Wšchitzy šu šo wješeli, tež někotry, kiž dołho žaneje zyrkwoje šmutštach wohladať njeběšče a běšče na zyrkej šwarik. Nětko je wšchitko žyle hinať. Našči mužojo šu šhutnišči. Šdyž běch t šbóžnym šamym rěčžal, šym potom wječžor abo njedželu popošdnju nutrnosčž džeržal. Kať woni šedžbowachu na šbóžnych šhwalenje t šredowanja na horje, kotrež běchu drje hušto šlyšcheli a tola ženje prawje šrošmjeli; nětko jo šrošmjachu, pschetož nětko běchu šhudži, šrudni, šhłodni. Tajlim ludžom móžach něšchto prajicž wo prawej radošči w tym Šnješu. Našči wojazy šu pschi swojich ranach měrni a ščžerplivi, špokojni a dobreje myšle.

(Dobrowólny hladať šhorych [duchowny].)

* * *

Duby šnješ doktoro! Wot přenjeho dnja šym pola wóššfa, šym hižom š šte bitny pschětral. Tu nawutnjesh prawje šrošmicž, šchto je dowěrenje t Bohu. Wašch dr. Š.

* * *

Dale čžy hiščeže špomnicž, so šu te knihi dobry trošchť ša naš w čžžkim čžapnu; pschetož ja šym pštnyť, so je kať hižom někotry towaršch febi Bože šłowo ša wobžazu hwěšdu wušwolik, kiž do wójny Bože šłowo šazpawasche... Ša prošecž nješam, ale wy čžyli kať dobry byčž a mi něšchto kšesczianske pššlacž, ja budu wam jara džakowny...

(Pschichodnje dale.)

Kak je Bohuškaw t Dubowina Boha špšnať.

Powjedaščko wot Šhrystofa Šchmida.

Pschetožik Š. Šuť.

(10. potracžowanje.)

14. šlaw.

Šwješelena maczeť.

Dobra, bohabošana šnjeni bydlesche mješ tym na swojim hrodže Dubowinje polna šrudoby a štruchłosče. Ššlyšchawšchi powjesče, šo ma wójna šonž, a šo je hižom měř, nadžijeshče šo, swojeho lubeho mandželškeho bšry šašo wohladacž. Tola na to pomyšliwšchi da šo do pšakanja. „Ach, mój luby Božo“, džeshče wona, „ja šym tola prawje nješbožowna! Šchtož je šbóždemu t wješelu, je mi t njewurjeknitej šrudobje. Šbóža šhuda žona najnižškeho panika wješeli šo na pschihad swojeho muža — a ja febi njemóžu na pschihad swojeho mandželškeho bješ štracha a bojosče pomyšlicž. Ach, kajka žaloščž a šrudoba tudy jeho woczakuje! Š kať šamóžu jenož jemu žalostne nješbože t džěščžom t wědomoščži dacž. Ach, ša naju wobeju nješbudže drje tu na tym šwěče žana wješela hodžina wjazy!“ Šej šo štajnje njewurjekniwje štyškasche; njeměšche nišdže žaneho měra, a šhodžeshče t jeneje štwy do drugeje, pať do šapalki, pať šašo do šahrody. Šdyžkuli džěšče a běšče, modlesche šo we wutrobje t Bohu, pschetož jenicžki trošchť, jenicžke špokojenje namaka hiščeže w modljenju a pomyšljenju, šo Šbóh šam wšchč čžłowške naležnosče wobžiči a hušto najhšršche horjo do najwjetšcheje a najšbóžnišcheje radoščje pschēmēnja.

„Š dobročžiwny Božo!“ modlesche šo wona, jako bě junu šašo w najdašchim šucziku šahrody hšrke šlyšy pšakala, „o dobročžiwny Božo, šmil šo nade mnu, šmil šo nad mojim mandželškim; ščžič šonž temule mojemu žalostnemu čžerpienju, — jenož tebi šamemu je to móžno! Š daj, šo by naju šašowidženje wješele a radošne bylo. Ty šy t najmudrišchich wotpohladanjow nana a macž a džěčžo rošdželik — o daruj namaj naju lube džěčžatko t nowa, a daj, šo bychmy šo wšchitzy šjo šašo widželi! Ty šy hižom wjele tyšaz šlyšow šetřel a šrudobu do radoščje pschewobročžal. Š ty najmišoščžiwšchi, najdobročžiwšchi Božo, šmil šo tež nade mnu! Š luby nješješki Šbóčže! Šacžrunje hřěšna, šym tola pschezo twója džowka, a šmēm tebe swojeho Šbóža mjenowacž, kať je to twój luby Ššyn šam wucžik a pschikasat. Ach, ty mje wěšče šole lubujesh, dnyli ja šwoje džěčžo! Š Šnježe, nješješki Šbóčže! Šlyšch, wušlyšch mje, nješastorcž šwoje džěčžo, swoju džowku, kotraž žaneho wucžeka nima, šhiba jenož tebe!“

Šako šo šnjeni takle modlesche, šlyšeshče nětko pschicž; pohlada wokoło šo, a hlej, Marata, kotraž bě runje t tymi druhimi ludžimi do hrodu pschichčła, pschicž po šahrodže dele, runje do tamneho rožka, hdyž šnjeni šedžeshče. Šdyž šnjeni Maratu špšna a jeje wješele woblicžo wuhlada, šbudžiči to nowu nadžiju w jeje wutrobje, a nješč jej hinať, jako by jandžela t nješješ widžala. „Ach, najlubšča, najdobročžiwšča šnjeni“, prajeshče Marata, „pschicž šu wam najwješelšchu powjesčž wo waschim lubym Bohuškawku. Wón je žiwny — a škoro jeho šašo wohladacž.“ Marata bě šedma powjedacž počžala, tu pschicž tež Methodij, šo by šnjeni na mudre waschne na pschihad jeje šynka a mandželškeho pschihotowal. Šnjeni běšče něť polna radoščje a nadžijeshče šo, šo mandželškeho a šynka ša někotre dny wohlada, a wjedžeshče putnika do tamneje štwicžki, w kotrež bě něhdy t Bohuškawkom bydlika.

Šako durje wotewri, hlej, tu štupi jej jeje mandželški še šynkom na rukomaj napschecžo. „Š mój najlubšchi Dřohoměro! o mój najlubšchi Bohuškawko!“ to běchu jeje jenicžke šłowa, t kotrymiž mandželškemu wokoło šchije padny. Radošne šlyšy pšakajo woko-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosé mg;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Serbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicizščežerńi w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

1. njedžela po tsjoch kralach.

1. Mójš. 28, 10—17.

Jakubowy šón.

Čsony nimaja nicžo na šebi, praji šwět kšětije hotowy. Wón njecžuje, kajtemu nadobnemu saměrej wone šluža, a tola dyrbjat šwět najšěpje wjedžicž, šo na šwěcže nicžo bjes pschicžiny a saměra njeje.

Je čłowjek po džěle do spanja padnył, jeho duch hiščeže husto dale džěła abo jeho dušcha dale šacžowa; a to njemylena a nješadžeržana wot čłowškeje wole, šo wona pokasuje, kajkaž je; šažady žaneho čžělneho waschńja abo woblicža šo njemóža šhowacž. Ale wona tež jažnišcho a rasnišcho Boži hłóš šlyšchi; pschetož žane šašakke a něme čžělnu wucho temu nješadžěwa. Wodnjo šy šwoje myšle štožik na šwonkny šwět, na šwoje džělo a na šobucžlowjekow. Ale w nožy, hdyž šy šwoje myšle do šo šcažnył, čži twój Bóh šchpihel šwojeho šnutsšneho žiwjenja přjóđšđeržiči, ty šebje šameho špóšnajesč. Šlada čłowjek won do rjaneho pižaneho šwěta, šo jeho myšle a šacžucža rospróšcha. Šlada pač jeho duch nuts do hšubofich čžěmnych hšubinow nožy, šebje šameho špóšnaję a widži w šchpihelu, jako by do čžěmneje hšubofeje wody hladał. Tak čłowjek w nožnym widženju, to rěka, wó šnje, špóšnaję šebje šameho a — šwojeho Boha, kotrehož w šwojej njewěrje w šwěcže hewał šnadž njęšpóšna. Tehodla šwjate pižmo, wošebje šary testament, šonam wěštu wažnosč pschizpiva. Wono wě, kač Bóh šo čłowjekam wo šnje šjewja. Šrašnje šo wón něhdy Jakubej wo šnje šjewi, jako tutón do Šarana čžekasche. Tehodla šedžbu na šwoje šony!

Twoje šony šchpihel twojeho šnutsšneho žiwjenja.

1. wone čži pokasuja twoju dušchu,
2. wone dadža čži šlyšhecž Boži hłóš.

Dženšnišchi tekst naž wjedže do krajiny, kotraž drje běšche našemu šudej dotal kšětro nješnata, tola kotraž š nětcžiškeje wóšnu pschezo bóle do našeho šnajomštwišwa šupa. Jakub dyrbjesche psched šwojimi bratrom Šawom čžekacž a džěšche š Bersaby do Šarana w Mesopotamskeje a pschiđđže na jene měšto a wosta tam psches nóz; pschetož šlonzo bē šo hižom šhowało. A wón wša jedyn kaštjen a połoži jón pod šwoju hłowu a špasche, a jemu šo džijesche.

Wón wšchač bēšche čžěžku njęprawdu čžinił; šwojeho bratra Šawa bēšche wo žohnowanje šwojeho nana pschijnežł, šwojeho štareho šlepeho nana šjebał a šebi jeho žohnowanje š ležnosčžu pschizšwojil. Ale na druhim boku tola widžimy, Jakub šebi wšhoko wažesche te šlubjenja, kotrež wot jeho džěda Abrahama šem na nanowym domje wotpočžowachu. Wón čžyšche je rad wobarnowacž a šo po nich štožicž, mješ tym šo mějesche Šaw mało šrošymjenja ša te njebješke šlubjenja šwojich wóžow. Přjedy teho bēšche wón hižom šwoje prawo přęnjeho naroda wo wšchědnu jěđž Jakubej pschedał. Jakub wšchač dyrbjesche nětko čžěžke kšostanje pschětracž dla šwojeho jebanštwišwa a psched Šawowym hšewom čžekacž a tak wón čžěhņesche š pschecželštwu šwojeje macžerje do Šarana (Mesopotamskeje). We wulkej bojosečži wšchač je wón čžekacž, nětko hšubšcho hacž přjedy šacžuwajo, kač jara wón wodačža a šchit šwojeho Boha trjeba, a kač někotrežkuli křocž je drje šwoju wutrobu psched Bohom šwojich wóžow wuššpał, na kotrehož

žohnowanju jemu telko ležesche! A tajkej požadajej wutrobje so Bóh tež namakacj da. Tole wschitko w Jakubowym konje sažo namakamy. Jeho kon nam pokazuje jeho styskitnosć, pomozh-potrěbnosć, ale tež jeho wulke dowěrjenje k Bohu. Hnujaze je widžecj, kaš wón wschitko sbožo a derjehicze pola Boha pyta, bjes kotrehož wón njemohł žiwj byc. — Tak tež tebi husto twoje kony twoje smutskowne žiwjenje jewa. Esy-li dobry a pobožny, su tež twoje kony tajke, su-li paš stósnitny, su tež twoje kony tajke, su-li bojasny a w stajnej hrošy žiwj, tebe husto twoje kony nastroža. Čłowjekej, kotrehož myšl je jenož na semske složena, bude so lédma wo njebjeskich kublach džec. Esawej drje so njeje wjele džako wo tym duchownym žohnowanju w njebjeskich kublach, kotrež na domje jeho wótzow wotpoczowasche. Esomy su schpibel sa žiwjenje twojeje dusche.

Alle wone czi tež husto dadža Boži hlóš klyšecj. Kaš styskitnje tola Jakub w swojej nusi čakašche na nekajke sjewjenje swojeho Boha. Jeho duscha bješche lacžna po žiwym Bohu a wulkim krašnym pschichodže. A tutemu tak po Bohu lacžnemu čłowjekej so tež Bóh wo suje sjewi, jako Bóh jeho wótzow. Kajke pošyljenje bješche to sa čžekazeho Jakuba, so mješesche tajkeho stajneho pschewodžerja w tutym Bohu swojich wótzow, kotrehož wot młodsche sem snajesche se kłowa sjewjenja, swjateho pižma, katechizma abo spěwarškich? Džeržič so k njemu a mašch dowěrjenje k njemu? Abó rinašch so knadž Esawej, kiž njewobstajny bydlesche po sem, jenož je je kuba nanajprěnsche žadašche a tak žučjesche wschelake njespokojenja a njeměr? Džeržič so ty, kerski ludo, hišče k Bohu swojich pobožnych a swěrných wótzow? Derje tebi, hdyž wón cze doma kaš na bitwischczu pschewodža! Kajke pošyljenje bješche to sa Jakuba, hdyž Bóh jemu wo suje tón trošcht da: Ja suj i tobu a čžu cze swarnowacj, hdyž ty pocžehnjesch, a čžu tebe sažo pschitwjesch do teho kraja! Derje temu wojakej, kotremuž Bóh tónle trošcht dawa! Wón budže směrom swój čžaš w zušym kraju pschětracj, doniž Bóh jeho nje-powjedže do domišny. — A Jakubej, kiž pod hošym njebjom wotpoczowasche, Bóh kłubi: Tón kraj, na kotrymž ty ležišch, čžu ja tebi a twojemu sujmenju dacj; a twoje sujmo budže jako próch na sem. Tole kłubjenje paš tež dženska hišče bohobojasnym pčaczi. Tajkich potonizy so na sem rošschěrja a w měrje bydla, a jich duscha so klyni, kaš hižom 1. psalm spěwa: Derje temu čłowjekej, kiž njekhodži po radže bjesbóžnych a njesteji na dróšy hrěschnikow, a njekhda na stole wušmėwzow, ale ma lubosć k jakonjej teho knjesa a myšli na jeho jakon wodu a w nozy. Tón je jako drjewo plodžene pschi wódných rěčach, kotrež swój plód dawa wo swojim čžaš, a jeho lišče njewjadnje, a wschitko, schtož wón cžini, to so derje radži. Alle niz jenož Jakubej a jeho potonnikam Bóh žohnowanje kłubi, ale jeho potonizy durbjachu tež žohnowanje byc sa wschitke ludy: w tebi a twojim sujmenju budža žohnowane wschitke narody na sem. A tuto kłubjenje je so dopjelnišo: pschezo jaknišcho bješche so Bóh israelskemu ludej sjewi a psches swojich profetow k nim rěčal, doniž njepschindže i Jakubowych potonnikow najwjetšchi sjewer Boži, Isus Khrystuž tón Esy Boži. Kajke žohnowanje sa žyle čłowjestwo bješche tón Sbožnik, tutón sapocžer a dokonjer Božeho kralestwa! Wschitkim, kiž dženska hišče po cžini a w scženu sujereče kčža, njech so wón je swojim sbóžnym njebjeskim swětkom sjewi, tež najhubjenšchim póhanam móže wón wumoženje wot morwých skutkow pschibóštwia pschinjesch. W nim maja ludy sjednanje i Bohom a wumoženje wot hrěchow. A Jakub kmedžiče do přědka widžecj žohnowanje tuteho swěta sbóžnika, kiž durbjesche i jeho potonnikow pschincj. Tón rěbl k njebjesam, kotryž wón wo suje widžesche, bješche jemu pokaz na to, kaš je jemu a jeho potonnikam psches wěru Bože kralestwo, tón horni swět, wotwřeny psches Božu hnadu.

Kajki sbóžny kon tutón kon Jakubowy! Wón jeho pošyl-njesche na puczu wěry a dawasche jemu krute pschewědženje, so je Bóh wschudžom a na čłowjekow myšle a skutki kčžbuje. Jako Jakub wotuczi, džesche wón: Wopravdže, tón knjes je na tym mješče, a ja njewjedžach; a bojesche so a džesche: Kaš swjate je to město! Tu ničó druge njeje, hač Boži dom, a tu su njebjeske wrota. — Slaj, wschudžom móžesch swojeho Boha setkacj: doma w modleškej komorzy abó wonka w tšlnej hrjebi, pschi wschědnym džěle abó wonka w bitwje. Žive sjewjenje Boha Jakubej tutón kon pschinjesch. — Esaw po wschěm drje tajke kony mčl njeje, a tola drje Bóh tež k njemu rěčesche psches swědomnje. — Kajke mašch ty kony? Tež ty móžesch i nich Boži hlóš klyšecj. — Esnadž cze w nozy sle kony stroža a czi i khostanjom hroža, knadž czi Bóh wo suje to hubjenštwó pokazuje, kotrež ty na kčje a swoju swójbu pschinjesch psches hrěch, abó tu hašbu abó njehódnosć, do kotrež ty psches swoje hrěschne žadošče pschindžesch. Duž pošluchaj na Boži pominažy hlóš. Sle swědomnje móže cze w nozy wo suje pschewěchacj, ale dobre swědomnje móže czi tež wo suje wofschewjenje a pošyljenje pschinjesch. Esomy móža czi Božu wolu sjewicj.

• Kř. w K.

Dobre domjaze přědki sa nowe lěto.

1. Sahrjebaj wscho njepschecžestwo, wschu swadu a kłobu, kotrež knano w starym lěcže twoju wutrobu wobčěžowachu. Dži k temu, pschecžimo kotremuž su kłobny mčl abó kiž je pschecžimo tebi ma, a praj i wutrobny k njemu: „Wodaj! Ja čžu tež wodacj!“

2. Sahrjebaj hrošneho njeknicžomnika, kotryž czi rufu a nohu wothromicj da a wutrobu lěnju cžini, kiž kłonzo i domu wucžeri a i nim tycže a mčr! Tónle njeknicžomnik rěka knjes Dundak.

3. Se-li so kčbi swoje dokhodny a wudawki trochu do přědka postajišch, njekmčsch jeno stare rynchki wospjetowacj: sa bydlenie, sa jěšč a piče, sa tepjenje, schaty a tak dale, ale tež sa nekotre nowe: sa kchudych, sa mižionstwo, sa kšesčžijanske wustawy, sa w žohnowanju skutkowaze towarštwia a tehorunja.

4. Čžitaj wot spocžatka lěta wschědnje rano a wječor i twojimi krotki staw i biblije a pschisamki k temu modlitwu. To je sa dom žohnowanje a nusne sa tebe a tych twojich.

5. Eswjecj njedželu po Božej woli a baj ju tež swojim swjecičj. Kchodž porjadnje se swojimi kemschi. Hdyž njedželu prawje swjecičišch, potom budže czi kčždy tydžen k njedželskemu tydženjej a žyle lěto k njedželskemu lětej.

6. Wscheladaj swoje schaty a swoje drašty a te swojich džěczi a pruhuj, hač so mješ nimi njenamaka, schtož sa tebe njewužitne w khamorje wiža abó w kšini leži! A potom so staraj wo kchudu swójbu, kotrež je i nekotrymi kschlemi a kufrijemi w tšmle sujstkim čžaš jara pomhane. Dawaj w potajnym a i lubosčju!

7. Budž swěrnj w semskim a w njebjeskim pomožanju!

J. K., f.

Khrystofor.

Khrystofor rěka čłowjek, kiž Khrystuža nošy. Wo tajkim noscherju Khrystuža je so se starých čžašow powjedaščko kšowawo, kotrež je drje jeno bašer, ale tak lubošna a powučžaza, so móže so tež na tutym městnje čžitacj. Kunje nekto, hdyž su hodny nimo a bč saždžene lěto nimale na kčždeho mješ nami nekajka starosć a cžęža položena, čžemy so praschecj, schto nam lěpje homi: wutroba, napjelnjena i wobčěžnosčemi abó i Khrystužowym duchom.

Křek powjedaščka je póhanski muž i mjenom Křepobuž. Jeho domišna je, kaš so praji, w isristim kraju byka. Tam bč

Sy-li spéwał,
Pilnje džélał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoј móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swórny
Přez spař mérný
Čerstwosé da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džéń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;,
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew éel
F.

Šserbske njedželŝke łopjeno.

Wudawa ŝo łóždu ŝobotu w Šsmolerjež knihčizšcžeńni w Budyščinje a je tam ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

2. njedžela po tšjoch kralach.

1. Tim. 6, 11—16.

Šsmjedžen Āhryŝtuŝoweho ŝjewjenja abo epiphaniŝki ŝwjedžen abo tšjoch kralow je ŝaŝo nimo; wón nam přédowasche wo tym, kał je ŝo našch Šbóžnik jako to ŝwětlo i njebeš a ŝlónzo prawdosče ludam ŝjewil a dyrbi ŝo hišcže tym ŝjewicž, kotšiz ŝedža w čžemnosčzi a ŝčženu ŝmjercže, woŝebje póhanam. Ale hišcže ŝejimy w epiphaniŝkim čžaku, t. r. w tym čžaku žyrkwineho lěta, kotryž nam tu kraŝnosčž Božeho Šžyna předuje, woŝebje nam jeho jako Božeho profetu a to prawe ŝwětlo ja čžłowjekow wopřisuje. Ale junu ŝo ta kraŝnosčž Božeho Šžyna widomnje nam wschitkim ŝjewi: Āhryŝtuŝ ŝaŝo pšchińdže w žylej ŝwojej mozy a kraŝnosčzi, wobdaty wot ŝwojich ŝwjatych a jandželow. To je jeho pošlednje wulke ŝjewjenje w pošlednim čžaku, hđžež wón jako ŝudnik čžłowjekow a jako dobhčžer nade wschitkimi njepšhecželŝkimi mozami tych ŝwojich domoj powjedže do wěczneje wjeŝelosče. Na tuto pošlednje wulke ŝjewjenje Āhryŝtuŝowe ŝebi tež Pawol myŝli w našchim tekŝcže. Šswojemu ŝhulerjeј a mlódschemu ŝastojuŝkemu bratreј, Ānjesowemu wuczobnikeј Timotheuŝkeј, Pawol napominanje dawa, ŝo by wón tola we woczakowanju pošlednjeho wulkeho ŝjewjenja Āhryŝtuŝoweho tu pšchitaŝnju džeržal njeŝmaŝanu a bjes poroka. Žemu ŝamemu, Pawoleј, běsche wschał Āhryŝtuŝowe ŝjewjenje na pucžu do Damasřona tón najwážniŝchi wokomil jeho žiwjenja a ta móž jeho ŝtutkowanja a jeho wucžjenja. Ale tež nam ŝo

Āhryŝtuŝ w pšcheminjerŝkej mozy a kraŝnosčzi ŝjewi. Tehodla naŝ Pawol wuczi, kał mamy na Āhryŝtuŝowe wulke pošlednje ŝjewjenje čžakacž a ŝo na njo pšchi-hotowacž.

Kał ŝo ty jako Boži čžłowjek hotujeŝ na to wulke pošlednje ŝjewjenje Žesom Āhryŝta?

1. Wojuj to dobre wojowanje teje wěry!
2. Póŝnaj to dobre póŝnacže wo Āhryŝtuŝu!
3. Šapšchimń wěczne žiwjenje w Āhryŝtuŝu!

Jako Boži čžłowjek dyrbiŝ na pošlednje ŝjewjenje Āhryŝtuŝowe čžakacž. Ā temu ŝy ty wuŝwoleny pšches Božu hnadu w ŝwjateј kšchčenizy; ŝahe ŝy potajkim hižom pšchěŝadženy do ŝwětkeho kraľestwa Šžyna Božeho; potom ŝy ŝtal pod wuczizšcžazym wliwom Božeho Duča, ŝnadž w ŝarŝchriŝkim domje abo w ŝhuli abo w pacžerŝkej wuczbye. Ty ŝy tež w konfirmaziji dobre póŝnacže wuŝnal pšched wjele ŝwědkami. Njeŝamyleny pšches lóŝht teho ŝwěta a čžłowŝtu leŝnosčž abo mudrosčž ŝo ty horjeŝche i dobrými prijódkwacžemi, i wěru a lubosčžu k twojemu Šbóžnikeј. Tehodla wojuj nětko tež to dobre wojowanje, a njewoŝlabń w ŝwojim bědženju! Tón Ānjes wschał ŝo ŝaŝo ŝjewi. — Jako Boži wojowacž pak dyrbiŝ ty tež derje wjedzicž, pšched čžim maŝch čžekacž a ja čžim maŝch honicž. W tych ŝhtucžkach přjedy našcheho tekŝta běsche japoschtoł Pawol Timotheuŝkeј pražil, i čžim ŝo do žyła njeŝmě haľle ŝabjeracž, dokelž to wschał čžłowŝke žiwjenje ŝajědojčzi; to je pjenježna

luboscź, samiscź, swada, hanjenje, sła pomysłjenje. Eso wě — dyrbi so kšesćizian tajkich njepoczinkow sminyć, kaž jěda a móra; jemu je hewať pscheczeźko, i hlubinow žadosćow wulěscź, kotrež so jeho sapschimnyle. Schtož so lohkomysłnje do stracha poda, tón w nim tónž wo smije. Kšesćizian dyrbi bycź Boži cźlowjeť a niz wotrocźť śwěta abo wotrocźť pjenješ. Wón dyrbi so wschěch hrěschnych rozsproščenjom śwěta sminyć. Tajke sminyjenje abo cźekanje je runje najwjeticha křoblosć. Potajkim smiń so lóschtow śwěta a cźeka! — Wobstajne wobendźenje kšesćiziana pať so wošebje tež w tych kublach wupokasuje, sa kotrymž wón honi. Pawoł nam pschimoła: Soń sa prawdosću, sa bohobojasnoću, sa wěru, luboscźu, sczetpliwoscźu a sa cźichoscźu! Prózuť so wo to, so by we wěrneť luboscźi pschecźimo bližšemu tehole prawa cześcizil a niz je jemu brať. Kelto njeprawdosće pať tola hušto knjezi mješ kubodami, kelto pschibłodźjenja a lešnosće! Kelto pschibłodźjenja a samidźjenja mješ ludami je runje nětczišcha wójna wotkryła! Bože kralestwo pať je prawdosć, měr a radosć w swjatym Duchu. — Kať malo cźlowjekow nascheho czaša bohobojasnoć poťasuja! We wužiwaniu a wobšedźenštwje śwěta swoje sbože pytaja. Na tajke waschnje pať ženje spokojni a sbožowni bycź njemōža. Bohobojasnoć pať je, kaž Pawoł wrjede hižom Timotheušeť praji, i wschitkim wězam wužitna a ma blubjenja teho nětczišcheho a pschichodneho žiwjenja. Bohobojasnoć běšche Abraham, kiž na Boži hlōš se swojeje domišty a wot swojeho pscheczełstwa dźěšche a cześnješche do kraja, jemu zyle nješnateho. Bohobojasny běšche Pawoł, kiž wošriedź wscheye šrudoby, jaštw a pschescześhanja swoju nadžiju na Boha štajesche a na pschichodnu krašnosć czaťasche. Tehodla budź tež ty směrom temu Knjesej a trošchtuj so jeho sbōžneho towarštw a! Haj ty budžesč so pať wot so potom te poczińki wopokasowacź, kotrež i jednocženštw a nim rostu: wěru, luboscź, sczetpliwoscź a cźichoscź. Tať budžesč so bylly cźucź a hišcze druhim pomhać a jich i pokucze wjesć. — To je potajkim dobre wojowanje, kotrež tať wojujesč. Někotryžkuli cźlowjeť wschať so došć bēdži a došć wojuje w žiwjenju, ale wón i žanemu spokojenju a došću njepšchindže, dofelž so wo knicžomne wēzy bēdži, kotrež mozy jeho žiwjenja šwōžeraja a jeho šjebaja. Wěra do Křystuša pať nam přjōdkžerzi te hōdne šachodne kubla dušche, kotrež naš ženje nješebaja, ale naš bohatyč a sbōžnyč czińja. Tehodla wojuj to dobre wojowanje wěry. Našcha wěra pať je to došć, kotrež je śwēt pschewinylo.

Je-li pať wěra do Křystuša tať nadobna, mōzne pocžerjenje a drohotne kublo, ju tež njekmēsč psched ludžimi potajicź abo so jeje hanibowacź, ale wusnaj to dobre pōsnacze wo Křystušu psched ludžimi. Timotheuš ma krašnu křwalbu w swjatym pišmje. Pawoł jemu rjeknje: Ty so pōsnať to dobre pōsnacze psched wjele šwēdkami. Křane dopomnjenje na jeho něhdušche wobroczenie. Timotheuš je wješe a radosć došć na něhdušchim šjewjenju kšičžowaneho Sbōžnika a je tuteho spōsnať jať swojeho Knjesa. To šjewjenje jeho Sbōžnika pať jemu njeje jenož to šnutštowne pocžerjenje sa jeho nadobne škutkowanje, ale tež to pschpowjedanje jeho rta, to wopšchijecze jeho šwēdczenja. Schtož to šjewjenje Křystušowe lubo ma, tón jeho psched cźlowjekami wusnaje a křwali. Ale kať bojasnje někotryžkuli cźlowjeť swoje wěruwusnacze samjelczi, jeno so njeby nekajtemu njewěryžemu překi

pschischoť abo dofelž so boji, so mohť nekajki knicžomny cźlowjeť jeho wěry dla wuškēsčecź. — Wjele bóle tola wusnaj psched cźlowjekami tu mōz, kotraž twojemu žiwjenju šepjeru a wješełoscź dawa. Je wschať to dobre pōsnacze, kotrež druhich wumōže a i Křystušeť cześnje. Kať tež mōhli my druhich woczahnyć i sbōžnosći a wo naschewěry pschewēdczicź, hdyž njechamy Křystuša i wješełoscźu wusnacź a křwalicź? Křoble wusnaj tu mōz swojeje wěry, kaž něhdy nasch Sbōžnik psched bohodom Pilatom, bješ praschenja, tajke scześhwi taťke wusnacze sa tebe smije! Budź jenož dale šwēry we swojeť wěry, kotruž so něhdy pschi konfirmaziji psched wjele šwēdkami wusnať, a džerž tež tu pschitašnju Křystušowu nješmasanu a bješ poroka! Wopokať duchowne rycžerstwo, doniž tón Knjes junu šam so nješjewi a wschitko špecžiwjenje pschecźimo swojemu kraleštwu se swojim šjewjenjom njeporasy.

W tuteť wěry do Křystuša pať masč tež wēcžne žiwjenje. Tehodla sapschim wēcžne žiwjenje, na kotrež tež so powołany a kotrež je czi droho došć warbowane i Křystušowom cžerpjenjom a wumrjecžom! Bješ jeho wujednaťki škutk nětko tež šjednocženštw i Wōtzom w nješbēch, i Bohom, kiž je tón sbōžny a šam mōžny, tón kral wschitkich kralow a Knjes wschitkich knjezi. Schto so czi najmōžnišchi tehole śwěta pschecźimo njemu? Woni so i jeho wodynchom špowaleja. Schto je to najhubjenšche, schtož mōža czi naczińicź? Trošchtuj so teje sbōžnosće, kotruž mōže nam Bōh dacź, kiž wschať nam da wschwu swoju sbōžnosć šobu wužiwacź? Wschitka lešnosć a šlōscź cźlowjekow je šlōncžnje tež šachodna, ale Bōh a jeho kraleštw je nješachodne.

A hdy by cžerzi chžyli
So wschitzy roššlobicź,
Dha bychu šlabi byli
Eso Bohu pschecžiwicź.
Schtož wón přjōdk wōsmje šebi
A schtož wón cžinicź chze,
To so tež radži tebi,
Schtož wón šam šapocžnje. (Křel. 17,5.)

Bōh šam ma nješmjertnosć, wschitzy cźlowjekajo so jenož jeho šmjertne štworjenja. Wón bydli w šwētle, do kotrehož ničto šupicź njemōže. Wón tať wššoko nade wschitkim šemškim bydli, so žadny cźlowjeť jeho widžecź njemōže; a jeho knježenje je tať džitwne a njewušlōdomne, so žadny cźlowjeť jo wušlōdžicź a dorošnicź njemōže, ale dyrbi jenož i modlenjom a křwalenjom Bože wōdženje wobdžiwacź. Tutón Knjes nješbēšow a šemje poťaje w swojim czašu to šjewjenje nascheho Knjesa Šesom Křysta, jeho wusnawarjom a wěryžnych psched žyllym šwētom šakita a jeho njepšchecželow porasy. W tutym Wōšy masč wēcžne žiwjenje. Schtož jemu so pschecžiwja, je hižom šudžene. Kať mōžesč so dha halle pschecźimo jeho pschitašni šbēhacź? Sapschim wjele bóle to wēcžne žiwjenje, kotrež wot njeho wuńdže. Duž wojuj to dobre wojowanje wěry, wusnawaj swojeho Sbōžnika psched cźlowjekami! Tať so hōdnuje hotujesč na to wulke pōšlednje šjewjenje Šesom Křysta psched wschitkimi ludžimi tuteje šemje. Šamjeń. Kř.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swórny
Přez spař mórny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrny džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosk
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew čel

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihcizisčezěni w Budyšinje a je tam sa štwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

3. njedžela po tšjoch kralach.

2. Mójs. 34, 4—10.

My pschindžemy wot hodow a pucžujemy jutram napšhecžo — na Golgatha pod kšichž teho Sbožnika. A dženska so wjedžemy na horu Sinai, na horu sakonja. To kłowo nam praji, kak Bóh druhi krócz sakon da. Njeje pak Křesťus kónc sakonja? (Romsk. 10, 4.) Haj, ale níz w tej myšli, so by sakon w nowym kłubje žaneje wažnosće njeměl. Jesuś šam praji: „Ša njejšym pschischoł sakon rošwjajacž, ale dopjelnicž.“ A bjes šamyšla Luther njeje sakon jako přenju hawpschtuń do katechizma stajil. Š teho pšnajemy, so ma sakon tež ša naš jako stawy noweho kłuba pláčiwosć. A my móžemy prajicž:

Pucz na Golgatha dže psches Sinai.

1. Na Sinai nawuńjemy žedženje po Golgatha.
2. Na Golgatha nješmemy Sinai šabycž.

1.

Přenjej tafli běšče Mójsaś w hněwje rošbil. Nětko steji druhi krócz po Božej pschifasni š druhimaj šamjentnomaj šaslomaj psched Božim woblicžom wyšoko na škalinje hory, a Bóh so š njemu pokhila a jemu šo dostanje džiwne šjewjenje Bože. (Šcht. 6, 7.) Šele kłowa rěczy Bóh š Mójsašej. Wón šo šjewi w šwojej křasnosći jako Bóh lubošće: šmilny a hnadny a ščerplivy a wot

wulkeje dobroty a prawdy, ale tež jako šwjatosk, prawy Bóh, kiž tych štaršich hrěchi domachpřta na džěčžoch a džěčži-džěčžoch hacž do štežeho a štwórtého štawa. Duž šo Mójsaś rucže š semi pokhili. Wón drje wě, šo tón lud delkach pschi horje žaneho prawa nima na hnadu. Wón šebi na to pomyšli, kak šo šabkudži, hdyž wokolo štoteho czelecža rejwasche, a kak je czežko, jón w poklušnosći napšhecžo Bohu šdžeržecž. Ššwjatosć Boha jeho naštroži, a wón nutnje wo hnadu ša tón lud prošy.

Štupmy tež w duchu horje š Mójsašej na horu sakonja, psched woblicžo šwjateho a praweho a pruhujmy šo w šchpihelu sakonja. Še jednore, šwjate šasnje š tym móžnym kłowom: „Ty dyrbiš! Ty njedyrbiš!“ Šak budža džeržane. Wopomń te šasnje šame. Ššměš dha pak dženska — abo prajmy: šměžišče šo do tu-teho šhutneho wójnišeho cžaša temu, kiž běšče šo žyrkwi šbalował, prajicž: „Ty šy 3. šasnju pschestupil“, abo žadosćiwemu šwětnemu cžlowješej, šo je 6. šasnju pschestupil, abo šasťemu, kiž drugeho jebašče, šo je 7. šasnju pschestupil. Woni bychu šo š najmjeńšcha wušmjeli. Šrěch běšče mnohim něšcto štare, šštož šo ša našch cžaš wjazy njehodži, a šo je hrěch ludži škaženje, běšče jim hluposć.

Šo běšče šrudne dopokašmo, kak běšče šo cžlowještwo wot Boha wobrocžiko. Njebě tehodla štrach wulki, šo by Bóh šapocžal šwój lud domachpřtačž. A wón je hiščeže hnadnje pschischoł, we wihorje wójny lud wubudžil, šo je našch lud šo dopomnil a šhwatał pod kšichž teho

Sbóžnika, kiž je našče jenicžke wumóženje. Wot Sinai cžehnje naß na Golgatha; ale

2.

na Golgatha njeßměmy Sinai sabycž. W sčt. 10. flubi Bóh nowy flub; na Golgatha je wobsaměnjeny, tam je ðo džiwo lubošče stał, kajkiž ðo na naščeji semi a mjese wščitkimi ludami njeje cžinił. Tam kóždy hrěšnik sbože a hnadu namaka. Tola wopomínny jeno: Bóh flubi Mójsašeji nowy flub, kiž tasli sakonja nješe — t. j.: tež w nowym flubje dyrbimy Bože kasnje pšched woczomaj a we wutrobje měcz, njeßměmy Sinai sabycž.

Husto ðo praji a ðnano tež w škulach wučer: Mny njemóžemy sakon dzeržecž. Wě ðo, so my flabi cžłowjekojo znyly sakon njedopjelnimy, dokelž ðmy wšchitny hrěšniky. Ale to je wopacžne a strasčne, i teho ðudžicž: „Dokelž je znyly sakon dzeržecž njemóžne, njeßmym swjasany, sakonjei poßluschny bycz.“ Tyßazy tak myßla; woni na hnadu cžakaja, hnada je jim sahlweczł, na kotrymž wotpoczuje w ðwojich hrěchach, a tak pšchego bóle woßlabnu w ðwojim duchownym žiwjenju. Duž je nusne, do ðwědomnjem samowolacz: Sakon tu je, so by dzeržany byl. A nje-móžesč-li jon tež znyly dzeržecž, dzerž jon tež, kaž daloko to samóžesč we wachowanju a modlenju. Twój Sbóžnik njeje jenož twój wumóžnik, ale tež twój pomocnik. Wón tebi ðwojeho Ducha da a cžze tebe poßylnicž na snutskownym cžłowjeku. Pšchede wščem wopomín: Te 10 kasnjow, kaž je je Luther w małym katechizmje wukładował, móže kóždy dzeržecž, hdyž to cžze. Wone wučinjeja tehodla niz jenož w katechizmje, ale w twojim žiwjenju wěry přenju hamptšchtuku, i kotrejž prawy sapoczatk cžinišch w nowym žiwjenju.

Duž dha: Sinai nječamy sabycž, mějmy sakon pšched woczomaj a we wutrobje. Potom nawuknjemy hakle prawje hnadu Božu šhromadžicž. Pšchetož nječhabłaza wěrnosč wostanje, sčtož tón Sbóžnik ðam w ðwojim předomwanju na horje praji (Mat. 5, 18): „Saměrnje, ja praju wam: Dokelž njesańdže njebjo a semja, tež niz jene pißmicžto, tež niz jedyn punktžik wot sakonja njebudže sańcž, hacž ðo wšchitke wězy stanu.“

Samjeń.

Boža wola abo prawdosč.

„Nječ ðo jeno nětk tak stanje, pšchetož tak nam pšchisłuscha, wšchitku prawdosč dopjelnicž.“ Mat. 3, 15.

Jesuh i Janej pšchindže, so by ðo kšchecžicž dał. Nječženizu mějesche sa dopjeljenje Božeje wole abo prawdosče. Boža wola je pšchego prawdosč. Šhubjene wowzy i israelskeho doma phtacz a hrěšnikow i potucze wołacz, spróznnych a wobcžezženych woschewjecž, hojicž, cžerpicz, wumrjecž — to bě prawdosč, kotrejž dopjeljenje Jesuh w duchownej myßli „ßwoju jedž“ mjenowasche. Tajke dopjeljenje prawdosče wón tež Janej porucža: „Nječ ðo jeno tak stanje.“ A nam? Dosč je wězow, kotrejž kóždy sa nusne njewobhladuje, mjes nimi džakowanie sa narod, kemschikhóð maczerje, ðama kšchecženiza. Woščicž a i cžělnym waschnjom ðo i Božemu blidu pšchihotowacz je drje pěkny, swonkowny skutk abo pocžinł, ale wón ðo dale bóle poßabnywa. Niz tak! Nam ðo pšchisłuscha, wšchitku prawdosč dopjelnicž, tež w najmjeišchim ðwěrnim bycz, haj ðamo tam, hdyž ðo to mi a tebi sa trěbne njesda.

J. K.

Kotry bě bohatschi?

Šhudy wjeßnjany pšchi pucžu kamjenje klepasche. Tam jeho jeho ðußod, bohatty bur a naduwał, nadeńdže. Tón i njemu praji: „Nětko ðym wšče moje ležomnosče i rjany m trucham wurunal; znyly doł hacž tam dele, kaž daloko widžišch, je nětko mój.“ — „Derje.“ — „A wšchitke pola jowle we wokolnosčzi ðu tež moje.“ — „Derje.“ — „A tamnu stronu po horje znyly lěß hacž na wjeršch.“ — „Haj — a módre njebjo tam horjeka?“ woprascha ðo nětko kamjenjeklepał. Bur i ramjenjomaj šezahny. „Te je moje“, šchěry mužik rjekny a hladašče i kšchecžatym woblicžom do njebjeskeje módriny nuts. W nozy pak ðo kublerjei džijesche, so je wo wšy najbohatschi muž wumrjek. Sastróženy wotucži a ðo we ložu poßydnny; to tola ničto druhi bycz nje-móžesche, hacž wón ðam. Njano pak i kšče wustupiwšchi kšchecšesche: „Dženka w nozy je tež stary kamjenjeklepał zyle nahle na ðlabosč wutrobny wumrjek.“ — „Tón je wumrjek?“ — rjekny kubler, a spodžiwne myßle jemu pšches dušchu cžehnjechu. Na wščem poßledku je tónle klepał najbohatschi muž wo wšy był.“

J. K.

Bamž Hrehork a biblija.

Wokoło lěta 600 bě Hrehork I. abo Wulki i bamžom w Romje. To běšče jara wustojny biskop zyrkwoje nawjecžornych krajow. Wón ðo woßebje tež sa mißionstwo w Sendželskej starasche a tamnym póhanam wjele předarjom šezalesche. Ale hišchče wjazny. Jenemu jendželskemu biskopei wón ras biblije pšchipoßla i tej porucžnosčzi, so bychu ðo pilnje cžitake, a to tak, so by pšchitym wußwjecženje ðamßneje wutrobny hlowna wěz byla. Š zyla Hrehork na to hladašče, so měšchizny ðwjate pißmo njebychu jeno ðami studowali, ale tež wšchědnnych ludži pšchi kóždej škladnosčzi i njeho wučžili.

Sunkrócz jenemu kšěžorskemu lěkarjei tehodla porokowasche, so ðwětneho rospróschjenja dla kšwile nima, wšchědnje w bibliji cžitacz. Sajimawy sa kóždeho kšchecžijana je list, kotryž lěkarjei pißasche. W nim takle praji:

„Te dha ðwjate pißmo něšchto druhe hacž list wšchewomóžneho Boha na ðwoje stworjenje? Saměrnje, hdy byšchče daloko wot kšěžorskeho ðyðla pšchewywali a wot semškeho kšěžora list dostali, njebyšchče mēra mēli a spacž móhli, doniž byšchče šhonili, sčto wam kšěžor pišche. Njebjeski kral, Anjes cžłowjekow a jandželow, je wam ðwój list, kiž dyrbi waß i wěcznemu žiwjenju wjesč, póßkał, a wy tola škomdžicže, tónle list pilnje cžitacz. Tehodla dha ðo nješkomdžicže, ale phtajcže a pšchemyßlujicže ðebi ðłowa wascheho stworicžela. Wukicže Božu wutrobu w Božim ðłowje spóßnacž, so by ðo wascha dušcha i cžim wjetšchim žedženjom po wěcznych lubłach jahorila; pšchetož we waschei dušchi cžim wjetšchi pokoj nastanje, hdyž jej lubošč i stworicželei žaneho mēra njeda.“

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójuje.

(Bofraczowanje.)

Wučer powjeda, so je w Spirogsten kopjeno se šchulerškich pißantskich knihi, wot džecžazeje ruki, najšterje wot něhdže 12lětneje holzy, napißane, wó ištweje namakał a na nim te ðłowa pißane wohladał: „Zuby nano, kaž pšchindže, so ty nětko tež do Boha wěrišch, sčtož tola hewał tvoje waschnje njebšesche?“ Šajka hnuzaja rēcž tele džecžaze ðłowa.

* * *

Mny bēchmy rucžne granaty pšchihotowali, ale dženka ðo hišchče njesda cžaz bycz i naddēhej. Šdyž ja nětko šchileny ðedžu

Sako běchu do zyrkwe fastupili a czihi Wótczenasch a njemje-
scziński kherlusch wuspėwali, buschtaj Pėtr a Marscha wėrowanaj.
Stary knjes duchowny jeju hwėru i Božeho kłowa rozswucžowa-
sche, sčto ma mandželstwo na hebi a kajke pschižłuschnosće hebi
žada pschi wjehele a pschi srudobje; a wschitko to tak jašnje a po
wėrnošći rozskadowasche, so stary Michal pschezo i hłowu kłwa-
sche. Dokelž knjes duchowny wschitkich pschitomnych snajesche, dha
kóždemu někotre kłowa pschidželi. Pschede wschitkim pak Marju
napominasche, so dyrbi Marschu jako lubu džowku do domu wsacz
a i wschemu dobremu wodžicž w kšesćijanskej sčtepliwosći.
Potom, so i Marji wobrocziwšchi, prajesche: „Sa sym twojeju
starscheju wėrował, tebje kšezicž a tebi požohnowanje dał po wo-
puschčenju schule. Nětko su czežke a srudne czašy. Pschichodna
macž a pschichodna džowka stej jena pschecziwo druhej, kaž je to
na pošledni czaš wěschčene. Sa cze twojeho Boha a Šbóžnika
dla prošcu, hladaj so hwėru, so ludžo wo wšy njemóhli prajicž:
»Panež Pėtr je swojimaj starschimaj srudobu a hubienstwo do
domu pschiwjedł.« — Pschi tajkich kłowach Marscha plakasche a
hebi kamej ljubjesche, sčtož jeno móže žona plakacz a lubicž. Sej
pak tež bėsche woprawdže tak wokoło wutrobny. — Po woporje a
po Wótczenaschu so domoj wrócžachu.

„Daj Wóh sbože“ a „Daj to Wóh“ bu na zykym pucžu
kšyščane.

Sako běchu wschitzy do kwapneho domu a sa blido žohnowani,
wuspėwa brasekła modlitwu a pschejesche mlodymaj mandželstimaj
sbože pschejachu; kaž tež, so so stary Michal pschi rejach khwilku
se swojej Marju sobu powjećža, a so so jimaj prawje
spodobasche.

Tola njelomdžmy so pschi wopřikowanju jėdže a picža a rejow.
Senož na to hiščže spomamy, so pschihladowarjo podarmo pod
wofkami njestejachu, a so sa dostate dary mlodymaj mandželstimaj
sbože pschejachu; kaž tež, so so stary Michal pschi rejach khwilku
se swojej Marju sobu powjećža, a so so jimaj prawje
spodobasche.

Po kwapu kóždy i brėmjeschkom dom czehnjesche, a Pėtr so
se žonu a se starschimaj domoj wróczi. — Tudy so wschitko
prawje duschnje počinasche. Marscha bėsche dželawe, dobre džecžo.
Mėr w domje bydlesche. Wschitko mējesche hwój rjad a wěšty
kšbd. Wschitzy běchu pschesjene a wuprajichu so šawnje, kaž so
žanemu sčasche. Michalowe stare pschižłowo pak bėsche: „Džez
je muž w domje, tam njeje swada.“ Ale i tym kłowčkom „muž“
kšyšche wón wjele prajicž. — Seho dobra Marja pak so nje-
móžesche tak rucže do teho namakacz, so bėsche knjestwo w druhich
rukach. Wona pschezo hiščče kšf sobu rozskadowasche. Ale
Michal jej rofestaja, so ma nětko Marscha hospodaricž jako
w swojim. Marja móžesche jeho czim lóže poškuchacz, dokelž so
Marscha, hdyž něščto wažne pschińdže, kóždy ras jeje praischesche,
tak je wona czińika.

Tak so našyma a syma wjehele minyšchtej. Naškej staraj
so wjeheleschtaj, so mējeschtaj dvě džesczi sa jene.

Tola sčto je cžłowške wjehele a cžłowške žiwjenje? Cžłowjeť
je w swojim žiwjenju jako trawa, wón kščeje jako kwėtko na polu.
Ddyž wėtr na nju sadunje, dha wona wjazhy njeje, a swoje mēštno
wona wjazhy njesnaje. — Sako mēř pschińdže a Pėtr na rolu
myšlesche, počoži jeho Wóh tón Knjes na khorokožo. Šslyna
hłowniža jemu rosom wsa, a jenož tam a hem so jašna myšl
psches jeho kłudnorēczenje pschecziščeža, kaž kłonzowa pruha psches
wjećžatu mjeczelzu. W tajkich jašnych khwilach so Pėtr hwėru
i Bohu modlesche, a hušto tež swojeho nana prošesche: „Nano,
jeli so wumru, njewopusčez moju wobohu žonu!“ — Nať rad to
Michal kłubi! Wón budžische wjele wjazhy prajit a dať, bėsche-li
žiwjenje swojeho kšyna mohł šdžeržecž. Ale teho czaš bė doběžal.
Po modlitwoje, po wutrobnej počucže a po dostacžu Božeho wot-
kasanja wušny wón, přjedny hacž bėsche 29. léto dokonjal.

Srudoba a žalosč w zykym domje knježesche. Ščtóz je
kwoje džecžo na marach widžal, tón móže sacžucž, tak jim wokoło
wutrobny bėsche. Tej žonje so nochžyšchtej dacž spokojicž. Michal,
štytnyšchi ruzhy, w kucže kšydasche a šdychomasche: „Mój Pėtrje,
moje wjehele!“ Potom pak sašo swojej žoni rēcžesche: „Macžerka,
daj hebi hycž; po krotkim czašu tam mój tež budžemoj, a ty
swojeho kšyna sašo smējesch! Njepšehrešch so psches njewėru a
morkotanje!“ — Wón da swojeho Pėtra pohrjebacz, kaž nan
džecžo hrjeba, prajizy: „Wón je mje živy czeščicž, kaž dyrbi dobre
džecžo nana czeščicž; nětko chžu ja jeho tež mortho czeščicž,
kaž dyrbi nan lube džecžo czeščicž.“ — Wón jeho i rowu psche-
wodži; žonje pak sobu hicž njemóžeschtej.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

* Ddyž so tež w czašu mēra w kerskich Božich domach na
kšezorowym narodnym dnju (27. januara) Boža kšyžba kšwecžesche,
bėsche w Sakškej waschnje, kšezorowy narodny džeiť pschichodnu
njedželu na kšwjatym mēštnje sobu kšwecžicž. Nětko pak je tež
hižom w šańdženym wójnskim léče zyrkwina wyschnosč to žadanje
šjewika, so mēť so we wschěch Božich domach kšezorowy narodny
džeiť 27. januara i Božej kšyžbu kšwecžicž. A nětko je sašo
evangelsko-lutherske krajne konsistorstwo wufas wudało, w kotrymž
wschitkim evangelsko-lutherskim wofšadam porucži, tež w tutym léče
27. januara, na kšezorowym narodnym dnju, kšwjedžeršku Božu
kšyžbu wotdžeržecž. Czaš Božej kšyžby so wofšadam pschewo-
staji, kaž tež duchownym wušwolenje teksta. Wufas so šlōnczi
i tymi kłowami: „Nječ šhromadne džakowanje a dobroproščenje
sa kšezora a našch wótzny kraj so Bohu derje spodobu.“

* Cžerwjenty kšyž wo staru nowinsku papjeru, kajtejež je skoro
w kóždym domje we wjetškej mērie, prošy. Póšlacž ma so do
Draždžan (adresa: Abnahmestelle des 12. Armeekorps, Dresden-N.,
Gansstraße 2) a to hacž kónž teho mēšaza. Tale papjera so na
mēšto kłomy, kotraž so hewal do španskich mēšow tyka, trjeba a
móže so tež i dželanju wodžecžow trjebacz. Šskoma ma so
nětko sa wizowanje škotu atd. nałožicž. Duž pschińdže tale papjera
našchim šmužitym wošakam i lēpschemu. A duž je radžicž, so so
tale próštwu powšchitkownje wobkėdžbuje a ničto teje próžy luto-
wacz njebudže, i wužitkej našchich wošakow tajku počisčezanu
papjeru wotedacz a na mēštno, hdyž so hromadži, póšlacž.
Wě so, móža jich tež wjazhy wo wšy i temu hromadže štupicž.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow
duchownych, ale je tež we wschěch psche-
dawárnjach „Serb. Nowin“ na wšach
a w Budyščinje dostacz. Na ščtwórcž-
lėta placzí wón 40 pj., jenotliwe cžiška
so sa 4 pj. pschedawaju.

Samolwity redaktor: J. Gólc. Šsoburedaktor: J. A. Kapleř.

Cžisčezet a nakladnik: M. Smoleř.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoј móny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař mérný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Serbske njeđělske lopjeno. ↲

Wudawa so kńzdu kobotu w Šmolerjez knihcizšczerńi w Budyšćinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

4. njeđzela po tsjoch kralach.

Psalm 12, 2—6.

Pomhaj, Anježe, šwjeczi šu woteběrali, a wěrných je mało mjes čłowšćimi džěczi. Kaka křutna a šrudna šćóržba! Wo woteběranju wěry a dobreho waschnja, šwěrnosće a počinkow! Njepočahuje šo tale šćóržba tež na naš? Abó dyrbi wschitko, šćtož nowy čaš šobu pschínješe, runjewon jako dowolene placžić? Njedyrbi šo šćerje bóle tajtemu woteběranju wěry a šwěry wobacž? A čómu dža je nam Bóh šwój šćoń a ewangeliј dał? Tež my dyrbimy, kaž Dawit, špóšnacž najwjetšću nusu našćeho luda a čaša, šćebi na jeje wotwobrocženje myšćić a je šwójimi naležnosćimi k Bohu pschínč. Drje je wjele, jara wjele nusy našć wóžny kraj psches wóynu potřechiło, ale tale njeje ta najhóřšća; w njej móža šo nabožne a duchowne počinki našćeho luda wupruhowacž a šylnić. A na wulkotne waschnje je našć lud a jeho kńežestwo nad šwontownej nusy dobywalo a je šwójmu šylnosć a wutrajnosć, šćarosćiwosć a wobróńenje wopokasało; ale šćto bychú wschě wulkotne, křašne šwontowne dobyčća a pošylńjenja našćemu ludej pomhało, hdy by wón šćnutšćownje šo wupróšnił a šćašł a natwarjaze a šćđeržaze možny wěry a šćpokojnosće, šćwěrnosće a počinkow šćhubił? Našćemu ludej dyrbi šo tehodla šć čašom wóčžto wotewrič, a něćotružćuli šćnutšćownu nusu dyrbił wón temu wěcžnemu pomharjej pschednjescž. Wšćy čžyli se šćpěwarjom našćeho psalma šćo modlicž:

Pomhaj, Anježe, šwjeczi šu woteběrali!

Pomhaj, Anježe, šwjeczi šu woteběrali, a wěrných je mało mjes čłowšćimi džěczi. Kaka tole šćowo trjechi, tež našće wóšady! Kaka mało, kotřiz šo wo woprawdžite šćwjecženje šćwójeho žiwjenja a šćmyšćenja próžuja! Kalko jich je, kotřiz žanu bojosć psched tym wěcžnym šćudnikom njepokasuja, prawa bratra šćranja, jeho pntaja se šćwój hubu pschewinycž a w šćbeciwosći šćo jenož wo šćwój šćamšny dobytk próžuja! Šćwjeczi šu woteběrali! To tež hižom šćpóšnajemy, hdyž do našćich domow hladamy: Šćaršći šu husto w njejednocže a šćwadže žiwi, džěczi njewotrostu w napominanju k temu Anješej. Ty šćkřšćićšć njehořne šćłowa a widžišć to šćkaženje, kotřez šć nješćrošćosće abó njepóčćiwosće wukhadža. Šćsamo wobrašy na šćčženje w něćotrymžćuli domje ničžo natwarjaze abó rjane njepokasuja, ale husto dosčž něšćto hřěšćne abó kńežomne. Młowšće wojowanja pschecžiwu alkošćolišćmej a dobre pschilady šćrošćbeho žiwjenja wschaf šću něćotružćuli šćhablažu dušću pošylńjale a do něćotrehožćuli domu žohnowanje pschínješće, ale kalko wobohich čćłowjekow šćona pod rjećasami čćělanych abó šćwětných žadošćow! A kalko hubjených towaršćow šćłaby hišćecže pschězo namaka k šćwójemu šćkaženju! Pschězo šćašo šćo žiwjenje šćkónczi, kotřemuž wobrocženje abó wobnowjenje, kaž šćo šćda, móžno njeběšće. Šćdže je to křute a křutne wocžehńenje šćwójby a hospodarja, haj křute nahladowanje šćhule, žyrkwoje abó tež křajny, kaž w prjedawšćich čćašćach? Dosčž wschaf mamy křajnych šćakojow, kotřez čćžedža šćanjerodženju šćadžewacž, ale tyjne powětr šćwójšćneho žiwjenja abó křute wotšćlado-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

5. njedžela po tsjoch kralach.

Čzech. 33, 11.

Tak wěrnje hač ja žiwý bym, praji tón Knjes Knjes; ja nimam spodobanje na šmjerczi bjesbóžneho, ale so by so bjesbóžny wobrocził wot šwojeho pucza a by žiwý byl. Wobroczeće so, wobroczeće so wot šwojich šlych puczow; čzechodla čzechce wumrjecž, wy i Israelskeho doma?

Šlónž bjesbóžneho je šmjercž. — Čłowjetojo drje wschitny wumru, — prawi a njeprawi, pobožni a bjesbóžni. Šdyž je jich čzaš pschischoł, woni wotšal čzahnu. Duscha wustupi i brashneje hěny, čžělo khowa so do rowa — a wscho, šchtož je bylo, ma šwój šlónž. Šchto, ma šawěrnje wschitko šwój šlónž? Lazaruš wumrje a bohaty muž tež wumrje. Ale je i tym ta historija wobšamkujena? Ně, nam so dale powjeda: jedyn bu nješeny do Abrahamoweho klina a druhi bu štorčeny do hele a čzwile. W čzahnej šmjerczi nima wschitko šwój šlónž. Wjele jich je, kiž bychu rad widželi, so by w rowje šabute a i rowom pschikryte bylo wschitko jich šle waschnje a žiwjenje. Ale čłowjekam je postajene wumrjecž, a potom šudjenje, w kotrymž tón Knjes da kóždemu, šchtož je šaklužil — pobožnemu žiwjenje, šmjercž bjesbóžnemu.

„Bóh pak nima spodobanje na šmjerczi bjesbóžneho.“ Šemu je wutrobnje žel, hdyž dyrbi hrěšnika šakšudzić a šatamacž. Wótreho čłowjeka měra je kopata se šlósčzu, ale Bóh se ščezčpliwosčzu na njeho hlada, woczakuj, nje-

budže-li so čłowjek tola hiščeje wot šleho wotwobroczičž. Šdy bychmy my čłowjetojo šudzić šmeli, dawno bychmy štemu i prawdu šaplacžili, ale wón, tón Knjes, da šwojemu šlónžu škhadžecž nad šlymi a dobrymi a dawa deschčowacž nad prawymi a njeprawymi. Šeto wot šeta wón pschikhadža a pyta plody na figowym šchtomje. Šak wjele šet je wón tež i tebi pschikhadžał a plody pytał, — a šchto je namakał? — „Šorubaj jón; šchto wón šemju šadžewa?“ by tež wo tebi prajicž dyrbał, a tola šako jene šeto a hiščeje jene šeto čže wón šchtom štejo wostajicž, pschezo i nowa woczakuj, hač po čzahnu plody nješchinješe.

„Bóh nima spodobanje na šmjerczi bjesbóžneho.“ Šaj šamo, hdyž šu so hižom jeho šudjenja šapoczale, čže wón tež w pošlednjej hodžinje šwojemu hněwej wobaracž, — je-li so so šly wobroczi wot šwojeho šleho pucza.

Šajke bě to trachne šudništwo, jako bě Bóh tón Knjes Israelski lud do ruki nješcheczělow podał, tak so bu i nješcheczělskej pschemozu wótzny kraj šapuscženy, wscho wobudleštwo wutupjene, šwjate město powrocžene a šwjaty templ i wohnjom špaleny — a niz i tutej šrudobu hiščeje došcž — ně, so buchu šbytki luda, kiž běchu so psched wohnjom a psched mjeczom wukhowale, dalofo do zušby wotwjedžene. Israelski lud widžesche šwój šlónž psched woczomaj. „Wy šhinjemy, šak móžemy dha žiwi byčž“, tajke bě štyšne žalosčjenje nješbožowneho luda. Šana pomoz njebe po čłowškej myšli. — Israelski lud bě na wěczne

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies man
Njeh čí khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew čel
F.

↳ Sersbske njedželske kopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam sa ščtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

6. njedžela po tsjoch kralach.

San. 1, 14.

Časž zyrkwineho lěta, kotryž j dženšnischej njedželu skónczimy, je nam krašnosć našeho Šbóžnika psched woczy stajał, kajkaž so tež j jeho čłowškeje niskošće šwěczi, a to se słowom wěczneho žiwjenja, kotrež je rěčal, se skutkow jeho mozy a lubosće, kotrež je činił, se šwojeho žyłego šwjateho žiwjenja, kajkež šwět hiščezje njebē widžał. Hižom w starym šlubje mějachu pobožni horze žadanje, Božu krašnosć wohladacž. Pokaž mi wschał twoju krašnosć, tak Mójsaš Boha prošy, a psalmista šdychuje: Šdy tam pschińdu, so ja Bože wobliczo wohladam? Ale jenož někotři wošebje wobhnadženi mužojo móžachu někotre pruhi Božeje krašnosće widžecž: Mójsaš, Šelias, Šesajáš. Tež tón bohabojašny šwojeho hrěcha dla wjedželsche: Boha widžecž, to rěka, wumrjecž dyrbjecž. Duž Šesajáš (60, 1) škhadjenje Božeje krašnosće pschpowjeda. Wón widži, kał nad čžemnosću kołowokoło šwětlo Božeje krašnosće škhadža, a widži j dobom šwjate město Zion wot tuteho šwětla tak roššwětlene, so jeho blyščezaza rjanosć tež dalolich póhanow k šebi wabi. Tuteho šłowa Širael njeje šabyl. Čěštottki dolho je wono jeho nadžiju pošyl- njalo. Še so ta dopjelniła? Šlaj, pastyrjow na Bethlehemsčich honach jaknosć teho Šnješa wobšwěczi, a tón, kiž so w Bethleheme narodži, je jako muž tajkich wokolo so mēł, kiž móžachu, špominajo na šwoje našho- njenja pschi nim, wušnacž: My widžachmy jeho krašnosć. Še to tež twoje wušnacze? Ščtóz móže rjeknycž: My

widžachmy jeho krašnosć, tón je šbóžne našhonjenje činił, tón šnaje šwoju šwjatu pschišlušchosć.

Šan je šwoje ščenje we wyšokej starobje pišal, dolho po tym, so bē Šesuf na šemi žiwy byl. Ale na tón časž wróczo hladajo, hđež je se šwojim mišchtróm hromadže žiwy byl, móže jenož wušnacž: My widžachmy jeho krašnosć. Nimo jeho šnutštowneho wócžka čžehnje wobras po wobrasu se žiwjenja teho Šnješa. Wón widži Šesufa tón přeni džiw čžinicž, hižom tam šjewi wón šwoju krašnosć; wón špomina na tón wjele wjetšči džiw na kónzu jeho šemšteho žiwjenja, na šbudjenje Lazara, a šlyšči, kał Šesuf k Marče praji: Njejšym tebi rjeknył, hdy by ty wěriła, ty by tu krašnosć Božu dyrbjala wo- hladacž? Al mješ tutym pošlednim a tamnym přenim džiwom kajka šyla džiwom! Ššlepi widža, škromi šhodža, šluchi šlyšča, wušadni šo wucžisčža, mormi šlawaju! Šo wschitko Šanej do pomjattka šupa, kaž tež tamny džiwny podawł na horje pschekrašnjenja, hđež bójška krašnosć teho Šnješa hižom šawěšchł jeho niskošće psche- lama, so mějachu jeho wucžomnižy jeno to žadanje: Tudy je nam derje byčž, twačmy šebi tudy hěty!

Alle niz jeno na jenotliwe podawišny špomina Šan; žyle žiwjenje Šesufowe, wschitko, ščtož jeho wucžomnikow j tajkej mozu šapschimny, so jeho njemóžachu wjazy wo- pušchčicž, ščtož jich w jeho blyščosći pschezo šašo j tym šacžucžom napjelni, Bóh je pschi naš tudy, bē šjewjenje Božeje krašnosće, luta hnada a prawda. Šeho prawda hrěšnikow šudžesche a tež tych wucžomnikow pschezo šašo

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Duśl daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes man
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščežerńi w Budyšćinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Septuagesima.

1. Kor. 9, 24 — 27.

S přenjeho lista na Korintiskich šu naspomnjene šłowa wšate. Šdnyž šchtó w cžaku japosčtoła Pawola wo Korintu šłysčesche, dha dyrbjesche wón hnydom na te korintiske hry myšlicž, wo kotrychž šo na zylej tehdy snatej semi wjele rěčesche. Šchto pak mējachu tele korintiske hry wo šebiteho na šebi? Šlaj, w Korince šhromadžachu šo mlóženzu a mužojo zyleho grichiskeho kraja, šo bychu tam šwoje mozy a šwoju wuščitnosć měrili. Tam šo dwaj pšchimnjetaj, a kóždy hlada, šo by teho druhého cžišnył. Tam šašo nětóš hromadže šteja a jedyn po druhim wošmje kamjeń do ruki a cžišnje jón pak tak daloko kož móže, pak na wěšty wottynjenny kónz, runje kaž našchi wojazy wonkach w polu š rucžnymi granatami mjetaju, a kóždy hlada, šo by druhého pšchetrečijł. Tam šašo dwaj mataj dwaj-kolešny wójnski wós, do kóždeho šchtyri wohniwe konje šapschehnjene, a kóždy špyta kšěšišcho jěč dnyžli druhi. A tam šašo jich zyla cžrjoda hromadže štejo cžaka a na wu-cžinjene šnamjo woni na pšchemo běža a kóždy hlada, šo by přeni byl pšchi wottynjenny kónzu. A šchtóž bu tak dobyčez w jenej hrě, temu šo na hłowu šeleny wěnz staji a teho mjeno bu po zylým kraju snate, runje kaž nětko mjeno kšroblych wojakow, se želešnym kšchizikom abo š druhim rjodom wušnamjenjenny, je bóršy po zylej krajnje snate, a jeho džěczi a džěczi=džěczi šo kšwalachu, šo běšche jich nan abo džěd nēhdy w korintiskich hrach se „šachodnež“ kónu kónowany. To běšche jim kšwalba,

pšches kotruž nicžo njedžesche. Tak běšche wěšty Diagoras š Roduša w 5. lěštotku do kšhryštušoweho naroda hušczišcho jako dobyčez w korintiskich hrach tajku kónu dostal. A jako wón staroby dla wjazy šobu wo wjetu bēžez njemóžesche, ale jeho wobaj šynaj jako dobyčezerej kónowana naj bušhtaj, dha nēchtó temu wulzy šwješelenemu starzej praji: nēt k móžesč štosčtunje wumrjecz, wšach šy najwjetšchu cžesč dobył. A jako šynaj štareho nana na ramjo posbēžeshtaj a jeho pod wulkim wškanjom teho luda pšches šhromadžišnu njēšeshtaj, dha tón štarz wulkeho wješela dla wumrje, pšchetož wón bēšche po šwojim šbacžu tón najwjetšchi dobyčez, wón, kiž bēšche hušczišcho tajku šachodnu kónu dostal. — Šdnyž Pawol nētko na korintiskich a š došom na korintiske hry myšli, dha dyrbi wón tež na druge na pšchemo bēženje myšlicž, na to žiwjenje kšhesčizijana, kotrež je š došom jene bēženje, a wón jich napomina, šo bychu tak šo bēžili a bēželi, šo doštanu tu kónu, niz šachodnu, ale njēšachodnu. Tamne korintiske hry šu šo dawno minyle, ale žiwjenje kšhesčizijana je pšchego hišcže jene bēženje na pšchemo, jene bēženje wo njēšachodnu kónu. Duž, kšhesčizijano, hladaš, šo ty tu kónu doštanješch: 1. To dobyče je cžezke, duž šdžerž šo wšchitkich wězow a pojimaj šwoje cžělo. 2. Šladaš na wottynjenny kónz, pšchetož to je njēšachodna kóna.

Kšhesčizijano, hladaš, šo ty tu kónu došudžješch. To dobyče je cžezke. Pawol pišche: „Njeměšče wy, šo cži, kiž na pšchemo bēža, kaž bēža wšchitzy, ale jedyn wošmje to dobyče? Dha bēžče tak, šo jo došahnjecže.“ Šo tajkich wězach

Sy-II spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoј mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěny
Přez spař mčeny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes man
Njeh čl khmaua
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klč Bóh pada,
Wokřew čel
F.

Šserbske njedžělske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjež knihčisčizčěni w Budyščinje a je tam ša šchwěrtlětnu pschědplatu 40 pj. dostać.

Seragesima.

2. Sam. 12, 1—7.

Nětk traje žalosťna wójna hižom 19 měžazow a hiščeje njeje žaneho kónza widžecž. Čim bóle pač čžerpimy pod hubjenstwom tuteho šrudneho čžaša, w čžim wjazny wutrobach wotuczi to praschenje: njeje tuta wójna pschecžimo wschemu rošumej? Žudy, kotrež dyrbjale w měrje hromadže žiwe byčž a jedny druhi na wyschšči šřhodženč kultury posbėhnycž, pscheliwaju šwoju drohotnu krej a pala měšta a wšny a wupuščeja krajinu a pschihotuja šebi šřkodu, kotraž šo ženje njehodži šarunacž. Włuzojo, kotřiz šo ženje nješku widželi a šebi ženje nješku žaneje šřchiwdy čžinili, pytaja na wscho móžne waschnje šo moricž. Kelto šwjastow lubosčje je šo rostorhale, kelto nadžijow a šboža je šo šanicžilo, kelto kežejazeho žiwjenja do roma šapadnylo, kelto budže hubjenych ša šwoje žyke dalsche žiwjenje psches tutu wójnu! Njeje to najwjetšči njerosum? Ale ně, my šřchescžijenjo wěmy, šo je teč wójna grat w Božej ruzny, psches kotryč wón šwoju radu wuwjedže, a šřtočž čžini Bóh, wscho dobre je. Wny dyrbimy jenož na to kežžbowacž, šřto čže Bóh psches tutu wójnu dokonjecž. A našch džěšnišči tekšć pokáže naš na to, šo čže Bóh psches tutu wójnu Nathanowu šřlužbu nad nami a nad našchim ludom wuwjesčž. Duž rošpominajmy šebi:

Kač Nathan Davitej, tak pschiwola tuta wójna nam:

Ty šy tón muž.

1. Ty šy šo pschecžimo Bohu pschěhrěščil.

2. Twóju dušchu pyta Bóh.

3. Ty dyrbišć pokutu čžinicž a šo wobrocžicž.

Džiwunje bėšče Bóh Davita wodžil a bohacže žohnowal. Wón, kič bėšče jako hólz šćadło šwojeho nana pašć, bėšče nětk š kralom nad Širaelom, měšto paštyřšćeho kija džeržesche wón kralowšći šzeptat w rukomaj. Wichitčich njepšchecželow bėšče wón šbil a šwoje knješćtwo daloko rošščěrik. Jeho mjeno bėšče wschudže snate a šćlawne. Kašć pscheměnenje bėšče šo w jeho žiwjenju šćalo, kač wyšćoko bėšče Bóh jeho posbėhnył! Ale Davit bėšče ponizny wostal, wón wjedžesche, šo je wón psches Wožu hnadu, šřtočž je. Wón prózowasche šo, Bohu šřlužicž a po Božich pučžach šřhodžicž. Šdyč wjecžor na šřšesche šwojeho hrodu šedžesche a pohlada na hwěšdy, kotrež lubosnje šo šřwěczachu, dha špomina wón na to, kač hnadnje je Bóh jeho wodžil, a wón wsš šwoju haršu a šaspěwa šřwalobny psalm. A hdyč hladasche na měšto, kotrež š jeho nohomaj ležesche, na šwój krašny hród a na hrody móžnych a bohatch, dha špomina wón na jednoru hětu teho šřluba, w kotrečž Boža krašnosčž bydlesche, a šřlubi we šwojej wutrobje, Bohu temu šřnjesej krašny tempel natwaricž. Šawěsčje Davit bėšče pobožny muž.

A tola je teč wón padnył, hłuboko padnył. Kašć wuhlada wón š šřšchi šwojeho hroda Bethsebu, Uriašćowu mandželsku. Ta bėšče młoda a rjana. A w jeho wutrobje wotuczi móžne šřle požadanje. Dřje wěsčje je jeho šřwědomje šahe warnowalo, ale wón jo wotpošafa

Njejšym ja s kralom? Nimam ja móz nad žiwjenjom a šmjerczu mojeho luda? Njeczinja wšchitzy kralojo je žonami, sčtož šo jim lubi? A wón póšla k Bethsebie a da ju k šebi pschijesć. Hrěch běšče dokonjany. A kaž pschezo čžeri tež jeho hrěch k dalšchim wjetšchim hrěcham. Davit dyrbi šo psched Uriašom a psched zylým ludom bojecz. Nichtó nješmė šhonicz, sčto je wón czinił. Duž powola wón Uriaša k šebi a rěczy p'checzelnije s nim: Kaž wěsch, mam strašnu wójnu wjesć. Ja trjebam kroblych mužow, kotřiž šo na wójnu wusteja. Duž dži a budz mój hejtmán, ale bjer šo na khdžbu, hladaj šwoje žiwjenje. A Uriaš wšchón wješely nad tajkej kralowstej hnadu wsá list, kotryž Davit jemu šobu da a khwata k wójšku. W listce pak stejese pišane: Postajće Uriaša do přědka na to městno, hdžez ta bitwa najwjeticha je a wobrocze šo sady wot njeho, šo by sabity byl a wumrjel. A tak šo sta. Uriaš padny w bitwe. Nětk wsá Davit Bethsebu do šwojeho hroda a běche s nej živy w hrěschnych wješelach. Nětk nješpěma wón wjazy Bohu pobožne kherlusche. Na Boha běche wón žyle sabyl. Ale niz Bóh na njeho. Bóh sczele jemu Nathana a dawa jemu prajic: Ty šy tón muž, ty šy šo pschehrěschil pscheczivo twojemu Bohu.

Tež našch lud je Bóh bohacze žohnowal. Temu šo do wójny derje wjedzesche, khumšchy a wědomoscze, ratatstwo, industrija a wifowanje kčžejachu pola naš kaž hiščeze ženje, a bohatstwo běšče wjetšče dylžli hdy přjedy. Ale tež našch lud běšče na Boha sabyl. Tyšazy wo Boha njerodžachu a běchu jeho se šwojeje wutroby a se šwojeho žiwjenja wuschmornyli, haj tyšazy wušmėwachu to šwjate. A tak rucze, kaž něchtó na Boha sadudze, dobywa šebi na nim hrěch móz. Tak běchu tež w našchim ludu njelicžomni wšchitko saczucze a pósnače ja to, sčtož je dobre a šle, šhubili a běchu w šjawnych hrěchach živi. Kotřiž s našchim ludom derje mēnjachu, hladachu se staroscžemi do pschichoda: tak njemóže doitho dale hieč, hewak budze lud srały k sčazenju. Dha wudyri wójna a psches nju pschivola Bóh našchemu ludu: Ty šy tón muž. Ty mēnišch, šo šy ty bjes winy na tutym krejrosleczu, a wěrnó je, twój khezor je šo se wšchitkimi šwojimi mozami prózowal, mēr šdžeržecz; ale bjes winy nješy. Ty běšče na mnje sabyl, duž dyrbyu tebe na mnje dopomicz, ty njechasche na mnje pošluchacz, tež dyrbyu s tobu rěczecz, šo mje šlyšchisch, ty šy šo pscheczivo mi pschehrěschil, duž dyrbyu tebe khostacz, šo ty k pó'naczu twojeho hrěschneho sčazenja pschindžesch. Ty šy tón muž.

A tež tebe, luby czitarjo, je Bóh bohacze žohnowal we twojim domje a powolanju. Ty mējesche, sčtož k žiwjenju potrebasch a běšče tak šbožomny se šwojimi luby mi živy. Ale nješesche tež ty na twojeho Boha sabyl? Ty nješluschesche k šazpiwarjam Božeho šłowa, ale nješesche šnano tvoje kšchescžijanstwo šwontowne waschnje? Ty lubowasche twoju mandželšku, tvoje džeczi, ale sčto ty nad nimi masch, kajki džak běšče ty Bohu ša tvoje domjaze šbože winojty, to ty njewjedzesche a njewopomni? A nješy tež ty husto do hrěcha šapadnył a šy šo s tym šmėrowal, šo wšchak nichtó niczo wo tym njewė, a na Boha nješy myšlil? Dha pschivola Bóh tebi psches tu wójnu: Ty šy tón muž, ta žona, ty šy šo pscheczivo mi pschehrěschil, tehodla sczele ja na tebe nětk staroscze a šrudobu, šo by pósnał, kaš s tobu stej a šo na mnje dopomnil. Nathanomu šlužbu chze Bóh psches tutu wójnu nad nami dokonjecz.

Wón pyta našchu duschu. W Jerusaleme běšče profeta s mjenom Nathan. Temu šjewi Bóh, sčto běšče kral Davit czinił a sczele jeho k njemu, šo by jeho na hrěch pokasal. Pošluschny podawa wón šo do kralowšeho hroda a štupi psched krala. Hacž drje njeje šwėdomje we wutrobje Davita wotuczilo? hacž drje njeje wón šo praschal: Sčto chze tutón muž? Budze wón mje s wótrymi šłowami mojeho hrěcha dla khostacz? Ale Nathan to njeczini. Wón powjeda kralej podawł, kotryž běšče šo psched krotkim stal. „Mój kralo“, tak wón šapocznje, „we twojim kraju bydli bohaty muž, wón ma wjele pjenjes, a wulke šadla a móže šebi wšchitko pschecz, sčtož šebi jeho wutroba požada. Jeho šušod pak je khdny, jara khdny a ma jeniczku womecziczk, kotraž je jeho žyle šbože. Tež pschindze k bohatemu pscheczil na wopyt, wón dyrbi jemu wobjed pschihotowacz. Ale wot šwojich wozow njecha wón žanu šaršacz. Duž rubi wón womecziczk khdneho a šarša ju. Praj, mój kralo, kajke khostanje je tutón muž šebi šašlužil?“ Nutnje je kral Davit pschipošluchal. Ale nětk roshněma wón šo a wola: „Tak wěrnó, hacž tón šnjes živy je, tón muž je džeczo šmjercze, kiž to czinił je.“ Duž pošbėhnje Nathan šwoju ruku, a hlada kralej do woczow a praji s khtunym hłošom: „Ty šy tón muž.“ Žyle czicho bu wó štwje. Šenož duscha Davita rěczy a czuje: Bóh rěczy šo mnu a pyta mje.

Tak pyta Bóh psches tutu wójnu tež našch lud. Wón naš khosta, ale psches to khostanje chze wón našch lud šebi dobycz. Wón ma wěscze s nim hiščeze wulke wězy přjodł, tehodla prózuje wón šo tak jara wo njón, tehodla rěczy wón tak khtnje a móznje s nim. Budze našch lud šo namafacz a dobycz dacz?

Tak pyta Bóh nětk tež twoju duschu, luby czitarjo, hdyž tebe domapnta se staroscžemi a se šrudobu. Wón nima špobobanje na šmjerczi, to je na šatamanštwje hrěschnita, wón chze, šo njeby ty šhubjenny byl, ale wěczne žiwjenje mēł. Njehasch ty na jeho hłoš pošluchacz. D czin šopotu a wobrocž šo!

Kaš je Davit Nathanowe přėdowanje horjewšal? Wšhelake myšle šu wěscze psches jeho duschu šchle. Ššnano je wón šo najpřjedy roshněwal a je pschi šebi prajil: sčto šwazi šebi tutón muž? Ja šym s kralom. Nichtó nima pravo, mi něšchto prajic. Nichtó, wopravodze nichtó? Sčto dha je tebe krala scžinił? Bóh, tón wšchedomžny šwjaty Bóh, na kotrehož šy ty sabyl, pscheczivo kotremuž šy šo pschehrěschil, kotrehož šud šy šebi šašlužil. Jeho twjerda wutroba šo smjehcz a s naštróženej šopotnej wutrobu wušnaje wón: Ja šym šo na tym šnjesu pschehrěschil. A Bóh je jemu hnadny. Nathan móže jemu pschipowjedacz: Tón šnjes je tež twój hrěch přjecz wsal, ty njetrjebasch wumrjecz.

A našch lud, a ty? sčto budze tuta wójna pola tebe dokonjecz? Jako wójna wudyri, dha džěsche našch lud do šo a ponižowa šo psched Bohom a pytasche pola njeho hnadu a pomoz. Ale nětk? D šo by wopomnil, sčto k jeho mērej šo hodži, šo móže Bóh šo šmilicž a šašo mēr dacz w našchim kraju. A ty, luby czitarjo, o daj šo pošbėcz a napominacz, czin šopotu a wobrocž šo. Šdyž tuta wójna pola tebe tošame dokonja, sčtož Nathan pola Davita, dha budze tutón šrudny czaš ša tebe žórlo wěczneho šboža. To daj Bóh! Šamjen.

Jendzelska pobožność.

(Potraczowanie i cziśla 6.)

Snata węż je, so Jendzelczenjo njedzelu lepje fwjecza, dzyli wulki dżel luda pola naß. Szuz a domoj wosycz, w hnoju dżelacz a woracz, bėrny sbėracz a drjewo rėfacz, schaty wupomėschecz. to fu Jendzelczanej wohidne a hanibne dżela. Szwjaty dżek w jeho kraju tajke nėschto njewidziŝch, tehdy jeho namakajch domach abo na wufhodżowanju, w zyrkwi abo w nėkajkej shroma-dżisnje, a byla ta też na haßy. Wulki dżel luda je zyrkwinszy smyßlenny a so i tajkim smyßlenjom też rad widżecz da. Dofelż kraj te jara wŝhelake zyrkwje njepodpjera, dyrbi kóždy kam cżim wjazzy pschinoschowacz. Potom je husto doŝcz pschi dawaniu tak, so cżim wjetŝchi pschinosch, cżim wjetŝcha cżesz, niz Boża, ale kamßna, każ nėhdy pola farisejom.

Każ je w naschim sakskim kraju lutherŝka zyrkej ta hłowna abo krajna, tak ma też jendzelska swoju hłownu abo krajnu zyrkej, ta rėka biskopska a ma wjele podobnoŝce i katolskej. A nej so woßebny lud dżerzi. Tehodla so tam Boże domy nadeńdu, kiż so psches njemózuje wulku pychu runje tak wußnamjenja, każ ju wopytowazy lud. Szomot a žida, skote rjeczajy, pierŝchczenje i drohimi, blyŝkatymi kamjenjami, wŝcho, ŝchtoż samożitoscz pscheradzi, to so tu pokasuje; so pak je cżlowjek psched Bohom khudy hrėchnik, to so tu njesaczuma.

Póbla biskopskeje zyrkwje wobŝteji w Jendzelskej byla wėry-wußnacżow. Sich wobuŝtawy rėkaja dissenters, to je pschelożene: h i n a k i m y ß l e n i (ludžo, każ lutherŝy, katolszy, methodistojo, irwingarjo, baptistojo, kwakarjo, mormonojo, puritanojo a t. d.). Kóždy wußnacze ma prawo, ŝebi w kraju zyrkwje twaricz a dżerżecz, ale ŝa swoje pienjesy; ŝtat niczo k temu njepŝchidawa.

Szo wė, so masch mjes ludom też doŝcz tajkich, kotŝiż wo žanu zyrkej njerodża a i wonka njeje wostanu. Tajkim so wonka na haßach a torhoschczach wot duchownych nėkajkeje ŝetty prėduje. Nam by so dżiwno ŝdało, by-li na pschiklad cżlowjek pschi puczu, po kotrymž byla ludzi i fabryki pschińdze, so stupik a spėwacz abo prėdowacz ŝapoczak. Tu by cżiŝchczenja, hara, wußmėchowanie nastalo, a prėdarja bychu bėrny wotwjedli. Niz tak w jendzelskim mėsce. Tam nėkoti posastanu a poßluchaja, nėkoti wostanu a ŝobu spėwaju, drusy hnydom swoje pucze du, ale wußmėchowanie tajkeho ŝnutsowneho mißionŝtwa so njestanje, pschetoż ludžo fu na to pschuwoczeni. Nėkotre nabożne towarŝtwa fu jara dżelawe, jich prózowania kam do naschich mėstow doßahaju, a wŝhelake jendzelske khėrluŝki a hłohy so też pola naß spėwaju.

Każ wo zyrkwje, tak so jendzelska woschnoŝcz też wo roŝwuczowanie w nabożinje njestara. Wono so tehodla w ŝchulach njestawa, ale w zyrkwi, w dżeczazych Bożich ŝkuzbach. Schtoż je jow ŝkomdži, bjes nabożiny wostawa. To pak so husto njestanje, pschetoż wot kóздеho so žada, so ma wėru, njech je kajkaż-tuli. Konfirmazija na wėŝty cżaß swjasana njeje, a duż so druhdy hagle posdže stanje, je-li niz do kwaba, dha po nim, a też niz tak ŝwjatocznyje, każ pola naß. W nastupanju žėntwy so dżėczi starŝheju pschezo wo radu njepraŝheju. To wŝchal nasche dżėczi husto doŝcz też njeczinja, ale dżiwacz so dyrbimy, so so w Jendzelskej wożenia bjes wjedżenia starŝheju. Tak pschińdze, so ŝyn, kiż je ŝaßluzbu namakal, ŝebi hospodu wotnaja, so wożeni a potom domoj pschischedŝchi naney a maczeri powjedzi: „Sa nėtko wjazzy k wobjedu njepŝchińdu, ŝym so dżenßa wożenił.“

(Pschichodnje dale.)

Setkanje Boże we wulkej wójuje.

(Potraczowanie.)

W pißmje i Parisa i „Corriera della Sera“ so wot spisaczela Maurice Borrès wopißuje, tak nėmŝki wojak wot franżowskich

kulkow franjenny ŝrjedża dweju ŝlėneju hrėbjow ležo wosta a, hdyż ŝkóncznye pomoz pschińdze, wumrje. Bola njeho bėŝche do jeho dżenifa pißane w tych wotomiknjenjach, hdyż mėscesche wėdomje: „Hdyż je Boża wola, budż jemu moje poßlednje ŝtrowjenje. Franżowska kulka je mje pschi kolenu ŝranila, hdyż na ŝraży ŝtejach a ja so wjazzy hibacz njemóžu. Sa wołach so k Bohu, so by mi pomoz póßkak. Ğacz dotal žana pschischła njeje, ale ja wostanu Bohu poddaty a pschewinu njescżėpliwoscz, dofelż jo dołho wjazzy ŝnjescz njemóžu. Potom budu ŝaßo w domisnje pola bratrow mojeho rjaneho wótneho kraja a my móżemy ŝebi ŝaßo ruzy kóczicz wŝŝche ŝlėbornych a kryŝtallowych brjohow. — Na ŝaßowohladanje tudy na semi abo horkach w njebeßach.

* * *

S cżėżkej wutrobu pschinjeßu wam powjescz, so je wasch luby ŝyn na polu cżeszce ŝmjercz ŝa wótny kraj wumrjek. Seho pschedŝtajenny, towarŝchow trjechi cżėżto jeho minjenje. Wón bėŝche kompaniji pschiklad najßwėrnischo dopjelnjeneje pschisßlusch-nosczce. S ranu na nohy wosta hiŝchcze dwaj dnjej a nohy w ŝlėnej hrėbi, ŝtajnje ŝwojich ludzi wubudżujo, to cżėżke ŝtejniŝchczo dżerżecz, hacż jeho druha kulka i nascheje ŝrjedżisny wŝa. Kónz augusta bėŝche, jako so njedzelu rano wozazy modlachu. To widžo, wón praji, so budze popołdnju pólnu Bożu ŝkuzbu dżerżecz. Popołdnju w 3 hodżinach so ŝapoczka: ofiżerojo, podwŝŝchzy a wozazy bėchu pschitomni, jako wón pod hrimanjom kanonow Boże ŝłowo pschipowjedasche. Nėkotremu wojakej so ŝylŝy psches liza ronjachy, a wŝchizy bėchu hłuboko hnuczji.

(List feldwebela na ŝarŝchich ewangelskeho mlodeho duchowneho.)

Schtóž cżze nuts, njech khwata!

W jenny i murjeni wobtwjerdżenny mėsce, tak cżitach w jenny starŝch knihach, buchy ŝtajnje wjeczor w 9 hodżinach wrota ŝamkane. Schtoż tu do teho cżaßa njebė, njebu nuts puŝchczenny. Wrótnikej wŝchal jara k wutrobje dżėŝche, hdyż dyrbjachu husto ludžo, kotŝiż jeno mału khwilku pschepoŝdže pschińdżechu, psched wrotami pod hołym njebjom pschenozowacz; tola, wón mėscesche twjerdu pschifasnju, po dżewjeczich nikoho wjazzy nuts puŝchczicz.

Tak khodżesche tón wrótnik ŝtajnje do dżewjeczich kóždy wjeczor daloki pucz i mėsca won, ŝatrubi na swoju trubu a wołasche wótiŝe: „Schtóž cżze nuts, njech khwata!“ Nėkotryżtuli, kotryż bė na puczu, so ŝhraba k spėŝchnischemu ŝtupanju, hdyż wón tamne wołanje wußŝŝcha, a pschińdze hiŝchcze psched ŝamknjenjom wrotow do mėsca. Szwėrnny wrótnik mėscesche potom ŝtajnje swoje wjeßele, hdyż jedyn abo wjazzy cżlowjekow psches jeho wołanje hiŝchcze hospodliwu domisnu doŝczėze.

Njedyrbjato to, luby cżitarjo, namokwjenje ŝa tebje bycz: Schtóž cżze nuts do wėczneje domisny, tón njech khwata? F.

Hrėch a hnada.

Niczo bóle njecziŝchczi hacż njewodaty dołh. Bjes woadcza hrėchow fu naschej duŝchi ŝchidka ŝemjene. My nimamy mėra; nam pobrachuje ŝwėtko, troscht a dżeczaza dowėra k Bohu, my ŝmy hubjeni a ŝłabi. Schtoż pak i poniżnej wutrobu pschi ŝhryŝtußu woadcze ŝwojich hrėchow pyta a namaka, tón njetrjeba dale ŝkorzicz: Sa ŝym ŝłaby! Se ŝtudnje Bożeje hnady so nam žiwjenisťe mozy wuliwoju. Każ so tola potkóczena, hrėŝchna wutroba ŝhrobli, hdyż nad nej rėka: W mojej hnadze so nad tobu ŝmilu! Każ duŝcha wŝta, hdyż móžu wußnacż: W Woshy mam prawdu a móž! Potom horje leczi każ i worjołymaj ŝchidkomaj. Pod ŝchizom na Golgatha doŝtanjemy i woadczom

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbný statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty
Duši daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes man
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicizščetni w Budyščinje a je tam sa šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostacž.

Čłomih.

Prěd. Sal. 7, 3—5.

Prědat Salomon šakudži tamne čłowške žedzenje, kotrež mudrosč žiwjenja pyta na pucžu swonkowneho šboža, a dawa prawidlo sa pravu mudrosč žiwjenja. Wón rěči wo domje žalosčjenja, hdyž so wo semrjeteho žaruje. To dyrbi čłowjeka dopomnicž, so budže kónz s nim. Pšches to dyrbi so čłowjek k prawej žiwjenškej mudrosčej pohnučž. „Rudzenje je lěpje dnyžli šmjercž“ — to je Boža šrudoba, wo kotruž nikomu žel njeje, pšchetož wona wjedže k pravemu žiwjenju.

Mudrych wutroba je w domje žalosčjenja.

Pšchetož 1. tam wohladaš kónz wščitkich čłowjekow;
2. tam budže wutroba polěpšchena.

1. W domje žalosčjenja wohladaš kónz wščitkich čłowjekow. Ale jenož tón, kiž tam dže? Džesč tam rad? Tyšazny dyrbja wotmolwicž: my džemy radšcho do doma wjěbela. Ale kětko domjazeho šboža je pohrjebane w domach wjěbela! Šubjene towarštwo wutroby kasy a wjedže k domjazemu njeměrej. Ale tež tajzy, kotrychž wutroba njewiša na žadosčazach šwěta, praja: „Ša rad njekhodžu do doma žalosčjenja. To mi blisko dže.“ Šaj, wjele tych je, kiž šłowo „šmjercž“ ani šlyšchecž njekhadža. Šchtóž njekha do doma žalosčjenja hieč, so tež wo žohnowanje pščinješe, kotrež dyrbi wot tam šobu wšacž. Prěnje žohnowanje je, so kónz wščitkich čłowjekow wo-

hladaš. Ššmjercž čini kónz se žiwjenjom a krašnosčju. Wutroba šastanje klapacž a woczi so lamatej, čžělo šprostnje a to šłowo so dopjelni: „Wot semje šy wšaty a do semje so šašo wobrocžič.“ Wščitka krašnosč šandže. Wšchě šwětne wotmyšlenja so šobu do rowa kladu. W domje žalosčjenja wohladaš kónz wščitkich čłowjekow. Kětko so jich hižom w kěžjaznyh lětach wotwoła! Wumru či, kotřiž šebi žadaju wotšal čzahnyč, wumru pak tež či, kotřiž so šmjercže boja. Wšchitzy dyrbiny tón pucž hieč. Šašchje so noscha s hrodow, kaž tež s niskich hětow. Šdnyž pak w domje žalosčjenja kónz wščitkich čłowjekow widžiš, widžiš tam tež twój kónz. Pšchi kóždym wumrjecžu šmjercž nimo twojich woknow dže, so wo nje klapa a tebi pšchiwola: „Ty, ja šym tebi šašo wo jeneho čłowjeka bliže pšchishčla. Wobštaraj šwój dom, pšchetož pšchindže hodžina, hdyž dyrbiš tež ty wumrjecž.“ A njeje nam tajke napominanje nušne, so bychmy se šekernoščju štanjli? Šwonkownje wšchak je kónz wščitkich kónšamy — woni wumru, šastanu dnyhacž a šprostnu w šmjercži.

Ale kaš wšchelate je šnutškowne wumrjecže? Šedyn pokny šadwělowanja do šmjercže dže, dokelž wutroba k šmjercži hotowa njeje. Šak wjele hinaš wumrje tón, kiž so we wěrije šwojeho Šbóžnika džerži! Šošbėhomaze je, pšchi šmjertnym ložu wěrijazeho byčž. Tež ša tebie šteji wšche kóždeho šmjertneho loža dopomnješka: „Ty dyrbiš wumrjecž“, potom pak tež to prasčenje: „Šak chzeš wumrjecž?“ A k dobremu kónzej móže tebi dom žalosčjenja pomhacž.

2. W domje žalofčenja budže wutroba polěpschena. „Rudženje je lěpsche dyžli smjercz; pschetož psches frudnosć budže wutroba polěpschena.“ Hdž my pschi kaschczu stejimy, stupi na naš hamo wot řebje to praschenje: „Hdy by ty to byl, řiž jom leži? Štaf by ty wumrjel? Řajki by ty psched řudnika stupil?“ Štaf naš řemrjetu napomina, našču wutrobu pruhowacz, hacž je morwa pscheczimo temu řnjesej. Wo řemrjetym ty řlyřchisch, so je se řadwelowanjom do řmjercze řchol. Wón je řnano twój pscheczěl byl. Duž pschindže to praschenje: „Móžesch ty mernišcho řmjerczi napscheczimo hladacz?“ Albo ty řlyřchisch, so je řnaty we wěrje do řnjesa řesom řhryřta řbóžnje wuřnył — njewubudža to tebje: „Ša chzu tež tař řiwy bycz, so bych tež tař wumrjecz mohł?“ W tajřich hodžinach Bóh ř nami řěči. Duž řo ř řarowanju wo pscheczela lohka Bóža řrudoba pschitowarřchi. Šaj, hdže chzeřch? Šřmjerczi njemóžesch czeřnycz — tež temu niř, řiž řiwy a morwy řudži. Duž je tón řnjesh blisťo w demje řalofčenja. Š hlubiny horje du. Še řmjercze wjedže ř temu, řiž je horjestacz a řiwjenje. Š winy horje do hnady. Š rowa horje ř njebjeřam. Ty řy řwojich řemrjetych lubowal, njehařch řich na wěczne řhubicz. Praschesch řo: „Wohladam řich řařo?“ Čřłowřta mudrořcz tebje wotmolwjenje dacz njemóže. ředyn je, řiž tebje wotmolwi: řesuř řhryřtuř, tón horjestanjeng. Řóždy řemrjetu pscheczěl pokařuje tebje ř řesuřej — a wón řteji pschi rowach našchich lubych — a wón rořřwětli našču řmjertnu nóž se řwojim řlubjenjom:

Ša řym řiwy a wy budžecze tež řiwi.
Šamjen.

Řajka je twója wutroba?

Mój řchesczřjano, řajkej roli
Šso řuna twója wutroba?
Hdžež řhje Bóh po řwojej woli
To řumjo ewangelija,
Duž řhroble wopomú řchesczřjano,
Řajkej ty roli řunach řo.
Šřy řunja tym, řiž w Bóřim domje
Šso ř Bóhu modla nuternje?
Hdyž ř řřřwje řtupja, řty duch wosmjie
Al řłowo ř duřche wutorhije;
Alch, modl řo duž řjes pschestacz,
Šo řty duch tebje njeshjeba.
Šřy jako czi, řiž ř wjeřelofczu
To řłowo Bóže řařlyřcha;
Hdyž řědža pař řo ř wobczęřnosczu,
Dha řuřy řtyřnycz njemóža?
Hdyž pschindže řchiz a řrudoba,
Ty řpuschczęj 'nož řo na Bóha.
Drije řunach řo tym, řotřiz řhodža
Řo řwětnych puczach ř wjeřelom?
Alch, řwětne řbichťy te řim řłodža,
Šso njehoja psched njeshbořom,
D pyřaj řudy na řwěczje
To jene, řchtož czi nufne je.
Njech twója wutroba je rola,
Řiž řrařne řłody pschijnjeře,
Njech njeshubi řo ř njeye tola
Ša włoha Bóžeř lubofczje,

Njech řłonžo Bóžeř prawdořcze
Šu hřeje, řo řłod pschijnjeře.

Šaj pořhlył nař, ty luby Bóžo,
We řutym řtyřnym czařu řam,
Šo našča wutroba je polo,
Řiž řłody njere ř wěcznym řnjam,
Budž twóje řłowo řwěza nam
Řa puczū ř twójim njebjeřam.

Jan Kruza.

Jendželska pobořnoscz.

(Pobraczowanje a řłonczjenje.)

Jendželske miřionřtvo je řarřche hacž řchesczřjantřtvo w nęcziřchej řěmřkej. Hdž řě řěmřki lud řiřchczje řhje poharřři, wuńdže wokoło řěta 716, potajřim psched řunje 12 řtami řětami, ř Jendželskeje mniř Winfried a řředowarřche w řěmřřich řrajach, řchczřjereřche, řařořowarřche řchesczřjantřske wořady a biřkopřtwa. Š tym řo wón dobroczěl luda řčřini a řa to wot řamža mjeno Bonifařij dořta. Wulka je řhła jendželskich miřionřřich pórřłow hacž do dženřniřcheho dnja, řiž je we wřchěch dželach řemje a na mnogich řupach řalofich morjom řchesczřjantřtvo rořřchěrjaka. Wulka je tež řuma řjenjeř, řiž je řo na to wudařa a řo řiřchczje řóžde řěto wot jendželskeho luda nawdawa, niř jeno wot niřřeho, ale wořebje wot řamóžiteho, niř řamo wot lubowarřjom Bóžeřo řrařestwa, ale tež wot pschepuzow, řařtojnřkow, wuczęnyřch, řotřiz řewař tajře nęřchto řańcz niřaju. Jendželczan Darwin na pschifkad řě wuczęny řuř, řiž w bibliji mařo, cřim bóle pař w pschirodže pyřařche mjes druřim we řwěrřřkej řtwóřbie řa dželom, wot řotřehož řnano cřłowjeřtvo potřadža. řbnle řuř je řóžde řěto wulki řjenjeř řa miřionřtvo woprowal. Al cžehodla? Řa řwojich puczowanjach po řchěrořich řalofich morjach by na řupy pschifřchol, hdžež by pohanow a ludiřřřaczłow woczalowal a řchesczřjantřow namakal, řiž bychu jeho řospodowali. řo řě řemu tař řwjeřelaze, řo miřionřtvo podpjerařche. řajře nashonjenje řu druřy tež cřimili. Jendželczęnjjo řu wřłowarřřki lud. Duž je řim řako pschepuzam wařne, hdž řalofu řoloniju tař řarjadowanu namakaju, řo móža w nej pschedawacz a řupowacz. řajře wřłowanje pař řo najłěpje dořpije, hdž je tam miřionřtvo řrijedy řěta dořho mjes wobhđlerřřtřom řchesczřjantřřku mřřł a dželawořcz, ř jęnym řłowom řulturu řawjedło; potom řolonija nęřchto wunořchuje, pschepuz ma dořhťf, a dořhťf je wulřemu dželęj jendželskeho luda wřchitřko.

Š řeho, řchtož je řo tu hacž dořal wo jendželskej pobořnosczęj pówjedalo, řmny nęřchtořłuli dořřeho řlyřcheli. řibliřte, řniřowne, miřionřřke towarřřtvo, řrute řwjeřčenje řwjateho dnja, wulka řicžba wěrywřřnacžow a řřřřwřjom a bohate wopory řa wřchitřko to móžemy wěřcze řhwalobnje wuřběhnycz. Al jendželska pobořnoscz njeye bohuzěl řprawna, a na to chzemy řłoncznje pokařacz.

Jendželczan je cřłowjeř, řiž je na wulřofcz, bohactřtvo a móž řwojich řrajow řordy, pschetož na niřale řchřwóřřy džel řuchje je řemje a řchřwóřřy džel řhřeho cřłowjeřtwa je wón řuku položil a prařil: řo je našče! řehodla wón na druřich ľudži ř wřřłoa dele hlada. ře řo wobohaczil, chze řako řčřinjęny řuř řa tym cžęřčęny řhcz a řada wřchđdže řřęnje prawo. ře na puczū, řo wobohaczicž, abo boji řo, řo mohł jeho druři w tym pschetrjeřchicž, niřa řbože a řiwjenje řobuczłowjeřow ředžbu. řřchřřkad je wójna, řotruř ř nami wjedže. řofelž je řo řěmřřa móž na wodže, w řolonijach, we wóřřřu, we wřłowanju atd. řara rořwřka, je řřřom řrijedawřřchi jendželski řral Eduard VII. řebi pschedewřal, řěmřřku psches řamłajenje a wuřłódnjenje řaniczicž. řo je řłowna pschicžina nęcziřchjeje wójny řhła. řako Jendželska nam wójnu pschipowjedži, dživwachřny řo a řřřóřichřny řo. řo řo nam njemóžne řdařche. Jendželczęnjjo, řiž ř řěmřřkeho luda potřadžeja

a šu po krwi nam pschivusni, kiž jako protestantojo najwjetšchemu dželej nascheho luda blisko steja, w mišionstwje s nami džekaju, s nami biblije mješe wschěmi ludami rosschěrjeju, s kotrymiž běchmy we wědomosći, wuměstwe, wikowanju, industriji swjasani, cž i nam wójnu pschipojedžichu. Nascha nadžija, so budža rosomni, kšesczijanšy smyšleni mužojo mješ nimi šwój hlóš pschecziwo temu posbėhněč, šo dopjelniła njeje. Někotři — haj, ale šastu-pjerjo wědomosće, bisopojo, duchowni, zyrkwine nowiny šu we šwojim wuprajenju na štronu naschich pschecziwnikow stupili. Šak šo to wuklašć hodži? Šo móže šo jeno s krutym šłowom štač. Šendželške kšesczijanstwo je šarisejstwo, to rěka ludanje. Šarisejojo bėchu tež pobožni ludžo, kotřiž ša Božu čješć wojowachu a woprowachu. Ale Šesufš wo nich wučzomnikam praji: „Njebudže-li wascha prawdosć lėpscha dyliti ta šarisejow, dha do Božeho kralestwa njepschińdžecze.“

Šarisejstwo jendželškeho kšesczijanstwa w tym wobšteji, šo šo Šendželčenjo ša lud Boži džerža. Haj, někotři s nich šu wudawali, šo šu potomnižy něhdušcheho israelskeho luda w šanaanškim kraju a šo wschě tamnemu ludej w štarym testamencze date šlubjenja tež jendželštemu ludej płacža. Na tymle šakozku šebi tutón lud knjejtwo po žyłym šwěcze žada. Džěto w mišionstwje ša Bože kralestwo a rosspšestřewanje jendželškeho šwětneho kralestwa je jene a tožame, a tehodla Šendželška žanu druhu móž pódla šebje čžerpěč njemóže.

Šarisejstwo jendželškeho kšesczijanstwa w njeměrnje wulkej šamoprawdosći wobšteji. W jendželškich kšesczijanškich nominach čžitachmy: „My dobudžemy, pschetož my šmy najpobožnišchi lud šemy.“ Šeli njebychmy s wójny dale ničžo nawuknyli, hacž šo šmy lėpschi dyliti Nėmžy, dha by to mačo byčo.“ „Wojowanje Šendželškeje pschecziwo Nėmškej je wojowanje pschecziwo čžertej.“

Šo je wěšte, šo šo pschi tajkim smyšlenju wscho dobre hibanje we wutrobje podužy, wošebje pschecziwo druhim ludam. Najšrudnišchi pomnit šu šebi Šendželčenjo w tutym nastupanju w špocžatku oktobra 1915 štajili. Šehdy šo jendželška wójnska kóžž „Baralong“ pod šapitanom Briede s amerikanskej šhorhoju k němškej šo nurjazej kóžži pschibliži a jeje kóžžnikow, kiž šo we wodže bėdžachu a wo pomoz prošachu, jeneho po drugim šesatšela. Šo bė napschecziwo wschěm kóžžnym, wójnskim a kšesczijanškim šašadam.

Š tehole podawła je widžecž, šo Šendželčenjo s biblije ničžo nawukli nješku, šo je jich kšesczijanstwo ludanje, a šo je jim móžno šamšneho dobyška dla wschě lėpsche šacžiščecze šadušyčž. Šak šu šwoju čješć we šwěcze šhubili a šebi ša wěčžny čžaš hańbu nacžinili. Šak je šain ša mordarstwo wot Boha šnamjo na čžoło dostak, šo by s nim kóždeho, kiž jeho šetka, na šwój k njebju wołazy hrěch šedžbliweho čžinił, tak šu šebi Šendželčenjo ša mi šnamjo napišali, kiž jich šnajomnych čžini, a tole šnamjo rěka „Baralong“.

J. K.

Wumjeńkar

abo

Šdžež ma wlohu, tam rošče.

Šowjedańčžo ša lud,
po němškim wobdžekane wot dra. Šfula.

(6. šofracžowanje.)

Nėhdže pjecž lėt po Michałowym pschecžahowanju Šandrij šwojej žonje rjekny: „Ša bych rad čžył, šo bychmož šo še štarym šašo wujednałoj.“

Šarscha njebė lėnja a napominasche jeho: „Dži horje a roš-praj šo s nim šwėru; pschetož to šebi njemóžesh žadacz, šo dyrbjak Michał k tebi pschińč.“

Ale Šandrij šo hiščecze štrachowasche. Šako pač šo šyma bližesche a ščót rěšacz počžachu, šastupi Šarscha jedyn wjecžor, jako wjedžesche, šo bėščaj wón a Šarja šamaj, štruchła a šatorhnjena dó jštwy, štaji rucžny šorbil dele a praji štrachoczi-wje: „Šacži, ja čžyč wam něščo s šospodarštwu pschinješć.“

Michał, šo bojo, šo mohła šo Šarja rošmjeršacz a šo krótko podžakowacz, wša šłowo a rjekny: „Dobre, Šarscha! Ša šo džakuju! Šwój muž tola wo tym wė! Škradžu njeho ničžo čžinicž njėšmėš.“

„Nė“, wotmolwi wona, „wón wė a je mje na to hnak.“ Šjele prajicž dale njemóžesche; tehodla bėršy šašo ša durje pschimasche.

Michał ji hicž da s tymi šłowami: „Šraj twojemu mužej dobrý wjecžor a šo šo rjenje džakujemoj.“

Šo bėšche přėni počžatk noweho šjednocženja.

Šo šhromadne wješne naležnosće šo Michał wjele wjazy njestarasche. „Ša šym wumjeńkar“, rěšasche s wjetšcha; „wucžiće to šami.“ Na jedyn podawł pač mamy špomnicž, hđžež wón šwoje wažne šłowo pschipožoji. Šusto je w měštach a na wšach tak čžicho a měrno, kaž by proštwu s 1. Šimot. 2, 2 žyle wu-šlyšchana była. Šsrjedž pokoja pač šty njepschecžel hawtowacz počžina, a to hušto pschi najšwječžišchich škladnosćach. W Michałowej wšy mėjesche šo žyrkej šwuporjedžicž! Šošada pač dyrbjesche wulki džěl wudawłow njješć. Šehodla bu jemu njedželu popoldnju ššafana, šo bychu šo dorěčeli, šelko šmėje žadyn płacžicž, šelko woženja abo rucžneje šlužby na kóždeho pschińdže, a ščtó budže twarški mištr.

Šłodny čžėšla wo wšy bėšche šebi na to myšlił. Dženša pač widžesche, šo drje k druhemu pódžejja. Duž nětko na to žyke pschewšacze jara šwarjesche. Šunjež bė tak nje-šemschny, šo ša žyke lėto do Božeho domu njestupi, dha tola najwjetšche šłowo wjedžesche a wołasche: „Šyrkej je tak dołho dobra była, a budže hiščecze dołho dobra. Šo jeno pschezo rěka: Šawajcže, dawajcže!“

Ničtó drugi nimale k šłowu pschińč njemóžesche. Někotři lóšy ludžo a šawistnižy šobu hawtowachu. Š to pscheprawo wšchal maju džēczi teho šwėta, šo móža bėle wołacz dyliti Bože džēczi. Šež w Šerusalemje čži, kiž „šchizuj, šchizuj!“ wołachu, najwjetšche huby mėjachu.

Šoprawdžiti pschecželjo žyrkwje bėchu šatorhnjeni a štrachocziwi; šcholta njemóžesche ropot pohłušchicž: w šorcžmje bė babylonška mėšchėža. Šošny štracha wón šwojemu šhnej šchepny: „Bėž šhėšje, šawołaj Michała; praj, šo dyrbi božedla pschińč, dokelž šo tu wscho mucži.“

Mješ tym šo dale wołasche a hawtowasche. Šadobo pač Michał šastupi, kotryž bė wscho šhonił. Šwón džėnša njėndžesche ššileny; štroženje bė jeho šrunalo. Štroženje mjenužy ma dwoju móž. Šordnych a nadutyh wono pošhila; pošornych pač wono runa, dokelž wjedža, šo je jich pomoznik žiwy, a šo šo jeho šrašnosć we štych čžašach najjašnišcho wosjewja.

Šako Michał šastupi, pschivoła jemu šcholta: „Michale, praj wšchal, ščto ty mėnišch wo wuporjedženju žyrkwje! Šy džė hiščecze k wošadže škušesch, masch šhėžu a byđlo tudy.“

Nasch šтары šapocža: „Šdyž dyrbi jedyn rěčecž, maja drušy mjelcžecž; tehodla čžišche! šmėrom!“

Šeho šhėtro kruty hlóš a ta šroša, kotruž wšchitžy pschėd nim mėjachu, dyrbi jim na hubu kaž plazawa.

„Bohu ššorženo!“ rěčesche wón dale! „naschi wótzojo šu wėry a pjenješ dosć mėli, rjanu žyrkej natwaricž, a šu ji tež něščo pola pschipošafali. Šeli šo my ju nočžemy porjedžicž a ponowicž, dha žaneho Božeho domu hódni nješmy. Šo žadyn šwjatý džėń wjazý s wješej wutrobu šwječicž njemóžemy, to kóždy wė. Na

lubjach kuska, a wšchudže toczaze czerwje hobu předuja. Hdyž so paštylnja twari, dha so njepraščeja wjelkow, hač so i tym spokojom. Hdyž so kódnik (pólny wajchtar) postaja, dha so tych, kotřiž role nimaja abo kotřiž na polach tradnu, njepraščeju, hač chzedža do teho swolicz. Ně, wobšedžerjom pola a druhich sprawnych ludži so praščeja. A hdyž ma so na zyrkwi něšto twarič abo porjedžec, dha so halke tych njepraščeja, kotřiž le mšči nješkodža abo Bože słowo wužměchuja. Tych so praščeja, kiž maja wutrobu sa Boži dom a sa Bože słowo. To dha nětko hnydom čini my! Słobujmy sprawnje; ja woprashuju, a ty, schołta, hłobny napišuješ. Tudy dha so prašča: Ma so twarič abo niž?"

A duž so won so wójich starich pscheczelow a towaršchow praščeje, kotrychž lóždu njedželu kemšach widžesche. Sedyn kaž druhi wotmolwi: „Twaric, twaric“; teho runja tež Handrij.

Tři shtwórcziny hospodarjom bčhu so wuprajili a wšchitzu sa wuporjedženje hłobowali.

Ma to Michał džesche: „Nětko halke so dale prašhec, nje-trjebal; wěz je wuczinijena a wobšamlnjena. Ale ja wěm, so je mjes wami druhimi hiščeže někotryžkuli pscheczel zyrkwe a lubeho słowa Božeho, kotryž by tež rad swoju dobru wolu wopokasał.“

Duž so won wšchitkich hač do poslednjeho muža prašesche.

Kiž ně prajachu, bčhu napokledu jenož pjeczó mjes wjazy hač schěščdžebacz hospodarjami. Zato pał wšcho přeli a pódlu džesche, dha čzi wolachu, kaž bychu pol wošady byli.

Ma podobne waschnje bu potom tež wšcho druge wuczinijene sčtož i wězy słušesche. Hdyž móžesč čzerta i prawym mjenom pomjenowac, ma jeho móž kónz. Tehodla žebi won, hdyž i ludžimi wobšadža, pjeczó rjane a wošebne mjena dawo. Zato bě Michał tym wólatam jašnje rošestajal, čzhodla so pschecziwo wuporjedženju rěčeli, a i throbkej wutrobu jich počžinanje i prawym mjenom pomjenowal: dha mjelcžachu, a w najlěpschim rjedže so ta naležnosč le kónzej dojedna.

Schołta shromadžisnu sa wobšamlnjenu wupraji, a džechu domoj. Ženo čzi pjeczó njespokojni hiščeže powostachu, stareho Gadama i někotrymi schleńčkami palenza wofschewjejo, a harowachu na tych, kotřiž bčhu dawno wotesčli Haj, »hdy by tosa dlěšchu wopušch mēla, dha by někotrymžkuli woczji wubika!!« Michała woni hrubeho čzłowjeka mjenowachu. Sčto pał to wadžesche? Hdy budžische Goliat i kamjenjom we hłowje hiščeže jaharowacž mohł, budžische Dawita tež hrubeho čzłowjeka šwarik. —

Tak so wumjeńkar 12 lět sa wošadu starasche, a žohnowanje jeho čžinjenja na žyku wješ čzeczesche. Wo nim šwědcžesche lubosč i Božemu słowu a i wěrnemu pójnacžu mjes dorosčenyimi, kaž tež dobre waschnje mjes mlodymi. Wo nim šwědcžesche někotryžkuli rjany sčtomik w šahrodach. „Tón mam wot stareho“, prajesche wobšedžer swojemu hosčej, kaž by stareho kóždu čzłowjel šnacž dyrbjał.

Kaž pał sčtomik do wjetča rosczechu, tak so Michał i Marju i semi polhileščaj. To džě je rosdžěl mjes čzłowjelom a sčtomom, so sčtom halke prawe plody nješe, hdyž je wulki, čzłowjel pał, hdyž mały hycz počžina. Se starym čžetom so tež šnutšlowny čzłowjel pschezo bóle psched Bohom poniža a pokorja. — Nasch Michał bu wo wšy čžim staršči, čžim pscheczelniwišči. W šuchim drjewje so najwješelschi wohen blyškota: w šuchim čžele so najjašnischa lubosč horjesche. Tež Handrij bu pschesnju pschewinjeny. Šeshte léto po Michałowym pschecžahowanju Maršcha swoje džěči wo žnjach hodu i Marji ščelesche. Džěči pał, wo wumjeńkarež wullej dobrocžiwosčzi domach powjedajo, starich wutroby šjednocžecž pomhachu.

Šchichodnu šymu Handrij hodu na wječory škodžesche. Wo přenich wopytawkach bu swobodnišči a doměnišči pschecziwo staremu. Wón žyku šymu ani jedyn ras njeskomdzi.

Zato w mězu šhadžowanke pschestachu, džesche Handrij i schočzi a prošesche jeho: „Dajče mi Michałowe polo šako džělacž. Njemotpožče mje. To so mi šluscha a njebudžische ženje hinał hycz dyrbjał. Sa chzu jo tak derje čžinicž, kaž sčto drubi.“

Schołta i Michałom porěča. Tón ničzo pschecziwo temu njemějesche, so wjeshelo, so bě Boža lubosč wutrobu teho muža wobrocžika.

Zato nětko šako bóle se hodu wobšadžachu, Handrij Michałej rjekny: „Nano, i prawdu bych waš prošył, šako i nam do domu čžahnyč; ale wy drje jo tola nječžinicže.“

„Sa so džakuju dobreho słowa“, wotmolwi Michał; „to je tak derje, kaž by so stało. Ale mój šmój so jow tak šwucžikoj, njemohłoj tež swoje žiwjenje pola waš tak dale wjesč. To šam widžisč.“

Wo tym čžaku pschezo pscheczelniwa myšl mjes nimaj knješesche. Michał husto prajesche: „Wot teho čžasa, so šym i Handrijom w měje a pokoju, je mi, kaž bych mohł lóže do roma hieč.“

(Šchichodnje dale.)

Wšhelake i bliska a i daloka.

* **S Budestez.** Wšchěm pscheczelam Draždžanskich šerbskich kemšow so wosjewi, so so šerbske Bože šlužby w šchiznej zyrkwi w Draždžanach lětža na ščehowazych njedželach pschipołdnju 1/212 hodžin wotměja:

Njedželu Gaetare, to je 2. haprleje;

1. njedželu po šwjatej Trojizy, to je 25. juniya;

13. njedželu po šwjatej Trojizy, to je 17. septembra, a njedželu 2. adventa, to je 10. dezembra.

Wutrobnje so prošy, so chžyli staršči swojim džěčom a kóždu swojim šnatym, kiž w Draždžanskej wokolinje bydla, porjad Božich šlužbow šobudželicž. *

* „Serbske Nowiny“ pišaja, so so šerbske městno we Łupoji w bližšim čžaku i nowa wobšadži. Sa duchowneho do Łupoje pschindže knjes duchowny Mróšak, kiž je tam hižom psched dołhimi lětami jako duchowpastyr był. Duž dostanje Łupjanska wošada šako šerbskeho duchowneho. Žara je nimale léto wošhocžena była. Ššchetož po jutrach šandženeho léta pschěhdli so knjes šarac Handrik do Kluscha.

* Tež sa duchowne šastaranje jatych je so postaralo. A čžim dlěje wójna traje, čžim nusnišche bywa tole šastaranje jatych. We wšchitkich krajach, w kotrychž so jecži, džěla tež licžba wošobow, wšchitkim jatym polóženje jich čžěžkeho wošuda pschihotowacž. Tak n. psch. wudawa šwětny komitej šchěščžijanskeho towaršstwa mlodženzow, kiž ma swoje šydlo w Genfu, „Měšacžny pošok sa jatych“. Tónle pošok je špiš i wobrašami wot 8 štronow. Najprjedy wukhadžesche w šjoch rěčach: we franžowskej, němškej a jendželskej rěči. Wot 1. oktobra šem so tež w ruskej rěči wudawa. „Pošok“ so we wullej licžbe čžisčězi a so lěhwam jatych w Němškej, Franžowskej a Šendželskej rošesčele.

Samolwity redaktor: J. Gólc. Šsoburedaktor: J. A. Kaploš.

Čžisčecžer a nakladnik: M. Smoleš.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoju mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spań měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dnj;
Džeń pak swjatonk
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes man
Njeh čl kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew čel
F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wubara šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščječni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Invokavit.

Hebr. 4, 14—16.

My mamy wulkeho wyschšeho měšchnika. Še šłowom wulki šo wyschšchi měšchnik noweho šluba rosdžěli wot wyschšeho měšchnika stareho šluba. Wyschšchi měšchnik stareho šluba hiščje tón prawy njeje, wopravdžity čłowški wyschšchi měšchnik, kiž móže čerpienje mječ ſ tyni, ša kotrychž šastupi. Wulki wyschšchi měšchnik, prawy, w kotrymž je Bože šłowo móž a žiwjenje, njeje to jenož šwojeho hamta, ale tež šwojeje paršchony dla. Ješuš, kotrehož wyschšchi měšchnizy pšhesčěhachu a morichu, běšče tón prawy, wulki wyschšchi měšchnik, pšchetož wón běšče Šsynu Boži, wón běšče šwjaty, njewomasany, wot hrěšchnikow wotdžěleny, wón je šo juntrócž woprowal ša hrěchi žněho šwěta a je wyschšchi měšchnik wěčnuje. Těho my mamy; my wjazy na njeho njeczakamy, kaž israelski lud, ale wón je šo šjewil. Wón ma móž, nam wěčnu šbóžnosć šdžělicž. Pšchetož wón je č njebjěšam špil. Wyschšchi měšchnizy stareho šluba džěchu pšhes to šwjate, šo bychy do tēho najšwjeczišeho templa šašchli; ale dale njepšchindžěchu, tam w najšwjeczišim wostachu pšhes mrócžalku wot hnadneho štoła džěleni. Ješuš pak šandže do najšwjeczišeho njebjěšow, šo by ša naš pšched Bože wobliczo šstupil. Wón bu pošbėnjeny č njebjěšam, šo by wšchitko napjelnil. A tónle wyschšchi měšchnik je Ješuš. Wón je naš Šbóžnik a pomoznik. Šdyž pak mamy taj-

teho wyschšeho měšchnika, potom šadwěłowacž njetrjebamy w bėdženjach.

Ješuš prawy wyschšchi měšchnik.

1. Těho čzemy pošnacž.
2. Šola njeho mamy šwoje wukšowanje.

1. Šchto rěka Ješuša pošnacž? My jeha pšchewodžamy a šlyšchimy jeha drohu wučžbu. Wona je wokšewjenje našcheje wutrobny a hwěšda na pučzu našcheho žiwjenja. Šchtož je Ješuš prajil, to je našche hěšło, to je wěra našcheje wutrobny. Tak šebi našcha wutroba dobywa plody šašlužby Šhryštukoweje. A hdyž we wěrije šhodžimy pod šchtomom, kiž šo na Golgatha č njebjěšam pošbėhowašche, dha tež šacžuwamy móž šchizja, šo šo pošbėhujemy č žiwjenju, kotrež jeha pošnawa. My dyrbimy džeržecž twjerdže to pošnacže a frucže tym napschecžiwu šstupicž, kiž čzedža nam jo ſ rukow torhnyčž. Pšchetož tajke špšhtowanja šu njelicžomne, a našcha wutroba je lohko pšchihilena, ſ jeha šlužby čžakneho wužitka dla čžělacž. A hdyž šo tež šjawne njepšchecželstwo pšchecžiwu temu Šnjesej w naš nješbėha, kaž hušto placži nam to šłowo: Ša wěm tvoje škutki, pšchetož ty mašch mjeno, šo šy živy, ale šy morwy. Pšochmy wo Duchu Božeho, šo by naš pošylnil, šo bychmy šo twjerdšcho pošnacža Ješušoweho džerželi, šwěrnishchi byli w jeha šlužbje. My džě mamy tu žiwu nadžiju, šo naš móžna ruka Ješušowa džerži we wšchitkich wichorach, haj šamo, hdyž naš puč wjedže pšhes čžěmny dol šmjercže.

2. Pola njeho mamy swoje wukhowanje. Duž khowatajmy k jeho hnadnemu trónej. Wulki wyschski mješnik njeje pschewulki sa naß. My mamy pschistup k njemu jako k hnadnemu stólej. Bjes sobuczerpjenja bëchu wyschski mješniky, psched kotrymiz Jesuß w budu stejese. Jesuß pak ma sobuczerpjenje, wón plaka na město Jerusalem, wón plakasche pschi rowje swojeho pscheczela Lazarusa. A tole sobuczerpjenje je wón sobu do njebeß wsaß. Wón snaje nasche sßaboscze, nasche czerpjenja, pod kotrymiz my kaž jeho wuczomnizy sduchujemy. Duž stupmy jeho hnadnemu trónej. Wón drje je spytany we wschitkim kaž my, ale bjes hrëcha. Wón njeje w žanym spytowanju podležak. Hdyž pak mamy tajkeho wyschského mješnika, kiž ma sobuczerpjenje s hubjenymi a kotrehož sobuczerpjenje s nami bu hišcze hßubšche a nutrišche, hdyž bu sam spytowany, nedyrbjeli potom wukhow pytač pschi trónje hnady? Hnadny trón je městno modlenja, žórko, hdžež so žedjenja nascheje wutrobny staja. A tónle hnadny stol je Khrystuß, pschetož Bóh je jeho wustajil sa hnadny stol psches wëru w jeho krmë (Rómst. 3, 25). Duž móžemy s khowboscju k jeho trónej pschistupicž, niz s wotrocžkowškej bojosčju, ale w džeczaznym dowërenju na hnadu, wot Khrystuša nam wschitkim dobytu. Pschistupicž w pokutnej wërje — ponizny a Jesußej poddaty, to je prawy pucž k hnadze Jesušowej. Shtož tajki pschiindže, namaka smilnosč a hnadu, pschetož s jeho poknosčje bjerjemny hnadu sa hnadu. Khowatajmy s njemërneho morja do wukhowa Jesušowej hnady, so bychmy so junu wukhowali na lóžzi psches morjo smjercze k wëcznej wukhowanzu wëczneho hnadneho stóla w njebeßach. Samjen.

Wulzyczinjenje.

W lëcze 1619 bebi cžeste krajne stawy Bjedricha V., khowwjercha rheinskeje pfalzy, sa krala wuswolichu. To bë Bjedrichej wulzy witana cžescž, a tež jeho mandželska Hilža bebi na nju wjele wjedžese. „Sa čžu radscho“, wona praji, „s kralom křakly kaš jëscž, hačž s khowwjerchom pjecžen“, a pohonjowasche jeho do Cžesteje. Khowwjerchowa macž wobarasche, prajizy: „Wostan w kraju! Hačžrunje je maty, je tola twój narodny, je cži wëstny, a wulki a plóbdny dosčž, so nam wunosčja, sčtož trjebamy.“ Ale në! Macžerne słowo njeplacžese. Wjerchowstaj mandželskaj so do Prabi podasčtaj, buščaj s wulkej pyču kónowanaj, a swojdzjenje so swojeczachy, kaž je prjedy ženje widžiloj njebësčtaj. Ale ta krašnosčž jenicžle lëto trajese, potom dyrbjesche Bjedrich cžeknyčž a pschiindže po dalokim woločopucžowanju sbity a ponizeny k swojej macžeri domoj. Posdžischo jemu křezor kraj wsa, a Bjedrich bu prosčer.

J. K.

Njedžakownosčž.

Direktar jeneje fabrike se swojej mandželskej do kupjelow pucžowasche. Domjazny lëkar bë pschi nej cžezku, njewuhojomnu khorosčž namakał a prajil, so móže najdlëje jeno dwë lëcže živa byčž. Nëtko cžychščaj hišcže spytacž, sčtož je móžne.

W kupjelach so s wojeřsim wyschškim sejnasčtaj. Tón bë křešcžijan a pytasche khoru žonu trosčtowacž a na lëpsche, wyschšche žiwjenje pokasowacž. Ale direktar tajke rosrëczowanje pschetorhny, prajizy: „Wëscže, jeli moja žona sažo wothori, a jeli so ja tej dwë stóžžbje, w kotrymajž tčžu, dobudu, potom čžu do wasčeho Boha wëricž.“

So dwëmaj njedželomaj so sažo pschi wukhowowanju setkachy. Hžom nasdala direktar s wjekešym woblicžom kwasche a powjedasche: „Wëšlcže bebi jeno: tudomny lëkar je wuprajenje nasčeho domjazeho lëkarja sacžisny. Bološcže mojeje žony so nervošne, a wona budže sažo strowa domoj pucžowacž mž. A dženska, tajke setkanje! dostanu telegram wot mojeho rëčnika, so bym kłownu stóžžbu dobył, a so je druha tež na najlëpschim pucžu.“

Wyschšči dolho na njeho sßadowasche, kaž by na nësčto cžakał. Skóncžnje rjekny: „Nëtko budžecže wëscže wasche sßubjenje džeržecž, hdyž je Bóh wasche wumënenje tač spodžiwne dopjelnil.“

Samny so postroži. „Në“, pomalku wotmolwi, „në, nëtke čžemoj naju žiwjenje wužicž.“

So dwë lëcže so wëscžjenje domjazeho lëkarja dopjelni.

J. K.

Hdžež kñehowki rostu.

A prënim nalëtnym kwëtkam křusčejny kñehowe swóncžki abo kñehowki, kiž hžom nëtkele w sahodže kčžja. Hdyž je widžu, dopomny so na podawł, wo kotrymž ras kñedowaze cžitach:

W jenym wulkim mësčje, hdžež njekasnistwo w masanej, wohidnej drašcže wotolo khowdži, a hdyž tež hóršche njeje, hačž hrëch we wošebnych džëlach města, tola swojeje hrubeje hrosnosčje dla so hidjenja hódnišche pokasuja, sastupimny do křeže.

Křeža je křëtro cžmowa. W nej nëhdže sčëscž žónškich stwořenjow bydli, kiž swoje žiwjenje do blóta teptaja a so sa Bohom a cžłowškej cžescžu wjazny njeproščeju. Njedaloko wot nich maju nëtke smilne šotre swoje bydlo.

Jedny džëñ bu tymle šotram korbił s najrjënšchimi kñehowkami pschipožkany. Šotry hnydom sapočachy kwëtki do wonješčtow wjasacž, so bychu so na kħudnych rosdžëlike. So křežu s njëšožownymi holzami bu najrjënšči wënasčł pschihotowany. Sprözniwje šotra kwëtki w korbiku sřadowa, džëšche s nimi do tamneje křeže a saklepa.

Sako holza, kiž durje wotčžinicž pschiindže, bëke, wonjate kwëtki wuhlada, sawoła: „My žanyč kwëtkow njetrjebamy, sa naß so tele kwëtki tola njehodža!“

„Tola“, snapsčeczimi šotra cžisčhe, „runje sa waß bym je pschinjëška a tule sčkležnu mžecže bebi sa nje tež sšowacž.“

Mjes tym bëchu te druge holzy tež pschistupike. Nëtke se šotru do jstwy sastupichy, a šotra da bebi wodu pschinjëscž a sřadowa nëžne swóncžki w sčkležny. „Njesštu krašne?“ so woprasča. „Sawëscže wam wješele nacžinja, a ja wam jich hišcže wjazny pschinjëžu, jeli wo nje rodžicže.“

Nëme wschitke woločo šotry stejachy. Na jene dobo najmlódsčja plakačž sapočja.

„Sa dale na nje hladacž njemóžu“, plakajo sawoła. „Tajkele kñehowki tež tam rostu, hdžež moja macž bydli! — Šsmëm s wami sobu hičž?“ štruchle pschistaji.

Hnydom šotra holčku sobu wsa a da bebi powjedacž, po kotrych sřudnych pucžach je so kem sakłudžila. Nan a macž bëščtaj so dawno wo sħubjenu džowku rudžiloj; pschetož mëšazy dolho njebësčtaj žaneho kłowčžka wo nej dostałoj.

Tónšamy džëñ wješela powjescž na starsčejny wotešdže, so je so jeju džëcžo sažo namakał, a bórny so holčžka domoj wróčži, hdžež bohobojosčž a lubosčž bydlešche a „hdžež kñehowki roscžechy“.

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójnje.

(Wotracžowanje.)

So porucžnosčži nasčeho kóžštwa je we swojim cžasny wyschł kóžštwa (mariny) Hans Lody do Šendželsteje sčoč a wot tam,

po wopisaniu Norbertsa Jacquesa we Frankfurtskich nominach, hwoje wobkedźbowanja psches Kopenhagen listnje do Němskeje sjewik. Wón wjedźesche, so budže junu sefnaty a so budža potom Sendzelczenjo s nim hjes hnady kónz czinicz. Wón bu tež jako „špion“ sajaty a w czestnym kudniskim wuħudzenju k smjerczi saħudzeny. Wjeczor do hwojeje smjercze je wón hwojim pschiswufnym w Stuttgarce rozžoħnowanski list piħaħ. List je ěo w „Stuttgartschim dženiku“ wošjewik. Wón piħe:

Tover of London, 5. novembra.

Moji lubi! Sa ěym ěo mojemu Bohu dowěrik a wón je rozħudzik. Psches wjele strachotow žiwjenja je wón mje wjedł a pschego saħo wuħowaħ. Wón je mi rjanosće ěwěta pokasaħ, wjazb ěaħ milionam mjes nami, a ja storzicz njeħmēm. Mój czaħnik je doħodzik a ja dyrbju pucz psches cženny doħ ěicz, ěaħ wjele mojich smuzitych towařchow w žalostnym wojowanju ludow. Tu njeje žane wolenje, a duħ ja mojemu woħubej napscheczimo du w tym ěamym duchu a ěhrobłoscju našchich prjedownikow. „S Bohom sa ěhžora a ěhžorstwo!“ Sdžž tež hwojich nješcheczelow wo ěnadu njeprořach, prořach hwojeho Boha, mi ěnadny bycz, a to je mi spožczene. Božemje, wy lubi, wobħowajcze mje we wopomnjecju jako teho, ěajkehoħ mje snajecze. Tón wřchekomóžny Bóħ cħyħ wař ěħitowacz a němřkim brónjam doħcze spožcecz. Wřchřchi wónřki ěud w Londonje je mje dla wónřkeho pschisħahanja k smjerczi wotħudzik. Zutřje budu w Toverje satřelny Sa ěym prawych ěudnikow měl, ja jako wřchřk (offizěr) a niħ jako špion wumru.

Božemje, Bóħ žohnuj wař.

Hans.

* * *

2. dezembra wumrije na hwoje rany w lazarecju A. G. s G. Teho rozžoħnowaze ěłowa ěu w aktownym listnje franrowskeje republiki napřbane a řekaja: „Sa jeno wumru, doħelž Bóħ to cħze, a to dže je sa wótžny kraj. Duħ njeplakajcze, ale pytajcze tym pomħacz, ěiħ maja ěiħcze wjazb cħerpicz ěaħ my. Božemje. Na saħowohladanje pola Boha teho wřchekomóžneho. Wón budž mi ěřěřhnikej ěnadny. Poħlednje řtrowjenje wot tuteho ěwěta řczele wam wařch wěcžnje džaħowny Alfred.“

* * *

Wumjenkař

abo

Sdžez ma wlohu, tam roseje.

Bo w jednaćko sa lud,
po němřkim wobdželane wot dra. Ěfula.

(7. pokračowanje a řlónczenje)

Šhesty řtaw.

Wumjenkarez poħledni ras pscheczahujetaj.

Wo ěhorosći naškej staraj wjele njeřhoniřhtaj. Marja we hwojeje řpróžnosći ěuřto wasche: „Sa k temu ěhwile nimam.“ Ale jejne moħy ěladajo woteħjerachu. Saħo bē našymu 1844 hwoje dječzatkka poħledni ras domoj póħłaka, džeřche: „Michale, mi ěo řba, prjedy ěaħ je saħo řhromadžu, mje Bóħ tón řnjes k hwojim a mojim dječžom řhromadži.“

Nařch řtary řjekny: „Šřy dħa ř tym řpořojom, Marja?“

Wona wotmolwi: „Ěaj, nano.“

Taħ ěo tež řta. Po řróřkim ěhoroložu wona w adventřkim cħaħu w řtutej wěrje řtrosřtnje wuřny.

Michaħ hwojim jeho řpořojowazym pscheczalam prařesche: „Wot teho cħaħa, řo je našch Šbóžnik ř njeħjeħ na řemju pschisħol, je tež doħry pucz wot řemje do njeħjeħ. Njeħ mi mój řnjes nēřko

tola tež psches mēru doħo cħaħacz njeda. Tola jeho wola ěo řtaħ.“

Saħo wudowza wotħladowasche jeho Marřcha. Wona cħyřche to řarunacz, řchtoħ bēřche nēħdy njepraweho na nim cħinika. Řhēřje rucže da řebi ělucz k jeho ěhēři wudželacz. Njeħ bē wjedro řajkeħ cħyřche, prjedy ěaħ wón rano řtany, bē jemu wona řtwu wutepřka a ěhofej do róle řtajika. Džen wote dnja ěo ěwēru řa njeho řtarasche. Wón žyle we hwojim řwucženym waschnju wotřta.

Wot jeho žonineje smjercze kóždu nóž řyn jeneho jeho řtarych młóczkow pola njeho ěħasche, řo by Michaħ nēřho měl, by-li nahle řřhorik.

Teho wjecžorne řhromadžřny buch dđeržane řaħ prjedy. Ěiřcche žanu řymu nimale taħ lube a wutrobne byle njebēřchu řaħ nēřko. Marřcha bē tam ř ěořpořu, a jejny muž mēřesche ěhrobłoscž a dobre řwēdomje psched Michaħom a psched wopřtowarjami.

Saħo paħ ěo řeczjo wróći, řcžini Michaħ ěwój wotřas (testament). Wón cħyřche hwoje male wobředženřtowo po hwojim řpadobanju pschepořasacz; dalozy pscheczeljjo ěo njedyrbřachu wo njjo wadžicz. Řhēřu a řahrodu a 12 řóřow pola wotřasa wón wudowje wjeřneho dječžiwucžerja. Sa paħ dyrbřesche řa to, řaħ prjedy jeho njeboh žona, male dječzi wot přenjeje ěapřleje ěaħ do Měrcžina wotřlo řebje řhromadžicz a je w Božim řłowje, řaħ móža jo dječzi řapschřicz a w řchescřžijansřch pocžřnkach rowucžowacz. — Njebēřche-li paħ wo wřny wucžerřka wudowka, dħa mēřesche řnjes duchowny druħu cžřchu, pobořnu, derje rowucženu žonu wuřwolicž, kotřaħ řa cħaħ hwojeje řłuzby ěhēřu, řahrodu a polo jako mřdu dořta. — Dwaħ řóřaj wotřasa wón Ěandřřowemu najmłóřřchemu řyneř, kotřaħ bē, jako jeho móřk, Michaħ řchcženy, řo by mjeno we řwójbje wotřalo. — Po řóřu dořtachu jeho řtari młóczžny, a řchtoħ bē ěiřcche řbřřřne, pořtaji wón řa pomoz přeczoch kóždy ras najřtarřchich młóczkow wo wřny. Duchowny, wucžer a řchořta mēřachy jřch wuřwolicž, dyrbřachy paħ ěwēru řa mužemi řchescřžijansřkeho žiwjenja ěladacz. — Šři řta toleri, kotřez bē jedyn je řuřodřtwa wot njeho na řublo pořczřil, wotřasa Michaħ wjeřnej řnihowni. Dař tych přenjes dyrbřesche ěo po jeho smjerczi k řupowanju nowych duřřnych řnihow nałožowacz, řo byřhu wjecžorne řħadžowanja wo wřny trake a ludžo ěo w lubořci a nawjedžitocři wudoknjeli. —

Taħ bēřche Michaħ řwontownje ěotowy. Raħ ěo paħ řnřřřkow- nje ěotowasche, to cži, luby cžitarjo, njemóžu taħ loħřo rowpowedacz. Ženož to wēm, řo řebje řameho žyle hwojemu řnjesej a Šbóžnikej pschepořucři a řo jemu wřchēdnje ř nowa pschepořucřesche. Šo cħyřche tón jeho rad mēcz, ěiřcche radřcho ěaħ řħudži młóczžny jeho polo, to wón wjedžřche; pschetoħ našch Šbóžnik wřchřřkim k řebi řasa, řiħ řu řpřóžni a wobcžeženi. Rařke řařne dary řo jemu řa jeho řchpatny dar řnapscheczja dořtachu, to wón cžuřesche; pschetoħ mēr Boži a řnjesowa doħrocžiwosćž ěo pschego žiwřřcho w jeho wutrobje pschisporjesche. Wón wo tej ěóřřocři njeřhoni, kotřaħ wjele řtarych řřechi, řo jřch pod wobcžežnej řtarobu a na ěhoroložu řačžowanje njeħjesřeje lubořnosćže wopuřcžja. — Ěřcz Michaħ w řeczje wjazb njemóžesche, řħodžesche paħ tola pomaku ěuřto won na polo, wobħladowasche řebi Bože žohnowanje a wjeřelesche řo na řpřóžniwřch ludžoch. Ale w řahrodže ěiřcche wřchēdnje nēřřto cžinicž řpřtowasche.

Šřónž oktobra paħ wjazb njeřřdžesche. Wón ře řřřwř njemóžesche. Najbole řħdasche w džēdowřny řłóřu, bibliju a Ěřndřtowe „wērne řchescřžijansřtowo“ psched řobu. Štari pscheczeljjo jeho nje- wopuřcžřřchu; kóždy džen k njemu řħodžachy. Woni jeho řpořoj- jachy: „Michale, po Měrcžinje budžemny řo řaħo pola teħe řhromadžecz; ty ěiřcche pola nař wotřanjesřch.“

Wón pať jim wotmolwi: „Častočjki so horkach na tšěche šromadžeju, a ja šlyšchu, kať swój nadróžny spěw wufnu; wone chzedža prjecž. A hdyž budža tam te wotešče, potom rjad pschińdže na teho delkach. Ale mój kraj je lépschi, hačž jich strana. Wón ani klonza, ani měkaza njetrjeba; krašnosčž Boža jón ros- jašnja, a jeho swěza je jehnjo Bože. Mje tam tať čehnje, so wěrju, Bóh tón Knjes mi bórny šchidla spožčzi, so t njebjeskei domišnje posběhnyč.“

Wón jim druhdy tež wotšalny šěrlyšch pschedčitowasche, kotryž bě šebi wufwolil.

Wjekel so, o moja duscha,
Sapomú wščeje štyšnosče,
Dokelž šhrystuž, kať so šlyšcha,
Wola eže s tej' žalosče;
S teho šwětnoh' hubjenstwa
Šbńdžesč ty do wjekela,
Niž tu ničtó njebńnaje,
A tam do wěčnosče traje.

Ša šym wołať wodnjo, w nožy
A Bohu, mojom' Knjesewi,
Niž ma wščitko w šwojei moży,
So by s nušy pomhať mi;
Kať tón, kiž je na drohach,
Šsebi žada po domach,
Tať šym husto žadať šebi,
So byč storo pschišchol t tebi.

Šschetož kať te róže steja
Mjes wótrymi čžernjemi,
Tať tež ššesčžijenjo šhodža
W hubjenstwoje a strachosčzi;
Rož te móšfe žolmy du,
A te wětry štorlaju,
Tať je tudy na tym šwěče
Luty njeměr w kóždym lěče.

atd. Docžitaj jo šam, luby čžitarjo, w Špěwaršich čžiško 485.

Knjes duchowny Michala wopštowasche a šastara jeho s pra- wny m trosčtom na pucž do wěčnjeje domišny.

Wjes teho so budžišče woprawdže ležecž dnrjbať, pschińdže jeho šbóžna hodžina 7. novembra 1845. Maršcha běšče jeho te dny malo hdy wopuščežila. Wona wó jštwje šedžo ššijesche. Wón ju prošesche: „Šbój wšchať ke mni.“ Šako pschińdže, wša wón jejnu ruku: „Ša šo tebi a twojemu mužej a wšchitkim pschecželam wo wšy sa wšchu lubosčž a šwěrnosčž džafuju; praj jim hiščeže ras wjele dobreho wote mnje.“

Wona šo woprašča: „Šano, čžomu to? Ššto dha čžecže?“

„Šštož mój Knjes čže“, wotmolwi wón, polehny šo a štyk- nnyšchi ružy s čžicha prajesche: „Moje žiwjenje šy, šhryščeže, šmjercž je moje dohčeže. (Špěwarške čžiško 482.) Wožo, budž mi hrěšnikkej mišosčžiwny.“ — Hiščeže někotre krócž škuboko šdyčnyšchi, bē šo šanež Michal wšchemu ššhowať. Ššched nim ležesche jeho biblija; tam bē wotewrjene a posnamjenjene Rom. 8, 31: Še Bóh sa naš, ššto móže pschecžiwno nam byčž? — Čžitaj jo šam dale, luby pschecželo! — S Arndtowego „wěrneho ššesčžijanstwa“ bē wotewrjeny 21. štaw druhich knihow, hdyž bēšče wón prjedy šwojei Marji husto prajil: „Čžim bóle šo kšofšči šhileja, čžim poknišče šu.“

Ša ničžo njepowjedam wo šrudobje žykeje wšy. Šako štary ššokta šastupi, njemóžesche nižo wurjež, hačž: „Mój bratšje a mój pschecželo!“ Šdyž pať bē šo trochu šmužil a wo hrjebanju

rěčecž počachu, džesche wón: „Našeho Michala, kiž je šwoje žime dny čžestny muž byť, pohrjebamy se wšchei čžesčzu, a wšchitzy pschaharjo jeho ponješjeja.“

Tať dha šo šta. Ša Měrcžina 1845 našeho wumjenšarja s jeho šahrodništwu do čžicheje komorki nješechu. Čžrjoda pschewodžerjom nimale wot jeho domu hačž na pohrjebniščežo došahasche; ničtó na tym dnju njedžekasche: nimale wšchitzy jeho pschewodžachu.

A tola tón muž, wo kotrehož žarowachu, se žanym jeničkim wo wšy psches krejne šwjasťi šwjasany nješesche. Ale tón šwjašť, kiž je šwjasany we křwě Šejom šhrysta a šwjateho Ducha, wob- šahasche jich a jeho. — Ššchi šwojei šwěrnei towatšchnizy bu wón pohrjebany. —

Někotre dny posdžišcho šud, hdyž bē Michal šwój wotkas podpocožil, wošadže do hromady kafasche. Šako bēšče šudnišči šastojnik Michalowu poglednju wolu wosjewil, bēchu wšchitzy hnuczi a džakapožni, bohaczi kať šhudži. „Šaj“, prajachu, „tón je šwěrnny byť w žiwjenju, a w šmjercži je tež šwěrnny.“

Ša to Šandrij šudniškemu šastojnikkej prajesche, šo čže te wu- dawti, kiž byču s teho wotkasa na wjekš abo na mlócžtow pad- nyšle, lubje rad šam njesčž jako dołh, kotryž ma njebočžičškemu šarunacž.

Wošada pať hnydom dobrowólne a jenohkšbnje tu pschišlyšch- nosčž na šo wša, tu darjenu ššěžu ša šwoje pienješy po potrebjie porjedžowacž, tež šo ša wšče čžakšy wo šdžerženje šahrodneho šlotu štaracž. „Šdžezž ma wlohu, tam rosčže.“

A šłowam rowow šu hiščeže tu šymu wulki želesny ššchizž štajili. Ša nim steja napišane Michalowe a Marjine mjeno, narodny a šmjertny džen, kať te šłowa, s kotrymiž Michal wocžti šandželi. Šo tym pať, ššto je wón ša wošadu byť a čžinil, tam ničžo pišane nješteji; pschetož ššokta mēnjesche: „Šeli šo my šwojim potomnikam psches žiwu powješčž wot džěčža na džěčži- džěčžo wjazy wědomosčže powoštajicž nochžemny, hačž móže šamjen abo ššchizž wobšahacž, dha hódni nješšmy, šo je tón muž mjes nami žiwny byť.“

Šhšče ššchiza šu nalěto hiščeže lipu šadžili. A runjež bēšče lěčžo jara šuche, dha lipa tola rjenje rosčžesche; pschetož kóždy čžakš, hdyž bē trjeba, šo ružy namašachu, kiž po šwjatoku někotre čžerpaki wody t „Michalowej lipje“ donješechu.

— Šš n ž. —

Ššchelake s bliška a s daloka.

* Šutry šu lětšja posdže, a je tež wot šchulškeje wyschnosčže dowolene, šo šo džěči kónž mērza se šchule puščeža. Ššches to je wěšo to praščenje nastalo, šo mohle šo pačžeske džěčži tež prjedy konfirměrowacž. Šot žyrtwineje wyschnosčže je šo tež žyrtwiny pschedštejčžestwam dowolilo, konfirměrowanje na njedželu do 1. haprjeje položicž. Šššo je to žyrtwiny pschedštejčžestwam pschewoštajene. Ale tola je nam to praščenje bliške — je wo- prawdže nušne, štare wašchnje, kotrež je šo šasčžepilo do našeho žyšeho wošadneho žiwjenja, pscheměnicž, šo njedyrbjale šo naše pačžeske džěčži njedželu Ššalmarum konfirměrowacž — a potom šeleny šštwórtk přeni krócž t Božemu šlidu hičž. Štare dobre ššesčžijanski wašchnje pschetorhnyčž we wošadach, hdyž je lěštotki dołho hajene byťo — to ma šo wobmyšlicž.

* Ššorto ša listy šo w bližichim čžakšy powyšchi — list a pštna šharta, kotraž hačž dotal 5 pj. pšacžesche — nětko 7 pj. pšacžzi — a list ša 10 pj. šo na 15 pj. powyšchi.

Šamolwity redaktor: J. Góš. Ššoburedaktor: J. A. Kapleř.

Čžiščezž a nakladnik: M. Ššoleř.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel
F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu kobotu w Smolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Reminiscere.

Romsk. 8, 31—39.

S kajej mozu jow Anjesowj japoschtol rěczy, s kajej njesatšachomnej wěstosću! Zenje přjedy we štwěcze njeje šo tak rěčalo. Je 13. staw w přenim listce na Korinthiskich wyšoti khěrlusch lubosće, dha je 8. staw lista na Romskich wykazy khěrlusch wěry. Šow my widžimy: kšesczjanska wěra njeje žane hole wumyšlenje, ale móž, kotraž móže čłowjeka psches hlubiny nusy a hory starosće pschěběhnyč; žane myšlenje a nadžecze a pschecze jenož, ale wěstosć, žane šnano, ale najwěščizšce, šchtož šo myšlicž hodži, tak wěste, šo mohł čłowjek, kaž Luther rjeknje, tawšyntkrócnje ša to wumrjecž.

Wěšo w šamym wolomiku, w kotrymž šo my mozu a hlubokosće wěry Anjesoweho japoschtola wješelimy, my tež hluboki rosdžěl mješ nim a nami pošnajemy. Niž nasdala móžemy šo my s nim mēricž. Drašta wěry, kaž ju Pawol ma, je ša naš pschewulka. Tu šo my woblez njemóžemy; my ju njewupjelnimy; chžyli my to špytacž, bychmy w njej padnyli. Šdyž šmy my žyle šprawni pschecziwo šebi šamym a pschecziwo našemu Bohu, potom dyrbimy pschidacž: tak daloko my hišcže dawno nejšmy w našim šnutštownym žiwjenju kaž japoschtol Pawol; šchto wě, hacž my hdy k temu dońdžemy, tak s wutrobny prajicž móž kaž wón: „Je Bóh ša naš, šchto móže pschecziwo nam byčž?“ Ale runje naša epistola chže naš wabicž, hacž šebi my njechamy jako našu př-

nju a pošlednju starosć naležane dacž byčž, šo k tajkej wješekej, wěstej wěry pschěbědžicž. Bomhaj nam wšchitkim našch šwěrnj Šbožnik k wješeke mu wušnaczu:

Je Bóh ša naš, šchto móže pschecziwo nam byčž?

- To je:
1. naša khorhoj ša poštny čaš,
 2. njekhablaty šaložk, na kotrymž naša wěra šteji,
 3. našch šchit pschecziwo wšchitkim našchim njepšcheczelam.

1. Š wotkal Pawol wě, šo je Bóh ša naš? Rošmy šo to šame wot šo, šo dyrbi Bóh na našej štronje štacž, naš lubowacž, šchitowacž a žohnowacž? Šmy dha my tak pobožni, tak šwjeczi a prawi, tak čzicheje myšle a pscheczelniwi, tak počezimi we šłowach a škutkach, tak žyle čzisczi wot hórkosće, šawisće a hidženja našchim šobucžłowjekam napschecziwo, šo dyrbi Bóh šwoje wješele nad nami mēčž? Ach ně, runje nawopak je. Šóhanjo pod hrěchom, židži pod hrěchom, žyle čłowjestwo pod hněwom Božim, tak je nam to Pawol w přenich stawach lista na Romskich wopišal. A tola Bóh, tón šwjaty Bóh, njeje pschecziwo nam, ale ša naš. Haj, šchtož bēšche psched čłowjekami njemóžne, je Bóh we šwojim njewurjeknjnym šmilenju móžne ščinił. Wón šam šwojeho Šsyna njeje pschepušcził, ale je jeho ša naš wšchitkich podal. Šow my do njewušlědžomneje hlubokosće Božje lubosće nuts hladamy, kotraž jo pschenjescž njemóžesche, šo

dyrbjale te wotpadnjene džeczi šhubjene bycz, ale pomoz pschinješe na tajtim puczu, kotryž człowiski rosom šebi ženje njeby wumyšlicz mohł. Jow my s dohom zylu wulkoscź našeho Šbóznika šejnajemy. Niz jeho wutrobu šapšchimowaze džiwu, niz jeho šwědomnje šatschašowaze, ale tež šašo šahojaze šłowa bėchu najwjetške na nim, ale jeho šwjata luboscź, kotraž je šo pschede wschēm w jeho czėrpjenju w jejnej zyłej hłubokosczi a mozy šjewiła. Kaž šo rėczka w dole tež psches najdžiwischi wıchor njesmuczi, tak tež wıchor jeho najhórcz, ho czėrpjenja rėczku jeho šwjateje luboscze smuczičz njemóžesche. Wona dale bėži, hačz jeho žiwjenje dokonjane njeje. A to wschitko sa naš, sa naš, šo by našeho Wótza wobliczo nam šwěcziło a my šašo džeczi jeho šbodobanja byli. Hdžz hody rėka, hdžez teho wěczneho Wótza jenicze džeczo we žlobiku leži: „Wóh s nami“; hdžz my na šwjatkach, hdžez buchuzi japoschtoli polni šwjateho Duchu, škwališmy: „Wóh we naš“ — ta šhorhoj, pod kotrejž šo my w póstnym czaku šhromadžujemy, ma napišmo: „Wóh sa naš.“ Ššchetoz Šhrystuš bu našch šrednik a šezini mēr psches šwoju krej na šchižu, tak šo Wóh nētš wjazny našch njepscheczal njeje, ale našch pscheczal a my šmy jemu špodobni šezinjeni w jeho lubowanym Šsynu. D krašna wěstoscź, kotruz nam póstny czak s nowa pschipojedaja: šo ta luboscź njewumrje, kotraž je sa naš škrwawila; šo ta hnada njewumrje, kotraž je nam na Golgatha wobėdžena; šo ta wutroba, kotraž je tam bicz pschestała, hišcze pschezo sa naš bje, naš wješelych a wěstych šezinicz: „Je Wóh sa naš, šhto móže pscheczimo nam bycz?“

2. Psches tajku wěstoscź paš našcha wěra derje šaloženy šaložk dobudze, wot kotrehož šam my kóždemu wobšforzerjej troschtu napišeczimo šupimy. Na tajkich wobšforzerjach njepobrachuje. Najprjedy šakon wustupi a nam našche pschestupjenje Božich šasnjom prjódfođerzi. Potom našche šwědomnje poštanje a nam našchu winu pošaze. Dale naš šwět psched šwój šudny štol šezehnje, šwět, kotryž je šam polny masanosze hřeča a tola kóždy blecžk na tych widzi, kofiz wot šwěta nješbu. Škónczuje tež šeršhta tuteho šwěta poštanje, kotryž najprjedy do hřeča šawjedze a potom hřechnikow wobšforzuje. Šlajcze, wobšforzerjo šolowokoło a tola: šhto chze wobšforzecz? šhto chze šatamacz? Niz še šamoprawdosce tute praschenja pschiindu, wjele bóle my w nich bolosny šynš s tamneho czaša šlyšchimy, w kotrymž šo šawol hišcze šchepotajo psched tym jeho wobšforžowazym hřečom praschesche: „Ša hubjeny człowjek, šhto budze mje wumóž wot czeła teje šmjercze? Ale šako wón šwonkownje šlepy a šnutsšownje widžazy šezinjeny we šwojej šomorzy w Damaskonje šo modlesche, dha je šo wón pod pscheczelnimej powjesczu Ananiašowej, we woadczu hřečow, kotrež jemu tutón wuczomnik pschipojedasche, we šwjatej šcheczenizy, w kotrejž bu wón s Duchom Božim wobhnadženy, Božeje hnady wěsty šezinił a je wyštacž nawuknył: Wóh je tudy, kiž prawnyh czini; Šhrystuš je tudy, kiž wumrjel je, haj, kiž tež šbudženy je, kotryž šedzi na prawizy Bozej a šastupuje naš. A kaž husto czi wobšforzerjo šwoju hłowu s nowa pošbėzechu — a woni šo s tym šomdžili nješbu — je šawol pschezo s nowa na tutón šaložk šupil, wo kotrymž šawol Šerhardt špewa: „Ša šaložu šo žyle na Šhrysta drohu krej; tak Wóh šo na mni šmili, šo šo mnu derje šej.“ A pschi tym chzemy tež my wostacz. Šchtož pschezo wot hřeča a njeprawdy tebi na wutrobje a na šwědomnju

leži, to polož pod šchiž na Golgatha, teho wěsty: tón Šnyes je tež sa tebe šastupil. Macž móže šwojemu džješczu, pscheczal šwojemu pscheczalej we wutrobnyh šmilenju džel šaroscze a šrudoby wotwšacz. Dokonjana luboscź Božeho a człowiškeho Šsyna je žyľemu człowještwu jeho žyľu hřechnu winu wotwšala. Njewinowaty nan na brēmjenju šwojeho winowateho šyna šobunješe. Š tym, šo šo wón tehoda rudži a płacze, wón w mēnjenju šwojich pscheczalow džel brēmjenja wot ramjenjom šwojeho woboheho džješcza wosmje. A s tym, šo Boži Šsyn sa winu wschitkich šwojich bratroh czėpi a škrwawi, wón ju psched Bohom wot tuteho žyľeho šhudeho naroda wosmje.

Chzesch ty prajicž: Šhto hřeč, šhto wina! ja wo nicžim njewēm. Šuby pscheczelo, hišcze wschitkich dnjom wječor tu njeje. A hdžz šo Bohu w jeho šmilenju špodoba, tebi ššlewjet psched tvojimaj woczomaj rostorbnyčz, šo ty twoje žiwjenje widžišch, šajtez wone wopravdze je a šforzičz nawuknišch: D bėda, šak šym šwoje dny pscheczinił — potom njetwat na šam šwój škutk, potom twoje wukhowanje w šamolwjenjach njepytaj, ale czekaj š hnadze Boha, tvojeho Šbóznika, wo kotrejž šo nam njedželu šako njedželu špewa: wona šo njedyrbwi wot naš precz hnucz a tón šlub Božeho mēra njedyrbwi nišdy padnyčz.

3. Ššmy my paš s Bohom šjednani, potom šmy tež pscheczimo wschitim njepscheczeliškim mozam šškitowani, wot kotrejž štrony pschezo wone pscheczimo nam poštanu. Našch lud w tu šhwilu we wojowanju pscheczimo žyľemu šwětej wot njepscheczelow šteji. Hišcze dobycze njeje dobyte a mēr niz wobėdženy, ale Boža hnadna pomoz, kotruz hačz šem šhonišmy, naš tež sa pschichod troschtynyh šezini. Je Wóh sa naš, šhto móže pscheczimo nam bycz? Ša našche jenotliwe žiwjenje mamy my tute šame dowěrjenje. Šnyesowy japoschtol žyly rynth tyšchnoscžow mjenuje, kotrež móža naš potrechicž, nēczišche a pschichodne. Wone šo tež w našchim czašu pošasuja. Jow mjecz, kotryž na bitwišczech kónzuje, tam šrudoba, kotraž kaž cžemna ruša psches našch lud bėži; jow štyšnoscz a šaroscž wo tych našchich wonkach w polu, tam nusa a parowanie najnušniškeho, kotraž wo domy šłapa. Šhto nam wudžerzecž pomha? „Je Wóh sa naš, šhto móže pscheczimo nam bycz?“ Ššmy my šebi teho we wěrje wěsczi, šo je Wóh sa naš, potom my tež we wschitim dale bóle pschewinjemy psches teho, kiž naš lubowal je. Šomu dha je šrudoba šemje najcžezšcha? Drje tola temu, kotryž dyrbwi š šwojemu czėrpjenju tež hišcze wjele cžezšche brēmjo nobycž, šo šo wot Boha wopušchženy šaczuma abo tola wofšchewjazny troscht Božeje luboscze, Božeje bliškosce, Božeje pomozny njefaczuma. Ššmy my paš s Bohom w towaštwje, dha mamy my najšyľniškeho pomoznika — šhto dha chžyl pscheczimo temu dobycz?

W tajkej wěstosczi šo my tež psched pošlednim njepscheczalom njenaštrožimy. Ššmjercž naš wot wscheho, wscheho dželi: wot našeho powołanja, kotrež bėšche nam lube; wot našchich šublow, s kotrymž šmy šo po nēczim wobdali; wot wschitkich nam lubnych wobštejnosczow, w kotrychž šmy žimi; wot našchich lubnych, kofiz šu nam š wutrobje šrosčeni, sa kotrychž budžimy šo hišcze štaracz mēli. Šaj šmjercž na wěcznje dželi, hdžez šwjaskaj wěry a luboscze człowiške džeczi šromadze njewšataj. A tola — my šnajemy šchecžijanow dobywatški šhěrlušch:

„Smjercz, hdže je tvoje žahadlo? Rowje, hdže je tvoje dohycze? Bohu budž džať, kiž nam to dohycze dať je psches nascheho Knjesa Jesom Chrysta!“ Ale sčto tak wysťa? Jenož tón, kotryž wě: „Bóh je ja mnje.“ Jenož, sčtož móže we wěrye s Pawolom prajicž: „Chrystuš je tudy, kiž wumrjel je, haj, hyschcze wjazy, kiž tež sbudženy je, kotryž ředži k prawizy Božej a fastupuje mje.“ Do Chrystušoweho dohycza je tež nasche dohycze wobsamknjene. Psches njeho je řmjercz ja jařne wrota wěczyńsčce řczynjena.

Mój řchesczjiano njechařch wysťacž:

Je Bóh na mojej stronje,
Dha je mi pomhane;
Mój njepscheczel tón řhoni,
So řchťodžicž njemóže?

Řamjeni.

Budž mi hnadny!

(Lut. 18, 13.)

Njech řamopravi řo tu řhwala,
Řa řhudny řřěřchniř řteju řdala;
Řa, řwjaty Božo na njebju,
Řso k tebi bližicž njewěryu.
Řa wutrobu na řřěchom řro
Tu s rořtaczom ja dyru řo:
Mi řřěřchnikej budž, Božo, hnadny!

Řřym pořny brudom, mařany,
Mje trundle řřěcha řryja;
Tež řhory řřym a wuřadny,
Mi řřyřki w duřchi řryja;
Řsej woczj řběhancž njewyřžu,
Řa k Bohu jeno řdychuju:
Mi řřěřchnikej budž hnadny!

Haj, wuczjicž mje psches Chrysta řrej,
D Božo mitoščjwň!
Řa doměryam řo řbđžnikěj,
So psches njeho řřym řjwň.
W nim w řjwjenju a wumrjecžu,
Mój Božo, k tebi řdychuju,
Mi řřěřchnikej budž hnadny!

K. A. Fiedleř.

Jesuřowe pschekrařnjenje na Taborje.

A poda řo, řo Jesuř k řebi wřa řětra, řana a řatuba, a džěřche na horu, řo by řo modliť. Lut. 9, 28.

Wjele wulřich řkutow Božich je řo na horach podaťo. Ř ranju wot měřta Erzerum, řotrež řu njedawno Turkojo, wot Řuřow cžjřchczeni, řpuschcžjili, leži w Řrmenisťkej hora Ararat. Řa nej wosťa Řoachowa řbđž řteju, a s hory řtupasche řwđjba teho muža, kiž bě do lijeny hnadu pola Boha namaťať, do doťa a runiny bele, řo by Bóh s njeye nowe cžłowjestwo pschjhotowať. Řa horje M o r i j a je Řbraham, wóťž iřraelskeho luda a wuhotowany je řlubjenjom, řo s jeho řymjenja řbože řa wřchitke narodny řeřdže, řwoju wěru a pořkušnosč wopokajať, jako dyrbjeřche řřaafa woprowacz. Řa wjeřchu S i n a i je Řbđž, wumóžniř Božeho luda s řaraonoweho wotročkwosťwa, pola Boha pschewy-wajo Božu krasnosč widžať a Boži řaťoň dořtať. Řa horje M e b o je Řbđž řwoje bēdženja poťne řjwjenje řřoncžil a řo wot teho Řnjesa pohrjebať. Řa horomaj Ř b a l a Ř a r i z i m

w Samarisťkej bu pořdžjřcho pořlecže a řohnowanje wuwoťane, kiž iřraelskemu ludej s džerženja abo ře řazpicža Božeho řakonja wuřhadža. Sčto by njewjedžať, řo je Davit na horje ř i o n řwđj hřd a tón Řnjes na horje M o r i j a řwđj templ měť?

Řajwážniřche pať dyrbi nam byč, řo je nasch ř b o đ ž n i ř hory jara lubo měť. Řa hory džěřche, hđyž chžyřche řo modlicž, na horje je junu řwoje krasne předomanje džeržať, na horje je na řerusalem pľakať, na horje je řo woprowať, a s hory je řřoncžnje řo k Wóťzej wrócžil.

Hory řu wotřarje wěčžneho Boha. Řa nich, wřřche řwěťneje hary, je wutrobje řbđžo řo řměrowacz, tu je njebjeskemu řwěťku bliže a po řdacžu tež Bohu, tu wócžto Božu krasnosč řěpje pschewidži, tu móže duřcha Davitowe hōřřke pľalmy najnutriřcho řo modlicž, ert je řpěwacz a wysťacz.

Hdže dha by tola měřtno řa řesujrowe pschekrařnjenje naj-pschihodniřche byťo, hđyž niž na horje? na horje T a b o r? Wřřoko řo řběhajo wřřche genezarethisťeho řěřora řteji řaž řralowa, wot beleka řacz horje ře řtajnje řelennym řěřom wodžeta, a druhe hōřřki ju wobdawaju, řaž bychu wokoťo njeye řlecžaťe. Řa teře horje, w módrinje a řwěťle njebjeřom, řo nasch ř b o đ ž n i ř s naj-wjeřřchimaj prořetomaj řtareho řluba řetka, tu řo pschew wuczom-nikami pschekrařni, tu řo druhi řas řa Božeho řřyna pomjenowa. Ř dobrym prawom řpěwamy w řhěřluschu 524: „Řať řjenje bē na Tabori, hđžež řo ta lubosč pschekrařni.“ Tu bē wuczomnikam wokoťo wutrobny, řaž něhđy řatubej na hōřřy řwojeho řona, hđyž džěřche: „Řať řwjate je tuto měřtno, tu ničžo druhe njeye řacz Boži dom, tu řu njebjeske wrota!“

D hđy by řo tola tež nasch duřcha k tajkelej wřřokosčj po-řbēhancž mohľa! Řotom by ři móžno byťo, nuts pohladacz do Božeho potajniřwa, w kotrymž je nasche řbože wobsamknjene, haj nuts pohladacz do Božich njebjeřom, w kotrychž je nam nasch ř b o đ ž n i ř hēty pschihotowať.

J. K.

Jesuř na pucžu do řerusalem.

Wón pať wřa k řebi řyřch dwanaczoch a džěřche k nim: Řlejče, my džemy horje do řerusalem, a wřchitko řo dopjelni, řchťož je piřane psches prořetow wocžłowřkim řřynu. Lut. 18, 31.

Řřmy řastupili do cžarja, w kotrymž je wřchěmi pobožnymy řchesczjjanami s naschim ř b o đ ž n i ř om do řethsemane a na řolgatha pucžujemy, řo bychmy jeho w jeho cžěřpjenju a w u-m r j e c ž u wobkedžbowali. Sčto dha je řřoncžnje cžěřpjenje a wumrjecže wřchēdneho cžłowjeka? Ře něřchťo druhe řacz roř-puřchcženje teho, řchťož bē na nim řjane, řřlne a řpodřjwanja hōdne? Ře něřchťo druhe řacz dopokas jeho njemožy a njekničžom-nosčce? „Ř nim je ře řonzej, wón bu přecz“, ludžo přaja, „njech je byť řral abo wotročž, wuczeny abo blařnik.“ Řad řřyřchimy, řo je wulki Ř a p o l e o n řmyľki řwojeho řjwjenja na řmjertnym řožu pořnať, ale wón je tola njeye wjazy wotpořucžicž mohľ, řo je řławny přěņjer ř o t h a mřejo řawoťať: „Wjazy řwěťka, wjazy řwěťka!“ ale wón tola njeye wjazy řwěťka dohycž mohľ. Tu bē dořpokna njemóz jařna, wřřcha nadžjja řhubjena, řaž wřřch ať to pola řyřch, kiž řu we řwěťnym řbožu ředželi a řa řwěťnej možu a cžěřču řtali, hinať byč njemóže.

Řať je to tola žyle druha wěž s Ř h r y ř t u ř o w e j ř m j e r c ž u ! Řa njeye řnamjo jeho njemožy, ale je najmōž-nišchi řkut; wón njewumrje, doľeľ dyrbi, ale doľeľ chže; řmjercž jeho njepđžrye, doľeľ je řmjertny, ale doľeľ řo řam do njeye ponuri. Řjes řym řo řo wón po řdacžu wot móžnyřch řwěťa mori, je wón woprowdže niž wopor, ale s dořom m e ř ř h n i ř , kiž w o p o r p i ř h i n j e ř e. Řubosč, kiž bē řjwjenje jeho řjwjenja, tu řwoje najwřřřchche dohycže řwjecžj, a bē řižom jeho

zplý semsiti křob w lůžběj krocželi šapřecže šameho šebje a do-
spokne podwolenje Wótzei, dha šo tole podwolenje w jeho šmjert-
nym čžerpjenju w dofanjanofčži pokazje.

Wumrjecže Šhrystušowe šo njechodži š wumrjecžom žaneho
druheho čžlowješa prijedy njeho a po nim pšchirunacz, pšchetož
wone je wumrjecže šwjateho, je wopornitwy škutk, dofanjenje
wopora, kotryž pšches jeho žyke žiwjenje dže. Wšchitko, šchtož šu
profetojo wo Šefušu wěščžili, jandželjo wo nim pšchiruwjedali,
šchtož je šam řečžal, čžyž, čžinik, čžerpik, šo halle tudy prawje
šrošymi. Šhrystušowe žiwjenje, budžiče šo město na Golgatha
na horje pšchekrašnjenja wobšamtko, by ša šwět jako žiwjenje
Š b ó ž n i š a šhubjene bylo. Nicžo njeby šawoštało hacž rudžaze
dopomnjecže na šwjatu, šwětlu podobu, kiž je něhdy pšches šemju
krocžika. Šefu, nječ twoje šłowo tež naž š tebi šawoša a nam
do wutrobny: Šlejčže, my džemny do Šerufalema, šo bychmy šo
wšchitžy w duchu tebi pšchifamtki a čže pšchewodžili!

J. K.

Na pokutny džej.

D Wótče wšcheje šmilnofče,
Ša na kolena padnu,
Ša čžuju hrěchom roškarče
A prošču čže wo hnadu,
Ach, šmil šo, šmil šo nade mnu,
Wšmi wot mje hrěchom čžežkotu
Pšches tvojw wulku šmilnofčž.

A ty, o Šefu, kiž ty šy
Na šchžžu wumrjek ša mnje,
Šo byč byt š Bohom šjednany,
Pšchindž tvojw hnada na mnje.
Šaj ty mje š Bohom wujedna,
Ach, wšmi mje š hnadže hrěšnikw,
Ššwój šłoty mēr mi podaj.

D šwjaty Ducho, šwětko ty
Ššy wutrobny a myšle,
Wobž mje, šo njebyš šmyleny
Pucž š žiwjenju wote mnje.
Daj, šo ja šleho hladam šo,
Šo š pokucže byč wrócžil šo,
Šaž hrěšnikew šo šłučha.

J. Kruža.

Hrěšnik, kiž pokutu čžini.

Šdyž šo w Šjednocženyh Štatach poknůžneje Ameriki nowy
präšident wušwoli, potom pšches žyku Ameriku a hiščeže dale
můžne hibanje dže. Ša dwělujy, šo šo w njebjěšach
na to jeno tróšič šedžbuje, haj, hacž šo tam šchto wo
to štara. Šdy by jendželški kral abo ruški křezor šwoju křonu
njenadžujžy wotpožožil a präjil: Nječ knježi, šchtož šchže, dha
by šo podawš do wšchčž rōžłow šwěta telegrafowaš a wšchudže
najwjetšche špodžiwanje šbudžil, ale ani jenicžki jandžel w njebjěšach
šo njeby präščaš: Čžehodla je šo to štało? Šoda paš šo dženkša
abo w teje hodžinje, šo šo něhdže hrěšnik na šwo-
jim ššym pucžu wobrocži a pokutu čžini, dha
šo wo tymle podawku w njebjěšach hnydom
šjawnje řečži a je wješele pšched wšchčžemi
jandželemi. Šam šo tajkele wěžy žyle hinaš wobhladujw
hacž na šemi. Šchtož šo nam wulke šda, to w njebjěšach ša
make płacži, a šchtož je nam šnadne, mõže tam horjelach wulku
płacžiwofčž mčž.

J. K.

Wobknujež šo!

We šchwabachškim kraju bu pšchihodny mlůdy muž ša wješ-
neho pšchedštejčžerja wušwoleny. Duž jemu jeho štary wučjet a
pšhecžel pišafče: „Nětko nawukš pšchede wšchčž šo šam wob-
knežicž; pšchetož šchtož čže na šamo šebi š knješom byčž, tōn ma
na wjetšchim kraleštwje knježicž hacž ruški křezor.“ Šo je pěkne,
dobre šłowo. We šwęcže šu hižom mõžni knježerjo pobyli, kotřičž
šu šo na to wuštejeli, wulke wōjška a žyke ludy wodžicž, ale
šamo na šebi knježicž njerošymjachu a tehodla šwojim žadofčžam
podležachu. W štarym čžaju je Alexander Wulki, kral
mazedoniski, w bėhu 10 lėt Ežyptowštu a žyku wječžornu Afštku
šebi podčžišnyš, ale šam šo njemōžefče ššludžicž; paš by šo roš-
horik, šo njewjedžefče, šchto čžini, paš by pik, taš šo šaše do rowa
šapadže a jeho wulke kraleštwo š nim rošpadny.

Šodobnje bėšče š Napoleonom I. By-li wōn šwojeje
čžefčželafomnofče, šwojeho hnėwa a šwojeje wječžiwofčže mõžny
byš, dha by wěčže franžowški křezor woštaš a njeby žiwjenje na
dalofej šamotnej kupje wobšamtknyčž trjebaš. Na wječču
Bismarku je šo šhwaliko, šo je tehodla tajku wšchčž
dožpik, dofelž šo wjedžefče wobknežicž a šwoju mõž ženje bōle
njenapinašefče hacž bē mõžno a prawje. Wobkneženje šameho
šebje taš derje šwonkowny wušpěch šawěščži, kaž tež šnutškowneho
čžlowješa polėpšchi. Šaž do powětra wuššefane rafety š rjenje
barbjenyh šwětłom rošbuchaju, taš najrjenšche duchowne možy
wuhafnu, hdyž šo čžlowjek šam njewocžehnje. Tehodla je šo
tež wobkneženje šameho šebje we wšchčž čžafach a wot wšchčž
mudrych jako podłoha došrych počžinkow šhwalika a porucžaka.

Nětotre pšchitkadny: Šalomo präji: „Ššo wocžahnyčž je
pucž š žiwjenju.“ Ššokrates, grichški řečžnik do Šhrystušo-
weho naroda: „We wšchčž wěžach, kiž byču čži hašbu čžinike,
hdy by šo wot nich wobknežicž daš, wukš šebješameho wob-
knežicž: pšchi došytku, hnėwje, wješelu, šrudobje.“ Šokrates:
„Šchto dha je čžlowjek, kiž šo šameho šebje njewobknežiči, wjazh
hacž njemudre škocžo?“ Šiblijw: „Mocže wafče štawy,
kotřičž šu na šemi!“ „Wotpožožče štareho čžlowješa!“ „Kotřičž
Šhrystušeji pšchifšłučheju, šchžžuju šwoje čžeko š lōšhtami a žado-
ščžemi.“

J. K.

Wšchelake š bliska a š daloka.

* Šašdženu njedželu džeržefče knješ wšchšchi žyrkwiny
radžicžel Rošenkranž žyrkwinu wifitacijy w Budeftežach.
W pränim němškim kemschenju knješ wifitator š wošadže řečžefče
a na šerškim knješ šaraš Nāda š Budyščina. Šředowanje
mėjefče na wobėmaj kemschomaj knješ duchowny Wozž. Šopok-
dnifche džēcži-kemschenje džeržefče knješ šaraš Domafška.
Š njemu pšchifamtkny šo šhromadžišna wošadow š rošpominanju
wošadnyh ualežnofčžow. Šōndželu knješ wifitator wošadne šhule
wopyta.

* Njedželu 2. hapreje knješ duchowny Mrōšaf jako wifar
Šupjanskeje wošady šwoje šaštojštwo nastupi.

* Š jutram šo šašo jutrowne štrowjenja na našchich
wojakow wudadža. Šubi Ššerbjo nochžyli ššomdžicž, tajke knički
š natwarjenju tym šwojim won šłacz. Šnježa duchowni je wěčče
rad wobštaraja.

Šamolwity redaktor: J. Gólč. Ššoburedaktor: J. A. Kapleš.

Čžičžčet a naštadniš: M. Šmoleš.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel
F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa ŝo łóždu ŝobotu w Smolerjež knihicziŝczěrnj w Budyščinje a je tam ŝa ŝchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Okuli.

Psalm 77, 8—14.

Bohobojasneho, pobožneho muža stareho ŝluba widžimy w tutym tekŝće w jeho bėdženjach a rudženjach. Čezžka ŝrudoba, hórke čzerpjenje, hluboka nuŝa je jeho potrjehila, hacžrunje bėŝche ŝo wón tola prózował, pobožnje a sprawnje žimy byčž a Bohu ŝo ŝpodobacž. Kał nětotryžkuli jeho hiŝcže wuŝmėŝeŝche! Haj, tajke horjo wón njebėŝche woczakował, ale ŝterje derjehicže a ŝame ŝbože. Na Božu pomoz bėŝche wón, kaž ŝo jemu ŝda, podarmo čžakał. To wŝchitko čezžko na jeho wutrobje žerjėŝche a wón ŝapadowaŝche do dwėlowanjow nad Božej pomozu, nad dopjelnjenjom Božich ŝlubjenjom. Njeje ŝnadž nětotryžkuli we ŝwojim žiwjenju tež tajke ŝhonjenja čžinił a, dokelž ŝo jemu pomoz w nuŝy hnydom njeŝjewi, ŝapoczal dwėlowacž nad Božej dobročžiwosčžu a nad ŝaplacženjom dobrego a khostanjom ŝleho? Tak tež móžemy my do tych ŝamych wobŝtejnosčžow pŝchińčž, kaž tutón čzerpjėř stareho ŝluba. Ale wón tež ŝroŝymj, ŝ tutyh wuŝtoŝčžow wuńčž, tón prawy pucž namałacž a hiŝcže žohnowanje ŝe ŝwojeho horja mēcž. Tehodla móže wón nam pŝchitkad byčž ŝa naŝche ŝadžerženje w tajkich bėdženjach. Duž ŝpóŝnajmy ŝe ŝłowow naŝcheho tekŝta:

Prawe ŝadžerženje w bėdženju:

1. w poŝluŝchnosčži ŝo podčžiŝnycž Božim wodženjam,
2. w džakownosčži ŝo dopomnicž Božich prjedawŝchich džiwow,
3. w dowěrjenju čžakacž na Božu pomoz.

Čezžke ŝu te dwėlowanja, kotrež ŝpėwarja naŝcheho pŝalma nadpaduja: Budže tón Ľnjes wēcžnje ŝaŝtorcžicž a žaneje hnady wjazy njewopokafacž? Je dha žyle precž jeho dobrotu? Te ŝłowa nam kłincža, jačo by jich ŝpėwar ŝam nětajtu winu ŝa ŝwoje njeŝbože na ŝebi pytał abo čžul; a ŝ dohom w nich leži nětajke ŝamopóŝnacže. S dohom wŝchal budžemy tež my ŝo ŝtajnje pŝchi tym horju, kotrež je naŝ nadeŝchło, dhyrbjecž pruhowacž, hacž njeŝkmy pŝches nětajtu winu ŝebi toŝame ŝaŝlužili. Kał huŝto wŝchal dhyrbi Bóh tón Ľnjes ludži woczahnyčž pŝches ŝtyŝnosčže. Tón ŝpėwar naŝcheho pŝalma wŝchal tež nicžo dale njecha hacž hnady, hdyž wón ŝdychuje: Budže tón Ľnjes wēcžnje ŝaŝtorcžicž a žaneje hnady wjazy njewopokafacž? ŝtyŝti jeho nabbėhuja, hacž dha je Bóh jemu wodał, dokelž ŝo jemu žadny wėdomny dopokaf njeŝjewi. Ľnje won najkhuŝniŝchi ŝchėŝčžijenjo móža tajke dwėlowanja mēcž, dokelž je jim tak wjele na Božim žohnowanju ležane. Tež woni wjele hlubŝcho ŝwoje ŝlabosčže a hrėchi ŝacžuwaja, a potom Bože domapytanjaja jačo ŝaŝlužene khostanja ŝroŝymja. Tež nětotremužkuli dobremu čžłowjėřej móža dženkniŝchi džėń hiŝcže teŝame praŝchenja do wutrobny pŝchińčž: Je dha Bóh ŝapomnił hnadny byčž a je ŝwoju ŝmilnosčž w hnėwje ŝamknył? Kał čezžke ŝu tola nětote čzerpjenja a khorosčže! Kał ŝo hluboko ŝranjaze ŝłowa, kiž je ŝnadž bližŝchi na tebe rėcžal, tebi do wutrobny ŝaryja! Kał žalostne ŝu njeŝboža, kotrež temu abo tamnemu žyle žiwjenje pŝchemėnja do čezžkeho a hórkeho čzerpjenja! Kał tale dolha wójna ŝe ŝwojimi hubjenymi domapytanjemi

wjefelofc' wutroby podrywa, jako by Bóh tón Anjes zły f'wój hñew chyzł na ludy nashedo c'zařa wuřpac'! — Tola řp'wat nashedo p'falma řo dopomni we řwojej řrudobje a džefche: řa d'rbju to c'zerpicz; prawiza teho najw'řchřcheho mõze wřchitto wobroc'ic'. W prawej pořluřchnořci wón řo podc'ziřnje Božemu wodženju. To je zyle prawe řtejřchc'zo: džęczo wřchaf njeřrořny p'schezo te h'łuboře myřle řwojeho nana, ale wono jako prawe džęczo řo wodženju nana a jeho mudrořci podc'ziřnje. Chzemu-li my prawe džęczi Bože byc'z, mamy teř w prawej pořluřchnořci a w džęc'zazym dow'řenju řo jeho radže podc'ziřnyc'z a prajic'z: řa d'rbju to c'zerpicz. A h'd'z n'ęcziřcha řrwawna w'jna telkole horja do domow p'schinjeře a telkole c'z'zow ludej nałozuje, mamy tehorunja w pořluřchnořci řo ponižec'z pod wřchedom'znu Božu ruku. Wón wřchaf, řař my najjařniřcho ř pořłanja jeho jenic'žeho narodženeho řřyna do řw'eta widžimy, nima ř nami myřle h'ñewa, ale m'era. — řłonc'žnje pař wón domapytanje njeřc'eze jenož jako řhořtanja řa winu, ale teř, řo by nař w dobrym wupruhowař a nařcha w'era řo w nich řrařniřcha wop'ofařala, d'złi řachodne řłoto. řajke c'z'zke pruhowanja trjedichu řnjeřoweho wotroc'ka řioba, jako wón wodnjo a w nozy pod nimi řtonařche a Bóh tón Anjes jemu to najluřřche hjerjeřche, řchtož wón m'ejere. Ale řiob je tu pruhu wobřtal. To wřchaf je c'z'zke řiwjenje, h'd'z mařch řo l'eta dolho b'edžic'z pod c'z'z'kim c'zerpjenjom a řo ř Bohu wořařch, ale njeb'ere řo c'zi řdadža řař řam'njene. řha drje by ty najrađiřcho teř ř nařchim řektom řtonař: řjerje řha řonz tón řlub? řřw'et, pola řotrehož by řnadž rad trořchť p'ntař, by c'zi h'ufto h'iřchc'e ř wuřm'eshc'jenjom wotmolwiř. řeř nařchemu řbožniřej njeb'echu najc'zeřřche b'edženja řalutowane. řajke c'zerpjenje m'ejere wón w řahrodže řethřemane, h'd'zež m'ejere řo b'edžic'z ř c'zelom a ř řrwju, a na řchizju, h'd'zež d'rbjeřche řo wot řoha wopuřchc'zeny c'zuc'z. Ale wón wořta w pořluřchnořci Bohu řw'erny h'ac'z do řmjerc'e na řchizju. řak teř ty we wřch'em řp'ntowanju wořtań Bohu pořluřchny. řo je p'renja řroc'zel ř dobyc'zu.

řd'z Bóh tebe pruhuje, řha to njeje p'reni řroc'z, řo wón n'eho pruhuje, ale p'riedy tebe řu tyřazny c'złowjekow wot njeho pruhowanj, a woni řu řw'ernu pořluřchnořc'z wop'ofařali, a řak řu Bože wum'oženje a wulke džiwny widželi; a řnana je Bóh tón Anjes teř tebi h'ufto h'iřom řwoju pomoz wop'ofařař a ty řy ř wobdžiwanjom widžař jeho wulke řtutki. W řelko nuřach njeje wón řwoje řchidła nad tobu rozp'sh'eřc'žerař! ř řelko řkaženjom, w řotrychž by ty řmjerc'z namarař, c'ze wutorhnyř! řřchod řelko njeřbožemi c'ze řwarnowař, řak řo řy dž'enřa h'iřchc'e p'sched nim řiwny! ře řo Bóh řnadž p'schem'eniř? A njeje wón řam řwojeho jenic'žeho narodženeho řřyna řa tebe do řmjerc'e dař, řo by ty mohł řbožny byc'z? řjebudže wón řak droho wum'oženyř a wukupjenyř we wřch'em d'ruhim řrachu h'nadnje řchitowac'z? řehodla wopominam ja te řtutki teho řnjeřa, haj, ja řpominam na tvoje p'riedawřche džiwny. A powjedam wo wřch'itřich twojich řtutkach a praju wo twojim c'zinjenju: Božo, tw'oj p'uc'z je řwjaty; h'd'ze je řajři mõzny Bóh jako ty, Božo, řy? — řaj, řy ty, luřny c'zitarjo, to dobre ř řnjeřoweje řuki brař, njed'rbjař ty teř n'etko ř tym řamym dow'řenjom n'ehcto c'z'zke abo horjo a řrudobu ř jeho řuki brač'z? řaj, ř'žde morřotanje budže c'zi potom we rc'ze řo řaduřc'z.

řy budžeřch w dow'řenju na Božu dařřchu pomoz c'z'z'c'z. řak c'z'zke d'rbjeřche nařchemu řbožniřej wotoko wutroby byc'z, jako wón horje c'z'zhniřche do řeruřalema, wjedžo, řo řm'ejere tam wjele c'zerpicz wot w'řchřchich teho luda a řo budže tam řařbudženy a martrowany a řłonc'žnje ř řmjerc'zi wotwjedženy, ale wón w dow'řenju na Božu pomoz řw'oj c'z'z'ki wum'ožeriřki řtutř na řo wřa a c'zerp'jeřche a wum're, a — h'łaj, Bóh tón Anjes je jeho na řc'ec'zi d'žen wot mor'w'nyř řbudžil a p'sched ž'lym řw'etom wuřprawniř. řořdž'iřcho jeho wuc'zobniřny řunje ř řajřim dow'řenjom do wřch'eho c'zerpjenja dž'echu a, h'łaj, woni řu řbožnje p'sch'etrařli. řich h'eřke b'eřche teř: Božo, tw'oj p'uc'z je řwjaty; h'd'ze je řajři mõzny Bóh, jako ty, Božo, řy? řeř c'z'z'ki řeřmator řan řuř, dla řwojeho řhrob'leh'ho ewangeliřchego w'erywuřnac'za w řořtnizach ř martrařřej řmjerc'zi na řchc'z'epow'zju řařbudženy, w řruřym dow'řenju na řwojeho řoha řwoje c'zerpjenje na řo wřa a trořchť p'ntařche we řwojim Bořny. — Bóh wřchaf teř njebudže řaneho řprawneho b'edžerja řameho wořtajic'z. Bóh je řw'erny, řiz wař njebudže p'sch'eř wařche řam'oženje řp'ntowac'z, ale budže c'z'zinic'z, řo to řp'ntowanje řak řonz dobudže, řo wy jo řnjeřc'z mõžec'ze. řehodla:

Dow'et řo, luba duřcha, řo řp'uřchc'zej na řoha;

To Božeř ruřny řluřcha, řo pom'ha ř njeřboža.

řd'z tebe řrudnořc'z tyřchi, p'rořch jeho řa pomoz.

Wón tw'oju p'rořt'wu řlyřchi, da řw'etko řa tu nož.

W řajřim dow'řenju budžeřch řbožne řhonjenje c'z'zinic'z a njebudžeřch w'azy mõz řoha wopuřchc'zic'z, řař řakub, řiz řo ře řwojim řohom b'edžereřche: řnježe, ja c'ze nje wopuřchc'zju, řh'iba řo ty mje pozohnujeřch. řuž řo w c'zerpjenju jenož wjele njeprařch'ej, c'zhodla řunje tebe p'otrjedi, ty tola njebudžeřch mõz Božu wřch'edomudru řadu wuřł'edžic'z, ale podc'ziřni řo řm'erom jeho řbožnej radže. ř temu d'rbja c'ze h'iřom wřch'e te p'riedawřche wulke řtutki Bože h'nuć; a w prawej dž'akownořci budžeřch teř w p'sch'ichodže rad Bože p'uc'ze řhodžic'z a jeho jako wum'ožniřka ř'eřnac'z. To je potom m'řda řw'ernořc'e a pořluřchnořc'e.

řamjen.

řal'ec'zo.

To je tola řjany napohľad, řiz c'zi wotuc'zaze řiwjenje na řraju dawa! W m'eřt'ach wřch'e řamjenje w l'ec'ze a řhmje morwe wořtawaju, na řraju pař řo wřcho řeleni. řch'era rola wořiwja, řuki řo piřanja a na h'ařořach řp'ewaju p'tac'z'ki řwoje lubořne řh'el'luřchki.

Ale ja řnajy h'iřchc'ze řjeřřchu rolu h'ac'z tu, řiz ř tw'ojemu řubku řluřcha, to je tw'oja wutroba. W nej d'rb'i řo teř wřcho řelenic'z, rořc'z a řc'z'ec'z. ř'era ma tam řa mõz byc'z, řiz w řemi l'ez'i, a dobre řtutki d'rbja te řtw'elza a řłořy byc'z, řiz řale mõz ř wutroby p'łodži. řajřa wutroba je řjana, luba řahrodka a b'orřy řo jejne d'uřc'zka wotew'ria a luřny h'ořc'z do njeje řtupi a řo w nej wuřhodžuje, m'jenujžny tw'oj řnjeř ře řu ř. „řeli řchto mõj h'ł'ob řlyřchi a mi wotew'ri, ř temu řzju ja řařc'z.“ řo by tola ř'ždeho wutroba řajřa řahrodka ř nal'etnej možu a p'ychu byřa!

Ale teř ř'ždy ľuď je rola, řotruž je Bóh řtw'oriř. řudy řu, řotrež řo polu ře řchc'zerniřchc'z'om řunaju. řłod'y tam n'ehdy b'echu; ale n'etko řtej w'era a pobožnořc'z h'ařłej, řo je ľuď p'rořđ-nemu polu řuny. řajřich ľudow je w'azy; řrebařch jeno na

italski abo franzowski lud hladacž. Ščtò wě, hacž sa tute ludy hdy žane nalěczo wjazy pschiúdže.

Wontach w dalokich krajach pať su pòhanšte ludy, kiž so próbnej roli do nalěcza runaju. Mětko w nich hiščeže ničžo nje-rosčže. Ale nječh jeno sŕjjet s Božim słowom do nich pschiúdže a do nich sŕwoje njebjeste sŕmjo wuŕhwa, dha wono bórsŕh seŕhha- dža a wscho so seleni a plody njeŕe. Kať tola na mišjonistim polu wutrobŕh sa sŕhŕstuska kčžija! Tam je nalětne žiwjenje.

Š wschelastim pòhanstím ludam pať hiščeže žadŕh tajki sŕjjet abo mišjonar dóšhoť njeje, so by jim to prawe nalěczo pschinjeŕł. Duž podŕjerajmy mišjonstwo, so bychu sŕerje a lěpje wschitke ludy to prawe duchowne nalěczo měke!

F.

Boža rada.

Se sŕylow sŕhadža nadžija,
Po nozŕh sŕwita ranje;
Duž seđerpliwje dži do horja,
S nim žnėjesch žohnowanje.
Dže so či sŕlė,
Bóh radu wě
A ľ dobremu wscho wodži,
Tež s cžernjow róže plodži.

Duž njeměj sŕrach, hdyž powjedže
Čže Bóh tež cžėmne khody;
Džerž jeho ruku dowėrnje,
Dha njeŕschinđžesch do sŕhody.

Tŕh spòsnajesch,
So ľ sbožu džesch,
A rjetnjesch: Kajtka hnada!
Mje wjedže Boža rada.

K. A. Fiedler.

Marijna lubosć.

Saťo wón w Bethaniji bėšče, w khėži sŕhimana, teho wuŕadneho, a ŕedžesche ja blidom, pschiúdže žónska, kiž mėjesche sŕhkleńžu praweje dobreje a krasneje nardoweje wodŕh, a wona rosbi tu sŕhkleńžu a wula ju na jeho hłowu.

Mark. 14, 3.

Tónle podawť nať do wjeski Bethanije pschešadži, kiž ľ ranju wot wolijoweje horŕh ležesche. Wokoło jeje khėžtow winowe pjenki rosčesche a wŕšche nich so palmowe wjeršchki posbėhowachu. We wjesŕh cžischina knjesesche. Tu posasta, sŕhtóž horje do Serusalema pucžowasche, so by wotpocžnył, prjedŕh hacž na horu stupasche. Nasch Šbóžnik tež tať cžini. Sero pucž wot horŕh pschekrasnjenja ŕem je daloki był, jeho rosmotwa s wucžobnikami a s ludom je napi- naza była, cžlowiska hubjenošć je ŕebi jeho sŕmilnosć žadała. Spróbny so tu ľ blidu poŕhydne. Wjeŕele kaž drugi lud do pschichoda bližschich dnjow hladacž njemóže. Sdyž horu dozpije, Serusalemej napšhecžo wŕsŕacž njebudže, ale budže sŕerje pľakacž dŕrbjecz, a myłli ŕebi na poslednju wjecžer, na Gethsemane, na Golgatha, dha jeho profecžiske wóčžo wěsčže khutnišcho sŕhaduje hacž woczŕh jeho kòbupucžowarjow. Ale pschi wscheŕ khutnosčžŕ sŕwojeje dušche nasch Šbóžnik w Bethaniji tež saťo wjeŕele na- sŕhoni, kotremuž so žane ŕwėtne njeruna a kiž so tu wot niloho w tajkeŕ mėrje kòbu njesacžowa, khŕba jenicžŕh wot Marje.

W Bethaniji tať spodžitwne blidowe towarstwo namasamy, kaj- tehož hiščeže na ŕemi było njeje. Tón, wokoło kotrehož so wschitŕh sŕromadžuja, je Sesuŕ: Šbóžnik žŕleho ŕwėta, žórko

wscheho žiwjenja, kral njebjesow a sŕudnik cžlowjestwa. Tu su dwanaćžo ja pòsŕtoli, mužojo, pomolani, so bychu Šbóžnika po wschėm ŕwėcže pschipowjedali, pucž ľ žiwjenju předo- wali a ludam njebjeswa wotamkli. Wıdžimy tu dale sŕhimana, hospodarja domu, kiž je so něhdy psches Sesuŕowu spodžitwne móž wot cžwile žadławeho wuŕada wucžisčžŕl a žiwjenju sŕđeržal; haj, tu tež cžlowjeť, kotrehož je tón Snjes sŕamo se sŕmjercže sŕ- džił, saťo mjes sŕwojimi pschecželemi sa blidom ŕedži. Sero ŕotra Marja je sbožowna, w tajkim towarstwowe ľ blidu posčŕužecz sŕmėcž. Kaž khwatniwa tež je, ŕebi tola njemóže dosčž cžinicž. Wona so we sŕwojimai woczomaj ta najšnadnišcha sŕa byčž, ale Sesuŕ budže ju ľ najšlawnišcheŕ wosŕobje w domje sečžinicž.

Nasch Šbóžnik w domje pschi blidže ŕedži. Marcžina lubosć je jemu jėdž na blido pschihotowala, Marja cžže jemu tež lubosć woposafacž. To je hižom jeje lubosć była, so je cžishe ŕedžo na jeho sŕlowa ŕedžbowala, kaž wo tŕh w khėcluschu 267 spėwamy, wona tež po tamnym sŕlowje: „Budžče pať cžinjerjo teho sŕlowa a niz jeno posčŕucharjo!“ sŕuť lubosčže dokonja. Ani sŕlowa prajiwšchi wosmje sŕhkleńžu wonjateje nardŕh a wulije ju na Sesuŕowu hłowu. Hiščeže sŕudobje rosłama, so by ani krepki sŕhŕtne njewoštao. S cžicheŕ krocželu je pschistupika, mjelcžŕh je sŕhkleńžu wulała, žaneje ŕedžblimosčže pschitomnych njeje sŕbudžičž cžŕhka, a sŕhto so stanje? Krasna wón wody žŕhŕ dom pjenjo jeje mėrnŕ sŕuť wosjewa, tón sŕbudži w Sudašchu bluku myłli sawisčže a njepopschecžja, tu w domje Sesuŕowe krasne sŕlowa sa- kitanja, a po žŕhŕm ŕwėcže, kaž Sesuŕ sawěsčži, khwalbu jeje dobreho sŕuťka.

D derje tebi, pobožna žónska, twoja lubosć ľ Šbóžnikew wón tuteje wodŕh pschetrjechi, twoja cžichosčž a ponižnosčž je wjazŕh winojta hacž Sudašch wulicžŕh, tŕh wjazŕh na sŕwojeho Snjesa wažŕsch hacž tŕi sta kroschom, pschetož tŕh jemu cžėo a dušchu a žiwjenje sŕmjecžŕsch, tŕh jemu wopruijesch wschitko, sŕhtož masch. Sudašch licžŕh, Marja njelicžŕh, abo prawischo prajene: Marja lěpje licžŕh, pschetož wona ŕebi se sŕwojimi woporami njebjeswa dobudže, „wona so Sesuŕew ponižnje da a s jenicžkim njebjesku sŕbóžnosčž tam ma“.

Se dha w nať tež něsŕhto wot tejele horjazeje lubosčže a sŕwjateje džakownosčže, kiž žaneho potojta njenamaka, doniž njeje sa teho Snjesa něsŕhto hódneho dokonjaka? Se we nať něsŕhto wot teho smŕhšlenja: „Šchtož s cžėlom, s dušchu samožu, to tebi ľ cžesčžŕ pschinjeŕu, so bych cži, Snjesze, sŕlužŕl?“ D kať porėdfo Sesuŕ tule cžistu, sŕwjatu lubosć na ŕemi namaka! S wotkal pať ju bjerjemŕh? Wona dŕrbi s Sesuŕowew wutrobŕh na nať pschecž, kaž bė na Marju pschesčhka, a to so stanje, hdyž na Sesuŕowe sŕlowa, myłle a sŕuťki tať ŕwėrnje ŕedžbujemy, kaž to Marja cžinjesche.

Mjecz twoja lubosć hori
So wmojeŕ wutrobje,
Mjecz ju tež tajku sŕwori,
Kaž Marja mėjesche,
So by cže lubowala
A so cži spodobala
Mėť a do wėcžnosčže.

J. K.

Snujaze wusnacže.

W něcžisheŕ wójnje němsŕhŕh wozajŕh tež do jeneje franzowskeje ľ polnozŕh wot Neimsa ležazeje wŕh pschiúdžechu. Wobŕdlerjo bėchu wjeŕ wopuščžŕli, domŕh bėchu próbdne, a sŕamo wucžer njebė domach wostať. Prjedŕh pať hacž bė se sŕhule woteschot, bė hiščeže na sŕwoje džėo w sŕhuli a na žŕhku kultururu w kraju a jeje sečžhwki

spomnik, žebí krydu wjak a swoju myšl na schulstu taflu s wulki-
mi pišmitami napišak. Jako po nim němšzy wojazy dó jstwy sa-
stupichu, čžitachu žlědowaze žłowa: „Cést le resultat de notre
école saus Dieux!“ To pak žerbški rěka: „*T o j e w u n o s c h t*
n a s c h e j e s c h u l e b j e s B o h a!“ J. K.

Čas a wěcnošć.

Ma jenej horje w Tirolskej wopomnjeńska tasla steji. Ma nej
je widžecž, tak bur, kiž je po wyškofim pucžu pschijěl, i konjom a
wojom do satrašneje hlubiny pada. Sčtož nimo tasle dže, na
nej pod burym mjenom čžita: „*S c z a s a d o w e c z n o s c z e*
d a l o k o n j e j e ; w d z e s a c z i c h h o d z i n a c h d o m a c h
w o t j e d z e c h , w j e d n a c z i c h t a m b e c h .“ J. K.

Jakub

abo

Bože žłowo dyrbi w čłowjeku žiwjenje došćacž.

Žiwjeński wobras we wobrasćach

wot

R. Kulmana.

Prěni wobrasť.

Wy sće droho kupjeni: njebudźće wo-
tročcy čłowjekow. 1. Kor. 7, 23.

Duše kupicž a wukupicž je jeno Žesuf prawje došćacž, a
tehdla spěwamy a pšnawamy w 2. artiklu: „kiž je mje šhubjeneho
a satamaneho čłowjeka wumohł, warbowak a dobył wot wschitkich
hrěchow, wot žmjerče a čžertowškeje mozy, niz se skotom abo se
žlěbrom, ale se žwojej žwjatej a drohej krowi a se žwojim nje-
šawinowatym hóršim čžerpjenjom a wumrjećom, so byč žam jeho
a w jeho kralestwje pod nim žiwj był a jemu žkužik we wěcnej
prawdošći, njewinošći a šbžnošći.“ — „Duše kupicž“, rěka pak
i poštym prawom: žykeho čłowjeka kupicž, dušchu a čžěko. Šsu
pak tež čłowjekojo, kiž žu žo nastajili, čłowške duše pschekupo-
wacž: woni kupja w jenyh kraju čłowjekow, pschiwjesu jich do
druheho a pschedadža jich tam i wotročłowstwju. To žu žurowe,
nježmilne duše, kiž nejžbu hšćež dopšnaše, so žu žame droho
kupjene a warbowane. Porědko namakaja žo žmilne duše, kiž
tajkeho pschedateho wotročka kupja a jemu Žesufa potasuja, kotryž
je jich droho kupil a dobył. A hdyž to čžinja, dha njeje tajke
kupjenje žo štašo dla čžěka, ale dla nježmjerčneje duše. Tajke
kupjenje žo šta tež něhdy w Amsterdamje. Tam bu tež čłowška
duška kupjena sa někotre ščěžnaki wot žhudyh ludži. A kupzy
njewjedžachu, so bėchu někoho kupili; a kupjeny nješoni, tak je
na jene dobo wukupjeny. Tutej kupjenej a wukupjenej dušči
w žmjerčnym čžěle rěčachu Jakub Šäuser.

Jakub Šäuser bė i Šessenškeje a žkužesche w Amsterdamje
pola wojerškeho generala. Wschitko, sčtož mějesche Jakub wot
žwojeho knjesa porucžene, wobstara wón derje w domje a w hróžži,
a jeho knjes bė i nim špokojom; pschetož wón bė žylny, špěšny
a prawje hibicžny młody čłowjek. Ale hdyž bė žwoje džěko
došćacž, njemějesche žadny lubšchi blaš i šydanju hacž w kórcžmje
sa blidom, a nješnajesche žane rješche šabawjenje hacž hracž
i šhartami; a njeje jemu ničšo lubšche hacž picž a wšcho, sčtož
i wopikštwju žkuscha. Šsam žo a žwoje tehdomnišche žiwjenje
pschirunowasche Jakub w pšbnišchich lětach i młodym wšžłom,
kotryž rejo a bijo žhelpa psches pusežinu.

Druhi wobrasť.

Bože kralestwo njeje jėdž ani picē, ale
prawdošć a mēr a radošć we swja-
tym Duchu. Rom. 14, 17.

Tak dołho hacž Jakub w Amsterdamje žkužesche, dasche žebí
žwoje šchaty wot žhudeje žony pšofacž, hdyž je žam kžždu žobotu
donjeke a kotraž jemu pšofanje a šapšatanje jara tunjo a i temu
tež jara derje wobstara. Šusto, hdyž wón i tutej žhudej žonzy
pschindže, namaka pola njeje tež druhich ludži, kotryž žo hromadže
wo Božim žłowje rošřecžowachu, tež žhėrlušche špěwachu a žo
modlachu. Druhdy dyrbjesche Jakub pola njeje někotre minuty
pocžatakž, hdyž bėchu runje w špěwanju; a wón šupi žo tehdom
ke žhachlam a pschipožkuschašche, sčto čži špěwachu abo rěčachu;
šywašche pak pschipožla, rošdajiwšchi hubu. Wón bė dobročžitwy
došć, so njerjesčesche, hdyž ta žónka bórš nještany a jeho hnydom
njewobstara. Šunu tež pschindže žobotu se žwojimi šchalami a
namaka wjazny ludži šhromadženych hacž hewak. A čži mějachu
tak nusnje rěčecž, so ničtšo jeho njepnyty, jako Jakub dó jstwy
šupi. Wón posasta a požkuschašche pschi žhachlach stejo, sčto žo
rěčži, a žkyschi, so wo nowym předarju rěčža, kiž budže jutšje
pruhu w žyršwi Št. Šetra předowacž. „Šaj“, praji jedyn, „jutšje
budže M. Bökler předowacž.“ M. Bökler bė předar na wšž,
njedaloko Amsterdama. A čži ludžička bėchu tak wježeli, so budže
M. Bökler pola nich jutšje pruhu předowacž, so we žwojim wježelu
ničšo druhe njewidžachu a nježkyschachu, a šambawachu žebí ruzny
a džachu: „Budže-li Bóh luby knjes jutšje čłowške wutrobny wo-
bročžicž a tak wjesčž, so budže M. Bökler sa našcheho duchowneho
wótža wušwoleny, dha čžu ja tak a tak wjele žhudyh dacž, a ja
tak wjele, a ja tak wjele“; a ta žhuda pšofarncžža prajesche: „Ša
dam dwaj ščěžnakaj.“

Jakub žo džiwasche, jako tole žkyschesche. Pschetož žiwa
ščesčžijanska wěra a darniwa lubošć a wježele nad tym knjesom
pola žhudyh wěražnyh ščesčžijanow ma džiwnu móž w žebí, tak
so njewěrni na to ledžbujaja a žo džiwajaja. Njewěra, kiž we žwojej
žhudobje wo žaneho Šbžnika njerodži a tež žaneho Boha nješnaję,
njeje ženje tak žylna, so by wona jeno žama sa žo žwoje šamo-
ženje a žiwnošć wudała a štownošć a žiwjenje i woporej pschi-
nježla. Ščesčžijanska lubošć pak to wschitko rad wopruije, hdyž
žo wo to džěka, dušche sa Bože kralestwo kójicž; to je wona
pschezo čžinika a čžini to hšćeže. A tajka darniwa lubošć šbudži
džiwanje pola žwětnych džecžži; Jakub žo tehodla tež džiwasche.
Sčto dha ta žlupa žona čže, so čže dwaj ščěžnakaj dacž, jeli
so budža M. Böklerja jutšje sa duchowneho wušwolicž. To je
wjazy hacž móže wona sa dwaj měžazaj we žwojim domje pschi
žwojich džecžattkach nalutowacž. Tak myšlesche wón pschi žebí, a
myšlesche dale a džesche pschi žebí: na teho M. Böklerja čžu ja
jutšje tež hieč požkusacž. Wotoda pšofarncžži žwoje šchaty, sa-
pšacži a dže i čžistymi šažo domoj.

(Pschichodnje dale.)

**„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow
duchownych, ale je tež we wschěch psche-
dawarňach „Šerb. Nowin“ na wšach
a w Budyščinje došćacž. Ma sčtwórcž-
lěta pšacži wón 40 pj., jenotliwe čžiška
žo sa 4 pj. pschedawaju.**

Samolwity redaktor: J. Gólk. Ššoburedaktor: J. A. Kapler.

Čžiščecžet a nakladnik: M. Smoleř.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njech čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel
F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wubawa šo kóđu šobotu w Smolerjez knihicziščejeńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Lätare.

23. psalm.

Psalmu šu husto šwoju móž šjewile. Šdnž šo něhdy krawatne, žalostne pschescžěhanja pschecziwo kschescžijanam w přěních lětsotkach běchu šběhnyle, hdnž jich romška, póhanska hrubosć w měsće Alexandriji na martratske lawki spinasche, w Romje torhazym lawam woprowasche a w Lyonje na schčěpowzach palesche, tehdy šu psalmu šwoju wulku móž šjewile. Psalmu spěwajo čzi martrarjo ša šwoju šwjatu wěru do šmjercze džěchu. Žadnu psalm pak njeje ša nich tak wjele troštowazeje možny měł, kaž 23. psalm. Wón je ša přěních kschescžijanow palazym plomjenjam horzotu a šubam lawow wótroscž a rukam mordarjom šylnosć wšak. Dawitowy psalm wón je. Šacž je Dawit jón spěwał, hdnž wón jato mlodženz šwojeho nana šadło pašesche na lukach a paštwiščezach psched Bethlehemom abo hacž je jón spěwał hakle potom, hdnž bě paštyřski klij š kralowškim šzeptarjom pscheměnil? To ja njewěm, ale to ja wěm, šo tutón psalm njeđyrbi jenož Dawitowy psalm bycž, ale tež twój a mój psalm. Džěczi tutón kšěrlušch wo dobrym paštyrju spěwaja, hdnž ruzny štyknywšchi šo modla:

Žato wowžta Jesuša
Ššym ja polna wješela.
Wón, mój paštyř, ša mnu kšodži
A mje k čerstweje paštwje wodži
A mje šnaje, lubuje
A mje š mjenom mjenuje.

Šiščeže mrežazy čłowjeł po tutym psalmje šwojeho Jesuša pyta, hdnž wšchu šwoju ból a šmjertne štyšti, šwoje šdychowanja a modlitwy šjednoci do proštwy:

Jesu, dobry paštyrje,
Njechajš nade mnu ty šo šmilicž
A dla twojeje' lubosće
Wěcžnu šbóžnosć šo mnu džělicž?
Njechajš ty mje se šwěta
Šorje dowjesć do njebjaj?

Jesuš našch dobrý paštyř.

Něhdy bě powołanje paštyrja w Šserbach derje snate a š džěla to dženz šiščeže je. Wjele waznišche a wulzy čžescžene pak bě paštyřske powołanje w Šsraelu. Paštyrjo běchu Šsraelszy wótzajo; ale tón prawy, dobry paštyř je Jesuš šam. Šdnž ja jeho mam a ša nim du a na jeho pucžach wostanu, potom wěm a šym što křóč we šwojim žiwjenju hižom šhonil, šo „na ničim nusu nješměju“. Wón štara šo ša mnje. Šdy šmy my jeho lubosćiwje šastaranje tak šhonili, kaž runje nětk? Drohota džě tež psches šerbski kraj. Tón tak husto přiedy šazpjeny a š nohomaj podteptany Boži kšlěb je nětk bóle pytaný hacž šlěboro a šloto. Tajki čžajš dyrbesche ša naš pschicž, šo bychmy Bože dary šebi šašo wazicž, ale tola tež jemu šo dowěricž wuknyli. „Na ničim ja nusu nješměju“, niz na čžělnych potrebnosćach a niz na duchownych. Drohota tu je, ale njeje tón dobry njebjeski šastarač nam tola pomhaj? Wón je našchim

njepšhecželam pschivołał: „Gacž dotal a niz dale!“ Wón je nasche pola zohnował a nasch lud sežiwil. Hdže je psches zyly herbski kraj jena wudowa, kiž je se swojimi džęcziimi w czašku nęczišcheje drohoty dyrbjala kónz wšacž? „Na nicžim ja nusu njesměju.“ Tež duchownje naš nasch Anješ saštara: „Wón paše mje na selenej luzy a wjedže mje k czerstwej wodže.“ Tež šwět ma šwoje pastwišcža. Tež wón khwali šwoje selene luki. To šu te městna šwětnych wješelow. Na rejwanškej lubi, w šabawje šwojich mlodych šobotowaršchow pytam a namakam šwoje najrješšche wješele, tak je nęcotržkuli wušnał. Hdže pač je jena jenicžka nješmjertna, cžłowška duscha, kiž je š tajškej pastwu wopravdže spokojena? Šhto pomhaja cži wšchě wješela zylyho šwěta nęcť we wójnškich bėdach a nuschach? Hdže je khory, kiž je š nimi šo woššewicž, mrėjazny, kiž je š nimi šo pošylnicž, padnjeny a do hrěchow sabludženy, kiž je psches nje šo šašo k šwojemu Bohu wróczič mohł? Druhu pastwu šliczi cži dobrý pastyr Jesuš Khrystuš. Šeho selena luka a czerstwa woda je jeho šwjaty evangelij. W nim namaka duscha wšcho, šhtož trjeba, pošyljenje a woššewjenje tež ša najštyšnišche hodžiny žiwjenja. Še cži tón cžežki wójnik cžaš Bože šłowo šašo lubsche sežinił? Wěšch nęcť, šhto na nim mašch, abo leži twoja biblija pschezo hišcže nēhdže šaproschena w lucže? Kak chzešch wobštacž mješ njeje? Kak chzešch pschėtacž wšchě špytowanja a rudženja nęczišcheho cžaša bješ jeineho nješbješkeho pošyljenja? Kak chzešch wostacž na prawym pucžu?

„Wón wjedže mje po prawym pucžu šwojeho mjena dla.“ Wón počaže cži pucž, po kotrymž mašch khodžicž. Tón pucž je drje wuški, hušto š kšchžemi wobšadžany a š cžernjemi pošyppany, ale tola prawy. A tón dobrý pastyr dže do přėdka. Wón nam njeje jenož pschivołał: Ty dyrbíšch abo ty njedyrbíšch! nē, wón naš wjedže po prawym pucžu. Wo nim je jeho njeprawy šudnik Pilatuš wušnał: Ša njenamakam žaneje winy na nim, a tamny Šudašch, jeho pscheradnił: Ša šym njewinojtu krej pschelał. Šola njeho žane pschestupjenje namakane njeje. Šeho pucž je prawy a wjedže naš š naschich hrěchow a winow k wodacžu, š tuteho šwěta a jeho špytowanjow k Bohu. „Gacž ja runje khodžu we cžemnym dole, njeboju šo žaneho nješboža; pschetož ty šy pschi mni. Twój prut a kij trošchtujetaj mje.“

Niz psches šame šłoncžne dny je žiwjeński pucž Davita wjedł. Wón rēczi wo cžemnym dole. Wichorojte cžašy cžežkich pruhowanjow je wón hušto mēł. Šeta dolho je Davit, cžėlawšchi pschėd Saulowym mjeczom, šo w horach a w puščinach khował, a tyszniwy došcž je cžaš jeho mlodošcže byl. Cžežšche pruhowanja pač je nješcž mēł jako kral na Šraelskim trónje, hdyž, wopuschženy wot šwojeho luda, pscheradženy wot šwojeho šyna, š Jerusalema cžėka pschėd Absalomom. Kajka wutrobu šamaza ből rēczi š tych bibliškich šłowow: „Davit džėšche horje na woliowu horu a plakašche a jeho šłowa bē pschikryta a džėšche bošy, a wšchitzny kiž š nim džėchu, plakachu“, a bóle hišcže š tamnych šłowow: „Kral Davit džėšche na ljubju a plakašche a džėšche tak dužny: „Mój šyno Absalomje, mój šyno! D hdy bych ja ša tebe wumrjel! D Absalomje, mój šyno!“ To bėchu cžėmne doły w Davitowym žiwjenju, cžim cžežšche, došelž wjedžišche, šo je šam wina na šwojim horju a šo dostawa, šhtož bē se šwojimi hrěchami šašlužil. Ale tež tehdy je tón Anješ jeho pastyr

wostał, cžim cžežšchi jeho pucž a cžim cžėmnišchi jeho pschichod, cžim bóle šo šylni jeho wěra. „Ty šy pschi mni.“ Hdžž wšcho jeho wopuschčžowasche, je wón najšbóžnišcho šhonil: „Twój prut a kij trošchtujetaj mje!“ Njeje jo wón w tutej wěrje předybėžet teho wulkeho cžėt-pjerja š Gethsemane a Golgatha byl? Šhto šu Davitowe cžėmne doły pschirunane š tymi nozami bolosčžow, psches kotrež je Jesuš šchol? Ty šy pschi mni, ty žadašch wote mnje tón kšchžny wopor, ale pomhašch mi jon tež nješcž, to je nascheho Šbóžnika šwjata wěstošcž byla. Še to tež nascha wěstošcž? Nasch pucž je tež šacžmity. Wjele žarowazych domow, wjele šylšojnych woczow a wurudženyh wutrobow je tež w herbskim kraju. Many šu šbite; rowy šu ryte tu a tam w njepšhecžėlškich krajach tež ša herbskich šynow. Šhto hoji wšchě rany? Šhto šmėruje wšchě wutrobny? Šhto šetřewa šylšny? Ty, Jesu, šy pschi mni. Twój prut a kij trošchtujetaj mje. Še to twoja wěra, twoje šhonjenje, twoje šwjate pschėšwėdcženje, kiž šteji kaž šłala kruta? Šotom je kóždy cžėmny pucž tola jašny a šbóžny. Šotom njech njepšhecželjo se wšchěch štron, kaž nęcť, naš tyszcha, my mamy šylnišcheho pomožnika a šchitowarja. Šmanuel! Bóh je š nami, wjedže naš. Wón ša naš wojuje. W Božim wotkasanju wón nam blido kryje pschecžiwow wšchēm njepšhecželam. Tu wón naschich lubnych wojakow wonkach a naš domach štrowi je šwojim: Měr budž š wami! Šunu pač chze wón naš š tuteje bėžetškeje žyrkwje domješcž do wyškažeje žyrkwje, hdyž budžemy w domje teho Anjėša wěcžuje.

Šamjen.

Pätare.

(List na Romskich 5, 1—6.)

Pätare! to rėła: Wješel šo! To je potajkim namołwjenje k wješelošcži w khatnym poštnym cžašku, tak je to šrošymicž? Nascha epistola nam to praji: My mamy pokoj š Bohom (1. šchtucžka). Mnošy šu pač teho mēnjenja, šo to tola tak cžežto byčž njemóže, pokoj š Bohom mēcž; w tajkim cžašku njewėry, kaj kiž nasch je, dyrbjał šo Bóh wjele bóle wješelicž, dawa-li jemu š zyła hišcže nēcť cžešcž. Woni šebi Boha jako šłabeho nana pschėdstajeju, kotryž móže k hrěcham šwojich džęczi lėdma šřale pohladnyčž. Šaj, woni powołaaju šo w tym nastupanju šamo na Jesušowe šłowa. Tak pišche jedyn wjele mjenowany modernski theologa nascheho cžaša w pocžahu na nana, wo kotrymž je w pschirunanju wo šhubjenym šynu rēcž: „Tónle nan njeje „prawotny“, wón njekhosta, wón njeprėduje, wón lubuje. Wěda, šo je Bóh tajki a šo prawy cžłowiek runje tak k šwojim šobucžłowjekam napšhecžiwow šteji, to je to wješele pošelstwo, kotrež je Jesuš na semju pschinješł. Wyčmny-li my tajžy byli, dha móhli jandželjo špėwacž: měr na semi. Ale hišcže nješbu to njelicžomni kšchėščijenje jako jadro kšchėščijanstwa šapschijeli. A nęcťko wustupuje wón pschecžiwow wucžboje wo jenyh Bošy prawdošcže, kotryž móže šo jeno š křwu šwojeho Šyna š cžłowjekami wujednacž. — Ale tak knicžomne šu tola tajke nahladny a tak mašo kłóžuja wone š tym nashonjenjom, kotrež nam žiwjenje pschinješle! Nasche šwėdomnje tak nješudži, kaž tamny theologa, to naš khosta, šmny-li šo pschėhrėšchili, a cžim nėžnišche nasche šwėdomnje je, cžim žiwišcho šacžuwamy, šo tajžy, kajžyž šmny, žaneho prawa nimamy, šo šwjatemu Bohu bližicž. Nječ nam potom hišcže wjažy a rješšcho wo dobročžiwym a miłoščžiwym Wótzu w njebju rēcža, šmėrowacž naš to njemóže, nasche šwėdomnje žada došcžčinjenje a wotpošucženje; jeno hdyž je šo to šłako, móžemy wėricž, šo naš

Bóh njesastorczi. Ale kak ma so to stacz? Esami njemóžemy jo dac. Dofahaze wurunanje sa nasch hrěch by jeniczy nascha smjercz byla, a to wěczna smjercz, wěczne sastorczenje wot Božeho woblicza, ale my chzemy tola žiwu bycz w sbóžnym sje-noczeństwie s Bohom! S wotkal dyrbi nam tu pomoc pschincz? Wón je nam ju sam pschinjebl psches swojeho jeniczonarodženeho Esyna.

To džě je ta wjekeła powjescz póstneho czaša, so je Jesuś sa naś sastupil, na naschim městnje smjercz wuczerpil a nasch dołh saplaczil. Wón bě tón smilny wyschchi měschnik, kiž je wěczne wumóženje wunamkał, to jehnjo Bože, kotrej je kwěta hrěchi njebl; jeho dla chze nam Bóh hnady bycz. Schtóž bjes Khrystusa měni, pokoj s Bohom mēcz mōz, sjeba so sam; temu budže, hdyž hodžiny czežkeho horja pschiindu, abo hdyž poslednja najczežšča nusa na njeho pschiindže, troscht pobrachowacz, tak so budže sadwelowacz dyrbjecz. Njedajmy so tehodla wot žaneje modernsteje mudrosčeje wot sałožka wěry, na kotrymž so naśchi wótzojo natwarjeli, wotcziščecz, a kotryž reka Khrystus a jeho krej. Tónle faktad je wěsty a džerzi. Schtóž so na Khrystusa sałoži, ma pokoj s Bohom; a smē so jemu bližicz, a wscho psched nim wuprajecz, schtož jeho wutrobu pohnuwa, smē so we wschěch padach žiwjenja jeho hnady troschtowacz a s radosču won shladowacz na tu pschichodnu krašnoscz, kotruž je Bóh tym swojim šlubil (2. schtuczka). Haj, tak ma to Lātare w póstnym czašu swoje dobre prawo: Jesuśowy swjaty póst pomha nam s sbóžnej radosči, s pokojem s Bohom.

A tónle pokoj, kotryž je wón nam dał, njedyrbi nam potom žana mōz kwěta wsacz mōz, wón tež pod czerpijenjemi žiwjenja wudžerzi. Pawoł praji: Niz pať samo to, ale my šwalimy so tež tych tyščnosczow (3. schtuczka). Sa schesczišana njedyrbja tež tyščnosče schlodowanje rěfacz, ale jeno dobytk, pschetoz hdyž my do Jesuśa wěrimy, je luboscz Boža wulata do nascheje wutroby (5. schtuczka), dofelž wěmy, so tyščnoscz sczerpliwoscz pschinjebe; a sczerpliwoscz pschinjebe shonjenje; shonjenje pať pschinjebe na-džiju; nadžija pať njesahaubi.

Šchiz Šbóžnika wostanje nam Boža mōz, pschetoz psches njón mamy pokoj s Bohom.

Duž proschenty budž, Anježe Božo!

Sdžerz naś w swojim mērje,
Šchew naś twojej' hnady šbožo,
Spōcz nam Ducha mozy
A žiwěj wērje
W naschej šlabosči na sem,
Šacž tam šbnczije duśha temu,
Kiž mje s Bohom wujedna,
Sunu halleluja šanōśha!

F.

Judaschowa hida.

Duž woteúdze jedyn tych dwanaće, kotre-muž rěfachu Judasch = Šchariot, s wysch-šchim mēschnikam. Mat. 26, 14.

Šchi Jesuśowym wopnye w Bethaniji so nam Maria w rjanym, šwětkym wobrasu poťaje. Temule wobrasu tu Judaschowa cžemna, hróšbna podoba napschecziwo stupi. Marijny woppor a jeje luboscz staj so wot Judascha wobkedžbowasch, ale woporniwoscz a luboscz nještej w nim šbudžicž samohlej, haj samo drusy wuczobnizy so hymni pschi Marijnej lubosči wostali. Město so by woprowať, Judasch pčaczišnu wopora liči, město so by šhudych lubowať, tu jeno luboscz s nim luda, město so by so do šłowow swojeho mišchtra ponóřil, sa mōžnotu myšli, kak by jeho

pscheradžil. Je dha mōžno, so je so na Marijnej lubosči Judaschowa hida šapalika s helstemu wohnju? Je dha mōžno, so runje tón miś Duch Šbóžnikowy, kiž jemu duśchu je wschey mozu s šebi czehnje a na so wježe, druhu wot so štorfa? Haj, Judasch nam to wobšwēdči. Ale ani Marijna luboscz ani Jesuśowa mišoscz nad tym wina nještej, schto pať je wina, je czežke prajicž, pschetoz kotrej wschelakeho smyšljenja wutroby cžłowskemu mōčtu pschifřny wostanje. Cžehodla dha tamni džewjeczō wuśadni nje-džakni wostachu, hdyž je tola njedžak tak hanibna šbōscz, so nihdže cžłowjeka njenamakasch, kiž by so swojeje njedžakownosče šwalil? Bože šhostanje sa wobēndženu šbōscz so šda bycz, hdyž so cžłowjelej wutroba štwjerdži, kať we swojim czašu kralej Šaraonej. We Bethaniji so Simeonowe šłowō dopjelnicž widžimy: „Šlej, tón budže postajenty s padu a s horjestaczu jich wjele w Šraelu.“

Schto dha nětko my s Judaschoweho šadžerženja wufnjemy? Najprjedy tola: Njehladajmy se šawisczu na to, schtož drusy sa Jesuśa wopruija, ale wopruijmy šobu. Šo Judaschowym pschikladže so wěšče nještanje, so šchesczišana žyřkej daru wopruije sa šwonkowne a šnutškowne mišionstwo, ale po Marijnym. Šotom pať šedžbujmy šami na so, so by so nascha wutroba nje-štwjerdžika a jeje luboscz nješhubika, a wopomimy, so je Jesuś wo Judaschu šudžil: „Šepje by jemu bylo, hdy by so nihdy njenarodžil.“

J. K.

Jakub

abo

Bože šłowō dyrbi w cžłowjelu žiwjenje dostacz.

Žiwjeński wobras we wobraschach

wot

A. Kulmana.

(1. pokračowanje.)

Šeczi wobrasť.

Wotcuć, kiž ty spiš, a stawaj wot mor-wych, dha budže čē Khrystus roz-swětlic. Ehez. 5, 14.

Njedželu rano stany Šakub šadžišcho, hacž hewať štawasche; warjesche a parjesche, mlējesche a trējesche, šlepasche a cžepasche a špěchomasche so, šwoje džětko dokonjecz, so njeby dla njeho M. Šbōklerjowe přėdowanje w žyřkwi škomdžil. Wón pschiindže ke mšchi; wono so špěwa. M. Šbōkler stupi na škětku, přėduje a rěči wot njepokutneho hrěšnika, kiž bjes Boha a Jesuśa we šwěcže šbudži, je wotročil swojich štych žadosczow a šhwata s heli. M. Šbōkler njeje jara dołho přėdowať, dha hižom Šakub cžuje, so wón wot njeho rěči. Žadny drugi njeje měnjenty hacž ja, praji wón sam pschi šebi, a njech tež wón pschezo na mnje njehlada, dha ja tola wēm, so wón wote mnje rěči. Wón wschitto wē, schto šym hdy cžinil a schto hišcže cžinju. — A Šakub by rad s žyřkwe šchol, tak bě naštrōžany a tak so psched ludžimi hańbowasche, ale wón so nješkaži, pschetoz runje pschi nim štejesche tón šchewz, kotryž sa njeho a sa jeho generala nowe šchōrnje šchjjesche. A tutón šchewz to njewē, so přėdar wot njeho přėduje a na njeho šwari, pschetoz wón na njeho njepohladni, ale hlada prosče na přėdarja; a žadny jeho druhich šubodow to tež njeroshmi, pschetoz wschitzy hladaja na přėdarja a nihtō na njeho. A hdy bych ja nětko s žyřkwe šchol, myšli wón pschi šebi, dha bychu wschitzy na mnje hladałi a ja bych so sam psche-radžil, a ludžo bychu potom wjedželi, so je wón wote mnje rěčak. Šakub tehodla cžakasche a wosta hacž do šonza, wušpěwa tež šhērlusch šobu a potom džēsche s druhimi wote mšchē. A jako bě s žyřkwe a bě sam, počachy jeho šloby w nim džēfacz a wón

fatnadžesche a swarjesche jara njembrje na swoju płofańcu a na jeje towarstwo a dżesche: sctó hewaf, hacž tamni njeńcjom- nizy su wschitko temu předarjej wote mnje wupowjedali, su jemu powjedali, sctó ty su, sctó czynisch a kajke žiwjenje wjedzesh; wschał jeho woni wschitzy snaja. Nichtó druhı, hacž moja płofańca, njeje tajke předomanje na mnje samokwika a jeho naschczumaka. Wóh wě, sctó je jej wote mnje wschitko wupowjedat a wona je jo sažo jemu wuklestała. Ale czakajcže, wy pschibłod- nizy, ja hižom chzu wam sapłaczicž: pschichodnu robotu chzu wam s kamjenjemi wołna ros bicž a k temu tež wasche hłowny; ja hižom budu wař sažo hromadže namafacz.

Ale wot njedzele hacž k pschichodnej kowocze je dołho; mjes nimaj su pjecž druhich dnjow a ja tón czař mőže so wjele po- dacž, a poda so tež woprwadže wjele. Šafub shoni tał wjele noweho a dżiwneho, so wón swoje skoby sabu pscheczıwo tej płofańcu. Wón shoni, sctož je hižom prjedny njeho wjele tyřa- zow nashoniko. Wón shoni kam na kabi, so ma Bože kłowo mőz, wschitke potajnoicže wutrobu wotrhyč a na kwětło pschinjesč, sctož je so pó cži mi stało. Šafub bė chyzł jeno M. Wölerja wohladacz, bė chyzł klyšhecž, tał předuje, a jemu bė so sešclo jako Zachäufej na jeho figowzu kędžo. Zachäuf chyzłsche jeno Šesufa wohladacz, ale Šesuf skōži swojej woczı na njeho a chyz- sche pola njeho wostacz. Tał tež chyzłsche Šesuf wot dženka pola Šafuba wostacz, a M. Wöler dyrbesche jemu te hōstne kłowo prajicž. Wot Zachäufa řeła dale: a wón wa jeho s wješelom horje; pola Šafuba pał tał njerčafche, tón so s woprėdka jara wobarasche, jeho horje wfacž. Wón czujesche we swojej wutrobje wėstu hōrtoscž pscheczıwo Šesufeı, a wōtrı kłōł jeho we wutrobje kafafche a tón kabi njemőzeshche kam s wutrobu wuczahacz. Tola myřlesche na wjecžor kam pschi kabi: M. Wöler ma prawje, tajti njemőzesh wostacz, hewaf su shubjennı. W nozı pał njemőze spacz: jedny hrěch po druhim stupa jemu do pomjatka, a wōebje hrěch s młodych lētow jemu jara czeřko na schıi leži. Wón bė khał pscheczıwo swojej maczeri, kotraž bė tehdy se wschēm prawom jemu winu dawaka, so je wón pakosčızł a shtōschczızł, a tehdy bė so wón salubjał a pschibahał a s tym swoju duřhu czertej podał. A tał myřlesche wón nētko, so pola druhich je derje wumोजenje mōžne, kotrež je M. Wöler pschi wobšamknjenju předomanja pschi- powjedat, ale pola tebe niž, ty su so czertej podał, su so jemu pschibahał. Tał je Šafub jara njeměrnı we swojim swědomnju a jeho shtıki pschiběraja džen wote dnja. Wón njewě, hdyže dyrbi so satyfacž a chze kabi žiwjenje wfacž. Ale prjedny, praji wón pschi kabi, chzesch k tej płofańcu hič a chzesch jej prajicž, so je tajke štraschne předomanje na tebe samokwıka a nētł njech hlada, sctó je s tajkeho naschczumanja a klesanja nastalo.

Płofańca je domach, počłucha na Šafuba, jako jej swoju nusu skorži a jej winu dawaka, so je ja njeho tajke štraschne předo- wanje pola M. Wölerja samokwıka; wona płaczje se želniwosczu a s wjeřekosczu, a Šafub so njemőze kulsow sdzerzecz a płaczje s nej. A jemu je tał derje a lohko wokoło wutrobu, hdyž jemu ta płofańca se wscheı swěrnoscju powjeda, sctó je na njeho a ja njeho tajke předomanje pola M. Wölerja samokwıka: niž ja, niž moji towaršchojo, žadny człowjek njeje to czinik, ale to je czinik tón wschewědomny a kmiłny Wōtčez w njeřekach psches Šesom Khrısta, tón je M. Wölerjej kafaf tał řeczecž, a niž teho- dla, so bychmy shubjeni byli, ale so bychmy dostali wēcžne žiwjenje. A Šafub je tał wjeřeky, jemu je tał lohko; jeho wōtrı kłōł je s jeho wutrobu wuczehjennı. Wón jej wschitko srosymı a wėri, a sapschımnje s wjeřekej wutrobu to sbože, nam date w Khrıstu; wón je s nowa norodženny człowjek. —

Schwórtı wobrał.

Błazniř so! — ja so njeblaznju, ale ja řecu prawe a mudre słowa.

Jap. skutki 26, 24. 25.

Šafubowe pscheměnenje řda so jeho prjedawřchim towarřcham jara dżiwne, a woni njewjedža, sctó je so s nim na jene dobo stało: wón njekhodži wjazı do forczıny, wón so wjazı njewopıje, wón so žaneje kharıny wjazı njedōtka; wón je czıchi, směrnı, snjeřlımy człowjek. Hdyž je kam, dħa kabi knihu wosmje a cžiťa, a w konjenzu kabi kherłuschowe sctucži řpěwa. Šeho towarřchojo

njemōža srosymicž, kał je so s nim pscheměniko; nētoti mēnja, so je khorı; drusy praja, so je sawjerczany a so jemu moshy kaža. Šeho knjeř, general, pał bėřche Šafubeı dobrı, a dżesche: ja wēm, sctó jemu je. Nichtó druhı njeje nad tym wina, hacž tón nowı mułarski předar, kiž je k nam do mēsta pschiczahnył, a ke kotremuž Šafub kōždžicžu njedželu ke mschi bėħa, tón je jemu hłowu sawjerczał. To dyrbi s mojim khadlicžu sažo hinał byčž; ja chzu jeho wustromicž.

A kōždu njedželu, hdyž so ke mschi swoni, dyrbi Šafub nētko konjow kędlacž, a se swojim knjesom precž jechacz. Wón jo njedželu dopořdnja njerady czınjesche, ale sctó kabi chze, wón dyrbi počłuchacz. A tał je to jenu njedželu kaž druhu. Šafuba boli wutroba, so tež njemőze swıaty adventski czař ke mschi hič, a tež niž rōczny swjedžen hodow; tola wón mjelcži a czerpi. Na ranju noweho lēta, jako wschitzy klužobni swojemu knjesı, temu gene- ralej, sbože k nowemu lētu pscheja, pschıstupı tež Šafub k njemu a pscheje sbože k nowemu lētu, a pschıstaji: hacž so wón k nowemu lētu tež hrěcha njeboji, so jeho kōždu njedželu wot ke mschow wotdžerzıje, a hacž mőže psched Bohom samolwicž, so jemu wschitku dūchownu jėdž wottorhuje, a jeho tał k wēcžnemu šatamanıwu czeri; a hacž wón njewje, sctó je tym hrozene, kotsıř człowřke duřche pohōrschıja.

Tajke předomanje, tajke hrozene, to njebė ničto temu gene- ralej k nowemu lētu prajıł, a nētko to jemu jedny jeho klužob- nikow do woczow prajeshche; to bė psche wschı mēru! Šeho žyta luboscž pscheczıwo Šafubeı bė na jene dobo precž: se skobami pschıfaže wón jemu mjelczecž, a ma hnydom s jeho klužby a domu wustupicž, a tež niž hodžıntu nima dale pschi nim sa- wostacz; tajkeho sawjerczaneho człowjeka njemőze wón dale trjebacz a nochze žaneho kōwrōtnıka.

Tał pschındže Šafub na jene dobo se klužby a s khlėba. A sctó nētko? To hıschcže wón njewjedžısch, sctó nētko, ale wón spušchczeshche so na Boha, a wėřeshche, so budže so Wóh ja njeho staracz, pschetož Bože kłowo jemu pschıfasıje a kłubi: wschitku waschı staroscž cžiřicže na njeho, pschetož wón so sa wař stara! — (Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

* Konfirmazıja paczerřkch dżecži je psched durjemi. Nētoti starschi w tych drohich czařach se staroscju na wobstaranje konfir- mazıřcše drařty myřla. A jıch wjele budže so pornjo prjedawřchim czařkam wobnjesowacz dyrbjecz. A tola wıřche njeje na to po- łafacz, so pschi khtnosczı nētczıřcheho wójnskeho czařa je tež czařej pschiměrene řdrasčjenje a wuhotowanje nusne tež pola tych, kotsıř we swojich křēdkach wobnjesowani njeřıu. Samozicži starschi chyzlı s dobrym pschıřladom do přėdka hič. Kaž je nasche seři- wjenje nētko jednore, njeřmē so tež nētko sa pıchu žaneho pje- njeřka wudacz. Swjeřelaze je, so su duchownı na wjele mēřnach to pschecže wuprajıli, so chyzka kōžda paczerřka holza tał derje pschi pruhowanju kaž tež pschi konfirmazıı kamej w tym kamınym czor- nym řdrasčjenju pschıncž. Wjenjesh, kotrež so s tym salutıja, mōža so sa wařnische wėzy nałōžicž! Kaž so naschi wjazı wot generala dele hacž k refrutej do jednoreje schėreje drařty wobkafıja, tał dyrbjıa tež nasche dżecži pschi konfirmazıı we wójnskim czařu wōkēbje w jednorosczı drařty swoju pıchu pıtacž.

* Wot knıhıcıřschczērnıje Steinkopf w Stuttgarczje je so sažo rjana jutrowna knıřka s wobrasami jako jutrowny postrow na- řchım wofakam na bitwıřchcžo wudaka s tym napıřnom „Wıtaj, řyczerjo w bitwoje“. Wona płaczı jenož 10 pi. a knježa duchownı ju wēřcže wam radı wobstarıja, so byřcže ju waschım lubıym jako natwarıjaze jutrowne postrowjenje won počłacz mōhli.

Samolwıty redaktor: J. Góld. Cžiřchczer a nakladnik: M. Smoleř.

Sy-li spéwał,
Pilnje dźéłal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosó da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dźéłáš
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpoóń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew óel
F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo łóždu šobotu w Šsmolerjez knihcizšcžeńni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlétmu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Judika.

1. Jan. 3, 1—6.

Ma šli wérnosće, kotrež kaž njekhabłaze stolpy twjer-
dže šteja, našch tekst naš pokasuje; ta přenja je: „Bo-
hlejce, kajku lubosć nam tón Wótž je wopokasał, šo
bychmy Bože dźeczi mjenowani byli.“

1. Bóh je lubosć, tuto wulke słowo je jadro zlyeho
šjewjenja Božeho. Bóh chze našch njebieski Wótž bycž.
Šsebi ł podobnosći je wón naš štworit. Šswojeho
jenicžkeho Šsyna je wón nam dał, kotryž je ša naš na
šchizju wumrjet. Tež hluboko padnjeny cžlowjek, tež naj-
hórichi hrěšnik móže wodawazu, wumožazu lubosć, wob-
šbožazu hnadu šhonicž, chze-li šo wot njeje šapschimnyč
dacž. My šmy štworjeni a wumoženi, šo bychmy Bože
dźeczi mjenowani byli. Šo bychmy to tola cžoplišcho a
žiwišcho šacžuwali! Dźeczi teho mamy rěcacž, kotrehož
wulkosć a wyškosć cžlowški rošom nješapschimnje; kotryž
w krašnosći bydli, ke kotrejž žane cžlowške mjeno njedo-
šaha; kotremuž wšhitke šwěty ł nohomaj leža a njebieske
šyly šluža; dźeczi teho wšchedomžneho, wěcžneho, nje-
škoncžneho, njewušlědžomneho Boha, kíž šmy tak šachodni,
kotrychž žiwjenje šo tak rucže minje, jako bychmy precž
lecžili; dźeczi teho šwjateho Wótža, kíž šmy ł hrěchami
womasani, — kajka to lubosć! Džecžo je šwojemu nanaj
podobne; jako Bože dźeczi mamy tež bójškeho waschnja
bycž. Džecžo šwojemu nanaj žyle blišto šteji, jeho
bliškosć pyta, ł nim rad rěcži a dowérnje wobšhadža; tak

tež wérny šchescžijan šo ł Božemu šłowu a ł modlitwje
nucženy cžuje a ma nad nimaj šwoje wješele. Džecžo šo
wot nana lubowane a šakitane wě, wono tyšazore dobroty
wot njeho dostawa, nan pschecželnje a lubosćiwje ł nim
wobšhadžuje; tehodla ma džecžo ł nanaj krute dowěrjenje.
Šak tuto dowěrjenje ł našchemu njebieskemu Wótžej cžěmne
štarosće a cžerpjenja našcheho šemškeho žiwjenja pschekraš-
nja! Ša wěštosć, mój njebieski Wótž mje lubuje, pschede
wšchém jako cžiche, šbožne šacžuwanje, jako šnutštowny měr
we wutrobje šchescžijana bydli. Ši šu moje hrěchi wo-
date, Bóh je mi hnadni, ja šym wot njeho lubowany:
tuta wěštosć je tón stolp, kotrehož šo wérny šchescžijan
we šwojich dwělach, bédach a cžěšnosćach džerži. Šswět
tuteje wěštosće nješnaje, tehodla tež nješrosšmi, šak móže
šchescžijan šamo w cžěmnych cžasach, pschi njeprowych
nadběhowanjach a pschescžěhanjach, w šhorosći a nušy,
pschi rowach šwojich lubych — tola měrny a trošhtny
bycž. Šnašch tekst praji: Tehodla waš šwět nješnaje,
pschetož wón jeho nješnaje. Ša bitwišcžju ras cžěžto
šranjeny ležesche, kotremuž bliška šmjercž hižom myšle
mucžesche. Ša wšhitke prasčenja, hacž šebi něšcto žada
abo hacž chze něšcto wobštarane mēcž, wón pschezo šašo
wotmolwi: „Ša šebi ničžo nježadam, pschetož ja wěšće
wēm, šo moja macžet pschińdže; wona mje hišcže ženje
njeje wopuschcžila, tež dženska mje njewopuschcži, moja
macž wšchał pschińdže.“ Šch, šemška macžet pschezo pschińcž
njemóže, by-li tež to najradšcho chžyla; šemška macžet
móže wumrjecž, jeje móž daloko njedošaha! Šchtož pak

ma wopravdže džěcžaze doměrjenje k swojemu njebjessemu Wótzej, tón móže, doniž po Božich pucžach kředzi, s polnej wěstosczu rjeknyč: Ja sym dobreje nadžije, pschetož ja wěm, mój njebjeski Wótž wschał pschińdže; wón mje hiščeže ženje njeje wopuschczil, wón mje tež nětko njewopuschczil.

2. Hdnyž šebi krašnosć teje myšle, my symy Bože džěczi, žiwje pschędstajamy a s tym pschirunamy, šcho tola po swojim swonkowym a snutkowym žiwjenju a waschnju symy, dha wschał chze šo nam sešdac, jako njechało nasche ujebjeste powołanje s tym, šchož nětko symy, pschesjene pschińc. Tehodla je tón drubi njeħablažy stolp, kotrehož šo džeržimy, něšcho, čehož šo nadžijamy. „Moji najlubšchi, my symy nětk Bože džěczi; ale šewilo šo hiščeže njeje, šcho my budžemy. My pak wěmy, hdyž šo šewi, šo my jemu podobni budžemy; pschetož my budžemy jeho widžec, kaž wón je.“

Kajki wuhlād tute šlowa nam wotewrja! My křesćijanjo hiščeže njewěmy, šcho budžemy; to pak žhle wěcže wěmy, šo je nam pschichodna krašnosć wěsta, my budžemy džě Bohu šamemu podobni. To s polnej wěstosczu wěmy, pschetož my symy Bože džěczi. W naš je koryen noweho njebjeskeho žiwjenja, kiž chze roscž a šapocžatk wjele došpołnišeho a došonjanišeho žiwjenja w šebi nošy. Šewjate pišmo nam wobkruča, šo je Bóh tym, kiž jeho lubuja, pschihotowal, šchož žane woło njeje widžalo a žane wucho njeje šlyšalo a do žaneho čłowjeka wutrobny njeje pschihčlo. Šemy my džěczi, dha symy tež herbojo, a to herbojo Boži a šohuherbojo Šhryštušomi. Čzim kruzischo šo šlubjenjom Božeje lubosče w pišmje džeržimy, čzim žiwischo je w naš šaczowanje tuteje lubosče Božeje, čzim twjerdscho nam tež njebjeska nadžija šteji. Ja šo waš prascham, kiž macže křesćijanške našonjenje, w kotrychž je wyschšche, bójške žiwjenje: njeje w jenotliwych wofomilach wyšokaje, čzisteje radošče, pobožneho pošbėhnjenja w nutrnej modlitwje wascha dušcha, tak rjež, šo wysche tuteje šemje pošbėhnyła a do druheho lěpscheho šwěta pohladnyła? nješaczuwajšče wy we šwojich najlěpschich, najšwjećišchich wofomilach, šo durbjeli, haj móhli wy šami tola wjele lěpschi a došonjanišchi byč, dnyžli nětko šče? nješchińdže wam runje we waschich najšobownišchich hodžinach to šaczucže: wěrne, wopravdžite, polne šbože to tola dołho hiščeže njeje? Tehodla wěrjazemu křesćijanaj to twjerdže šteji: jako Bože džěczi čžakamy na pschichodnu krašnosć, kotruž budže Bóh dacž. Wón ma niz jeno w čžerpienjach, ale tež we wješelach žadanje po tutej krašnosći, jemu šo po wěcžnej domišnje štyščeže, kaž džěcžu, kotrež w žušobje pschėbhwa.

3. Še tón Wótž nam tajku lubosč wopokasal, šo symy nětko jeho džěczi, mamy wěstosč pschichodneje krašnosče, dha mamy tež šwjatu pschišlyšnosč, něšcho čžinicž. To pokazje naš na tón šheczi njeħablažy stolp kotryž nam twjerdže šteji. „Róždy, kiž tu nadžiju k njemu ma, wuczíšči šo, runje jako wón tež čžisty je.“

Kak tola Bože šjewjenje wschitke potrebnosče a žadanja našcheje dušche špokaja! Wono ju šmėruje a wobšboža psches šaczucže Božeje lubosče; wono ju pošbėha psches nadžiju pschichodneje krašnosče, ale wono chze šo tež w naš wopokasáč jako mōž, kotraž něšcho w naš došonja a wuskutkuje. Šchož tutej možy w šebi škutkowacž njedawa, tón šebi Božeje ħnady wěšty njeje a šo

jeje njemōže wješelicž. Šchož chze Bože džěcžo byč, ma wjedžec, šo šu džěczi swojemu nanaj podobni, tón tež wschėdnje na to mōžne šlowo kėžbuje: My durbicže došonjeni byč, runje jako tež wasch Wótž w njebjesch došonjany je. Bóh je šo pak nam w Šhryštušku šjewil. Ša teho štopami mamy šlėdžicž, jeho šnamjenju mamy šo pschėzo bóle runáč. Komuž ma nadžija pschichodneje krašnosče šo jašnje a troschtne do wutrobny šwěcžicž, tón durbic wjedžec, šo ma wón tutej pschichodneje krašnosči bliže pschińc, šo maju wschitke šemške wobšteinosče a pschėde wschėm wón šam šo pschėzo bóle pschėwobrocžicž do krašnosče Šesom Šhryšta, do teje došonjanošče, kotraž šo kraleštwu wěrnošče, lubosče a mēra pschihodži. Niz s daloka kaša nam našch Šbōžnik, Bože kraleštwu pytač, ale šnutška w naš. Wnosy chžedža wschitko druhe polěpschecž, jeno šebje šamych niz. Šrawy křesćijan tajke polěpschowanje šam na šebi šapocžina, a to na tych ħrėchach, kotrež šu jemu wošebje lube. Šotre to šu, to kōždemu jeho šwėdomnje praji, to mōža jemu tež jeho šobucžlowjekojo, haj tež jeho pschēcžiwnižy prajicž, chze-li na nich kėžbowacž. Nam šo ħušto džije wo lubošnym pschėmėnjenju našchich wobšteinosčow a rad wo tym rėčimy, kak rjenje by bylo, by-li šo jeno to abo tamne wokoło naš pschėmėnilo. Wěšto teho durbjeli my šami na šebi a w šebi a wokoło šo wjetšchu došonjanošč a wjetšche šbože tworicž pytač psches šwěrne dopjeljenje šwojeho powołanja a psches ščerpliwu, šlužazu, wodawazu lubosč pschēcžiwu tym, w kotrychž šriedžijnje symy živi. Šadži-li šo nam to tak nětak, šo symy nad šwojimi šlymi našilnosčemi pschėzo bóle s knjesom, šo štare ħrėchi ħinu, šo symy pschėzo šwėrnischi we wulkim a malym, šo šu našchi šobucžlowjekojo wokoło naš psches naš pschėzo šobownišchi: potom ħatle nam wěstosč Božeje wótžneje lubosče a nadžije pschichodneje krašnosče njeħablažo twjerdže šteji.

Šši štolpy wěrnošče šu nam date, kotrež žadny nje-pschēcžel powalicž njemōže: Boža lubosč, pschichodna krašnosč, našche wušwjećenje. Še šu nam w našchich dwělach a našchich troschtne šwětlo, šo mōžemy na šwojim pucžu do njebjesh wěšte krocžele čžinicž. Njech našch pucž druhdy tež psches čžėmne doły džě: hdyž naš jeno Boža wótžna lubosč wobšwėcži, dha wěmy, čžeho mamy šo nadžijecž a šcho mamy čžinicž. Hdnyž šo šwėru w jeho možy wuczíščimy, dha Bohu wschitko porucžimy a šo pschichodneje krašnosče troschtujemy. Našch njebjeski Wótž wschał pschińdže, wón naš njewopuschczil. Šamjen.

Lic. M. w Hr.

Judasch šam šebje pschėradži.

« Judasch džěšche: Šcho chžecže mi dacž? Ša chžu wam jeho pschėradžicž. « Woni jemu šizēcžil šlėbornikom šlubichu.

Mat. 26, 15.

« Judaschom s ħory dele džě. Na wyschijne žiwjenja štejšche, jako Šesuf jeho powoła; pschetož w Božim kraleštwu je džek powołanja do Šesufoweje šlužby mjese wschėmi dnjemi najwážnišchi a njeħodži šo w šwėtnym žiwjenju še žanym druhim pschirunáč. Wulka wěž bė, w Šesufowej blisšosći pschėbhwacž, jeho šlyšecž, jemu pschihladowacž, šo wot njeho ša šapochtoła wuhotowacž dacž. Ale šchoda! Judaschaj do teho žadosč ša pjenješami a nadžija na israelske kraleštwu šobu nuts rėčšchkej, a tutaj ħložaj wón šmėrowacž njemōžšche. Komu dha šlėdowaje šlowa

„dži i nimi do Kassela na mašu.“ — Kassel je hłowne město w Hessenstej, hdžež bě Sakub rodzeny. — „To ho kamo srošym, so masch na tajkim dalokim puczowanju wjele wudawkow; ale k temu su tež te klepry w tamnym kraju wjele dróžsiche, hacž pola naš. A tajke twory, jako ty tón ras masch, tajkich tam wěšče wjele njebudže, abo knano žane, křiba twoje.“

A kaž jemu radžili běchu, tak wón čzinješče; duž džěšče je swojimi tworami do Kassela na mašu. Duzy měješče křwile došč, wschitko a wschello pschemyšlicž, a tak droho dyrbi loheč swojich kleprow pschedawacž. A jemu ho wali jako czežki lamjeń na wutrobu, hdžž pomyšli: to je tola tež hrěch a paduchstwo, hdžž swoje twory jenemu dróžsicho pschedawasch hacž druhemu. Ty by pschezo hacž dotal sa swoje twory wjazy žadał, hacž su winojte byke, a by jo tež brał, hdžž su czi jo dali; druhim pał, kiž su tu wěž rošymili, by je ty tuńscho wostajik. Se to prawje? Kschesczian njednubi k hacž a ludacž; to pał bym ja cžinik. Bóh je tehodla moju stóscž doma pytał: a ludžo su nje sažo wujebali a wobkradnyli. Tehodla, mój luby Božo, wodaž mi, ja to ženje wjazy cžinicž njebudu; a daž mi móž, so bych křwěrnny a sprawny byl a křwój křlub džeržak! —

Čhesty wobrašć.

Wón da so derje radzić tym prawym a wobarnuje tych fromnych.

Přisl. Sal. 2, 7.

Wón pschindže do Kassela. Wobhydlenje je tu drohe a jědž tež. Tola, myšli wón: Tola twoje twory su tu tež drohe; a tak budže ho wschitko sažo murunacž. Wón wotnaja křebi klamy, a wuskaduje w nich swoje twory. Džžom na přěnim dnju pschindže wjele ludži do jeho křlamow, wobhladuja jeho twory, čžedža kupowacž, prascheja ho sa płacžisnu, a čžedža na nej wottorhowacž, ale Sakub niz křochka nješpuschcži, a mēni, so je to najtuńscha płacžisna, a tuńscho je wostajicž njemóže. Hdžž kupowarjo to křhyscha a widža, mēnja, so je džiwny čžlowjek, a jara křwojeje hłowy, woteńdu tehodla a nješupuja; a Sakub nješcheda na tym dnju tež niz křochčika.

Wječor, pschischedschi do hospody, je Sakub jara srodny, a njemóže srodoby dla nicžo jěšč. „Tajkale je mšda křchescziansteje křwěrnosče a spravnosče“, myšli křam pschi křebi, „tole je twoje myto; tak ho czi njeje cžiniko, jako tež po waschnju tuteho křwěta wikowasche. Přjedy by mēł jěšč a picž, nětko masch hłób a nusu; twoje waschnje je drje tola wopacžne; pschetož Bóh nočze, so dyrbitny hłodu mrěčž, ale dyrbitny jěšč a ho žiwicž. Ale dyrbjalo twoje waschnje wopacžne byčž psched tamnym křwětnym waschnjom“, praji sažo křam křebi napschecžiwu, wschaf je twoje waschnje i Božim křłowom pschēsjene; a schtož je i Božim křłowom pschēsjene, to njeje wopacžne. Tehodla, moja wutroba, budž wjekeka a špuschcžež ho na Boha, psched kotrehož woblicžom čžješch křwěrnny byčž a spravnje křhodžicž. Bóh, kotryž je czi tajku spravnu myšli do wutrobny płodžik, budže ho tež sa to staracž, so móžješch pschi tajkej křchescziansteje křwěrnosčiči a spravnosčiči sawostacž; wón budže czi pomhacž, a cže sežiwicž.“ — A Sakub spi žylicžku nóz jara mērnje a stanje na drubi džej rano jara wjekeky. Ale jemu ho dže tež na džejnišchim dnju runje jako wčžera. A tež na tšecžim dnju njeje ani křochčika pschedał. A hdžž wječor jeho towarščojo w hospodže sa blidom kředža, jědža a pija, křwoje nawikowane pjenješy licža a su wjekeki, kředži Sakub křam w cžemnym křucžiku, je křuchi křhlěb a macža jón se křylsami.

A Sakubej njeje na schtwórtym dnju hišče wschitka nadžija španyka; pschetož jena kupowakta bydli hišče w mēšče, kotraž njeje hacž dotal na wikach pobyła; a hdžž ta pschindže a budže jeho twory widžecž, dha budže wěšče wot nich kupicž. To pał bēšče krajna hrabinka Hēsenska je swojimi cžestnymi křnjenjemi

w Kasselu. A wona pschindže na schtwórtym dnju je swojim pschewodnistwom na wiki a pschistupi najpřjedy k Sakubowym křlamam. Sakubej pučozy wutroba i wjekekosčzu, jako widži, křaf wjele kleprow wona wubjera a na stronu křadže; a prascha ho nětko sa płacžisnu. Sakub jej wschitko woblicžiči, křwěrnje a spravne, kaž žanemu druhemu. Wona čže něščto mačo mjenje dacž, kaž je waschnje na hermankach. Sakub pał šnapschecžiwu: pola njeho njeje waschnje, so by křebi wjele pominak a potom mjenje brał; ale pola njeho je twjerda płacžisna a tuńscho wón křwoje twory wostajicž njemóže. Křnjeni hrabiny je to něščto nowe; wona ženje pschekupzam dawaka njeje, schtož su křebi pominali. Duž tehodla twory ležo wostaji, wopuschcžiči klamy a nješupi nicžo.

Hdžž pał je nusa najwješča, dha je pschezo šprawnemu čžlowjekej Boža pomoz najbližiča: „Nětko“, praji Sakub křam pschi křebi, „nětko je so mnu a i mojimi wikami křonž, ja dale žaneje rady a pomozy njewēm. Staraj ho ty nětko, Božo!“ — A jeho wutroba je tola tak slóschtna a wjekeka, kaž sa wschē tji dny přjedy była njebe, jako wón dženk křwoju žyku starosč na Boha šwali. Wón je pschekřwědcženy: Bóh budže jemu pomhacž. Křaf pał a hdž, to wón njewē.

Křnjeni hrabinka bēšče kř druhim pschekupzam do křlamow po klepry schka; ale twory, kotrež tam namala, bēchu jara schpatne a hubjene pschecžiwu Sakubowym tworam; a tola křebi pschekupzy sa nje hišče wjele wjazy pominachu, džžli Sakub sa swoje dobre. Wona, jara wustojna na tajke twory, wobšamkne, sažo do přěnich křlamow hičž a tam kupowacž. A wona praji to swojim pschewodžerkam; a wschitzy ho wrócza sažo kř Sakubej. Tudy wuskwola wona nětko sažo a křadže na stronu, hišče wjele wjazy hacž přjedy, a płacžiči bjeje wscheho wurěčžowanja, křelkož Sakub žada; a křwali Sakuba a mjenuje jeho šprawneho a křwědomniwego, kiž njekži a nješluda, so to je po křchesczianskim waschnju, a jara křwalobnije; a pschi tajkim waschnju dyrbi sawostacž. A wschitke křnjenny a křnjenje, a kiž to křhyscha, pschindžechu na to kř Sakubej kupowacž. A na wječor njemějšče Sakub a niz křochčika wjazy na pschedań we swojich křlamach. Wschitke křwoje twory bē wón sa džej jara derje a lohko rošpschedał; wón jeno trjebasche mēricž a prajicž, křaf wjele płacžiči, a bjerješče pjenješy do saka, bjeje wscheho komdženja a wurěčžowanja křonž.

A Sakub, pschischedschi wječor do hospody, njemóžješče i wjekekosčzu nicžo jěšč a picž, kaž to přjedawšče wječory njebe mohł dla srodoby a křudoby. Wón křam powjeda, so je jeho wutroba tehdom počna křwalby a džaka była napschecžo Bohu.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

* Sańdženu njeđzeli měješče ho w křchiznej žyrkwi w Draždžanach přěnje lētusche křerbške křemschenje. Špowjednu wucžbu džerješče šarač Domaščka i Budestez a přědowanje křnjes šarač Waktač i Křchwacžidka.

* Sańdženu njeđzeli je křnjes wyschšiči žyrkwiny radžičel Křosenkranž křnjesa Wrošaka jako šarskeho wikara we Šupoji šapokasak. Pschedštajazu rěčž na křerbškim křemschenju měješče křnjes šarač Šyřkora i Minakaka.

* Dohody evang. = luth. mišionškeho towarščstwa su w lěče 1915 nimale tešame wostake, kaž w přjedownym mērnym lěče. Šětna rošprawa wošjemja dohody wot 170732 křriwnow. Hdžž wone wo něščto šady šańdženego lěta wróczo wostanu, to wot teho pschindže, so su ho pschinoschki někotrych pobocznych towarščstwom pomjeńšičike, krajna kollekta křama je wo 3000 křriwnow roška. Křnjes jenotliwym šarami je tež dar wot 102 hr. wot landschurtumuži i „Šindenburgsdorf“. Šo wotečehnjenju wudawkow měješče ho 156000 křriwnow na Šipščanske mišionške towarščstwo wotědacž. Wšyšče teho ho 1100 hr. na žentralne towarščstwo sa mišionstwo mjes Židami wotěda.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Čišćer a nakladnik: M. Smoleč.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spań měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš,
Wšědne dny;
Džěć pak swjaty
Dušl daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kž Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

Šserbske njedžel'ske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihcizšcžetni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Palmarum.

Sach. 9, 9.

Šlaj, twój kral pšchińdže t tebi.

Wopomńmy

1. šchtó pšchińdže,
2. ke komu wón pšchińdže.

1.

„Šlaj!“ Redžbuj, luby šchescžijano, twój kral pšchińdže. Šaj, kral wón je, kotremuž šo žadyn druhi njeruna. Dobycžetški rycžet wón je, kotryž je wšhitke njepšhecžel'ske mozy, šamo šwět a šmjercž pšchewinył a kotremuž je nětko wšhitka móz data. Wón pšchińdže ponižny, šhudy a niški. Wón šedži na jednorym wošole, ale wón pšchińdže prawy a pomoznik. Lubosć je jeho króna, hnada a prawda jeho šzeptar. Kaž tehdom, wón dženska hišcže we wšchej ponižnosći pšchińdže. Wón pšchipowjeda nam šjednanje, wón kłapa wo durje naščeje wutroby. Kotryž jemu durje šwojeje wutroby wotewri, temu wón pomha, temu dawa wón prawdosć, kiž pšched Bohom placzi.

Šlaj, našch kral wón je; twój, mój kral. Wón je naš pšchijał we šwjatej šchcženizy; wón pšchezo šwojich pošłow t nam šcžele, wón je naš dobył pšches móz

šwojeje lubosće, my šmy jemu wot Wótza pšchepodaczi. Wón nam hnadu škiezi. Wón njecžata, hacž my t njemu pšchińdžemy, ně, wón pšchińdže. Wón pšchińdže do lubeho Božeho doma, domoj do cžicheje komorki; hdyž šy šrudny, pšchińdže wón jako tón prawy trosčtat we wšchej šrudobje. Wón pšchińdže šašo w tych šhutnych dnjach a t dobom jako kral, kotremuž ma šo wšhitko poddacž, kiž je wšhitko pšches šwoju lubosć dobył.

2.

Ke komu wón pšchińdže? Š tebi, t nam. Ničtó njeje, kiž by prajicž mohł: „Ke mni wón njepšchińdže.“ Wón pšchińdže, hdyž tež teho hódni nješmy, kaž tehdom město Jerusalema, kotrež morješche profetow a kamjenjowasche, kiž běchu pošłani. Wón pšchińdže we wješelu a šrudobje. Wón pšchińdže t wam, kiž šcže nadžiju šhubili, wón pošlyni a pošběhnje waš pšches tu wěštošć, šo je jeho lubosć t wam wjetšcha hacž wašch hrěch. Š wam wón pšchińdže, wy loškošmyšleni. Wy šcže jeho hušto šabylili, šnano tež hanili a šazpivali. Wón tola šašo t wam pšchińdže, ale šnano pošledni króć. Hišcže je hnadny cžadž, njedajcže jemu wuńcž. Wón pšchińdže t wam, wy džeczi, pšchetož wón waš lubuje, t wam, wy štaršchi, pšchetož wón cžze wam

to dźeło na duskach polóžić. Wón pschińdže cźicheje myśle, jako fěrščta mĕra, wón pschinjeke trošcht do staro-
sće=polneho doma, trošcht do hluboko=šrudneje wutrobny,
mĕr do styštneho šwĕdomnja — wón pschińdže se šwojim
trošchtowaznym šłowom, se šwojim šwojatym Duchom, se
šwojim hnadnym strowjenjom. Wón bojosć šmjercze
pschewinje psches šbóžnu, wĕštu nadžiju wĕcžneho žiwjenja.
Šladaj na njeho, dži jemu napschecziwo, spĕwaj šwoje
psalmy, sczel šwoje palmy a strow jeho jako krala, kiž je
kral wysche wschitkich ludow a kral tež wysche tuteho
šrudneho czežteho czaša a wyskaj jemu napschecziwo:

„Gosianna, šhwaleny budž, kiž pschińdže w mjenje
teho Šnješa!“

Šamjeń.

Boža wjeczeń.

Ma přenim dnju šłódkich šhlĕbow, hdyž
šo jutrowne jehnjo woprowasche, dža chu
jeho wucžobnižy šnjemu: Šdže se chzesch,
šo bychmy schli a pschihotowali, šo by
jutrowne jehnjo pojĕdł. Marš. 14, 12.

Mĕsto šo by Šesuf wucžobnikow dopomnik, jutrowne jehnjo
pschihotowacž, šo woni jeho prascheju. To pať šo stanje, dofelž
hacž dotal tule šwojatu wjeczeń š nim škomdžili njesbu a dofelž
wjedža, šo Šesufowe šłowo pschezo płaczi: „Nam pschikłuscha,
wschitku prawdosć dopjelnicž.“ Niž, šo by našy Šbóžnik na jĕdž
a picže najwjetscheje wažnosće kladł, nĕ, jemu bĕ pĕkna towařsch-
nosć pschi blidže wjazy. Tehodla tež njeje wotpořasať, hdyž šu
jeho njescheczeljo š blidu pscheprošyli. Pschi blidže hoščo šebi
najbližo šedža, tu je jedyn š druhemu pschisamknjeny, tu je towař-
stwo najwužšche. Wjes rošdžĕla je tu jedyn kaž drugi hlódnny,
wschĕdne dźĕla a starosće šu posabyte, pscheczelna šabawa wutrobny
ščzopli a wotewri. Pschi blidže Šesuf škladnosće namata, do
wutrobow wuřhwacž kož do wotewrjeneje role. Tak bu jemu tež
blidoma towařschnosć Boža škuzba. Pschi blidže tež bĕšche, hdyž
š wucžobnikam džešche: „Ša šym wam heřempel dať, šo byščeže
cžinili, kaž šym ja cžinil.“

Šemřka hoščina pať bĕ našchemu Šbóžnikŕ tež šnamjo
njescheczeho žiwjenja. Š Abrahamom, Šjaakom a Šakubom ša
blidom šedžecž, bĕ šlubjenje, kiž šwojim wĕrjazym da. Šemu šo
njeschecze kralestwo wobrašowasche we wulkej wjeczeri, w kralowřkim
kwařu, w hoščinje, kiž nan šhubjenemu šhney wuhotowa. Niž
jako by w njescheczech tudomna blidoma radosć dale šlĕdowaťa,
tam płaczi, ščtož jandžel Šafael š Tobiašej praži: „Ša trejebam
njewidomneje jĕdže, kotruž žadny cžłowjeť widžecž njemóže.“
(Tob. 12, 19.) Tale njewidomna jĕdž móže šo tež hižom pschi
naščim blidže wužicž. Wona řĕka: wjeřĕlosć wutrobny, wutrobna
džakownosć pschecziwo Bohu, pschihilnosć š bližšchemu a pořhy-
njenje š škutkam lubosće.

Bližšcha wjeczeń jutrowneho jehnjecža šmĕje pať ša wucžobnikow
wořebiteje wažnosće. Šesuf jim njewuprajomnu hlubokosć šwojeje
lubosće a wĕstosć njescheczeje towařschnosće wotewri, a hacž do
dženřnišcheho dnja šo wschitžy wĕrjazy pschi Božej wjeczeri tejele
lubosće a wĕstosće wjeřĕla.

J. K.

Golgatha.

Drje wjele horow jima
Šow wóčžo cžłowjĕla,
Š nich žana pať tu wažnosć nima,
Šaž hora Golgatha.

Šdže hora je, kiž takle bliži
Nam krařne njeschecze?
Ščto Božu miřosć niži
Š nam tať kaž Golgatha?

Šnyť š wyschschich harřow brinczi
Šam šbóžne gloria,
Š wĕcžna šhwalba škinczi
Ša jehnjo š Golgatha.

Šam nastaj cźiche řhody,
Šy duscha wĕrjaza!
Škož hřĕch, wschĕ šwoje šchody
Šob šchiz na Golgatha.

Šha šbóžni w njeschecze praži:
Šať derje šo cži řta!
Šučž do Božeho raja,
Šon dže psches Golgatha!

We mjenje „Golgatha“ leži woprawdže špodžitna móž, a
hižom tať nĕkotrŕ je š Zinzendorfom wuřnať: we šwojich myřlach
hižom mnohe czařy, haj šamo wĕcžnosć pscheczech, hdyžki pať
dóndžech, njebu wutroba mi w tej mĕrje řajata, kaž tam na
šwojatej horje Golgatha. Ščto dha pať je, ščtož tej cźichej
řchiznej hóržy tule špodžitnu móž dawa, šo naš wona pschezo
šaťo tať móžnje š šebi cžehnje? Šam dže je šo tola tón naj-
žadławřki škutť řtať, wo kotrymž řamishny wjedža: škutť tajšeje
cžĕmnosće, šo šlónžo na njeschecze nad nim šwoje woblicžo potaji a
cžma bu na žykej řemi! Šdnyž my dopomnjecžu na cžĕmne řtrony
šwojeho šamřneho žiwjenjopiřa po móžnosći š pučža džemy,
cžehodla wróčamŕ šo se šwojimi myřlemi pschezo šaťo na
Golgatha, hdyž je cžłowřstwo šwojeho najšĕpscheho řhna, kiž bĕ
tať žyke pořny šmilneje lubosće a cžisty kaž šlónčne šwĕtko na
marřařřki řoť powiřnyťo? Móže dha nĕščto hanibniřche řa naš
byčž hacž to, ščtož je šo tam řtať? Šadny njeschecze džĕ řjež, řa
to, ščtož šu Židži tehdy cžinili, njeschecze šo my šamolwiczi
cžinicž. Pschetož řchizowanie Šesufa je škutť wscheho cžłowjeřtwa.
Wono je tež našy škutť. Ach, my njeschecze ničžo řĕpřchi dnyli cži,
kotiž Šesufa nĕhdy na řchiz pschibichu. Naščy hřĕch cžini naš
š řobutowařřam jich řkutka. Duž njemóžemy na Golgatha hinať
myřlicž, hacž š tym pořornym wuřnacžom šwojeho šwĕdomnja:
„Ša šym řhudy, řubjeny, hřĕšny cžłowjeť.“

Pschetož Golgatha je řa naš řudna mĕřnosć, kařkuž šwĕť
žanu druhu njĕřnaje. Tola hiřčĕze řas: řať to pschińdže, šo naš
póďla teho pschezo šaťo na Golgatha cžehnje? — Golgatha,
řudna mĕřnosć je řa naš š dobom mĕřnosć hnady. Šam
widžimy lubosć, kotraž nihdže šwojeho řunjecža nima, lubosć, kiž
šo wot řkeho pschewinycž njeda, ale šo móžniřcha pořasowasche
dnyli wschón hřĕch a wschitka hida šwĕta. Řchizowany njewot-
wobrocža šo š horda a se řazpřčom wot řyč, kiž jeho řastorcžichu,
nĕ, wón řa nich prořy; njĕch jeho tež hiřčĕze wuřmĕřchachu a
řĕřtrowachu, wón na to njemyřĕřche, š řunym wotpłacžowacž abo
jako jich řudniť se řkutkom wschĕhomožny šwoje řĕda nad nimi
wuwolacž, nĕ, wón cžĕpi, ščtož na njeho řkadu, njĕře jich hřĕch
jako cźiche jehnjo, řunjež tón jeho do cžĕmneho doľa wopuřčĕze-
nosće wot Boha dele řtorcži; a hacž do řřončĕnja je jemu, řaž

je to i jeho sľubjenja, pokutnemu schacharjej dateho, widзец, naj-
wjetsche wjesele, cžlowiske wutrobhy troschtowacz a wobsožecz. Na
tutej lubosczi so nascheho hrěcha dla stysknitwa duscha sažo po-
sbehuje; my samožemy nětko wěricz, so je w njebju sa naž hnada
a so naž Bóh satorczicz nochze. F.

Njedžela.

Ty wotpoczinko w pustych honach,
Wot palmow mēra wobdaty;
Ty czerstwe žórko w suchich stronach:
Dnjo swjatocžny, budž witany!

So swjeczu i tobu Bože mjeno,
To mojej lacžnej duschi daj;
Njech Sběžnikaj ja sľužu jeno
A jemu sbeždu i nohomaj.

Dženš staroscž, horjo njesamože
Mi duschu jimacz i tysznotu;
So prawje sľušču sľowo Bože,
Esej modlo swjeczu wutrobu.

Ssťušč, duscha, hižom klicža swony
Tak jabu je i wěže zyrkwinskej;
Duž nětk so nastaj na te strony,
Niž wjeddu i zyrkwi, i wohtarjej!

F.

Schčepjeni w Anjesowym domje.

W 14. sčtuczžy 92. psalma te rjane sľowa cžitamy: „Čži,
kiž so schčepjeni w Anjesowym domje, budža so w pschitwarkach
nascheho Boha salsenicž.“ W nich psalmista sbože tajkich sľwali,
kottiz so w Anjesowym domje schčepjeni. Schčepť i hačofu, do
kotrejž bu schčepjeny, hromadu rosčje. Wón i njeje prjecž nje-
móže, i njej sobu rosčje a i njeje swuju móž bjerje. To je
lóscht, na tajki schčepť hladacz. Bórn je so i njeho sľyna wot-
noha sčžinika, na kotrejž sľódnje pľody wiskaju.

Derje kóždemu, kiž je tajki schčepť na swojim Bohy! F.

Wěrne kschescžijanstwo.

O wopomni, duscha, so njej' dosčž.
Tu jeno kschescžan rěčacz;
Ně, wschědnje dnrbišč w dobrym rosčž,
Pšched kóždym hrěchom cželacz;
Haj, se sľutkom a žiwjenjom
Masč swěrnje khodzicz sa Khryptom
A dobre pľody nožycz.

Dosčž njeje, hdyž so i Sběžnikaj
„Móž Anježe, Anježe!“ wołasz
A póbla sľužišč djabokej,
Eswět, hrěchi w duschi khomasč;
Ně, Wótza wolu dopjelnjecz,
Esej Bože pucže wuswolecž,
To wjedže i njebja raju.

Ty prajišč: „Sa džě kschecženy sľym
A psches to džěcžo Bože;
Wótž kita mie, cžert se wschēm sľym
Mi schłodžicz njesamože.“ —
Haj, jeli so ty džeržak sľy
Eslub kschecženski, i Bohom sčžinjeny,
Ze njebjo tebi wěste.

Spomni pač, kač husto sľamak sľy,
Schtož ty sľy sľubil Bohu!
Ty, kiž so cžertej wotrijeny,
Esy khodzil hrěchom drohu;
Tvoj stary Hadam wumrjel njej
Pšches pokutu a Khrysta krej,
Hdže wosta nowy cžlowjel?

So i prawym kschescžijanom sľym,
To spožč mi Boža hnada;
Njech i sornam, tudy wuslythym,
Mi roža i njebješ pada;
Esym kschescžijan tač we sľutku
Pšches Khrystufowu sašľužbu,
Dha kralestwo mam Bože!

F.

Jakub

abo

Bože sľowo dnrbi w cžlowjeku žiwjenje dostacz.

Žiwjenški wobras we wobrasčach
wot
R. Kulmana.

(3. pokračowanje.)

Ssedmy wobrasč.

Sľowo, we swojim času rěčane, je kač
złote jabľuko w sľěbornej škli.

Přisl. Sal. 25, 11.

Jakub bě a wosta pschekupž a khodzěsche po městach a po
wšach woľoko, a tež po hermankach, a pschedahawšche sľwoje zantki
a klepry; a druhdy tež Bože sľowo. To pač wón darmo dawa-
sche jako pschidawč na sľwoje tworę. Wón pschidže se sľwojimi
tworami tež i jara bohathym ludžom, a tež i tajkim, kottiz wo
Bože sľowo njerodžachu. Tych wón druhdy na jara džiwne
waschnje nawabi, do Božeho sľowa hladacz. Wón mějesche
waschnje, so wón kóždeho cžlowjeka po Božim sľowje sľudžesche a
po wuprajenju swjateho pišma pschirunowasche. Hdnyž wón
i hordym abo i lakomnym, abo i lichownikom rěčesche, dha wón
bórn wjedžesche, hdže je we swjatym pišmje wo nim rěčž a
sčžini wobras abo pschirunanje wot njeho. Druhdy prajesche tež
potom temu cžlowjekej do woczow a džesche: „Wasč wobras abo
wasche sľamjo sľym ja hižom junu widžil: bě jara trečeny a na
wasč podobny. A woni so potom prashachu: hdže dha to? A
wón jim wotmolwi: tam a tam; pola sčženika Marka abo Lufascha,
w tym a tym stawje, w tej a tej sčtuczžy. A hdnyž tam cži
potom hladachu, dha namasachu so wotšnamjenjeni.

Tač pschidže Jakub i nětajkemu semjanaj, kiž ničžo dale
njesnajesche hačž polo, sľót a hnóž. So ma njesmjertnu
duschu, kotraž je wjazny hódna hačž polo, sľót a hnóž a
wschitke druge sľubla na semi, to wón njewjedžesche abo
njeschasesche wjedžecz; a hudlowasche so i tymi, kiž tež wo Božim
kralestwoje a wo njesmjertnej duschi rěčžachu. Jakub so i nim
sľajesche. Wón pschidže i Jakubej a džesche:

„Na, w kotrym cžasž dha je w Božim kralestwoje?“

Jakub wotmolwi: „S nami so hižom i wječžoru bliži.“

„So mnu niž“, wotmolwi semjan.

„Tajkeho cžlowjeka, kač wy sčže, tež sľaju; a wy sčže na
njeho jara podobny“, rjekny Jakub.

„Hdže dha tón je?“ prashesche so semjan.

Jakub wotmolwi: „Hladajcže sčženje Lufascha 12, 16—21.“

W někajkim měsće, hdžež bě Sakub na wikach, da so njesnaty muž w hosćenju do Sakuba, kiž chyzsje jemu dopokasacž, so žadn Bóh njeje a tež bycz njetrjeba; a so je wschitko stworjenje a zplý šwět šam wot so nastal, psches naturske mozy. A hawto- wasche jara a myšlesche i wotanjom dobycz. Sakub pak niczo njeprajesche. A jako bě tamny wołacz fastal, džesche Sakub jara směrom:

„Njewoławaje jeno ta jara, waš ja dawno šnaju.“

„Dže dha scže mje widželi?“ praschese so njesnaty muž.

„W 14. psalmje a 1. šchtuczzy“, wotmolwi Sakub.

A dofelž ničto wot pschitomnych njewjedžesche, šhto tam stej i, dymbjesche hosćenzar bibliju pschinjescz. A jako namakachu, czitachu: „Škupi rjeŕnu we šwojej wutrobje: Bóh njeje! Woni so k ničemu njehodža a šu hrošnoscz se šwojimi skutkami.“

Wschitzu so šmějachu; a tón mudracž dymbjesche i hanibu czeknycz. —

Sakub nadeńdže něhdy na šwojim puczowanju někajtu bursku žónku wo wšy. Ta šedžesche šrudna psched thěžu, mějesche wobliczo i wobemaj rukomaj šapschimnjene a hladasche i šhilenej hłowu k semi. Sakub pschistupi k nej a džesche mile: „Šhto dha ta šrudna k semi hladasch?“

Wona posběhny šwoje wobliczo a pohlada na zuseho muža je šwojimaj šahorjenymaj a šajěšentymaj woczomaj, a wotmolwizy džesche: „Sa šym jara hubjena a šrudna, a k temu mje wocz i bolitej.“

A Sakub wotmolwi a džesche: „Moje džěczo, ty drje jara wjele a šochi na semju do prócha a popjeła hladasch; posběhn radšcho šwojej wocz i horje a hladaj husczišcho k njebjěšam, sa šotrež šy stworjena, a ty budžesch wumožena a wješeka, a k temu budžetej twojej wocz i jašne.“

„Kak dha je to mēnjene?“ praschese so wona.

A Sakub ju šwěru rostwuczi wot czašneho prózowanja a njebjěšeho powoławanja; a woczini šwój nowy testament a czitasche: Mat. 6, 24—34.

A wocz i žónskeje pscheliwaschtej so se šyljami a buschtej šahojenej wot teho dnja. —

A hdžž Sakub šašo pschińdže, šwěczeschtej so jeje wocz i a hladaschtej jašnje k njebjěšam, mješwocz so šměškotasche a ruka witasche Sakuba, wutroba pak šaspěwa:

Mje Šefuš lubo ma,
Šhto chzu šej wjazh žadacz,
Psches šwoju luboscz chze
Mi wjele troschta nadacz;
Džhž wutroba joh' ma,
Dha ma, šhtož požada:
Sa šbžne džěczo šym,
Mje Šefuš lubo ma!

Wošny wobraš.

A njewopuščili sami swoje zhroma-
dzenje, jako někotři wašnje maja.

Hebr. 10, 25.

Sakub bėsche tež w něotrym wotpohladanju jara džiwneho waschnya a mějesche šwoje nahladu wo šbžnoscz. Wošebje njebe žanemu předarjei doby, kotryž po jeho šdaczu a pšnaczu Bože šlowo prawje a czisče njeprědowasche. Dofelž po kraju wołoko czašasche se šwojim wikowanjom, dha šnajesche škoro wschitkich předarjom, kotřiž jeno k pošlucharjam rjane šlowa rěča, ale niz Bože. A tajkim wón potom wjazh ke mschi

nješhodžesche. Něhdy pschińdže do wšy, hdžež předač po jeho myšlach njebe. Bě njedzelu rano a ke mschi so šwonjesche. „Ty ke mschi njeponđžesch“, praji Sakub pschi šebi — „pschetož šhtož tón předuje, to ty dawno wěsch: so je w lěcze czoplischo hacž w šymje; a so nalěto šněh taje a w šymje mjeršnje; a so je lób hladki a šněh bēh; a so hnoj šmjerdži a hnoji, to hižom šy domach w Šeffenskej wjedžal. Ty radšcho psched korczmu wo-
stanesch.“

Mješ tym, so šebi Sakub takle myšli, je so kemsch šapoczaka. Wón šlyšchi špěwanje: „Budž k hwalba Bohu šamemu a džak ša jeho hnadu“ —, praji k šebi: „Džh by ty tola domach byl, a moš na našeho předarja Šocha pošluchacz a Bože šlowo šlyšchecz.“ A hdžž ta myšli, widži kotosch, kotraž njedaloko w hnoju hrjebje, so thila a něščto je. Sakub jej pschi-
hladuje a praji: „Šhto dha to stworjenje šbēra, ta hłupa kotosch tola hnoj nješerje?“ Wón tam dže, hlada a widži, so kotosch pschi hrjebanju něotre pschēczne šornjatka wuhrjebuje a potom i hnoja šebēruje. Tole widžiwschi rjēnje Sakub mjelczo: „Ty šlepy cžłowjecz! njemēnisch ty, so mješ njerjadom, kotryž tamny předuje, tež pschēczne šornjatka leža, a ty po nje njēńdžesch a je nje-šbērasch! Šsy ty hłupisch hacž tuta kotosch! A wón wostajiwšchi so šwojeho mudrowanja bēži špēschnje ke mschi a špěwa hišchče pošlednje šlowa i šhērluscha šobu: „Kiž wumoh k je Šsyn Boži psches martru a šmjerčž žakostnu; w šmi wot naš wschitku šrudobu; na to so špuschczecz chžem ty.“ —

A Sakub pošdžišcho powjedasche, so njewē, hdy je so jemu w kemschach taš lubiko kaž tehdom; a so je jara wjele pschēcz-nych šornjatkow w přědowanju namakal; tón njerjad pak je wo-
stajil na boku, kaž ta kotosch.

A Sakub napominasche pošdžišcho wschitkich separatistow, to šu tajž, kiž šu so wot šwojeho předarja wotdžělili a k njemu ke mschi nješhodža, dofelž po jich myšli a woli njeprěduje, tajkich napominasche wón, so njebhchu kemschenje škondžili, njech je předač kajkiž chze; pschetož Bóh hlada na wutrobu, i šajkežž něščto k njemu pschińdže. Dži do Božeho domu a pomyšl šebi taš: Lubh Božo, ty mje šnajesch a wěsch moje žadanje; ja du do twojeho doma, kaž šy to pschitasač, daj mi nětko w nim šlyšchecz šlowa žiwjenja. A hdžž taš cžinisch, budže šlyšchecz twoje šdychowanje Bóh a po twojej proštwje cžinicž. —

(Pšichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

* Šo jutrach so šašo daš krala Albertoweho fonda rosdžělili na wudowy šerbškich šaše šemrjetich wučerjom a maja wone šwoje proštwy hacž do 20. šaprleje knješej šararjei Šólčžej w Šakezach, jako pschedšhdže wubjerka ša krala Albertoweho fond, pošlacz. Rosdžělenie šmēje so po jutrach na hišchče poštajom-
nym dnju, dofelž šo lēšba na narodnym dnju njeboh krala Alberta štacž njemōže, dofelž džēš 23. šaprleje runje na jutrowniczku padnje.

* Mjašowe marki šo pošdželu 17. šaprleje šawjedu. Tehodla so ničto bojecž njetrjeba. Pšchidžělene mjašo došahnje k našyczenju. Wošebje je žhle njerosomne, šebi nětko pošlednje dny wulke hromadny mjaša natupowacz, dofelž budža so wschitke hospodarštwja ša mjašom pschepytowacz a mjašo, kiž šo namaka, šo na mjašowe marki wobliczi, šo tajž na namakane mjašo markow njedostanu.

Zamolwity redaktor: J. Gólc.

Čišec a nakladnik: M. Smoleč.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoј móony
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał,
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mara
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřěw čel
F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo łóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Jutry.

San. 11, 25. 26.

„Wěriš ty to?“ tak šo Šbóžnik Marthu prascha, hdyž je jej jutrownu powjescž pschpowjedal: „Ja šym horjestawanje a žiwjenje.“ Gusto šo šda, kaž by šwět wo tu wěru wjozy njerodžil. Wón šwjeczi jutry, ale tola nicžo njewě wo horjestanjnym. Bóh chyzł dacž, šo by tale wěra w naš žiwa byla, šo by šo š nowa w naš pošylnika. To chzedža jutry w naš skutowacž. Wěstosč chzedža nam dacž: Šhrystuš je šmjerczi móž wšal, wón je žiwy a knježi hiščeže džęšfa. Wón naš wěštych čžini naščeho horjestacža a šbóžnosčę, ale wón džerži tež šud nad tymi, kíž do njeho njewěrja. Troscht a napominanje je jutrowne přędowanje. Še šłowami naščeho jutrowneho teksta šo nam přęduje:

Šhrystuš je horjestawanje a žiwjenje.

1. Žato šbóžny troscht tym, kíž wěrja.
2. Žato šhutne napominanje tym, kotšiz hiščeže dwěluja.

1. Šhrystuš je horjestawanje: to bęšche šbóžne jutrowne našhonjenje wučžobnikow. Woni bęchu šastroženi, Žesufowe šłowa bęchu šabyli. Woni bęchu čžicho-pjattowna wošada, kotraž šo š jutrownej nadžiji pschecziščezę njemóže. Wumrjecž bęchu jeho widželi, wo horjestacžu woni nicžo njerošymja. Šsamo jako powjescž šaklineži: Šhryst je štanyl, šu hiščeže šhablazny. Škóždu dušchu dnyrbi šebi tón šnjęš šam dobyčž, ju šebi wotewričž ša šwoju powjescž.

To njeje njewěra, ale małowěra, kotraž šo hiščeže pošylnika njeje. Woni hiščeže do pošnacža nuts šrostli nješbu. Woni jenož hiščeže šebi njewěrja wěricž, ščtož šebi pschęja. Čžim wjetšche jich wješele, jako šu pošnali: Žesuf je žiwy. Woni šhwatajzy tam džęja š wulkež wješęloščę. Žich wutroba šo hori. Nětko woni wje-džachu: Žesuf je wumrjel — ale je nětk žiwy ša nich.

Šsmjercž a horjestawanje nětko ša wučžobnikow hromadže šklyšchatej. Šawol a Šętr přędujetaj Žesufa ššchizowaneho, kíž je wot mormych štanyl a čže nětko wščitkim žiwjenje dacž.

To je hojaze žohnowanje horjestacža, šo tole wopom-nimny. My čžichi pjatt wěmy, šo na njón jutry pschindu. Wješeli tehodla jutrowne ranje wystamy: „Žesuf, mój šnjęš, žiwy je, ja š nim šobu žiwy budu. Našcha šłowa we nješbu šwój šlaw čžęhne ša šobu.“ Gusto ššchęščžijanj-štwo šacžiščęž čžini, kaž by žyke ššchęščžijanjštwo we šwję-čženju šwjedžęššich dnjom wobštało. Ně, móž žiwjenja dnyrbi byčž. Šawol wušnawa, šo je jeho žiwjenje bješ Šhrystuša prošdne. W nim je Šhrystuš šam žiwy. Šhrystuš je móž, kotraž jeho skutowanje wodži. Čžajzy čžęmy byčž — haj, my čžęmy šwjęčžicž našche jutry jako šwjedžęń horjestacža a žiwjenja.

2. Šhutne napominanje je ša wščitkich šhablaznyh. Wěriš ty? tak šo Šhrystuš prascha. Šotajkim je móžno, šo čžłowjel tu wěru nima. Šsamo Marčę bu čžęžko, šo š jašnosčži pschędobyčž; wučžobnikam, kotšiz šu š jeho erta šklyšcheli, šo po ššjoch dnjach horje štanje, dnyrbja šo

hale woczi wotewricz, woni dyrbja najprjedy ruzn do jeho bofa polożicz. My tehodla kručze budzicz njechamy, hdyž někotři hiščezje t prawej nadžiji pschichli njeišu. My chzemy jim pomhac, so by tež jich wutroba so sahorila w lubosczi t Ebóžnikej. Wone dže šu pytaže dušče, kotrymž je šlubjenje date, wone dyrbja namafacz.

Šrudnišcho je, hdyž druhe liwke woštanu na lubym jutrownym šwjedženju, hdyž woni nječuju, so je tu fěrschta žiwjenja, tež sa nich, so by w jich wutrobach nowe žiwjenje šbudzil a chze jich t nadžiji horjestacza wješcz. Rohož wutroba je samknjena, tón šlyšch dženša pomješcz: Šesuf je živy sa tebe. Čaš je hiščezje, so móže šo wutroba sa mēru a nadžiju šhrēc.

Šched jenym mamy šo hiščezje šakhowacz, so wutroba šo štwjerdži pscheczimo pošnatej wěrnosczi. Kať wjele je jich prjedy jutry šwjeczilo a fěrschtu žiwjenja we wutrobje pošylo, potom pať šu šebi dobre šymjo wutorhnyč dali a šo pscheczimo šchesczjanštwu wobrocžili. Woni derje Boži hlóš šlyšcha a tola šwoju wutrobu štwjerdža. Šchto budže jim tón horjestanjeny? Šesuf pschindže t hnadu abo t šudu, t hnadu tym, kiž wěra, t šudu tym, kolšiz štwjerdženi woštanu. Dženša, hdyž wy jeho hlóš šlyšchicze, nještwerdže šwoju wutrobu fěrschczje žiwjenja. Wón pschiješe žiwjenje, wón pať ma tež wěcznu šmjercz we šwojej ruzn. Šamjen.

Wot čidheho pjatka k jutrownemu šwjedženju.

Hłós: Duša z dušu zjednočena.

Šehnjo Bože, Šesom Šhrjšchczje,
Šschiwjedž šbóžne jutry nam!
Wbohím nam šo w šwěczje štyščezje,
Š twojej pomozu pschindž t nam!
W twojich ranach njech šo šhowa
Dušcha našcha wěrjaza,
Šola twojoh' šwjatoh' rowa
W duchu džak čzi wupraja.

Šacž šem šu čze hrěchi moje,
Šuby Šesu, pschiješke,
Šoloscze a ranu šwoje
Ša mnje lubje čžetpješče.
Šchto tu luboscž dopóšnaje,
Šiž tať jara wulka je?
Š čze horžo nješlubiše,
Šež něť w hrěchach woštanje?

Šrěchi moje njech něť panu
Šahubjene do rowa,
Ša pať t žiwjenju njech štanu
Čłowjeť nowoh' naroda.
W prawej pošucze čžu štamacz,
Šschindž mi, Šesu, t pomozu,
Šowe možu čžyť mi dawacz
Do dušče a wutrobny.

Šola rowa luboscž płacze
Ššlyšy džaka t wutrobny.
Šubujče, kaž dołho macze
Šišczje šo, wy wěrjazy!
Šubuj my! Š niž pschepošdže —
Šdyž je pschichlo dželenje —
Do wutrobny štraščne hošdže
Šaschtapi ške šwědomnje.

Šako čzi, kiž wšchědnje mrěja,
Šle hlaj, my živi šmy!
Š Šnješom šwojim w šwjastu šteja
Šchesczjenjo wěrjazy.
Šumriemy my t Šnješom šobu,
Šha t nim živi budžemy,
Ššcheczepimy, Šesu, t tobu,
Ššchekrašnjenju špomhašch ty!

Šunu šbóžne horjestacze
Šobradž nam wšchěm, Šesušo,
Šdyž je nimo čžeka tčacze,
Ššches móž twoju, Šbóžniko!
Š dha ššhadžej jutrow ranje,
Šdyž je nimo poštny čžak!
Šwoja wola njech šo štanje!
Šwmožniko, wmož nať!

Šehnjo Bože, Šesom Šhrjšchczje,
Šralo čžezče wěczneje!
Šrow twój — wotewriemy! Ššlyščezje:
Šbóžnik da nam žiwjenje!
Šutrow škónzo šššhadžalo
Škrašnje nam je na wěczne,
Šnjejša nam wotewriato!
Šwěrjazy, šo wješelcze!

W.

Jutry.

Š najšwjeczíšcha, o najšbóžnišcha hnadudawačka jutrownička!
Šbóžnik našch miły, Šesuf je živy. Wješel, šyła šo šchesczjanška!
H. Z.

Horjestawanje.

Štamacz budžesch, štamacz, procho ty, hdyž powotpocznyť šy;
šmjercz budže, žnjow knješ pschilhadža a šnopy Šoha mojeho!
hdyž šmy drěmali, Šesu-šrědniko, t twojej krašnosczzi! a tam je to
šydko šwjate mi t jeho čžezči date. Šalleluja! Šalleluja!
H. Z.

Študnicžka w Duborzy.

Šěhdy bě w Šsmochczizach wulki mór a toko wokoło. Šadyn
domjazy šrědč, žane ščarške wufasanje nješpomhašče. Šóh luby
Šnješ pať běšče dawno na tón čžak t wuštrowjazej mozu poš-
žohnowal študnicžku w Duborzy.

Ššchi jěšdnym pučzu, kiž se Šsmochcziz do měšta wjedže, něhdyže
500 krocžel wote wšny a 50 krocžel wot pučza t prawizny w ščez-
čach, kiž Duborka ščaraju, žórlesče šo študnicžka t jašnej dobrej wodu.

Šyła wješ ležesče šhora a mrěče bě we wšchěch domach.
Šchtož pať hiščezje šamo t tej študnicžny po šštyrjoch lešč a šo
t njeje napicz, tón wotšhori.

Šotšhorjeni dyrbjachu šhwatacz šwojich šemrjetnych šhowacz
w bliščezči. Ššchi Šjelkowskim pučzu šo hiščezje dženša to
móžne pošrjebniščezjo pošasuje na Šjetaschcz polu pod wulkej
brěšny.

Študnicžka w Duborzy bě t teho čžaka wuwolana po wšchěch
delanach. Še wšchěch štronow pschilhadžachu šhori a napiwachu
šo štrawi. Š t čžezko-šhorym bu ta woda poščena niž na bješ-
džak. Šež štrawi šebi t njej štrawotu kručžachu. Šiž bychu do
měšta šhodžili, bychu šebi na dompučzu šarany, blesče a šhany ša
dom nacžerali.

Šěšče pať knješ nad Šsmochczizami hrosny, nješpopschazy.
Šón wjšče teje študnicžki šhěžku natwari a ju šamkny. Šenož do
šrodu dyrbjesče ta woda po ročach běžecz.

Alle Bože khostanje njetuwosta. Kiž bē druhim njepposchať, pšchindže sam do tradanja. Ta woda saprahny.

Mały kuchi dólčł wosnamjenja hišče dženša to město, hdžež je so něhdy woda wustrowjenja žórlika i kužokom.

Ta woda wotpoczujje hluboko w semi; ton hrosny knjes pat njeje i wotpoczinku pšchischoť.

H. Imiš.

Wostań Bohu śwěrnny!

Ach, bēda! wotpad wulki je,
Džerž śwěru twjerdže, duscha!
Eslub i Bohom ja čaš młodoščje
Eso wobarnowacz kłuscha.

Ščoť Bóh čzi w kščeženju polubi
Po swojej wěcznej miłosci,
Wón dawa i poľnej měru.

Budž jemu śwěrnny w młodnych dnjach,
Hdyž śwět čzi w rózach kžěje
A duschi w tuchle rjaných dnjach
Eso kłónzo sboža kměje.

Hlej, wščo je Boža dobrotu,
Kiž i pokucze naš pohnuwa
A i prawej śwěrje wabi.

Budž śwěrnny tež, hdyž mroťota
Čzi njebjo wobczahuje;
Hdyž čžežte bija njewjedra
A horja wicher duje.

O nješkorž! Tež nad mroťami
Eso Bože kłónčł syboli,
Kiž ženje nješahadža.

Budž Bohu śwěrnny we wěrje
A džerž so jeho kłowa,
Dha twój pucz čžemny njebudže
A žana kroczel čžmowa.

Ty pónđžesč, wuńdže junu čaš,
Wišes Khrysta krej na wěczny kwaš,
Hdžež měra palmy rostu.

Budž Bohu śwěrnny w lubosčzi,
Kiž śwět tať lubowasche,
So jemu Šyna wobradži,
Hdyž čłowstwo w hrěchach spasche.
Duž džerž so i Bohu i lubosčzu,
Wón dopomha čzi i žiwjenju
Wišes Knjesa Jesom Khrysta.

Budž Bohu śwěrnny w nadžiji;
Da wón tež khwilu čžatacz
A tebi w twojej tuchnosčzi
Najhóćeže klyšy pčatacz —
Wón w prawym čžaku sawěsčje
Čže i kščiža, i nusi wumozje,
So jemu khwilbu spěwalsch.

Haj, śwěrnny budž hač do kmjercze,
Dha sbóžny kónž ty smějesch;
Njech tež je čžežke bēdženje,
Ty w Božej ruzy mrějesch,
Kiž twojej duschi pšes Khrysta
Tam śwěrnny hnadnu křonu da,
Hdžež wěczne śwětko kžěči!

F.

Jakub

abo

Bože kłowo dyrbi w čłowjeku žiwjenje dostacz.

Žiwjenjski wobras we wobrasčach
wot
K. Kulmana.

(4. pokračowanje.)

Džewjaty wobrasť.

Woľaj so ke mni w času teje nuzy,
dha chcu ja če wumoc a ty dyrbiš
mje khwalić. Ps. 50, 15.

So bu Jakub w hospodže něhdy wobkrajnjeny, na to šym w pjatym wobrasťu spomnik; so pať bu tež junu i mordaškich rukow wumozeny, wo tym čžu nětko powjedacz. Ta wěz mějesche so tať: Jakub kšodžesche po witowanju w kraju wokolo a pšchindže junu posdže wječor do hospody mucžny a hlódnny; a i nim tež dwaj druhaj puczowarjej, tať so bēchu tšjo w hromadže. Krocžma pať bē w lěšu a mjes horami. Bēsche to lěto po šydomlěnej wójnje. Wšchelaťi lóšy lud bē w kraju, rubjesche a kradnjesche, a pšhesčžehasche wobhđlerjom na wšchě móžne waschnje, dotelž so jemu džěłacz nječasche. Tuczi tšjo puczowarjo pšchindžechu do krocžmy. Bórny, jako nuts stupichu, widžachu, so so nimaja tudy ničoho dobrego nadžijecz, a maja tehodla jara kēžbliwi bjež. W krocžmje bē jara nješwarne, wšchudže šamo njerjad a lody, roskamane stoły a kawki, karany a šchleňzy a druge šudobje njemyte a šanjerodžene; wobhđlerjo krocžmy bēchu šami masani a lody a wšohy wišachu wokolo čžěka. Wobhđlerjo kušachu so tať pšy: muž šwarjesche na žonu a žona na muža, a wobaj rěšasčtaj na džěči a šakrowasčtaj na čželedž. A čželedž bē njerodna a selesche na hospoju a hospodarja. Džěči bēchu lěnje a njeppokuschne a njewuknychu ničžo hač šame lóšy-štwot wot staršchju a čželedže. Hdžež je tajke hospodarsťwo a tajka njeporjadnosč, tam žane kšesčžijanstwo w domje njeje; pšchetož kšesčžijanstwo wudebi tež čłowjeka šwontownje a polē- pšchuje jeho šwontowne wobendženje. Hdžež pať je lóšyštwot, nje- roda, pšhesčžehanje, selenje, tam njeje wobhđlenje šwjateho Duča; ale tam bydli šty duch, wo kotrymž rěka: wón je mordať wot špoczatka.

A tať bēsche w tej krocžmje, do kotrejež bē Jakub se šwojimaj towaršchomaj šaschoť, a hdžež dyrbjachu nětko nozowacz. W njemytnym šudobju pšchijnešechu jim žadane picže a khlěb na nje- šcharne bldo, wokolo kotrehož roššchžepjene kawki na kšromnych nohach wišachu. Šob bldom ležachu roskamane stoły a nohi wot nich, šchtož na puki pokasowasche, kotrež bēchu tudy nje- dawno byke.

Čzi mucžni puczowarjo žadachu šebi po wječeri do kžoza. Duž bu jim pod tšechu komorka pokasana. Na pónđe bē w nej kłoma rosmjerwjena. Na tu móžachu so lehnycz. Tať bórny hač šu šami, šapocznye Jakub šwojimaj towaršchomaj powjedacz, so wón na wobhđlerjach doma a na žlym hospodarsťtwje widži, so tudy žadny dobry lud njebydli a so maja so tehodla wob- warnowacz. Woni šaczinja durje šwojeje komorki a wšapjeraja je, tať berje hač móža. Šeho towaršchjej mēnitaj, so šu něť došč šakitani a so móža šmērom špacž. Wonať so na kłomu lehnjetaj a wšnijetaj bórny. Jakub pať to njemēni, ale mēni, hdyž nať Bóh nje wobarnuje, dha je nasche wobarnowanje po- darmo, wobroczi so w nutrnej modlitwje i Bohu a prošy, so by so wón nad nimi šmilicz a jich šakhowacz čžyť pšchede wšchitkim nješbožom. Šotom so tež i šwojimaj towaršchomaj lehnje; wu- nycz pať njemóže. Wokolo poť nozy klyšchi, tať delkach hišče

žadny měr njeje, ale kame hamtowanje a jelenje, klyski tež, so je wjazy hosći do forczmy pschischto. Wón stanje sašo a prochy Boha wo pomoz a rjeknje tež: Dyrbju-li tudy psches mordarstej ruzy wumrjecz, dha stań so twoja wola: budź mi jeno hnadny a wsmi moju duschu k hebi! — A potom samoła swojeju towaršchom a rjeknje: „Stawajtaj, nětko njeje čas k spanju, smjertne strachy su so pschiblizike.“ A jeho towaršchey stanjetaj tež a pbsnajataj, so je to woprawdze werno; pschetož woni klyschy, kak so czi njekrafnizy po sthodge k jich komorzy pschiblizuja. Korczmar chze durje wocznicz, njemóže pak. Wón katurje a seli a wofa, so dyrbja wocznicz. Sakub wotmolwi: „Dženka w nozy je tuta komorka nascha a my njebudzemy prjedy wocznicz hacz na ranje. Wonfach so czi njekrafnizy sapjeraja a chzedza durje wotstorczič. Nutskach so czi tjo tež sapjeraja a njedadza jim nuts. Korczmar je žalostnje njemdrn, seli a kwari: „Pschinjescze kferu, ja hižom chzu potom te khdžinki kam wobstaracz.“ Nětko je cžłowiska pomoz podarmo; pschetož nohi teho, kiž je po kferu schoł, su hižom sašo na sthodge klyschecz. Sakub sdyhuje we swojej wutrobje k Bohu. —

Nam so sda, jako njebychu so mógli czi sawrjeni se skótni-nych rukow wumoz; a tola buchu wumoženi. Pschetož pola Boha njeje žana wěz njemóžna; a czi, kiž so Bohu domerja a so we wschej nusy k njemu wofaja, tnyh wón wumoze a jich wufwobodži tež k cžertowskich swjastkow. Njemerjazny mjenuja tajke wumoženje kšepje njenadžiwšchi; ale wěrjazny wjedza, so žane kšepje njenadžiwšchi njeje, ale so ma Bóh wschitko we swojej wscheho- móbnej ruzy a wjedze cžłowiske wutrobny po swojej woli. Sdyž je něchtó cželneho pucza smylil a njewě so domoj namafacz, dha je to sa njeho slé. Ale wjele hórje je hšchecze, hdyž je so cžłowjek na duchownym puczu sabkudžil a so sđaluje po nim wot njebjesneho doma. Tajke sabkudjenje cžłowjekow na cželnyh puczu wumoh Sakuba a jeho towaršchom wot smjercze. Jako bē tamny sly cžłowjek, sabkudženy na duchownym puczu, se swojej kferu na sthodge, sašklyschachy wschitzy, so so psched kžězu na póstny róžl duje; a pohoneč prasla k kšudom. Póst bē w nozy praweho pucza smylil a pschijědže pócžmje k tutej forczmje runje w prawym časju. Sakub je wumoženy a jeho towaršchey, a kwatachu na ranje k póstom k teje mordarsteje jamy.

Džekaty wobrasl.

Ja pak džech nimo tebe a widzach će we twojej krwi ležo a džach k tebi: budź žiwa we twojej krwi; haj, ja džach k tebi: budź žiwa we twojej krwi! Ezechiel 16, 6.

Sakub pschindže jako pschekupz do wschelatic domow a hlada- sche wschudže, kak by pschi swojim časnym wikowanju dusche dobył a kupil. Tak pschindže tež něhdy k jenemu rěcznikaj, pola kotrehož bēchu sabkudžene wowzy. Te dyrbjachu k Sesušej. To pak ani woni, ani Sakub njewjedzachu, so dyrbja wot dženkaj zple dobyte bycz a wostacz pola swojeho pastyrja Sesuša.

S jenej sabkudženej wowzu pak mējesche so tak:

Wěsty młodženz, ksyn pobožneho duchowneho, bē na uniwěršicze abo na wyškolej schuli, hžez na duchownstwo studowasche. Ale tam bē wón najbóle w pinyh kžězach a na skafanzach, skombži swoje wufnjenje a njerodžesche wo wucženje, ani wo wuczerjom. Swojej wuschi satyka psched nanowymi napominanjemi a wotwobroczi so wot próstwow swojeje pobožneje maczerje. Wón njeńdžishe zenje se mšchi, sđalowasche so pobožnyh ludži a wobwawasche so duchownych, nanowych pscheczelow, kotrymž bē na wyškolej schuli poručeny. W tšecžim lěče swojich uniwěršitskich lětow wotědže tam stradžu a da so do wojakow. W Pólskej bē wojna. Tam bu jako leutnant jara franjenty. Jako bē po bitwoje

schěscz hodžinow na bitwischczu bjeje wscheje pomozny poležal, bu potom k druhimi ranjenty mi sběnjent a do wšy donjebent, hžez bóle mornyh džyli žiwy pola wješneho schołty do kwartěry pschińdže. Wojerški kasent jeho tam lěkowasche. Jeho ranj jara pomaku žijachu, tola pak wschitke, tež te najkubšche, sažichu. Wón pak njebē dale na žane waschnje pola wojerštwa k trjebanju, dosta invalidsfe wopisimo a móžesche hicz.

Wón, tón sabkudženy młodženz, powjeda kam wo tamnych schěscz bolostnyh hodžinach na bitwischczu a praji: Njepscheczelski mjecz chžysche moju smjercz a strani mje žalostnje, ale njewidomna Boža ruka, kiž jón wjedžesche, chžysche moje žiwjenje; a to niž jenož to cželne, ale tež moje duchowne, kotrež pak tehdom njesnajač. Tam kym sa te schěscz hodžinow k njewurjeknjenju wulke bolosče pscheczerpič, ležo w smje a deschczu na motrej semi bjeje wscheje pomozny; ale rad bych džekacz krocž wjetšche bolosče pscheczerpič, hdy bych psches to helstu cžwilu wotbycz mohł, kotraž kwědomnje tyschesche. Zyla hela stejesche psched mojimaj woczomaj wotewriena a moje kwědomnje mje bjes pschestaczka khdžesche: hlaj, tuto mēsto, to je twój wotkud! — Moja tyschnoscz a mój strach bē tak wulki, so mój mjecz dožazech a chžych so kameho sakłócž; ale ja bēch tak klabny, so jón njemóžach k nóżnjow wucžahnyč. Napohledku bēch tak kutkan, so njemóžach ani plafacz, ani žalosczicž, ani prochyč; jenicke sdychnjenčko so hšchecze k mojeje wutrobny wuminy: „D m ó j W u m o ž n i k o!“ — Na to sapadzech do womorj a ležach, njewjedžiwšchi nicžo wjazy wo kwěče. W mojej momorje pak so mi sđasche, jako by pschede mnu muž stejal, tón džeržesche rjane knihi we swojej ruzy a cžitasche k nich sreshmliwje: „S a d ž e c h n i m o t e b j e a w i d ž a c h c ž e w e t w o j e j k w r i l e ž o , a d ž a c h k t e b i : b u d ž ž i w a w e t w o j e j k r w i ; h a j , j a d ž a c h k t e b i : b u d ž ž i w a w e t w o j e j k r w i !“ —

(Pschichodnje dale.)

Wschelake k bliska a k daloka.

* Szriedu po jutrach je hlowna shromadžisna Macžizny Szerbisheje w Szerbškim Domje w Budyšchinje.

* Kak dyrbi so nasche wójsko pschecziwo selharnym powjesczam Franzosow wobaracz, so k teho wujasnja, so wono nětko we wukrajnyh nowinach sapik franzowskich jatnyh wojewja, dokelž Franzosojo stajnje wěrnoscz do njewěrnosče wobroczeja a swojemu ludej samjelca, hdyž su jeczi do rukow naschich wojakow padnyli. Tak franzowski lud nicžo wo tym njewě a njesoni, so je so pola Verduna wot 21. februara 711 franzowskich offizjow a 38155 franzowskich wojakow sažalo.

* Swjastkowna rada je nětko wufas dla shubjentyh wojakow wudača, wo kotrychž žana powjescz wjazy njepschindže. Szawne pschipsnacze, so shubjenty sa semrjeteho placzi, móže so namjetowacz, hdyž lěto wo žiwjenju shubjeneho žana powjescz pschischla njeje. A to móže so hižom nětko we wójnje stacz. Na to waschnje so tež podpjera wudowow a kšrotow w bližšim časju sarjaduje.

Switowanje.

Mi je so k póstu pschipožkalo bjes mjena:

1. Szlubjenty dar sa mišionstwo 3 hr.
2. Sa franjentyh wojakow 2 hr.

Shromadže: 5 hr.

S džakom kwituje

Gólcž, farac, redaktor.

Zamolwity redaktor: J. Gólc.

Čisčec a nakladnik: M. Smoleč.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Dušy daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihiciziscej w Budyschinje a je tam sa štwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

Quasimodogeniti.

Kol. 3, 1—4.

Jutry šu nimo, Bože stpěcže so pschibližuje. Semja so wotewri, kotraž Jesuša džeržecž njemóžesche. Njebješa so wotewrja, jeho powitacž. Domisna duške je horjach we šwětle. Quasimodogeniti! Jako s nowa narodženi! Scže-li s Ahrystušom, potom pytajcže, šhtož je horjekach, hdžez Ahrystuš je t prawizy Božej. Wot jutrow t Božemu stpěczu je tež našch pucž. Hdž pak t njebjesam našch pucž wjedže, dha dyrbi tež našche kłodženje t njebjesam hicž. Pschezo šako pak je nusne napominanje: „Budžcže wobstajni!“ Hdž scže s Ahrystušom horje stanyli, budžcže tež s nim žiwi; pytajcže, šhtož je horjekach, pschetož wón tam je! Hdž scže jutry džerželi, džeržcže tež Bože stpěcže s nim!

Pytajcže, šhtož je horjekach, a niž to, šhtož na semi je.

1. Niž to, šhtož na semi je, pschetož my šmy s Ahrystušom wumrjeli a pohrjebani.
2. Ale to, šhtož je horjekach, pschetož my šmy s Ahrystušom horje stanyli a dyrbimy so s nim šjewicž w krašnosći.

1. Runje namopať ludžo cžinja. Woni pytaja, šhtož je na semi. Semja je město, w kotrymž šu so šakhydlili. Row je kónž žiwjenja. Wo njebjeska njerodža. Šhto pak s tajkeho šmyšljenja scžěhuje? Woni šu hordži

a praja: my chžemy šwět pošnacž. Šhto woni pschěpytaja? Semju nětotre šta metrow do hlubokosće, nětotre šta metrow do wyškosće — dale je semja ša nich s deskami šabita. A šu woni woprawdže tónle žyly šwět pošnali? Šhto je semja? Krepta pschi kowje šwěta. Hdž pak je semja šrijedžisna, dha chžemy šwět dohycž. Šhto šu Aleksander a Napoleon dobyli? Ani jedyn džěl semje. Wonaj štaj wumrjeloj a šmjertne šwony kłincža: pohrjebanaj. Drušy praja: My chžemy šwět dohycž a wužiwacž. A woni šebi pokłady hromadža, wješela šo a rejwaja a mjenuja to wješele — dwě, šchěscž, džekacž lět, potom šu spróznj a štawy wjazy šlužicž njechadža — a potom jich t mērej khowamy a row přěduje: My nješšmy nicžo na šwět pschinješli, tehodla tež nicžo s njeho wunjescž njebudžemy. Šswět šańdže se šwojimi žadosćemi. Šsmjertne šwony šwonja: wumrjeli, pohrjebani! Šubi šchescžijenjo, my dyrbimy ponižni bycž. Šak mała je semja, šak nicžo cžlowjek! Wěšo pošnaj šwět, ale wjedž, šo je to jara mało. Ššchede wšchēm pošnaj: Wašch njebjeski Wótž je wšchak šcžinił. To pak je wěcžne žiwjenje, šo my tebje a kotrehož šu pošklať, šesom Ahrysta, pošnajemy. Wěscže knjež nad šwětom, ale wjedž, to je jara mało. Jesuš praji: moje kralestwo njeje wot teho šwěta. Wěšo wobšedž a šwješel šo nad Božimi darami, ale wjedž, najwážnišche njejšu šwontowne kubla. Šhto pomha cžlowjkej, hdž by wón runje žyly šwět dohycł, a na šwojej duški šchodowal? Jesuš je wumrjel. Nje-wěscže wy, šo wšchitzy, kiž šchcženi šu, šu do jeho

šmjerče kščeni? S nim dyrbi našch stary Hadam wumrjeć, stary horby, šwětny cźlowjek. Budźmy ponižni! Budźmy mudri! Knježe, wucz naš wopomnicź, so wumrjeć dyrbimy. Njepytajće to, sčtož na semi je.

2. Šmjerčne swony klicza psches semju: wumrjeli, pohrjebani. Ale jutrowne swony klicza psches nowu seleninu: šmjerč je pōžrjeta do dobyčja. Swony Božeho špěčja swonja: A njebjesam wjedže našch pucz. Wty šmy ponižni po Jesuŝowym flowje: Sčtož šo šam ponižuje, budže powyšchenu. Psches njeho budžemy wulzy. Wty šče Bože džeczi, praji Jesuŝ. Wty budžemy se semskich podrožnikow njebjeszy herbojo, se šwětnych džeczi Bože džeczi. Nětk twarimy nowy wulki šwět, nowe njebjesa a nowu semju. Wty šmy žiwi s Khrystuŝom, ale mamy njebjeske žiwjenje na semi.

Šdže šu njebjesa? Džeczo porst posbėhnye: tam šu njebjesa, tam bydli Bōh luby Knjes. Wono ma prawo. Šdžez je Bōh, tam šu njebjesa. Wo njebjesach na semi drje šo cźlowjekam džije, ale woni chzedža njebjesa bjes Bōha a njebjesa horlach pschemostaja jandželam a wroblam, kaž šu njewėrjazy wuprajili. Wty dyrbjeli tola škōncznye mudrišchi bycz. Semja njebudže žane njebjo polneho šboža, najmjenje bjes Bōha, kaž to žadny wōtzny dom wjazy njeje, hdyž štaj nan a macž wumrjeloj.

Druhi praji: Wōj dom šu moje njebjesa. „S Bōhom natwarjeny“ drje šo wysche njeho šapisa. Ale hdyž tōn Knjes kħezu njetwari, tam dželaja dželaczerjo podarmo. Šdžez wōn njeknježi, tam šcherjenja do domu pschindu a dom budže hela. Šdže šu njebjesa? Nawukny wot Jesuŝa: Njebjeske kralestwo je šo pschiblizilo. Jesuŝ je pschinješl njebjesa šam, njebjeske žiwjenje. To pytajmy! Šdže šu njebjesa? Šklyšch jeho flowo: Cźlowjek njeje žiwy wot kħlėba šameho, ale wot kōždeho flowa, kotrež psches Boži rōt wuńdže. Womyšl šebi na to, so mašch dušchu. Žiw ju! Horje posbėhnye wutrobny! Šdže šu njebjesa? Dži do komorki. Posbėhni šwoju wutrobu k Wōtzej w njebjesach a njebjesa šo dele do twojeje wutrobny pušchca.

Šdže šu njebjesa? Dži do šwojeho doma, do šwojeje dželaczernje, do džela, ale w Jesuŝowym duchu škutkujo, lubujo, modlo a ty našhonišch: hdyž ty bydlišch, tam šu šame njebjesa. Tak pytaj, sčtož je horjekach. Šenož sčtož ma njebjesa we wutrobje, dofelž ma wutrobu w njebjesach, tōn junu do njebjes pschindže. Komuž je Khrystuŝ jeho žiwjenje, temu je wumrjeće dobyče, tōn budže tež s nim šjewjenu w krasnosczji. Šamjen.

Rak našch Knjes Jesuŝ pyta dušche k šebi pschijescz.

Bėšche w špoczatku šandženeho lėstotka woješki wyschichi, kiž bė w Barlinje roždeny, we šwojej mlodošczji pak do kħezorskeho wōjska, a pod jara wuwōłanym generalom prynzom Eugenom škuzil. Tutōn wyschil bė jara šty a hrosny cźlowjek a šo njestarasche wo Bōha ani jeho šakramentaj. Wschėch pėdarjow wōn šanicžowasche, a nochžyšche niczo wot nich kħyšchecz; wōn tež ženje do žaneje zyrkwe njeńdžesche. Šacž žadny Bōh je abo niz, to wōn hagle nochžyšche pschepytacz, ale bė wjekeky, hdyž jeno šmėrnje po šwojich žadoščach šwojeje hrėschneje wutrobny žiwy bycz mōžesche. Šta šo pak, so wōn kħezorsku wōjnistu škuzbu wopuschczi, a šo do Šchwajzarškeje poda, hdyž wōn w mėšče Bernje šwoje bydlo wa. Tudy wōn šwoje hrėschne žiwjenje pschezo dale

wjedžišche, ale tōn Knjes Jesuŝ, kiž wyschich hrėschnikow pyta, wjedžišche jeho runje w tym šamym mėšče namacaz. A to šo na tajke waschnye sta:

Wjazy hacž jedyn kōcz jemu do myšlow pschindže: Ty nje-wėrišch do žaneho Bōha; — kaž dha, hdy by tola Bōh byl. Ty šazpišch Bože flowo: kaž dha, hdy by wono wėrne bylo. Tuta myšl ščini jeho njemėrneho; wōn pak ju pytasche štajnje potkō-cžowacz, ale wōn njemōžesche dobycz. Šunu pschindže jemu do myšle: ja chzu tola jedyn kōcz ke mišchi hicž, a chzu kħyšchecz, sčto tam pėdar rėczi. To tež šo sta.

Tōn czaš pak bė w Bernje runje jara wėrjazy stary pėdar, a psches Bože dopušchczenje šo sta, so wōn runje tehošameho kħyšchecz dyrbesche. Šižom jeho napohlad, hdyž wōn jeho na kłėtu hicž widžesche, wubudži wulku nutroscz pola teho wyschka. Šnydom we šwojej wutrobje šaczu: Tōn pėdar wėri s žykej wutrobu, sčtož wōn rėczi; — ale kajke czežkoty wōn tebi nakladže? myšlesche šebi wōn tež hnydom pschi tym. Ale niz tak; wōn kħyšchesche žyle druhe wėzy. Tōn wėrjazy pėdar rėczesche we šwojim pėdowanju žyle ponižnje a s nutskownym pschewėdčzenjom šwojeje wutrobny, kaž je šo tōn Knjes Jesuŝ w lubosczji k cźlowjekam šam cźlowjek ščiniš, kaž je wōn ja nich czerpil a wumrjek, jich wot hrėchow wumohł, a pschistaji hšchecze: Šeho krej je najwošebnišchi balšam ša wyschku šchodu dušchow. Wōjče, rjekny wōn, pōjče, kupujče darmo, wy hrėschny! Wy wuškėwzy! Žadny hrėch njeje tak wulki, so by waš Jesuŝ njemohł wot njeho wuškėwodžicž. Ja mōžu wam wobkrućicž, so mōžecze wodacze šwojich hrėchow a prawo džeczi božich tak wėšče dostacz, kaž žiwjenja wėšči šče.“ Šaj, — myšlesche šebi tōn wysch — to je ja tajkich ludži, kiž šu pschezo pobožni a bohabojašni byli, ale wōn bė šebi šedom tak pomyškil, šawōla tōn pėdar: „Wōjče wy šprōzni a wobczėzeni, kajžž runje nětkle šče; wōn waš njewotšoreži!“ Tole džesche temu wyschchemu psches wutrobu. Ja chzu, rjekny wōn pschi šebi, špytacž, hacž tutōn duchowny wėrnoscz rėczi, byrnjež šo moje dla žyly šwět temu šmjal. Nětko džesche wōn domoj, pany dele na šwojej koleni, a rėczesche bjes pschestacza k Jesuŝej, kiž bė jemu hacž dotal žyle njesnaty byl: Knježe Jesu! je wėrno, sčtož šym nětk runje kħyšchal, so ty hrėschnikow horjebjerjesch a šy šwoju krej ša nich pschelał, dha popokaž jo tež na mni!“ — Tōn Knjes Jesuŝ, kiž ma wjekele na hrėschniku, kiž pokutu cžini, da to tež jemu šhonicž; tōn wysch bu hacž na šyly hmuty, a jeho wutroba šaczuwasche, so Jesuŝ šawėšče hrėschnikow, a tež jeho, teho škōstnika, horje wosnje. Wy mōžecze šebi myšlicž, kaž wjele šyly wōn na to rošliwasche, so bė šloty czaš šwojeho žiwjenja tak njekhmanje nałožil, a šwojeho lubeho Šbōžnika je šwojimi wjele hrėchami tak bolosnje šrudžil. A wot teho czaša lubowasche wōn jeho, škuzesche jemu s žykej wutrobu, a pytasche tež druhich k tajkemu wobšbožajemu špōšnaczu pschijescz.

Kšchesczjanowy kšchiz.

Rjad krasny, pycha lubosna
To kšchiz je Knjesowy;
Tōn rjenje debi kšchesczana,
Še wušnam wošebny.

Duž kšchiz wšmi na šo ponižnje,
Šsej waž jōn, bratsje mōj;
Šōn nosch na šwojej wutrobje
Ša njebjeski rjad šwōj.

A je tež czežki, boli cze,
We wėrje twjerdže stej;
Wšchal wėsch, so Bōh kšchiz pōškal je
Šo radže wōtzowškej.

Ty nohých jeno krótki čas
 Tón jako samdacze
 Na schat sa tamny sbóžny kvas
 We wěcznej wótczinje!

F.

Schtó je mój bližshi?

Něhdy ho jedyn předař w blifkosczi hwojeje wšy na hamot-
 nych puczech wukhadžowasche. Jako ho tak wukhadžowasche, sa-
 hlyšcha styšne stonanje. Wón k temu městnu khwatasche, wot
 kotrehož te synki pschikhadžachu. Jako k temu městnu pschińdže,
 namafa tam khoreho žida, kotryž by wěseže bórshy wurjel, hdy by
 ho jemu rucze pomoz njedostala. Tón předař, kobjuzelny, kšče-
 sežijanski muž, khwatasche hnydom do wšy po wós, so by na nim
 teho khoreho do hwojeje khěže domjesč dał. Wjele njedžel sańdže,
 přjedy hač khory hwoju strowosč sašo dosta. Tón předař s tymi
 hwojimi teho žida hwěrnje wothlada, dzeržesche jemu lékařja,
 dawasche jemu potřebnu zyrubu a wobštara jeho hiščeže s pjenje-
 sami, jako ho tón žid na hwój dompucž poda.

Jako nětko tón žid do bližšeho wulkeho města pschińdže,
 w kotrymž wjele bohatelych židow bydlesche, powjedasche wón
 hwojim wěrybratram, kať je ho tón pobožny předař po nim horje
 brať. Na to eži židži pjenješy hromadžachu a temu předarjej
 rjany čašnik kupichu a pschifasachu jenemu kšchescžijanskemu
 wumjelšej, so by na tutón čašnik rjany wobras pschinješl. Tutón
 pať žadny rjenješchi wobras njewjedžishe, dhyžli tón wo tamnym
 Samaritškim, kotryž nad hwojim bližšim hmlinosč wopokasa.
 Eži židži k temu mjelčachu a póhľachu čašnik s wobrasom temu
 předarjej.

Modlitwa

wot J. D. Sandera.

Stihl, o Božo, s njebeš dele
 Šwoje hnadne wucho nam!
 Nječ ho čiščeži k njebešam
 Próštwow twojich džěczy wjele!

Ty ham wěšch a dawasch s hnadny
 Wschitko, schtož my trjebamy,
 A psche wschitke čłowšte padny
 Ššy nam troscht a hwětko ty.

Tebi je wschón pschichod jašny
 Nunja čaškej sańdženom'.
 Hlaj, kať psched twój templ krašny
 Lud twój stupi s modlenjom!

Pšcheložil T.

Jakub

abo

Bože hłowo dyrbi w čłowjeku žiwjenje dostacž.

Žiwjenješki wobras we wobrasľach

wot

R. Kulmana.

(5. pokračowanje a stónčenje.)

Sa njewěm, schto je ho potom dale so mnu stało, ale to wěm,
 hdyž wotzuczich, dha mje nicžo wjazny njeholesche, moje rany niž
 a moje hwědomnje tež niž. Sa běch jara hľabny. Sa běch
 s Bohom sjednany. Moja duscha ho sradowasche a we mni
 knježesche měr, kať nihdy přjedy. Sa mójach ho modlicž a nje-
 mējach žaneho stracha psched hmljercžu, tež ho njebojach psched

hdom. Sa njewjedžach, kať bě ho so mnu pscheměniko, a njechach
 wěricž, so je Boža hmlinosč nade mnu dobyła. Sa běch hanibicžiny
 a nohých spóšnacž Božu wulku hnadu, ani ju sapschijecž. Wóh
 pať mje rošhwětkli psches hwojeho ducha a ja hľubich nětko
 w nowym žiwjenju khodžicž hwoje žiwe dny. —

Tón młodženz džěsche potom domoj, sahjenty na čěle a na
 duschi, a pschińdže k hwojim pscheczelam a bydlesche pola hwojeho
 wuja, macžerneho bratra. Tón bě rěcznik, a bě jara nahladny a
 wurwołany muž psched hwětom; a bě tež bohaty. Pschi nim tu-
 tón młodženz džělasche a pschihotowasche ho k někaťkej hľužbje.
 Dofelž bě tón rěcznik jara mudry a jeho hłowo we hwěče wjele
 pľacžesche, dha tež bě sa teho młodženza nadžija, so něschto hódne
 pola njeho nawutnje a na to dobru hľužbu dostanje.

Schtož pať tón młodženz na čašnej stronje pola teho rěcznika
 dohwasche, to schłodowasche pola njeho na duchownej. Tón
 rěcznik bě hwětne džěczo: bjes Boha žiwy byčž, bě jemu hnadna
 wěž; a Šesuf bě jemu njesnaty muž. Žadny džiw tehodla: tón
 młodženz namafa sašo hwěť, a přjedy hač ho lěto miny, bě wón
 podobny hwojemu wujej.

Tón dobry pastyr pať wostaji te džewjecž a džewjecž džěbacž
 wozow w pusčzinje, a dže sa tej shubjenej hač ju namafa.
 Tať tež tudny. Bě nashmu, a tón młodženz schčipasche w sahrodže
 jabłuka, wobhuhny ho a padže. Sena jeho starych sahjentych
 ranow ho pschi tym pušny a krowjesche njemóžnje. Čěkať bu
 sawołany, mějesche pať wulku próžu, přjedy hač krej saťaji, sa-
 wijesche s hłowu a wěšchčesche hmljercž.

Sašo stejachu psched młodženzom te hěške wrota wotewrjene;
 jeho hwědomnje jeho hľudžesche a satamowasche. Wón žalosčesche
 a pľakasche w nozy a wo dnjo. A w taťkej nushy pschińdže nasch
 pschekupž Šafub Häuser do teho doma. Tón jeho widžesche
 w jeho žalosčži ležo a džěsche k njemu: „Potřebacže duchowneho
 troschta?“

Młodženz wotmolwi: „Haj, jara wjele!“

Šafub wuczahny na to rjane knižki, woczini je a čitafche
 s nich srosymliwje: „Sa džěch nimo tebie a widžach
 čže we twojej krowi ležo, a džach k tebi: budž
 žiwy we twojej krowi; haj, ja džach k tebi: budž
 žiwy we twojej krowi!“ — (Čzech. 16, 6.)

Tón młodženz pľakasche tať, so hľshy s rynecškami běžachu;
 pschetož psched nim stejesche tón muž s tymi rjanymi knižkami,
 kotrehož bě na póhľim bitwischěžu we hwojej womorje widžal, a
 čitafche srosymliwje tón rjany schpruch. A wón powjedasche
 jemu, schto bě ho s nim psched nimale dvěmaj lětomaj stało.

A Šafub póhľuchasche a džěsche na to s hnutej wutrobu:
 „Hlaj, tať čžini Wóh na kóždym čłowjeku dwóžy abo tróžy, so
 by jeho wutrobu hnuť a ju wot sľaženja wumohľ.“

To běchu šłote hłowa sa teho młodženza. Wón sapschija
 s žyťej mozu Šesufa a džeržesche jeho. Šeho rany sažichu; wón
 stany. A njerosřěčowasche ho s čěkom a s krowju, ale wopuschěči
 hwojeho wuja, pľasche hěbi druhdže hľěb a namafa jón tež.
 Semu bě wjele hřechow spuschčěnych, tehodla wón tež nětko
 Šesufa jara lubowasche. —

Šafub džěsche spokojny s teho domu, spokojnišchi, hač hdy by
 sa džěbacž toľet tworow we nim rošpschedať; pschetož wón
 widžesche, so je duscha dohlyta sa Bože kralestwo. —

Jědnaty wobrasť.

A njeje w žanym druhim ta zbóžnosť:
 tež njeje žane druge mjeno pod
 njebjom date tym čłowjekam, we
 kotrymž móhli zbóžni byč.

Jap. skutki 4, 12.

Tamny rěcznik bě tať mudry, so jeho hłowa pľacžachu psched
 čłowjekami jako Bože hłowa. Wón wjedžishe najšachmjatanischi

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoј móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne day;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Sserbske njeđželske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihiczišćezěni w Budyšćinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Na Misericordias Domini.

Efeš. 6, 1—4.

W tychle dnjach móžesće czjrodki psched šhulemi stejo widžecž; to běchu maczerje se šwojimi małymi na jich přenim pucžu do šhule. Lubosny napohlad te džěczatka na šwojim přenim pucžu won, přenje stopki do czežkeho žiwjenja šwažo. Rač wjele je maczerka ruka a nanoma lubosć hacž šem ša nje cžinila! Wono je a woštanje něšcto wulke prawe šwojbnje žiwjenje. A hdyž chyzł šwojbu š nēcžim pschirunacž, dha pschirunaj ju se šahrodu š pěknymi kwětkami, k debjenju a k cžescženju pschi našchim žiwjenju. Praj:

Našch dom dhrbi cžestna šahrodka Anjesowa bheč.

Wopomńće to, džěczi a staršchi! Šswjaty japoschtol napomina: Wy džěczi, budžće pošluchne šwojimaj staršchimaj w tym Anjesu. Pošluchacž maja wulzy, pošluchacž maja mali! Šral a jeho šastojnižy steja w cžesczi džerženi wošrjedž pošluchnych poddanow. Wojeřšy wo džerjo, hlaj na cžole wojškow, korpšow, regimentow štejazy, kóždy džěll, kóždy muž na pschikasnje kěžbuje. Nan je wot Boha ša wodžerja poštajeny, tež macž, š bóle miłym šłowom k džěczom rěczaza — tola w kónje cžescze! Rač šo škluscha wam, džěczi, k nimaj horje šhladowacž, na njej kěžbowacž, wjele do njeju džeržecž. Wy džěczi, kiz k rošomej šće pschisćle, wy džěczi, kiz chzeće do žiwjenja wušćupicž, po šrošće šnano staršchimaj psches hłowu do-šahaze, tola po doštojnošći pod nimaj stejo. Wy nimacze

po tym hieč hacž šnano šće wjetšchi, šylnišchi, bóle w šhuli rošwucženi hacž woni. Pawol, Anjesowy japoschtol, rěczi wo pošluchnosći w tym Anjesu! Ššchescžijanska, Anjesowa myšl waš napschecžo wašchimaj lubymaj, šwěrnymaj, wěrnymaj staršchimaj napjelnej. To je jedyn tych najkrašnišćich ššchescžijanskišć darow našch dom, ta šahroda Anjesowa. W pošhanštwje, kač hubenje a hrošnje je w tym nastupanju. Czi staršchi a štari ničžo njepłacžazy, cžim dale, cžim bóle na boč šcžišćezěni, wysće na šwěcze! „W tym Anjesu!“ wulke šłowo psched staršchimaj w ššchescžijansštwje!

Ššlyšće jo, staršchi! Njes štarymi Šrichami, hewal wošebnym a šdžěwanym ludom, běšće wašchje, šo buchu tam šklabusćke džěczatka do něštajeje hlubiny cžisćane. Pošanjo holeczi, kiz ša pošne njepłacžza, wušćajeja, šo wošhe pod njebjom, šnano psches džiwje šwěryata, kónž wošmu. Wy staršchi njes nami, wšmicze prawje wašchich šynow a wašche džowki na šwoju wutrobu! Maczerka wutroba je tola štajnje cžescž a šhwalbu mēla! Njeh tač je a woštanje! Tež wy macze po šwojim wašchju džěczi jako Boži cžestny dar a wam dowěryeny pošklad šebi wažicž. Pawol praji: Wy nanajo, njewabcze šwoje džěczi k hñemj. Wocžehńće je w napominanju k temu Anjesej. Druhdy šo widži, šo je staršchimaj džěcžo pač ša pschiboha, kotryž šo we wšćem pošlucha, pač ša wobcžěny štaw šwojby, kiz je wysće! A kóždy wot naš šebi to šapšhaj: Niz šo napschecžo džěscžu pschěncž, jo niz plěncžicž, ale tež niz štorkacž, šo wono hórkosć šacžuje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěny
Přez spař měny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěny džěłas
Wšědne day;
Džěń pak swjatosk
Duši daty,
Wotpoći ty.

Z njebjes mana
Njeh či kmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschěpłatu 40 pj. dostacć.

Jubilate.

„Swěny, swěny, ja praju wam: Dželi so pschěncźne sorno do semje njepadnje a njesemrje, dha wostanje wono kame; hdyž pak semrje, pschinjeke wjele płodom. Sčtóz kwoje žiwjenje lubuje, tón budže jo shubicź, a sčtóz kwoje žiwjenje na tym kweće hidzi, tón budže jo sđeržecź k wěcźnemu žiwjenju.“ (Scźenje Jana 12, 24. 25.)

Wo požohnowanju woporow.

Wójnski čas je woporow polny čas, sa kotryž tole Anjesowe kłowo wo kweće płaczi. Nasch Sboźnik praji nam jowle psches pschirunanje, jo móže jeno tón, kíž něsčto abo kam kweće sa druhich wopruje, kweći a kowu-čłowjekam s požohnowanjom bycź. Pschěncźne sorno, by-li tež najstrowske a najlěpske hewak było, kíž pak na žitnej kubi ležo wostanje, žanych płodom njeschinske; hdyž so pak to kame do semje wuśnje, tam semrje a tak kwoje žiwjenje wopruje, sbudži nowe žiwjenje psches tajke kwoje wumrjecze. Njeje nam k temu Anjesowe žiwjenje a wumrjecze a horjestacze najlěpschi pschikład? Džeho kwećecź pschinske žytemu kwećej časne a wěcźne žiwjenje. Tak je wón pschi tutych kłowach najprjedy na kweće kameho mykłil.

I. Do Jerusalema je so nasch Anjes a Sboźnik posledni krocź podal. Wsčtože hosianna wschak kłyschawski bē pschi tym tola wjedzał, sčto ma wot njeschěcźelom jowle doczatakć. Wěcze, wón mohł tehdy hyscze so sčonowacź a kwojim pschěcźeharjam czełnycź, — ale

potom tež njeby jeha mjeno wsche wschitkich mjenow na kweće powyschene było, potom so njemohli cłowjekoj k njemu jako k Sboźnik a wumoznik kweća modlicź. Dženo psches Golgatha a czihi pjatk móžeske jeha pucź k jutrownemu pschekraśnjenju wjescź: pschěncźne sorno dyrbi najprjedy wumrjecź a kamo so woprowacź, so mohło potom wjele płodom pschinscź. Wutrajso najwjetške horjo a bolosce njeje so nasch Sboźnik wot Boha džěłil, ale je jemu poslušny byl. A takle je kwoje žyłe sčtowanje a žiwjenje nanajkraśnišcho krownal; nihdy na to kwoje hladajo bēske pschego jeno druhim, žyšym kłuzil. Boža wola a cłowjekow sboźnosć — to bēske jadro jeha mykłenja a sčtowanja hacź do posledka. „Nichtó nima wjetškeje lubosce, dnyli tu, hdyž wón kwoje žiwjenje sa kwojich pschěcźelom wostaji.“ Hdyž je nasche hrěchi na kwojim czele kam woprowal na drjewje, wotewri nam pucź k Wótzowskej wutrobje a doby nam mēr s Bohom. Džeho wumrjecze woprowdže wjele płodom pschinske. Hizom na czihim pjatku: Słótnik, w kotrymž Anjesowa, hyscze kamo na kschizu wopokasana lubosć pokutu a domerjenje sbudži, pohanški hejtmán, kotrehož woczi so wotewrischtej sa kraśnosć teho kschizowaneho; na přenich kswjatkach: cziroda tych, kíž so na Jesu kome mjeno wuśchěcź dachu, — to wscho bēchu přenje płody mrějazeho njebjeskeho pschěncźneho sornjatka. A tak je so tole Anjesowe kłowo dale dopjelniło s luda do luda, wot přenich kschěcźijanow hacź dženska. Sčtó mohł tych wschěch licicź, kotsiž pod kschizom wot Golgatha

wójna posbėhnje, je s najmjeńšcha jedyn wójnuwjedźazeju dželow Bohu khribjet pschimbrocził a chze swój samstny Bóh bycz. Jedyn je přenju Mójšafowu taflu: „Ty dyrbišch lubowacz Boha, swojeho Knjesa, s zykej wutrobu, s zykej swojej duschu a se wschėmi swojimi mozami“ rostorhnył, a duž rostorhnje so potom ta druha: „Ty dyrbišch swojeho bližšeho lubowacz jako kameho so“ kama wot sebie. Schtóž so Wótza wjazny njeboji, jeho wjazny nječeječi a njelubuje, schtóž psched jeho wobliczom wjazny njechodži, w tym wotemreje tež lubosć k bratram. Jako bė Hadam w přenjei hordosći měr s Bohom skamał, dha skama Knain tež měr se swojim bratrom Habelom a jeho sarasny. — Tola džimny dale nuts do człowšćeje wutroby! Nan wójny je lóždy krocž stary naturšči człowjek. Tola pschuwšnikow móže wón na dosć mēcž, kotšiz so n. psch.: wječziwošč, čješćelafomnosć, nahrabnosć atd. Ssu-li so tele hrėchi na jonym boku smóznawe, potom móže na tym druhim tež ponižny a měr lubowazy wječch k wójnje nufowany bycz, wón dyrbi sa sebie a swojich poddanow swoje dobre prawo schitowacz. Tajki wječch potom s lóždym šprawnyh kšesćijanow wójnu jako nufnu njespodobnosć wobhladuje. Něšhto lėpsche wona ženje njeje. Wona steji w rjedže dželenja mandželstwom a prozešom, jeno so je wona tón najšatraschnišchi prozeš: dofelž so w nim s mjecžom, pólbrom a wotłojom prawo wupraja. Tola my wėmy, so wufud tuteho šatraschneho kuda pschezo derje sa tych njewupaduje, kotrychž my sa tych prawdosćiwischi džeržimny. Bože wóczko hlada dale, dnyžli nasche, dobywať njeje psched nim pschezo tón prawdosćiwischi. Hdžež staj so dwaj ludaj pschehrėšchikoj, bjerje Bóh, je-li trėbne, knadz tež tón hłubje padnjeny sa kij, so by s nim tón drugi khostať. Se so to stało, wón jara husto drugi kij namafa, so by hordeho dobywarja, kotryž so jako grat w Božej ruzny spóšnacž nochze, ale sebi samemu čješć dawa, rosbił. Pomnyšće na stareho Napoleona. Wón sam se swojimi Franzowsami njebė niczo lėpschi dnyžli nėmszy wječchojo se swojimi ludami. A tola so pošteńšchi s jeneje poražki do drugeje pschekhadželi. Bóh khostasche wječchow a ludy sa jich wotpad wot njeho, sa jich symnu sebiečziwošč, nješwėru a rostorchanosć mjes sohu. Jako bė wón to wumjedł, jako nowe žiwjenje s Boha kaž młoda nalėtna wotnožka we naschim ludu wubiwacz počza, namafa wón tež sa teho hordeho honjerja kij. Wón bėšche sebi w Ruskej lóžymny prut šbėhnył, s kotrymž wón jeho hacž do mošow šbi. — S tym dha tež hnydom šhonimny, kať swjaty a wschehomóžny Bóh k wójnam steji. Wón je Bóh mėra. Bychu-li ludy po jeho kłowje a woli khodžike a so wot njeho wodžicž dake jako lube džėczi wot swojeho lubeho nana, dha njeby swėt niczo wo wójnje wjedžať, dha bychu jeho stawisny jednora tfanina Božeje hnady a wėrnosće byke, wobstejaza se samych swėtkych niczow. Ale hrėšchny człowjek, kiž chze swój samstny Bóh bycz, šapletuje do tuteje wulkeje tfaniny te czorne nicze swojeho pschestupjenja sohu nuts, a k tym kłuscha wójna. Bóh ju dopusćeža, dofelž je nať swobodnych štworik. Haj, wón ju potom we swojej mudrosći tež k twarbje swojeho kralestwa trjeba. Wona je jemu s džėla ktrjud k kudej a khostanju. Dofelž pať tež pschi wschėm khostanju jeho wótžna wutroba bije, je jemu wójna mójny pomozny šredť k šbudženju ludow. We wójnje pschińdu mnošy k póšnacžu swojich hrėchow. We wójnje wufnu mnošy sašo wėricž, so modlicž a Bože wobliczo pntacz. Tež tajzy, kotšiz jeno na sebie myšlachy, so se swojeje symneje sebiečnosće ššchabu. Ta šhromadna nufa a to powšchitkowne hubjenstwo tež wutroby tajkich wotemrjuje, kotšiz hewať mamona twjerdže džeržachu jako swojeho Boha. Wótžny kraj sebi mnošy hafle wažicž wufnu, hdyž jón we štrasche widža: To pať so wscho škutki hnadneho Boha, kotryž tež to ške k šbožu swojich džėczi nałozicž

wė. Wójna, jako džėczo hrėcha, wostanje tola něšcto ške. My to hišćeže jašnišcho widžimny, džiwamy-li tež na jejne štrachy. —

My šnajemy wschitzny to stare pschikłowo: „Šraj mi, s kim wobkhadžesch, dha chzu čzi prajicž, schtó so.“ To placzki tež wo wójnje. W jejnyh scžėhwach widžimny wschudže kmjercž, hłób a khorosć.

Wójna, drohota a mór w Božim kłowje pschezo jako swjastarjo hromadže du. Duž pschėjmy sebi s zykej wutrobu ššonczenje nėćzišćeje žakostneje wójny! Bohužel je nasche žiwjenje do wosebie wójnskich čžafow pschisćlo. Na šbėž nascheho luda 1848 scžėhwachy 1854, 1859, 1864, 1866 a 1870 wójny, kotrež nať bóle abo mjenje potrijechy.

Ššoncž, Šesom Khrisće, šėrschta mėra,
Wschu nufu, wójnske hubjenstwo,
A junu dowjedž nascha mėra
Nať tam do rjenišcheho Salema,
Hdžež potom wėcznje šbožni budžemy.

Lubosć k Bohu.

Hłób: Čžin, Knježe, so mnu tať, kaž chzesch —

Sa s zykej duschu, wutrobu
Čže lubuju, o Božo!
Hdyž tebe mam, dha njerodžu
Wo swėtne čžafne šbožo;
Ty so mi kubko najwšchšche
A žórko wscheje radošče,
Na tebe stajnje myšlu.

Ty bė mój Bóh wot młodosće
We wješelu a horju;
Mój twoja mój čžokm wodžesch
So žohnowanja morju;
Mój wodych hnadnje šđeržak so,
Ty bėšche pschi mni we nufy,
Mi pomoz s njebja póška.

Ty so mój Bóh tež nėtkole,
Mój twjerdy hrób a škała.
Kiž ktrje mje a žohnuje,
Mi troscht a pokoj dawa;
Mje wodnjo šyčzišch, napowasch
A w nožny čžishe špacž mi dasch,
Wšmi sa to džak a kšwalbu!

Ty so mój Bóh tež sa tón čžaf,
Kiž chzesch mi hišćeže dodacz,
A moje hrėchi pschezo sať
Čže twoja hnada wodacz;
Ach, daj po swojej miłosći,
Hdyž junu džėn so nakhili —
So čješć čzi w njebju špėwam.

Ty so mój Bóh tež we kščižu,
Schtó bracz mi tón troscht móže?
Mječ wjedžesch mje čžėr czernjoitu,
Mi kčžija tola rőže.
Wschaf ja tu šbožnu wėštošč mam,
So s horja póńdu k njebškam,
Hdžež mėra palmy wėja.

Cyfrlo 21.
21. meje.

Womhaj Bóh!

Lětnik 26.
1916.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Dušl daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel
F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

Kantate.

(San. 5, 28. 29.)

„Spěwajće temu Knjesej nowy khěrlusch, pschetož wón čini džiwj. Wón dobywa se swojej prawizu a se swojim swjatosok ramjenjom.“ Tak naš mjeno džěńskisheje njedžele, tak naš čas napomina, w kotrymž stejimy. Haj, spěwacž chzemy, i wjekelej wutrobu spěwacž, so je tón Knjes stanył a so my khwalicž kměmy: Ja wěm, so Jezus žiwj je, čžescž jeho mjenu spěwajće. Tón rycerž i rowa postany, kmjercž, hrěch a helu pschewiny. Ale džiwjje, słowa swjatosok pišma na džěńskischi njedželu klincža tak khutnje. 98. psalm, i kotrehož je mjeno sa naschi njedželu wsate, so skónczi: wón budže semju budžicž i prawdosčzu a ludy i prawom. W džěńskischim seženju rjeknje tón Knjes wot teho Duchy, kotrehož chze pólacž, so budže wón swět schtrasowacž hrěcha, prawdosčze a žuda dla. A horkach naspomnjene městno Jana na 5. stawje ma i swojemu wopšhijecžu, i mało słowami wopšhane, ale wótrje dosč sa kóždeho, kotryž widžicž chze, žudny džěń. Kak i tym napominanje psches jene pschindže: spěwajće temu Knjesej nowy khěrlusch? Ale kak dha? Njesjewi nam ta myšl: Khrystuš, žudnik swěta, žyle woschěbitu krašnosč nascheho Knjesa, kotraž naš čžeri, temu čžescž dacž, kotremuž je Wótz móž dał, tež žud džeržecž, dokelž wón čžłowski žyn je? A i temu budže žudny džěń sa tych jenyh wschat džěń, kotryž budže so palicž kaž pěz, sa tych druhich pak džěń wjekeła a sbóžneho sradowanja.

Duž šjednocžmy swoje myšle na to jene:

Čsudny džěń.

- Wopomimj 1. kak so wón w časju pschihotuje,
2. se klyščenjom hłóša Čžyna Božeho saštupi,
3. pak hnadu, pak wěčne sacžisženje pschijekže.

1. Čštunda dže, šštunda wulkeho džělenja a roščudženja w poslednim žudže. Pschihoty i nej so hižom nětk stanu. Historija swěta je žud swěta. Pschězo a pschězo sažo so domachpsytanja a žudy dopjelnuja na jenotliwych, na domach, na městach a ludach. Wščudžom my škutkowanje khostazeje ruki a saščacžazeje prawdosčze widžimy. My pytjemj, kak horda myšl přjedy pada pschindže, kak dyrbi tón, kotryž druhemu jamu ryje, naposledk žam do njeje padnyčž, kak Bože klóncžko potajne njeskutki na swětlo pschijekže. My widžimy, kak Bože mlyny drje pomału, ale čžim dokladniščo mlěja. Starschi, kotřiž žebi swoje džěczi hubjenje woczahnu, žebi žamym pruty sa swoje stare dny wjasaja. Čžurowi knježerjo dyrbja pschěd wječženjom swojich podčžisščženych poddanom tšchepotacž. Wjele njeskutkow so psches ruku wyschnosčze khosta; druge hrěchi swoje khostanje žame w žebi khowaja, kaž wopilž, kotryž swoju strowosčž podrywa, kaž pschěčžinjer, kotryž žebje žameho wo kubo a samóženje pschijekže. A hdžez hrěščna žlužba žane widomne scžěhwki

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw spróony
Napoł móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne day;
Džěń pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew čel
F.

↳ Sserbske njeđželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Rogate.

Mat. 7, 7—11.

„Proščće a wam budže date; pytačće a wy budžecće namafacž; klapajčće a wam budže wotewrjene.“ Tróžny našch Šbóžnik we swojim předomanju na horje k modlenju wubudžuje a tróžny lubi wušłyschenje. Proščće, pytačće, klapajčće! S tym chce nam prajicž: Budžće wobstajni w modlitwje; njewustawajčće, hdyž tež tón Anješ se swojej pomozu čaka. Čłowjek dyrbi proščć, Bóh pak chce dacž. Bóh modlitwy wušłyscha, pschetož kaž čłowški nan modlitwy swojich džěczi wušłyscha, kať wjele wjazy budže našch njebjeski Wóczęz dobre dacž tym, kiž jeho prošča.

Šbóžnikowe předomanje wo modlitwje:

1. Modlcže so!
2. Bóh waš wušłyschi.

1. „Proščće“, nam Šbóžnik pschwoła. W žiwjenju šłyschich hušto próštwy křudnych a wobežęženych, kotřiz tebe wo pomoz prošča, a hdy by tež kóždu próštwu rad dopjelnił, ty to njesamóžęsch. Šzamo fěrschta, kotřiz so hušto wot swojich poddanow wo hnadu a pomoz prošy, njemóže wschitke próštwy dopjelnicž; pschetož wón je šłaby čłowjek. Ale Bóh móže pomhacž. Nascha pomoz steji w mjenje Anjеса, kotřiz je njebjesa a semju stworil. Wón je swojeho Šsyna Jesom Křhrysta k naschey pomozy póbkal a psches njeho pschipowjedacž dał, so móže pomhacž. Duž dyrbimy jeho proščć, dokelž wěmy, so chce proščeny byč a so šłowo šłyschi, kotřez k njemu rěčimy. Kať pak dyrbimy proščć? to je hłowne praschenje. Hdyž je

něchtó famožity a tež hotowy, tym, kiž prošča, pomhacž, šebi wón najpotřebnišchich a najdosťojnišchich wušwola, kotřymž pomoz wudžěla. Potřebni Božęje pomozy šu wschitzy, kiž k njemu pschitřadžęju. Ale wot naroda šmy tež wschitzy njedostojni, psched Bohom stejęcž a jeho proščę. Šchtož nam jenicžny prawo dawa, psched njeho štipicž a jeho proščę, je wěra do Jesuša Křhrystuša, psches kotřehož budžemy Božę džěczi. W tej wěře pak, psches kotřuz šmy Božę džěczi, dyrbimy tež proščć. Ty dyrbišch wěricž, so chce Bóh, kať so wón w Křhrystušu nad tobu šmili, tež twoju modlitwu wušłyschecž. Kajka pak je tale wěra pola naš? Wnošy so halle dopomnja, hdyž je so njebję pocžahnyło a woni so šami wjazy do přědka nje-wjedža na pucžu žiwjenja, kotřiz wschacł tehdom junu k Bohu pschindu, poł wěra, poł niz. Woni tole pschindęne ke Anjesej jako pospyt wobhladuja, kotřiz chzedža tež hiščęe čžinicž, so by nicžo njespytane njewoštalo. To pak njerěta, we wěře so modlicž. Wěra je wěsta nadžija, kotřaz wschitko na Boha staja. Na čžo pak chžęsch so powołacž, hdyž ty šam nicžo nimašch, šchtož by mohło tebe jeho pomozy džělomneho ščžinicž. W Jesušowym mjenje dyrbišch so modlicž, to wón šam kaťe. „Ša čžož wy teho Wótza proščć budžecće w mojim mjenje, to budže wón wam dacž.“ Modlitwa w Jesušowym mjenje je najponižnišcha a š dobom najmóžnišcha modlitwa. Ponižna — pschetož ty so modlišch w tym šacžucžu, so nicžo psched Bohom nješšy se swojej šašlužbu a žiwjenjom, ale so na šamu Křhrystušowu šašlužbu šašžęsch — najmóžnišcha, pschetož hdyž so ty w Jesušowym mjenje

Njedzelske ranje w meji.

Czichu kroczel mlode ranje
Stupa f wrotow purpurskich,
Wetfik ham spi merne spanje
W klobach nehdye hklubofich,
Seno reki faszchumja:
Dzenb je kemich a njedzela!

„Sswjeczene budz Boze mjeno!“
Czlowiek bobu hklubuje,
S woczka, f njebyu wobroczenoh',
Sswecza pruhi fwjeczische,
Neki wecznoh' ziwienja
Duschu jemu pscheschumja.

Wes a polo, ludzi prabnej,
Wotpoczniwetej w czischinie,
Schczerkot, ropot f haru wosnej
Puc a broha njeptynje,
Seno ptaczki spewaja:
Dzenb je kemich a njedzela!

A fwjatnizy bo netko mjeku
Czrijodki w pysche kemichazej,
Sona, kufi pak jim sczeku
Kwetki f ruku wjebekej,
Wtaczkow hklub jich pschewodza
A rjenischemu halleluja.

Dzed a wotka po kjeschku
Khabkajo sa mlodschimi
Czehnjetaj tu lubu schczezku
Hischcze w wyschischej radošči;
Seju habat blisko je
A te psalmy njebjeste.

Na resatu mjelczy pika,
Pluzne tolo njeplischczy,
Matowa je wonemika,
Brus do kofy njereczki,
Swony f zyrkwoje falcincza:
Dzenb je kemich a njedzela!

Czerwik hrusku pschetoczuj,
Swerjo njewi, schto tu chze,
A njebyu pak bo towarischuj,
Schtoz je f njebjes rodzene,
A f tej prostwu kubla bo:
Wschindz f nam twoje kralestwo!

H. Z.

Sskonzu napscheczwo.

W soznym naloczju bo w jahrodze naschego kusoda rjany
spewac kob (Amfel) pokasa. Wbn na najwyschischej halosy naj-
wyschischeho schtoma bedzesche. Jeho mozny a jasnny hklub zylu
wulku jahrodu wozimi, a wutroba kozdeho pschipozstucharja besche
wot jeho fajimateho a lubosneho spewa fajata. Schkorzow
hwisdanje be klabe pscheczwo temu.

Nasajtra sahe da bo won saho na tymkamfnyh mestnje
klyschecz.

„Wlejze tola“, f fwojim ludzom rjeknych, „won hlada runje
na tufamu stronu, kaz wczera!“

Duz nechto wotmolwi: „„Wbn spewa skonzu napscheczwo.
Sskonzu bo won pschuwobrocza. Wbn zyle wescze we, hdye
skonzu steji, tez hdyz je wono dzenba wot ranischeje mlyh
fapschirnye.““

Sskonzu napscheczwo! Rak rjenje to klinezi! A kajta
hklubofa myhl w tym lezi!

Hdyz ty, moj luby czitarjo, we fwjim horju bo modlich a
spewasch, nimasch ty tehdy faczucze, jako by spewal a bo modlik
fwetku napscheczwo? Ty zyle wescze wesch, hdye je twoje
skonzu, tez hdyz cze mroczjele horja pschirrywaju. Wutroba je
pschezo fwetku pschuwobroczena, hdyz bo na fwjeho Sbzognika
wobrocza.

A pschinjebesch-li ty we wulkej radošči temu Snjesej fwbi
khwalošpew, nimasch tez pschi tym faczucze, jako by najwutrob-
nischja radošč na tutej semi jeno klaby pschedskob byl tamneje
krajnosce a sboznoscje, wo kotrejz we fwjatym pišmje reka:
Psched nim je wjebekosce došč a fama rjanoscz po jeho prawizy
wecznye?

F.

Sakowidzenie.

abo

czerpjenja wjedu f Bohu.

(1. potraczowanie.)

Sahrodnikowa bedzesche mjes dwemaj skymaj kusobzinomaj a
besche hizom wjele horja snjescz dyrbjaka. Pschetoz jeje druha
kusobzina besche rošwewrowana zona a wobbedzerta wobhdenja,
kotrejz be ledom 20 kroczelow wot Sahrodnikowej sdalene a hdyez
dyrbjesche nimo, hdyz chzysche do wsh. Czestla Wjelf be krotki
czap jeje muz pobyl, ale wona be bo w tym krotkim mandzelswoje
hbricha hacz wjelf wopokasaka. Wjelf wsja febi „Womczerjez
Niku“, dofelz mjesche wona khezju a neschto samoženja, kotrejz
besche wot nana namreka. Tonkamny besche we fwjim czaku
meschet na jentym knjezim dworje byl. Wot njeho nawukny wona
wschelake sela sejnac. Wschako fu womczerjo sa fwjowe stadko
najbole fami lekarjo, haj czasto lekujaja tez ludzi a skot. Tez jeje
nan ke stary skotny lekar byl a jeho wjedzenie a shonjenje njebe
fazpicz. Sako bo nan miny, pschirpadze „Nizy“ khezta, pschi-
poddlansta jahrodka a kručy pola.

Wona wobdzekasche fwjowe pola, pytasche a kuschesche sela,
warjesche wschelake picze a stupasche do stopow nana, tola f mje-
schey wustojnosczu, wjedzenjom a wobhladninosczu. Pschetoz wona
njestarasche bo wo sboze blizscheho, ale roščjenje kamfneje mofchuje
a kubla be jej nalezaze. Tehodla wona bole ludzi hacz skot leko-
wasche. Tola pschi khorosczach skotu bo ju tez husto wo radu
praschachu, a to najbole tehdy, hdyz febi pschirwernni myslachu
— a tajlich je hischcze došč na fwecze —, fo ma jich skot na-
czinjene abo fo je wobkuslowany. W tajlich padach wufasa wona
spodzawne wozny. Tak dyrbjachu ludzo na psch. khore skoczjo kozdy
dzen pschi schadzenju skoncza trójzy wokoło domu abo zykho
dwora hnac a pschi tym weste schtuczki borbocacz, kotrejz mejachu
wotkuslowanje dokonjecz; tez dyrbjesche bo khore. skoczjo je
selowej juschku mycz.

Druhdy pomhasche tuto wotkuslowanje, najbole pak njechasche
khoroscz twochnycz. Potom bo neschto druhe wufasa a jeli dobra
natura skoczecza khoroscz pschewiny — schtoz bo husto pschi wschem
njerosomnym letowanju sta —, roščjesche khwalba lekarfi.

Czim wjazny pjenes jej jejne letowanje pschinjebe, czim skupischa
bu jejna wutroba. A tuta skuposcz naczini najwjetschu njejednotu
w mandzelswoje, a to tajku, kotraz hacz f pukam a sa nekotre leta
f rošwjasanju mandzelsstwa wjedzesche. Bo tymkamny bu Nika
njesnješlischja a hbricha.

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpkatu 40 pj. dostacš.

Exaudi.

1. Pětra 4, 8—11.

Čzaš mjes Božim špěczom a šwjatkami čzaš woczato-
wanja rěka. Wuczobnizy w tutych dnjach w Jerusalemje
na wulecže šwjateho Ducha čzakachu. Tež my na njeho
čzakamy. My drje šmy hižom šwjateho Ducha dostali,
ale kóždy š naš wě a čzuje, šo je jemu wulecže Božeho
Ducha jara nušne. Š temu pak dyrbiny šo tež pschihoto-
wacž. Š šwětnemu pschihotowanju na šwjatki šo w tu-
tym tydženju wjele štawa; njeh je, ale na pľokanje a
čziščenje, rjedženje a bėlenje, pjeczenje a warjenje, pschi-
dženje a wotėndženje šo na žane wašnje wo woprawdžite
wjėkele tuteho šwjedženja njewobšhudžče. Ššlyšchmy
š epistole, kaš šo prawje na šwjatkovny šwjedžen pschi-
hotujemy.

„Tehodla budžče štróšbi a wachujče š modlitwam.“
Ššwjaty japoschtol naš najprjódzy š modlenju napomina.
Njeh šo tehodla w tutej wězy špytamy a pruhujemy.
Šdnyž w starych modleškich knihach čzitamy, n. psch. w paradis-
jahrodzy wot Jana Arndta, w modleškich knihach wot
Starcki a podobnych, dha nam napschecziwo kľinczi kaš šynki
psalmow abo byrglow, kaš jandželske šhėrlušče a naš do
njebješ horje nješe. Na tajkich modleškich knihach je
našch čzaš nadpadnje kľudny. Šusto je wopšchijecze nowišchich
modleškich čzim šnadnišče, do čzim rješchich deškow šu
šwjašane. Šim stara nutrnosć a móž modlitwy pobrachuje.
Ščtož pak wo našchich modleškich knihach, to tež wo našchich
modlitwach wo wulkim a žyľym pľaczi. My šmy w modle-
nju do šady šchli. Praschey šo šam, luby šchesczjano, kaš

š tobu šteji? Kaš šteji š blidowej, kaš š rańšchey a wječzornej
modlitwu? Špėwašch šwoje paczerje, hdyž šo š blidu
šydasch, šo by dary Božeye miłosće š šebi braš? Mašch
šłowo džaka, hdyž je tón šenjes tebe našyczil. Špomnišch
na Boha, hdyž wotuczíšch? Poruczíšch šo jeho wscheho-
móznemu šchłitej, hdyž šwojej woczš sandželišch? Šdnyž
njedželski džėń šwony šwonja, wone š šhromadneš modlitwje
wołaju, pschińdžesch ty? Š hdyž ty woprawdže ruzy
štyknesch a koleni šhibujesch, špytaj šo psched Bohom,
kotryž do potajneho hlada: kaš hušto pschinješech Bohu
šłowa wutrobny a kaš hušto jeno prošne prajidma, pohan-
ške bórbotanje? — Ščto naš tak lėnich a njekľmanych
čzini? To šu čželne myšle. Šolny brjudch šo rad nje-
modli. Tehodla nam japoschtol pschwoła: Budžče štróšbi
a wachujče š modlitwam. Wón jeno tych njemėni, kotřž
šu wo wopilštwje a wobžranštwje žiwi, ale wschitkich tych,
kotřž šo dadža wot hrėcha a nekľajšej čželnej žadosće
jimacž. Čželna žadosć a čžesczelakomnosć, nahrabnosć a
štarosć šu zentnaška čžėža na šchidłomaj dušche, kotraž
ju dele do hľubiny a čžėmnosće šemje čžėhnje a ji šadžėwa,
šo posbėhnyčž do šwėtľych wyšokosćow Božich. Wu-
šwobodž šo wot tajkich šadžėwkw modlitwy, mój luby
šchesczjano! Posbėhń š čzakazymi japoschtolami šwojej
ruzy a modl šo nutrnje a wėrnje: Ššwjaty DUCHO, pój
wschak š nam, a ty budžesch šwobodny.

Čzi wuczobnizy jeno wo wulecže šwjateho Ducha
njeproschachu, ale dale wo nich rěka: woni bėchu w jeneš
myšli hromadže. Nunje tak tež dyrbiny my wošada
š jeneš myšlu byčž, hdyž dyrbi Boži Duch š nam šacžahnyčž.
Tehodla dale w epistoli rěka: „Pschede wschitkimi wězami

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišcežerni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

Swjatkowniczka.

Psalm 51, 12.

Te dny pschihotowanja na šwjatkowny šwjedžen, kotryž dyrbinj nětk tola šako šwjeczicž pod šnamjom wójny, štejachu pod móznym šaczishečjom dobyčja našchich wójnškich lóžow nad Šendželskeje a šmjercže jendželskeho ministra wójny Ritchener, dwaj podawtaj, kiž štaj nanajmóznischo trjehilój žny jendželski lud. Móžno drje je, šo buchu mnošy psches to wotežehnjeni wot teho, šchtož chze nam třeczi našchich wyšokich rócžnych čašow, šwjatkowny šwjedžen, pschinješć a porucžicž. Ale my chzemy tola tutemu šwjedženjej prawje na naš škutkowacž dacž, a njehamy wobaracž temu Duchej, kiž chze tež do našchich wutrobow pschicž, šo by dale wjedł w naš a dokonjal tón škutk, kotryž je Ješus Chryštuš w naš šapocžal. Kaž junu šaczuwachu japoschtoljo w Jerusalemeje tuteho Ducha móž, wot kotrehož čžerjeni šastupichu do hobrskeho wojowanja, še kotremuž běchu powołani, tak njeh tež w naš šwjatkowny Duch wubudži nowe žiwjenje a njeh naš móžnych čžini w tej wěrje, kotraž wjedže š wěčžnemu žiwjenju. Še rtom a š wutrobu chzemy prošecž a špěwacž: „D šwjaty Ducho, pój wšchal š nam, bydl w naš š twojej hnadu šam.“

Psalmista tu w našchim šlowje prošy: „Štwor we mni, Božo, čžistu wutrobu, a daj mi noweho wěšteho Ducha.“ My šmy rěčželi w špocžatku wójny wo nowym duchu, kiž bu žiwj a móžny w našchim ludu, a my šmy jeho šhonili, teho ducha jednoty a pschesženosće we wščem

našchim šrudnym roššchžčepjenju a roštorhanju, w kotrymž my štawj jeneho luda šo njehachmy wjažy rošymicž a mješ šobu nošecž; teho ducha šahorjenja we wšchej našchej limkosczi; teho ducha wješkeleje woporniwosće we wšchej našchej šebicžnosćzi; teho ducha noweje pobožnosće a bohašbojašnosće we wšchej našchej hordosćzi a we wščem našchim wotpadže wot Boha. Šaj, dha džěšche tež kaž jene móžne šchumjenje psches žny našch lud, a my woczakachmy wjele wot tuteho noweho ducha ša pschichod našcheho luda. Wono drje budže šo tež to a tamne šdžeržecž š tuteho čžaša a budže šobu wšate a dobyte do čžaša teho mēra, a my chzemy šo teho wješkelicž. Ale my tež njeshmemy wo tym mjelcžecž a našche woczzi psched tym šamknyčž, šo je šo hižom šako wjele tuteho noweho žiwjenja šhubiło. Čžim dleje ta wójna traje, čžim bóle šo tež šako šjewi to štare wašchje, a š bojoscžu widžimj, kaš je tych taš jara wjele, kiž njehadža rošymicž a šlyšhecž tu móžnu rěčž, š kotrež šo Bóh nam nětk bližuje. My tu myšlimj na to lichowanje, kotrež wužitwa tu nušu runje tych najšhudšchich w ludu bješ šwědomnja jeno dla wulkeho pjenježneho wužitka. Pschezo šjawnišcho wustupuje bješ haniby nutškach w kraju a Wonežach hřech njepóžčiwosće. Wo njepošlušnosćzi mlodosće wjedža rěčžecž čži, kotřiž šteja w džěle wothladanja mlodosće, wo tym rěčži ta wyšoka licžba tych mlodych, kotřiž maja šo khostacž wot šudnika. Duch, kiž džěšche móžnje psches našch lud, njebješche wšchal tón prawy Duch teje wěrnosće; wono pošbrachowašche na šwjatkownym Duchu, a tehodla płaczi tež dale našcha proštw a modlitwa: „Štwor we mni, Božo, čžistu wutrobu, a daj mi noweho wěšteho Ducha.“

Sy-li spēwał,
Pilnje džélaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džélaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ša šctwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

Sswjedžen šwjateje Trojizny.

4. Mójj. 6, 22—27.

Araronowe žohnowanje, kóž je wón po Božej pschifasni israelski lud žohnował. To žohnowanje, kotrež šo nam kóždu njeđzelu šobu domoj dawa — šrosnymy tež, ščto wono nam praji? Wono nam pschedsnamjenja, kaš naš trojenicžki Bóh pschewodža se šwojim požohnowanjom po wsčěch našchich pucžach.

Škutk trojenicžkeho Boha k našchemu šbožu:

1. wodženje Boha Wótza;
2. hnada Boha Šsyna;
3. škutkowanje Boha šwjateho Ducha.

1. „Tón Anješ požohnuj tebe a šwarnuj tebe.“ Wodženje Boha Wótza wobšteji w tym, šo wón dobre dawa a šle wotwobročža. Wótž je lubosć. Lubosć pak dawa, šo šobudželi, woprnje. Araron dyrbi wošadu požohnowacž: Tón Anješ požohnuj tebe! Ščto pak reka žohnowacž? Niz jeno šbože pschecž, ale tež dacž. Žohnowanje šo naloži w myšli pschisporjecž. Šdyž Bóh Abrahama požohnuje, reka to tak wjele, šo je jeho bohateho čžinił na čžělnych a duchownych kublach. Nješšmy šo tež teho žohnowanja šwjěšeli? Njedyrbimy wušnacž: Ša wěrju, šo je mje Bóh štworil a wsčědnje šastara? Š temu je nam poknosć duchownych a čžělnych kublow wobradžil, šo dyrbimy špěwacž: Njeh Bohu džakuje šo wutroba wsčěch ludži.“

Alle niz jeno dobre čže nam Wótž dacž, ale tež naš wobarnowacž, wobarnowacž pschede wsčěm šlym čžela

a dušche. Wón naš wobarnuje, šo do škaženja njepadnjemy.

2. Hnada Boha Šsyna. „Tón Anješ roššwěcž šwoje woblicžo nad tobu a budž tebi hnadny.“ Šdyž něčto šwoje woblicžo nad nami roššwěcži, šo jeho wócžto blyšcži a wón na naš pschecželnje hlada, my mamy dowěrjenje k njemu. Tak je Bóh Wótž we šwojim Šsynu, kiž je jeho podobnosć, pschecželnje na naš pohladał a štrowil. W nim je nam šthadžalo šlónčžko prawdosče. W tym šlónčžku dyrbimy šo kupacž, šo wot njeho roššwěcžicž dacž. Temule šlónčžnemu šwětku njedyrbimy šebi wot nišeho šacžmicž dacž.

A hnadny čže nam Šsyn Boži byčž. Kaš šebi to čžlowjekojó wyšoko waža, hdyž jim kral nekajku hnadu wopokáže — to njetreba rjad byčž, jeno šo je pschecželne šlowo, pišmo. A ščto to reka, hdyž kžěžor šlóstnikaj hnadu wopokáže, šo jemu kžostanje špuscžci? Njese nam to Boži Šsyn we wjele wysšškej měrje wudžělit? Wón čže nam wodacže hřechow, žiwjenje a šbožnosć dacž. Š hnady!

3. Škutkowanje šwjateho Ducha. Škryštuš je se šwěta šchol, dokonjawschi šwój škutk wumoženja, ale wón je šastupjerja šawostajil, šwjateho Ducha. Tón Anješ pošběhń šwoje woblicžo na tebe.

Šdyž něčto šwoje woblicžo na naš pošběhnje, wón naš wobkędžbuje, šo šo jemu š woczow njeshubimy a šo njelabludžimy. Tak šwjaty Duch na naš hlada. Wón naš powola, roššwěcži, wušwecžci a šdžerži, kaš wón žyle ščesčžžianštwó na šemi powola, šhromadži, roššwěcži, wušwecžci a pschi Šesom Škryšcže šdžerži w prawej

Sy-li spēwał,
Pilnje džélať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélať
Wšédny dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihiczišćežerńi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostacž.

1. njeđzela po šwjatej Trojizy.

1. Jana 4, 16 — 21.

Bóh je lubosć, a šchtóž w lubosći woštanje, tón woštanje w Bošy, a Bóh we nim.

Bóh je lubosć.

1. To je krašna wucžba!
2. Móžne napominanje!

I. Šwjaty Jan wuczi naš najpředy lubosć pólnacž jako Bože bycže. Pšchetož hdyž šo něchtó prascha: Šchto je Bóh, tón prawy wěrný Bóh, kotrehož my šchěšćizienjo šwojeho Boha mjenujemy, kiž je nam šwojeho jenicžkeho narodženeho Šsyna š wumóženju a šwojeho šwjateho Ducha š šwjecženju dat? dha šwjaty Jan w naškej epistoli wotmolwja: „Bóh je lubosć.“ Anješ Jesuř drje š wotštronjenju njeđuchowneje Božeje šlužby praji: „Bóh je Duch, a či, kotřiz šo š njemu modla, dyrbjja šo we Duchu a we prawdže š njemu modlicž.“ Tež šwjaty Jan š wotštronjenju šhodženja w čžemnosći šam wuczi: „To je to pšchipowjedanje, kotrež wot njeho šlyšcheli šmy a wam pšchipowjedamy, šo Bóh šwětko je, a šo žana čžemnosć w nim njeje.“ Šaj š šatraščenju pšchecžiwnych šteji (Šhebr. 12, 29) pišane: „Našch Bóh je póžerazy w oheń.“ Ale hdyž je Bóh njeđuchownym jako Duch, šacžmithym jako šwětko, pšchecžiwnym jako póžerazy wohen přédowany, dha š tym tola njeje wušamknjene, šo je Bóh šam na šebi, šam wot šebje lubosć, a šo je lubosć tať prawje Bože bycže. Tehodla, přjedy hačž bč tu žane štworjenje, přjedy hačž tu wšchitko bčšche, je nam Bože

šadžerjenje jako lubosć šjewjene; pšchetož Boži Šsyn we šwojey wušchoměšchniřkej modlitwje taťle š šwojemu njebješkemu Wótzej rěczi: „Ty šy mje lubowať, přjedy dnyžli šo šwěta šaloženje šta.“ Lubosć je potajkim Bože wěcžne bycže, Bože šadžerjenje a čžinjenje je wot wěcžnosće šem.

U dokeľž temu tať je, dha šwjaty Jan w naškej epistoli dale wuczi: „Šchtóž w lubosći woštanje, tón woštanje w Bošy a Bóh we nim.“ W lubosći woštacž rěka pať tu najpřodžy, w pólnacžu a wěrje Božeje lubosće woštacž, kať wšchaf šwjaty Jan pšched špocžatkem našchjeje epistole tule lubosć jako Božu lubosć š nam wopiřuje, hdyž praji: „My šmy pólnali a wěrili tu lubosć, kotruž Bóh š nam ma.“ Potajkim w Božej lubosći móžemy jeno š tym woštacž, šo tule lubosć Božu š nam pólnawamy a do njeje wěrimy. To je našch prawy šwjast š Bohom. Boža lubosć š nam čžze wot naš pólnata a wěrjena, šhonjena a wužiwana bycž. My dyrbimy šo jeje wutrobnje trošchtowacž a wješelicž; a nam dyrbi š njeje nutřna a dowěrna lubosć š Bohu narosć: to je Bože wotpohladanje, na to dže jeho lubosćiwa wola. Kať dolho Božu lubosć drje někať pólnawamy a wěrimy, ale šo jeje hišchže š wutrobu njetrošchtujemy a nješradujemy, ani š njeje twěrde dowěrjenje a wješelosć š Bohu nječžerpamy, tať dolho je teť tuta lubosć jeno njeđospolna pola naš. Tehodla šwjaty Jan dale wuczi: „Na tym šo ta lubosć pola naš dokonja, šo bychmy my dowěrjenje měli na šudnym dnju; pšchetož kať wón je, tať teť my šmy na tutym šwěcže.“ Šaj, hdy by taťka lubosć Boža njebyła, šchtó mohł šo Božemu šudu hińať bližicž hačž

ſ bojoscju, ſe ſtyſtom, ſ tſhepotanjom a ſe rzenjom? Ale nētko je Bóh ſwēt taſ lubował, ſo je wón ſwojeho jeniczeho narodzeneho Syna dał, ſo bychu wſchitzy, kiž do njeho wěrja, ſhubjeni njebyli, ale węcne žiwjenje mēli. Nētko Chryſtuſ ſ nam troſchtnje rēczi: „Schtóž do Syna wēri, tón njebudže ſudženy, ale je ſo wot ſmjercze ſ žiwjenju pſcheczſcheczal.“

Nētko ſwjaty Duch ſ naſchim duchom ſwēdźi, „ſo ani ſmjercz, ani žiwjenje, ani jandžel, ani knjeſtwo, ani móz, ani nētczſche, ani pſchichodne, ani wyſſoſe, ani hłuboſe, ani žane druhe ſtworjenje njemóže naſ dźelicz wot Božeje luboſcze, kotraž je w Chryſtuſu Jeſuſu, naſchim Knjeſu“. Tehodla ſmēmny doměrjenje mēc, kaž nētko w ſpominanju na ſudny džen, taſ junu na ſudnym dnju ſamym; pſchetož hdyž jaſo wěrjazy ſcheczijenje w Božej luboſczi woſtanjemy, dha ſmy bójſkeho waſchnja, a, kaž je Bóh luboſcz, taſ teſ my ſmy luboſcz na ſwęcze, roſdželeni wot dźeći ſwēta. Tehodla ſo teſ ſwjaty Jan dale taſ ſkſchecz dawa: „Bojoſcz njeje w luboſczi, ale doſonjana luboſcz bojoſcz won wumjeta; pſchetož bojoſcz ma czwilu. Schtóž paſ ſo boji, tón njeje doſonjany w luboſczi.“ Dale bojoſcz, kotraž ma czwilu a ludži ſe ſpominanjom na ſmjercz, ſud a ſatamanſtwo tyſchi a czwiluje, dofelž w Chryſtuſu nimaju, ſchtož wěrjazy we nim maju, mjenujzy wodawanje hrēchow, žiwjenje a ſbóžnoſcz. Dale czwilowaza bojoſcz ſo ſ wutrobny wěrjazy wumjeta, dofelž ſo do nich Boža luboſcz pſches ſwjateho Duchu wulowa. Schtóž ſo potajkim hiſchcze boji a czwilowazu bojoſcz we wutrobje noſny, njeje doſonjany w luboſczi, dofelž njeſteji w Božej luboſczi; hewaſ by pſches Božu luboſcz w Chryſtuſu ſamohł wſchu czwilowazu bojoſcz wumjeta a we ſebi jeno dźečazej bojoſczi mēſtno woſtajicz. O kaſ kraſne je ſwjateho Janowe ſłowo wo luboſczi!

Kaſ naſ to wučzi luboſcz póſnacž jaſo prawe bycze naſcheho Boha a kaſ my bjeſ teje luboſcze njemóhli žane ſjenoczenie ſ Bohom mēc! A kaſ je nam tale luboſcz Boža jaſo ta móz roſjaſnjena, kotraž we ſwojim wopokaſanju ſamo doměrjenje na ſudnym dnju ſpožezuje a czwilowazu bojoſcz wumjeta! O roſpominajmy tajku kraſnu wučzbu dale pſchi ſebi a pſchibjerajmy a roſczmy w póſnacžu a wužiwanju tuteje luboſcze.

II. Tuto napominanje najprjódy rēka: „Lubujmy jeha, dofelž wón naſ prjedy je lubował.“ Haj, wón je naſ prjedy lubował. Prjedy hač bē ſwēt ſtworjeny, prjedy hač bē tu žadny człowjek, kiž budžiſche Boha wo jeha luboſcz proſnyč mohl, je Bóh we ſwojej luboſczi wobſamknył, człowjekow ſtworicž, kiž móhli jeha luboſcz wužiwać. A njeje wón naſ prjedy lubował? Prjedy hač ſo hrēſchny pad ſta a wotpadnjene człowjeſtwo pod winu Božeho njeſcheczeliſtwa ſdychowaſche, bē hižom wot węcnoſcze w radže Božeje luboſcze hnadnje wobſamknjene, padnjene człowjeſtwo wumóz. O njeje Bóh naſ prjedy lubował? Prjedy hač tu žadny bēchmy, hižom pſched lētſtotkami je Bóh ſ naſchemu ſbožu, ſ naſchej ſbóžnoſczi ſwojeho lubeho Syna do ſwēta póſkłał a ſa naſ do ſmjercze podał. O njeje Bóh naſ prjedy lubował? O to je luboſcz pſche wſchu luboſcz! A ſ tej je Bóh naſ njehódnnych człowjekow lubował, prjedy hač tu bēchmy, prjedy hač ſwoje hrēſchne ſkaženje ſačuchmy a móžachmy ſo ſ roſlamanej wutrobu ſ njemu wo hnadu wołačž.

Tež pohladajmy na hód ſwojeho žiwjenja! Prjedy hač ſo narodžichmy, je Bóh kaž ſ maczetnej luboſczi mēſto naſcheje kolebki wuſwolil a nam te dary a mozy, kotrež tudy trjebamy, darmo wotmērił. Haj, njeje Bóh naſ prjedy lubował? A jaſo hiſchcze w kolebzy ležachmy, je naſ hižom ſe ſwojej kraſnej ſchczeniſkej hnadu wobdaril. Haj, njeje Bóh naſ prjedy lubował? —

Samjeń.

Bóh je luboſcz.

Njech Bohu kłincza hłobny,
Kiž žórli wutroba;
Wſchał wón, kiž ſwēty noſny,
Naſ ſchczedrye jaſtara!
Drje dawa kwētkam mrēwacz,
Eso kłonzam wužehlicž;
Sim da paſ ſ nowa kczēwacz,
Je nochze ſahubicž.

Hdyž wichor knēhi knje
A mjerſnyč pocžina:
Bóh nahu ſemju kryje,
Schat bēty wobleka;
Pod mjehkim krywom rjenje,
Kaž w klinje maczerki,
Spja cziche wotpocžnjenje
Wſchē kwētki, trawicžki.

A je ſaſ pſchſchka meja,
Dha w młódněj kraſnoſczi
A nam ſ jaſnym wócžkom džeja
Wſchē trawki, róžicžki;
A wſcho ſ nich tón hłób ſkſchki,
Kiž kłinczi ſ wutrobje:
Schto horjo tebe tyſchi?
Bóh wjerſchny luboſcz je!

F.

Boža miłoſcz woſtanje.

Hórki ſpadnu, hory twochnu,
Hdyž ſo jich czaſ pomnije;
Semine wſchē kraſny prochnu:
Boža miłoſcz woſtanje!

Hlej, kaſ rjenje kwētki kczēja
Na kuzny a w ſahrodže!
Po czaſu wſchē wjadnyčž ſmēja:
Boža miłoſcz woſtanje!

Tych teſ, kiž cze lubo maju,
Kotryčž noſnyč w wutrobje,
Sunu rowny pſchikrywaju:
Boža miłoſcz woſtanje!

Wſcho, ſchtož w ſwęcze poſticžuja:
Kjanoty, czeſcz, radoſcze
Minu ſo a ſwotemruja:
Boža miłoſcz woſtanje!

F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je!

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Cerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjež knihiczišćežni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostacž.

2. njedžela po šwjatej Trojizy.

Saf. 1, 21—25.

W starym šćenju na džěńšnišchu njedželu tón knjes pšchecželnje na wječet prošy, ale najprjedy šo prošeni hošćo samolwjeja a šjebaja a šchłodža šebi šami. Wobšboženi šu hošćo, košiz na prošenje pšchindu. Šbóžni šu w čašnosći a wěčnosći, košiz Bože šłowo šłyscha a wobarnuja. Wot teho wotwišuje naše šbože, tak my š Božemu šłowu štejimy. Duž wopomnimy:

Šdny pšchinjěke nam Bože šłowo šwoje polne žohnowanje?

1. Šdyž my šłyschane šłowo Bože we wutrobje wobarnujemy.
2. Šdyž my to šłowo w žiwjenju wopokafujemy.

1. „Njebudžće jeno pošłucharjo“, ale tola najprjedy pošłucharjo. Těhdom běšće tole napominanje njenušne, ale w našchim čašku je wošebje nušne ša mlodych a starých, hdžěž je tak wjele prošdnych měšnow w Božich domach. Šak dyrbimy pošłuchacž? „Wšmicže to šłowo horje š čžichej myšlu“, t. r. š lohtej myšlu, šo macže lědy wotewrjenej wušchi, wjele mjenje wotewrjenu wutrobu ša nje, šo to šłowo š jenym wuchom nuts a š druhim won džě. Ně, š nutrym duchom a še žedžiwěj wutrobu šyđaj rad š Jesuškowymaj nohomaj. „Wšmicže to šłowo horje š čžichej myšlu“, t. r. niz š njelóštom, hdžž naše hrěchi khosta a šłabosć našeho

žiwjenja wotkrywa. Tole šłowo, dofelž je Bože šłowo, je wěrnosć, rěčži wěrnosć, wšchitko š prawym mjenom mjenuje. To šłowo je šudnik wutrobnych myšlow, njelišćeži a njepšchitrywa, ale najpotajnišće šakdy našeho šnustkowneho wotkrywa a šo tak wopokafuje, jako našch wěrnj pšchecžel, kiž derje š nami myšli. „Wšmicže to šłowo horje š čžichej myšlu“, t. r. niz š hordosću, šo to šłowo mišchtrujesh a čžinišch, kaž by jeno ša džěćo było, ša wšchědneho muža, a ša žony, ale kaž njeby šdžěłaneho muža špokojicž mohło; abo šo šo na waschnju předarja a jeho předowanju poštorujesh. Njehańbuj šo Šhryštufoweho ewangelija, ale ponižuj šo ponižnje pod njón. Njewešmicže jo horje jako čžłowške šłowo, ale jako Bože šłowo; dajće jemu dale klincžecž we waš, šo by we waš a pšches waš plody nješło; njepodčžišćež dobre pšchede-wšacža a hibanja, kotrež we waš wubudžuje.

Wšmicže to šłowo horje, pšchetož w nim leži žohnowanje. Wono je šchpihel, kotryž nam našch wobras pokafuje a nam praji, šchto dyrbimy byčž a šchto hišćež nješšmy, naš po našchich počžinkach nješhwali, ale bješ wobmyšljenja a š žohnowanju našchu wutrobu wotkrywa, šo bychmy wotpołožili wšchitku njecžišćosć, kotraž šo tež we wutrobje najlěpšeho šchěšćijana hišćež namaka. Šladaj šwědomliwje do teho šchpihela a njerunaj šo mužej, kiž je šo wobhladał, prjecž džě a šabudže na měšće, šakji běšće. Njewobrocž šchpihel na druhich, šo by jich šłabosće w nim widžal a šwoje š nim šachował. Tón šchpihel pokafuje nam Boži wobras, jeho šwjatosć a prawdosć, po kotrež je njepšchecžel hrěcha, ale tež šwoju lubosć a šmilnosć, po kotrež je pšchecžel hrěšniša, pokafuje

nam ſwoju wulku radu luboſcže, po kotrejž je ſo nad hręſch-
nym cžlowjeſtwom ſmilił, hdyž je ſwojeho Eſyna ſa naſ
k wumožanju dał a chze tych, kiž ſo pokutnje k njemu
wróćja, cžaſnje a węcžnje wobſbožicž. Haj, tole ſłowo
móže naſche duſche ſbožne cžinicž. Wono dawa
pomoz k wſchemu dobremu, móž pſhecžiwu wſchemu ſtemu,
troſcht we wſchém cžerpjenju, wofſchewjenje ſa wſchu
ſtarocž, ſwětło na wſchitkich naſchich pucžach, móž ſamo
w ſmjercži a ſwětło pſches row; wono pſchekraſnja naſche
žiwjenje tudy deſkach a ſawęcžja nam najrjeiſche wjeſele
w njebjeſach.

2. Budžcže pak cžinjerjo teho ſłowa a niž
jeno poſłucharjo. Poſłuchacz je dobre a nuſne, ale
ſ tym doſcž njeje. Kſchecžijanow je doſcž, koſiž jeno
poſłuchaju, koſiž po ſwucženju do Božeho doma pſchi-
khađeja a myſla, ſo je ſ tym doſcž. To ſo Bohu
njeſpodoba a tebi pomhacz njemóže. To njeſby ani do
ſchpihela pohladał. Doſcž je kſchecžijanow, kiž ſo na
prędowanju natwarja, ſu we wutrobje ſapſchimnjeni, ale
ſo ſ tym ſpofoja, a we ſwędumnju ſo tež khoſtani cžuja,
ale tón ſacžicž bórſy wottſchaju. Bože ſłowo pak je
žive a njecha we twojej wutrobje pohrjebane bycž, ale
dyrbi žiwjenje ſbudžicž; wono je ſymjeitne ſornjeſchto,
kotrejž njeſmęſch ſ nakhwilnym ſahorjenjom poduſycž ani
prjecž cžiknycž, ale plahowacz, ſo by ſkhađjało a plody
pſchinjeſto. Wono je móž, kiž chze twoje žiwjenje a
wutrobu pſchetworicž, ſo ty ſe ſkutkom wo tym ſwędęžicž.
Budž cžinjer teho ſłowa, hewak ſo ſam ſjebaſch a
kſchecžijanſtwo pola ſwěta do hańby njeſeſch. „Wſchu
necžicžtoſcž a ſłocž dyrhimy wotpoložicž“, a to žadyn
wuwſaty njeje. K temu pak dawa Bože ſłowo loſcht a
móž a budže dokonjany ſakoń ſwobody, kotryž cžlowjeſta
wuſwobodži wot wſcheho hręcha a hotoweho cžini
k wſchemu dobremu.

Duž budžcže dobri poſłucharjo teho ſłowa, kotrejž
wobarnujecže w pěknej wutrobje, a ſprawni cžinjerjo,
kotſiž jo w žiwjenju wopokaſuja, potom budžcže ſbožni
we ſwojim ſtutku.

Samjeń.

Naſch Sbožnik.

Bu něhdy naſch Knjes na ſemju
Wot Boha póbłany,
Wón wumožnik bě w njeſbožu
A pomoz we nuſy.

Se w kraju khodžik wokoło
We khudej niſtoſcži,
Móz ſylna džeſche wot njeho,
Kiž ſwět wſchón wuſtrowi.

Šchtóž hubjenty bě, poſaſta,
A jemu wuſkorži.
A Jeſuſ na njoh' pohlada —
Se ſłowcžtom ſahoji.

Wón ludži k ſebi wokaſche,
Bě kóždom' pſhecželny,
A cžěło ſ duſchu hojił je —
To běchu ſbožne dny!

K. Kulman.

Khrystuſ, naſch winowz.

Naſch winowz pjeńł Khrystuſ je —
Njech hałoſa ſym plódna;
Wón je to prawe žiwjenje,
Mi druha móž je ſchtódna.
Ja hižom w ſwjatej kſchecženizy
Buch do Khrystuſa ſchcžepjenty,
Duž we nim ſawoſtawam.

Wón plódzi, noſy, cžiczi mje,
Mi dary Duchu dawa;
Mje kſchewja mozy njebjeſte
A ſylni wěra prawa.

Š tym runam ja ſo hałoſy,
Kiž debja mnohe wupłody
Mi k ſbožu, Bohu k cžiczi.

Hdyž na mój hręch Wóh ſurowi
A jeho hněw mje žaha,
Dha winowz ſwój ſchit dawa mi,
Mje ſ liſczom kryje ſ waha.
Haj, w kłódku Khrysta ſaſkuzby
Eſym kryty, derje ſchowany,
Duž njech ſo jeho dzeržu.

Eſym w živej wěrje duchownje
Ja ſ Khrystom ſjednocženty,
Dha wón tež we mni woſtanje,
So — takle wobhnadženty —
Eſym na nim plódna hałoſa,
Kiž Bože ſpodobanje ma
A ſwojim bratram ſkuzi.

Duž proſchu, Boži winowzo,
So njebył hałſa ſucha,
Njech twoje mozy žołmja ſo
Mi do mojeho ducha;
Ach, ſakorjeń pſchez kłubiſcho mje
Pſches ſwoju hnadu do ſebje,
Dha czerſtwe plody njeſu!

F.

Wažnoſcž biblije.

Chineſojo ſu nimo męry ſebicžiwu a bychu wſcho móžne ſa
pjenjeſy cžinili. Woni tež njewěrja, ſo mohł něchtó něſchto
cžinicž, ſchtož jemu pjenjeſy njeſchinyje. Wnoſy ſ nich męnja, ſo
miſionaroyo ludži płacžja, hdyž cži do kſchecžijanſtwa pſcheſtupuja,
a ſo ſebi mužow a žony najimaju, kotſiž ſo kſchcžicž dawaju.
Teneho wobrocženeho Chineſu ſo tehodla jedyn džeń jeho ſuſod
wopraſcha:

„Kał wjele pjenjeſ cži wukrajnizy tebi dachu, ſo by ſo wu-
kſchcžicž dał? 20 toleť?“

„Wjele wjazy“, běſche wotmolwjenje.

„100 toleť?“

„Wjele wjazy!“ bě ſažo wotmolwjenje.

„1000 toleť?“

„Wjele wjazy“, bě hiſcžcže raſ wotmolwjenje.

„Kał wjele dha?“

„Wjazy dnyli płacžina cžęžtoſcže tuteje hory w ſlěborje a
ſłocže.“

„W mjenje naſcheho Buddha! Šchto prajiſch?“ Chineſa ſe
ſpodžiwanjom wuwoka.

hacž k najwjetschemu śwětnemu morju došahaju a rosshěr maju; tónle kraj je storo dwójzy tak wulki, kaž zyka Europa. Pšchi tutym pšcheměrnym rosshěrje rušowskeho kraja namakamy w tym kamym jara wšhelake krajiny, płódne a njepłódne, symne a czopke, kražne a jednorojte. Sedyn pučzowať njemóže wokolnosć teho abo tamneho města došč wukhwalicž, hdyž druhi na jenajkosć stori a šo hněwa, šo je we wulkich njehospodliwych puščinach pučzowať, w kotrychž žane pšchisprawne a woschewjaze pomjekele- nje móžno njeje. Wšhitko leži pať na tym, pod kajkim gradom dołhoty a ščěriny šo namakamy. Pšchi šewjernym morju ležaze krajiny šu s wjetscha bahniščezate runiny, kotrež šo symy dla k wobdžěku njehodža a žaneje lěžneje rjanosće nimaju. Tež wo- ložo kaspiskeho morja, k woběmaj botomaj Wolgi a w šewjernym botu čorneho morja namakaju šo ščěroke puščiny bjes ščtomow- neje pychi, kotrež pšches šwoju jenajkosć wóčžu radosć njepšchi- hotuja. Ščredžny džěl europiskeje Rušowskeje pať je kražnje wuhotowany, derje wobdžěłany, ma dobru žitnu pódu a kšětro wjele wobydlerjow. Bohatosć na wodach, kotruž tuta krajina ma, powyščuje tutu płódnosć, a lěžy, najbóle pať lipowe, steja w najrjeiščej počnosći pšched naschimi woczemi, pšchihotuja lubosne wotměnenje a woschewjeja pučzowarja. Połodnišče krajiny Ruškeje dawaja najrjeišče tječe winowemu pjenkef, a tam rostu žitrony, pomeranžy, figi atd.

Wny podamy šo na puč s ruskim wyschšchim nadležbowarjom abo inspektarjom wjetcha G., kotryž ma tójščto wjetšich kubkow tuteho bohateho wjetcha pod šobu. Nasche pučzowanje nastupimy w Pětrohrodže, w tym klawnym Pětrohrodže, kotryž Pětr Wulki w lěče 1703 pšchi režy Newje na žakostnje bahniščezojtu semju natwaricž da, a hdyž tehdom a posdžišcho hrod pšchi hrodže nast, kaž by je semje wurostł. Hdyž Pětrohrod w něčžišchim wobšahu (wón je něhdže poč tak wulki kaž London, ma pšches poč milijona wobydlerjow, a 7 hodžinow trjebasč, priedy hacž jón wobšahasč) wobhladasč: dha dyrbišč šo džiwacž na Pětrowym stutkowanju a na jeho wudžeržliwosći. Pětrohrod je jene s tych najrjeiščich a najwjetschich městow Europy a po Londonje najwjetsche pšchekupšče městno. Newa, kotraž finiski móřski saliw a morjo Ladoga wježe, džěli šo pšchi šwojim wuli- wje do raišcheho morja do wjazy wotnohow, mjes kotrymiž kupy leža, a na tych kamych je tuto hłowne kšěžorške městno natwarjene. Šłowny džěl rěki ščele, 4—500 kóhčow ščěroko, šwoju jažnu, čžištu, jažnomódru wodu pšches městno a 156 rjaných mostow, wot kotrychž šu někotre wot lateho železa, šjednocžuju wšhelake džěle. Niz jeno rjane ščěroke hašy s rjanymi a wyšokimi kšěžemi, haj hrodami woschewjuja wóčžko, ale tež pšches 70 zyrkwjow poski- čujuja wšhelake, ščtož pučzowarja šwješli. Wot marmora a jaspisa natwarjena a se žornowzowymi stolpami wudebjena pšchyna Šsaakowa zyrkej wušnamjenjuje šo pšchede wšchitkimi druhimi a je pšches podsemšče roly wutepjowana. W Pětrohrodže šo w 15 wšhelakich rěčach w zyrkwjach přěduje. Dokelž je tam wjele Němzow, stanje šo tež w němškej, a němsto-lutheriška zyrkej šwjateho Pětra kšuscha šobu k najrjeiščim twarbam. Mjes wopomnikami wušnamjenjuje šo mjedžowa statua Pětra Wulkeho, kotraž pšched marmorowym mostom na wulkim žornowzowym pod- nožku steji. Katharina II. da tutón wopomnik stajicž, a žornowz, s kotrehož je podnoha wudžěłana, wažešče 3 milijony puntow a bu 30 wjerstow daloko (nimale 7 wjerstow wuczinja geografisku milu) s Finiskeje pšchijewšeny.

(Pšchichodnje dale.)

Dowěrjenje na Boha.

(Mahlmann.)

Njespuščez nadžej, wutroba,
Sunu kwětki ščezipasč rjane;
Tvoj Wótž, šama dobrota,
Próstwy njepšchekšyscha žane;
Na twoju wón dowěru
Dele hlada s miłosću.

Mroki pšchikhadžeja, du;
Twar na miłosć šwojoh' Boha!
Horje wjedže k wješelu
Wichorata čžemna droha;
Tola Wjeršchny njedřema,
Duž šo njestroz njewjedra!

Na stalinje kótwizuj,
Ščěhú šo k Wótzu njebjeskemu,
Ššwoje horjo wotankuj,
Ból najkšubschu wuštorž jemu;
Wón, tón miłosćiwy, čže
Woschewja we šrudobje.

Wutrobitosć njepuščezej,
Bóh čži ščele pošhljenje,
S ruku, džiwý čžinjazej,
Njebjo šako jažni rjenje.
Wón je šama dobrota;
Njespuščez nadžej, wutroba!

F.

Wšhelake s bliska a s daloka.

* Na hłownej šerbskej duchownej konferenzy je šo wobšamtko, „Bomhaj Bóh“ něhdže kóždej 2 njedželi naschim šerbskim wojakam na bitwiščezó won šlacž, a je redaktor šarať Šólč w Rakezach prošyl, jemu hacž do šapočatk julija wosjemicž, kelko čžiškow kóžda wošada trjeba. Dale próšwa šo wošebje ša tych knjesow duchownych, kotřiž šu šnano šadžewani byli, na konferenzy pšchi- tomni byč, tudy wospjeteje.

* Šak steji s franžowskim wójškom a šak franžowška wójnška móž špaduje, wo tym čžitamý šrudne nashonjenja. Pšches Šfalzu pšchijědže w tym tydženju čžah se 450 franžowskimi wójnškimi jatymi. Mjes jatymi běchu žyle młodži wojazy w štarobje wot 16 lět. Šo wuprajenju jeneho tajkeho młodeho wojaka, kotryž mōžesche derje němški rěčecž, běšče wón pšched tydženjom s Parisa na bitwiščezó pola Verduna s 800 towaršchemi pšchischoť. Wot tutych 800 je něhdže hšchčže 60 pšchi žiwjenju. Pšchi rošbuch- njenju granaty w bliskosći šu čži młodži wšchitzy šwoje ššělby přecž čžišli. Woni šu wješli, šo šu heli pšched Verdunom wucžekli.

* Ludžo wokolo kšodža a posšicžuja wšhelake wězy ke kupjenju s tym wudacžom, šo wěšte prozenty ša „Domowinški džak“ abo druge wótcžinške šutki šastaranja šranjenych wotedadža. Tuczi ludžo šu s wjetscha jebazy a čžedža na to waschne ke kupjenju nawabicž. Duž njedajče šo narěčecž. Ščtož čže něščto ša „Domowinški džak“ abo ša „Čžerwjeny kšchž“ dacž, njech to tam šam woteda.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Čiščef a nakladnik: M. Smeleť.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzelske lopjeno. ↵

Wudawa so kóždy sobotu w Esmererjez knihiczišczerńi w Budyšchinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

3. njeđzela po swjatej Trojizy.

1. Wóbj. 1, 26. 27. Wóh džěsche: Stwořmy
człowjeka s namjo k naškej podomnosćzi
a njeh knježa na rybach w morju a
na ptakach pod njebjekami a na wschitkej
semi — — —

Schtož nam biblija na přerich papjerkach powjeda, to je nam kaž lube nalěczo. Tehdy pschi spoczatku wschěch wězow pschinješe semja s woju selenosć a plody. Swěrnjata so poczachu hibač rod njebjom wošriedž trawy a kwětkow a ptaczi s wój hlóš slyšecž dachu. A do teho wscheho stupi człowjek, so by so nade wsčěm sradował, semju wužiwał a Bóhu žiwy byl.

Něschto woschewjaze, schtož nam dženka Bože słowo praji: „Stwořmy człowjeka — so by knježil na semi — s namjo k naškej podomnosćzi.“ Děczo je do kraja sa- czahnyło. Stwjelza pod kósu padaja. Nam je wošebje s džiwanjom na tutón czas, hdžež ludy s najšlynschimi mozami s mjercze na so džeja a móz a mlodosć hinje, druhdy tak želniwje wotolo wutrobu: Njeje to hižom bóle kaž našymy podomnosć? Njebliži so posledni czas s wěta? „Knježe, ja s bym twój podrožnik a zupobnik na semi.“ Tola do teho njeh tebi klinczi:

Sraduj so, człowiske džěczo, ty s by s namjo
k Božej podomnosćzi.

Dži won a hladaj, człowiske džěczo! Stup do stwórbje, a roshladuj so mjes tymi žiwymi stwórenjemi! Ty s by najwyschshi we stwórbje! „So by knježil na rybach“, tak džěsche Wóh pschi spoczatku; rybow pucž dže delkach

a człowjek je s wudu toji. „Na ptakach pod njebjekami“ — jich schčežka psches powětr wjedže, ale człowjek je tež došahuje. Njeje wón sam nawuknył porno nim psches loft a wětry so posbėhnycž a lětač? Skót je slynschi s wulkeho džěla dnžli my. Ale ty, ratarjo, jón do spschaha bjerjesch, so tebi s luži a semju wobdžela! Tónle czězki czas dyrbi pomhač nam pschenjesč. Wón sam? Nė, wjazny; człowjek knježi, praji pišmo, „na zylej semi“. Wschudžom jeho ruka nuts pschima a jeho rosom semju, woheń, wodu, paru a milinu do s wojeje s lužby wošmje. O, schto ma to prajicž, so s wědomnosćzu s bebi slynu pomoz, sraščnu woboru k sežiwjenju kaž k schitowanju kraja, žony a džěczy napschecziwo slym napravimy! Bože džiwne mozy we stwórbje wušlědžo sežinimy so s knjesom mjes ludami! Człowiske džěczo, ty s by s knjesom na semi! Ty nošyšč Bože s namjo na czole, jako rosom, wolu, pomjatk! Džěczo Wjěschneho, džakuj tež so Wótzej, to je tvoje najwyschsche prawo, so s měsch teho posnacž s khwalenjom a modlenjom, kiž je cze stworił.

„Stwořmy“, tak džěsche tón kral majestosćze we s wojeje wschehomozy a mudrosćzi. A jeho słowo běsche tak wjele kaž skutk. Nasch Wóh je na njebjekach, wón czini wschitko, schtož chze. A my jemu najbliže stejimy, my człowiske džěczy. Nam s wojeje najlěpsche kubla wudžela — ta dobra wutroba Stworicžela a Wótza! My s by s namjo k jeho podomnosćzi. Njeje wěrnjo, so bychmy tež my s jašnym wóczkom a s lubosćziwej wutrobu na semi skutkowali! Bjes praschenja — skutkowacž mamy, dale pschicž dyrbi człowjestwo! Stworicžel je nas k rošiw- wanju stworił. Hdž s bebi myšlimy, tak stari něhdy nje-

wjedro jako ropot njebieskich wójnskich wojsow wobhladowachu, mjes tym so my błysk wotwodzujemy a jeho schriczku wot jeneho džela semje k druhemu wodzimy, so by powjesce mera a lubosce flawa. Hdyž tam kuska w czornym kraju ludzi tyschi se swojimi scherjenjemi, mjes tym so my Bože džeci k Wótzowej wutrobje, kiž s nami derje mēni, kładzemy. Hdyž tam schlofa (niewólnik) pod schudom czwilerja skwli a se belu a s popjerjom w ranach na zahatych pruhach flónza mrjeje, mjes tym so my rany khornych a w bitwje potrjehennych wobalamy a hojimy! Tam nječuziwe a nječlowiske, tu čuziwe a miki waschnje! Stot njeuwuknje, a druge stworjenje se swojeho pschinarodzeneho, husto krowelacznego, džiwjeho waschnja njemōže wustupicž. Ty pak, člowjecze, so Božej lubosći a krajsnosći pschezo bóle bližich! Ty masch swobodu, so to s najmjenšcha samōžesch. Wošebje jako schesčijan kmesch po tym Ssynu teho žiweho Boha pschezo dale a dale do Božeho snamjenja a jeho podomnosce so pschemenicž a dacž pschestworicž. Kajta radošč! Kajta čerjenje, so šebi šaspewamy:

Hdyž dobrotu ja činju ludžom,
Tež hdyž mje člowiske wócžko njewidži,
A rad a lubje pomham wschudžom,
Dha, luby Božo, podobny šym čži,
Kiž junu šwēt šy stworil s lubosču
A hiščezje šđeržich jón se šmilnosču.

Člowjecze Bože snamio k jeho podomnosći, wješel so nad tym! Njedweluj! Njech je to w minjenych, runje tak mjenowaných roššwētlených čašach so wudawalo a prajilo: My wscho lepje wemy: „wón je so se škota roššwimal dale a wysche! Hiščezje we šwērinskich jahrodach jeho prjedownikow pokasuja.“ Myšle šwētlerjow šu runje w nowichich čašach najnjerosomnišche a najšlubnišche wēzy wunamkale, kotrež šu jich wjele šamo wo rošom a šbože pschinješle! Ty praj, šštož je tamny kral Alfons prajicž dyrbił: „Sa to šo Bohu wschēdnje a kōždu hodžinu džakuju: so je mje rošomneho člowjeka a niz torhaze šwērjo čžyl dacž byčž; dale, so je mje ke schesčijanstwu pschimjedł a mi njedał w pōhanskej šleposći tčžazy wostacž.“

A ty, šromna šhesčžanka Boža, ty, žónška, kiž dženska do pobožnych rynka wošebje šluschesch, wostaš šromna! Dopomni šo, ššto pschi stworjenju šteji: „Bōh stwori jeju mužškeho a žónšku! Ty štejšich pornjo mužej, kaž je to stworicžel hižom čžyl. Čašy šu šo minyle, hdyž žónška ničō njepłacžesche, mējesche jeno dželacž a šo drēcž a mōžesche tebe muž kaž nēlajku wēž kupicž a pschedacž. Wješel šo! Kōždy špewaj s wōtzami:

Do wscheje wēcžnosce šo dyrbi mōj duch
na to prōžowacž,
So mohł šo bliže k tebi posbēhacž.

Šamjen.

**Knježe, wotpuscž mi, so bych prjedy schoł,
šwojeho nana pohrjebacž.**

(Luk. 9, 59 — 60.)

Mišionar Waldmeier raš młodemu Turžy w Šyriskej radžesche, so by tola do Europhy pučžowal a tam na škulach šwoje wjedženje wudospōnik. Młody Turka pak wotmolwi: „Sa dyrbi

prjedy šwojeho nana pohrjebacž.“ Hdyž bu jemu na to šobuželenje wuprajene, so je šwojeho nana psches šmjercž šhubil, wotmolwi Turka, so je jeho nan hiščezje pschi dobrej strowosći a so je se šwojim šlowom jeno to prajicž čžyl, so ma najprjedy hiščezje wschē pschiškusnosce napschecžimo šwojemu nanej dopjelnicž a jeho dožiwicž. Tutōn podawł dawa nam horjeka našpomnjene šlowo Luk. 9, 59 — 60 prawje šrosymicž. Našch Šbōžnik bēšche młodženzej pschirucžil: „Pōj sa mnu!“ Tōn pak bēšche wotmolwił: „Knježe, wotpuscž mi, so bych prjedy schoł, šwojeho nana pohrjebacž.“ Ale Šesuf džesche k njemu: „Njech morwi šwojich morwnych hrjebaju, ale ty dži a pschpowjedaj to kralestwo Bože.“ Wschelazy njewērjazy ludžo šu tole čžitali a šu prajili: „Šlejczje tola, kał twjerdu nječuziwu wutrobu Šhryštuš ma; wōn šhnej dowolicž njecha, ani šwojeho nana k rowu pschewodžecž, šštož je tola kōždeho džesčžowa šwjata pschiškusnosč.“ A wēšezje je šo nēlotremužkuli wērjazy kschesčijanej džiwno šdał, so tu Šhryštuš młodženzej tole žadanje dopjelnicž njecha. Tola tutōn młodženz mēnesche šwoje šlowo runje tak, kaž tamny młody Turka. Šeho nan bēšche hiščezje žiwj a strowj a tutōn młodženz čžylšche halle po jeho šmjercži sa Šhryštušom hičž. Budžišche-li Šhryštuš jemu tole dowolił, dha jeho ženje wjazy wohladał njeby.

S teho pak šašo s nowa widžimy, so, hdyž šo nam w Božim šlowje nēššto džiwno šda, ta wina jeno na tym leži, so my tuto šlowo hiščezje prawje njerosymimy.

Pōj sa mnu!

Hłós: Jezus, moja nadžija —

Šesuf woła: Sa mnu pōj!
Šašlyšch jeho hłōš, o duscha;
Wopušcž wscho, wšmi šchizil šwōj,
Ššlēduj sa nim, kaž šo škuscha;
Šeno wōn pučž k njeju je,
Šbōžny tōn, kiž sa nim džē.

Duž kročž sa nim, šhesčžano,
Kiž čze takle lubje prošy;
Šeho pučža njeboj šo,
Šsyn-li šprōžny, wōn čze nošy;
S čžernjom tebi rōže štu,
Wostanjesch pschi Šbōžniku.

Sa nim šlēduj we wērje,
Njedaj šej tu kōnu rubicž;
S njeje Šhryšta prawdosčž kčze,
Kał mohł we njei šbōžnosčž šhubicž?
Šnada wērje wotanka
Šunu wrota Šalema.

Sa nim kročž we lubosći,
Wōn budž dusche horža žadosčž;
Wo ničō njech njerodži,
Šbōžnik budž jej trošcht a radoščž;
Mēr, kiž šwēt dacž njemōže,
Dawa Šesuf wutrobje.

Sa nim dži tež we horju,
Njeskorž, hdyž šo njebo mrōcži;
Wōn, twōj wōdžet k žiwjenju,
Šunu šbōžnu wēcžnosčž wrōcži
Tam, hdyž palmy njebieske
Šhlōdki ščželu na tebe!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihizišćezěni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

4. njedźela po šwjatej Trojizny.

Psalm 112, 5—7.

Wšezgo šašo s nowa čitamy w časopisach našich njepscheczelow, so woni tam našich woj. tow a našch zylų lud mjenuja barbarow, so weni powjedaju wo škóštnych skutkach, kotrež šu dyrbjeli wuwjesć našchi wojazy. Wšcho prózowanje, šo pscheczimo tajkim njewěrnosćam wobaracž, je dotal bjes wuspěcha bylo. A njech tež čzi, kotřiz tajke powjesće roššchěrjeja, derje wjedža, šo šu njewěrne, woni tola njechadža šo jich woštajicž, dokelž wjedža, šchto s tym dokonjeja niz jeno pola šwójich krajanow, kotřiz njemóža a drje tež nochzedža tute powjesće na jich wěrnosć pruhowacž, ale tež pola tych ludow, kiž hišće šwonkach wójny steja, a šu tola radšcho na stronje našich njepscheczelow, dylžli na našch. Ale runje ta wójna je šašo šjawnje pokazala, kajka polnosć šmilnosće šo w našchim ludu namaka; a to my šhonimy tu nutškach w kraju, kaž wonkach w polu. Wly to wěmy, kaž čzi wobydlerjo njepscheczelskeho, wot našich wójškow dobyteho kraja njepschilhadžeju k našchim wojakam podarmo, šo bychu w jich nusy wot nich šebi wuprošyli jědž, hdyž šu hlódní. Wly šlyšchimy, kaž džěczi s polnym dowěrjenjom šo našchim wojakam bližuja, kotřiz s nimi husto šwój pošledni kruč khlěba džěla. To njeje jeno jenotliwy pad, šo tam wonkach jedyn s našich wojakow njemóžesche dlěje pschilhadowacž nusy čzežko franjeneho njepscheczela, kiž ležesche bjes pomozu šrijedža mjes woběmaj pschěrowomaj, a njekedžbujo na čzežki štrach won lešesche, šo by teho ranjeného s jeho nusy wumohl a jeho lékařej pschepodať,

prjódkwšacze, kotrež mějesche napošledk tola še šmjerczu šaplacžicž, na lešne waschnje wot njepscheczelskeje kulki trjeheny. Wly wěmy, kaž šmilnosć w našch lazaretach žaneho rošdžela mjes pscheczelom a njepscheczelom njeczini, a my widžimy, kaž šo wona w štajnej lubosći prózuje, kaž mohle šo te rany, psches wójnu bite, wuhojicž. Ně, našch lud njeje lud barbarow, ale lud šmilnosće. A to je nam jene lube, derje rošymjene šłowo, kotrež tu psalmista praji: „To je dobry čłowjek, kotryž je šmilny, a rad počzuje a wuwjedže šwoje wězy tak, šo wón nikomu šchiwdu njeczini.“

Wěsće, psalmista rošymi tuto šłowo hišće s waschnja štareho šakonja, kotryž šteji na štejšchězu teho šaplacženja, kaž to nam s teho šłowa klineži: Woko ša woko, šub ša šub. Tehodla płaczi jemu ša wěšte, šchtož tu praji: Wšchetož tajki šo nihdy hnucž njebudže.

Wly wěmy, šo Ješus žada wjazy šebi, hacž psalmista. Tón žada tu šmilnosć dla woczakowaneho myta; šchecšezijan pak dyrbi šmilnosć wopokasacž bjes myšljenja šam na šebje, jeno dla bližšeho, a dla Ješom šchryšta. Jedyn pschilhad, kajka dyrbi tuta šmilnosć bycž, je nam daty w tym, šchtož nam tón šnjēs wo šmilnym Šamaritiškim tak wulkotnje powjeda, kiž šo njebojesche blišeho štracha, kotremuž njebu pschewjele teje prózy, kiž na to njemyšli, kaž mohle šo jemu šarunacž wšchě te wudawki a tón škomdženy čas. Šłuboke, prawe šobuzelenje wón we šwojej wutrobje čzuje, hdyž widži to hubjenštwó teho, kiž běšche mjes rubježnikow padnył, a tak wón šo po nim horjebjerje, a wón šo ša njeho tež hišće dale štara. Wot teho dyrbjeli my wutnyč, a dyrbjeli šo dacž wjesć

Sy-li spēwať,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoći ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihcizisčječni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

5. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Mat. 13, 41 — 46.

W spēwaťskich mamy dwaj khěrluschej, kotraž šebi po šdacžu napschecziwo rěcizataj. Tón jedyn šo šapocznije: „To lóžko njeť, šo kšhesčzan šym“, a drubi: „To czežko njeť, šo kšhesčzan šym.“ Wobaj štaj wot jeneho khěrluscherja a wobaj mataj prawo a wobaj šluschataj hromadže, nam pucž šboža pokasacž. „To czežko njeť, šo kšhesčzan šym“, hdyž šebi na to myšlimy, šo je šo Boža hnada w Šhrystušku šjewila a chze nam blisko štipicž, haj, to je šchaz na polu a dobra parla. Ale měšo, my dyrbymy šchaz, namakacž a wobarnowacž, parlu pytacž a kupicž. Naschej pschirunani šo wošebje k temu hodžitej, dwojaku wěrnosć w tymaj rjanymaj khěrluschomaj nam pokasacž:

„To czežko njeť, šo kšhesčzan šym“ — a tola:

„To lóžko njeť, šo kšhesčzan šym.“

1. Šchaz tu je, — ale jenož ša teho, kiž jón šbožownje namaka.
2. Parla je dostacž, — ale jenož ša teho, kiž šo smuži, ju kupicž.

1. Wospjet je njebjeste kralestwo podobne šthowanemu šchazej na polu, kotryž cžlowjek namaka a šthowa jón a woteńdže š wješelošcžu, kotruž wón nad nim měješche, a pscheda wšchitko, šchtož měješche, a kupi šebi tošame polo. Tuto polo je kšhesčzijanska zyrkej. Zyrkej je wot teho Šnješa š jeho krmju wukupjene, wot jeho šlužobnikow lěto wot lěta wobdžělane polo. Tuto polo šnajemy wot

šwojeho džěcžatšwa a mamy k njemu pschistup. Duž dyrbjeli šebi myšlicž: „To czežko njeť, šo kšhesčzan šym.“ To dyrbjeli šebi myšlicž, šo šo kóždy teho šchaza pschima, šo jón wšchitzy namakaja. Ale nětko pschindže to drube: „To lóžko njeť, šo kšhesčzan šym.“ Šchaz tu je, ale jeno ša teho, kiž jón šbožownje namaka. Wón tak šjawnje pschěd nami njeleži, šo trjebał jeno nimo hieč a jón šběhnyčž. Wón we hlubokošcži leži a chze pytany byčž. Haj, hdy by kóždy, kiž w kšhesčzijanskich knihach šapišany šteji, tež w knihach žiwjenja šapišany byl, potom njeby czežko bylo, kšhesčzijan byčž. Zyrkej hišchže njebjeste kralestwo njeje, ale móže do njeho wješčž. Šchtož na polo dže, šchaz hišchže nima, móže pať jón namakacž. A tola, kať wjele podarmo pschindu! Woni maju bibliju w ruzy, ale tola šchaza namakali nješbu, kiž je tam nutštach. Wona je Boža hnada, to chze nam nasche pschirunanje prajicž. To móže nětko lěta dołho pytacž, hacž potom nadobo pschěd jeho wóčžkom šo rošjašni. Tak běšche pola Samaritišjeje žónšjeje, kotraž, ničšo nje-myšlo, k studni pschindže wodu cžerpacž a kotraž bu tam šnutštownje pschemožena wot krašnosčže Šešufšoweje. Tak tón Šnješ dženkša hišchže š hnadu roškwětla. To je někotry do Božeho doma pschišchol, šebi na to nje-myšlo, něšchto wošebite namakacž, a kať blyšt je jemu pschi přědowanju psches dušchu šchlo — tehdom šo pschěd nim šchaz blyšchčješche. Druheho tón Šnješ šašo dowjedže do pobožneje šwójbny abo k šmjertnemu ložu wěrzazeho kšhesčzijana — a šchtož šebi myšlil njebě, wón wohlada w prawym wuczobniku Šhrystušowym šthowaný šchaz. Abó w pruhowanju šrudoby, na šhorokožu, pschi rowje

schpruch: „Schtož je w małym hwěrnym, tón je tež we wulkim hwěrnym!“ Tehdom žebi ženje myšli njeběch, kažka móž w tych mało słowach tež. Hdyž domach jako wojak słuzach, je mi wschelake, schtož po myšli poddaneho njeje, tola jara lohko činiło a ja móžach 2 rjanej lécze pola wojakow pschěbyč. Nětko pschindže ta žalostna hwětna wójna. Kažke wjele čezšiche čažby dyrbišich nětko pschětracž. Ale čim čezšiche su te hodžiny — kaž dołho mam tole słowo we wutrobje, budže mi čim lóžšcho a du ja čim stroschtnišcho njeprschecželej napschecžimo.

Młody bur se Sakskeje hwojemu prjedawšchemu duchownemu.

(Pšichodnje dale.)

Luboscž k bližšchemu.

(Mat. 5, 44—48.)

Hłós: Čiń, Knježe, zo mnu tak, kaž chceš —.

O luboscž, pčomjo njebiešte,
Kaž hrějesch čłowšće džěči!
Tu njeje žane wuwjacže,
Wschěm twoje słónzo hwěči;
Deschěž dawasch prawym, njeprawym,
Ešy mišy dobrym, hnadny škym;
Schto šapschija tu luboscž?

Je tale luboscž pschiklad mi,
Dha směju krasne sbože:
Ja čuju sbóžnosč we duschi,
So rěkam džěčžo Bože,
Kiž pyta Wótza podobnosč
A žada w jeho hnadže rosč,
Hdyž Khrysta wolu čini.

Kaž Boha, tak tež bližšcheho
Ja na wutrobje noschu;
Wón džě je Bože podomstwo,
Duž ja njeho tež proschu.
Schtož hwojich bratrow lubo ma,
Tón dopočas i tym podawa,
So ma tež luboscž k Bohu.

Mój bližšchi kóždy čłowjek je,
Kiž je we horju nusy;
Staw, narod, wěra njemyl mje
A hač je snath, zusy;
Haj, je hnadž hamo njeprschecžel,
Tež teho budž mi w duschi žel,
Hdyž tyschnoscž jeho jima.

Kiž klja mje, čžu žohnowacž
A pschecž jim Božu hnadu,
Tež i dobrotu tych pošypacž,
Kiž hidu na mnje kladu;
Schtož schłodži mi, mje pschecžěha,
Sa teho pač njech modlitwa
Mi i dusche stupa k njeju.

Tak njeprschecželow lubowacž
Mje Khrysta pschiklad wučži;
Njech wón, to čžyl Wóh hnadnje dacž,
Wschu schimdu wodacž nucži.
Haj, luboscž, pčomjo njebiešte,
Njech twoje pruhi hrěja mje,
So bych byl džěčžo Bože!

F.

Sakowidženje.

abo

čžerpjenja wjedu k Bohu.

(9. pokračowanje.)

Franzej běchu wot Boha čžerpjenja napokožene, kotraž prjedy nihdy sefnał njebě.

Nusa wučži spěwacž abo šo modlicž — a čžerpjenja k Bohu je wěrne słowo. Franz mějesche na hwojim bolostnym lěhwje čžaša dosč, na to spomnicž, schto je w sańdženym žiwjenju čžinił a wěrne želbheče sacžeže do jeho wutrobje. Wón běsche modlenje šabyl, ale dyrbjesche jo šako nawuťnyč. Najprjedy pschindžechu jeno krótke šdychnjenja i wutrobje. Potom proschesche Maruščtu, šo by jemu ružowske modlitwy prjódčžitaka. Tola wona njebě schulu měla, tehodla njemóžesche čžitacž; tola běsche wona wjele modlitwow i hlowny nawuťnyla a tešame w dobrej, čžistej wutrobje wobkhowaka. Tešame wona Franzej prjódčžspěwasche, hdyž na hwojim bolostnym lěhwje šdychowasche. Čžasto tež něschto w jeho duschi wot teho wotucži, schtož bě šo junu w schulskich lětach do njeje sacžisčěžaka. Š woprědka tu a tam něschto pobrachowasche; tola husčisšiche pschemyšlenje pschinježe po čžašu wscho hromadže. Tak namala wón potom schpruch abo i žyła schtucžtu.

Wón wješelesche šo kaž džěčžo, kiž je i wulkej próžu napo-šledku to nawuťnyło, schtož bě jemu horje date, jako tu rjanu thěrłuschowu schtucžtu hromadu šwjedł bě:

Wotucž se spanja, hrěšniko,
Haj wotucž žyłe čłowjestwo,
Čži kima šmjercž a wěčzna mšda;
Mšda a schtraša, šmjercž a sbože
Čži Wóh pod twoju ruku škži;
O wutroba budž pokutna.
Wóh prawy, prawy je,
A móžny wostanje.
Schtož wón šlubi, to stanje šo
A hroženjo
Ššo stanje, hdyž b'dže šudženjo.

Najprjedy běchu jeno kruch i hlubiny wutrobje do pomjatka pschisčle, jako jeho njekničžomna sańdženoscž jemu móžnje pschěd wocži stupi. Čžim husčisšcho pač tute myšle pschindžechu — a wón njemóžesche je wotbhečž — čžim móžnišcho šapschijachu słowa schtucžki jeho duschu a čžim bóle nucžachu jeho k pomyšlenju na Boha.

Šdychujo spominasche na róžojtu młodosč, na hwoju lohko-šmšlivosč a wulku nježalownoscž, kotruž bě pschecžimo staršči-maj wopokasał. Kač pomyšli se žedženjom na domowinu, hdyžž bě jemu macžerna luboscž wschu wolu wostajika, tež tehdom, hdyžž budžisšiche tu šamu k jeho pschichodnemu šbožu i čžašom čžasto šlemicž dyrbjaka. Š Maruščžy bě druhu macžer namakał, kotraž i wulkej woporniwoscžu a se snatej ruskej hosšlivosčžu ša njeho šo starasche. Wjes pytanja šamšneho wužitka škutkowaschtaj tež wobaj lěkarjej.

Š haprleji pschindže ružowski lěkar k njemu, šo by jemu božemje prajik; pschetož wón bě k druhemu, daloko w šewjernym měšče ležazemu regimentej pschěšadžem, Franz poda jemu krasny škoty pjeršchčeń i rjanym šmaragdom k šarunanju jeho próžy. (Pšichi žykej wulkej šamopaschnoscži njebě šo tola prjedy wot tu-teho pjeršchčeńja džěliš, hačžrunje bě druhdy pjenješ jara nusnje trjebał.) Tutón pjeršchčeń kasašche pschědacž, a mēnjesche, šo dyrbitaj šo lěkarjej do dostatych pjenjes džělicž. Wón pač jón njewša.

Na tym šamym dnju čžysšiche jón Franz nēmštemu lěkarjej daricž, ale tutón mēnjesche, šo dyrbjak šo škeršcho rusštemu lěkarjej

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosť
Zradny je.

Za'staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšědny dny;
Džeń pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzelske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpkatu 40 pj. dostacž.

6. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Šczenje šwj. Mateja 5, 44—48.

„Njepšhecželow lubowacž“, to je žadanje našeho terta. Tón Šnješ šam tuto žadanje wupraji. Wón, kiž je ta wěrnosć, najlěpje wě, šchto šebi wot tych šwjatosť žadacž móže. A š kšesczianom bycz, to reka, czinicž wolu teho Šnješa, š nim žimy bycz, wšcědnje na to myšlicž, jeho šłowa džeržecž. Š khodženjom do Božeho doma šamo kóždu njeđzelu njeje hišcze došcž, pschezo a štajnje dyrbiš na njeho špominacž a ša nim khodžicž, w tej myšli: bješ njeho nješkim nicžo, š nim wšcětko dofonjam a budu džeń a bóle dofonjany tež w lubosći. Wopomńmy to a czimny po tym pschezo a tež nětko we wójnškim czašu.

Wšmi dha šebi š wutrobje, šchto tón Šnješ nam praji wo lubosći š njepšhecželam! Wón nam jow rošestaja, šajka tuta lubosć je, a šchto naš š njej wabi.

I. Šajka je tuta lubosć š njepšhecželam? Tón Šnješ praji: „Lubujcze waschich njepšhecželow, žohnujcze tych, kiž wasš pokleja; czinicze dobrotu tym, kiž wasš hidža; prošcze ša tych, kiž wam šcětko a pschesczěhaju wasš. Pschezo wjaz šebi tón Šnješ žada. Šdnyž praji: Lubujcze waschich njepšhecželow“, čže wón, š najprjódžny wutroba dyrbi napjelnjena bycz wot lubosće š njepšhecželam, š nješmě žadny hněw, žana myšl, šo wjeczicž, wjazny knjezicž. Niz tak nješmě bycz, šo nětk reka: „kaž ty mi, tak ja tebi, wošo ša wošo, šub ša šub“,

abo šo čžemy woadcž, ale niz šabycz. Ně, lubowacž dyrbimy njepšhecželow, kaž šwjatosť bratrow, kaž šwjatosť Boha lubujemy. Nješku dha wobžarowacž, kiž šo tak lohzy pschehrešca pscheczitwo Bohu a człowjekam a wot njeho šudženi budža, jeli šo šo nješlěpscha? Njedyrbimy dha jim ruku š měrej dacž, hdyž šebi to žadaju a šwjatosť njeprawdu nutšwidža? Šo jich pak we wutrobje lubujemy, dyrbi šo tež se šłowami pokasacž. „Žohnujcze tych, kiž wasš pokleja“, reka tehodla dale, a tón Šnješ š tym napomina: rěczcze pscheczelniwje š waschimi pscheczitwami a wo nich, hdyž š druhimi hromadu pschidžecze. Tak nješmě tola bycz, šo jich wjazny nještrawicze, hdyž šo š nimi šetkacze, šo šo jim wjazny njeđžatujecze a wjazny hromadze njerěczicze, haj, šo wo nich šlě rěczicze. A š žyła njeprawje, šwjatosť šobuczłowjeka hancž, dha je tež wulka njeprawda, wo šwjatosť njepšhecželu šlě šłowa rěczecž; ně, jow płaczi, jeho šamolwicž, derje wo nim rěczecž a wšcětko š lepšchemu wobrocžicž; niz pokliwacž a šatamacž, ale žohnowacž. A š šłowu dyrbi šcětk pschicž. „Czinicze dobrotu tym, kiž wasš hidža“, pschicštaji hišcze tón Šnješ a warnuje, nječehncze šwjatosť ruku wot nich, jeli w nusy waschu pomoz trjebaja; njepopšhecze jim nješbože a šcětko a nješradujcze šo, hdyž do hubjenštwu pschidnu. Ně, dha pomhajcze jim po šwjatosť mozach. A š temu pschicštaji hišcze tón Šnješ: „prošcze ša tych, kiž wam šcětko a pschesczěhaju wasš“, a čže š tym wuprajič: to je prawy zejch lubosće š njepšhecželam, tež ša nich dobroprošczenje czinicž, Bože žohnowanje ša nich w czichej komorzy wuprošycz. Še hižom tak pola naš? Ššmy hižom šajku lubosć wulki a wopokasali? Njeh

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Dżeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

↳ Sserbske njeđzelske lopjeno. ↲

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpkatu 40 pj. dostacž.

7. njeđzela po swjatej Trojizy.

Hebr. 13, 8—9.

Rojesnaj so!

So bychu našch němstki wótzny kraj pomjenšchili, šu našchi njepscheczěłjo so do wójny podali. Se wschěmi šrědkami šu to tež spytali, a hišcže nětk wscho na to waža, so bychu šwój saměr dozpili a k temu tež hišcže druge ludy pscheczěłjo nam do wójny wjedli. Šchto drje šu napošledku š Rumunstej spytali!

Šišchi wschittim tym a hišcže wjele drubim stej so dwě lěcže minylej a tšecže je so šapoczěło. Šchto móže hižom prajicž, šchto nam pschijnješe.

Š džaknej wutrobu hladamy wróczo na tej dwě přenjej lěcže, so je so nam š Božej pomozu radžilo, tych njepscheczěłow tak daloko wot našeho kraja wotštronicž, haj to wójnske bitwischcžo do njepscheczěłstkich krajinow donješcž. Šdy by so njepscheczěłam radžilo, šchtož chyzchu, šajki by pschichod němsteho kraja byl? Najškerje bychu so w nim bórny druge ludy w nowych wójnach hromadže bile. So našch němstki wótzny kraj ženje njeby šajki pschichod widzał, bóle wjele, so by tónšamy žohnowany a šbožowny byl, haj, so bychu so te njepscheczěłstke šaměry žyle rosšile, to je našcha nadžija, našche dowěrjenje sa tón pschichodny czaš, hdyž do teho tšecžeho wójnskeho lěta šastupimy. Čžežke wschaf budža te nadawki, šotrež šmějemy w tym pschichodnym czašu dopjelnicž, my tu domach kaž tež czi bėdžerjo wonkach, ale — a to šu nam našche dotalne šhonjenja we wójnje dopokafale — hdyž wola je, tam so tež pucz namaka.

Tehodla prošymy našeho Boha, so by wón nam šwól-niwu a šhrobku wutrobu dał a šdžeržal w tutym tšecžim wójnskim lěcže!

Šchto je šhrobka, wobtwjerdžena wutroba? —

Šchto dawa ju nam? —

Na židowskich šchescžijanow, kiž bėchu do njejednoty a do spytowanja pschischli, šwoju šchescžijanstu wěru pusšcžicž a so šašo k wěrije šwojich židowskich wótzow wrócicž, je šłowo našeho teksta pišane we hlubokej sa dusche štarosčimej lubosčzi. Šišes wschelakich nješwěrných wuczěrjow bėchu sa šwoje žiwjenje we wěrije do wulkich štrachow pschischli. Tehodla so napominaju, so so njebychu kaž ščžina psches wětr tam a šem šhibowacž a šschudžicž dali, ale so bychu twjerdze stejeli pscheczěłow błudam, šotrež mjes nimi wustupowachu, so bychu tu šchescžijanstu wuczěbu twjerdze džerželi a niz dženska so temu a jutšje drubemu mišchtrej pschisamkli. Wjele bóle: křuta wutroba, to je křafna wěz! Šawěšcže křafna wěz je to wo křutym šchescžijanu, kiž runje po šwojim puczju šhodži ani k prawizy ani k lěwizy so njewobrocžo, kiž njemyleny psches bėh czašow, psches pschemějenje dobrých a šlých dnjow, psches cžłowške mēnjenja, psches wójnske nušy a cžerpjenja a štarosčje horje k Bohu hlada a wot horjekach šem šwoje šaměry a šwoje hnucžidla bjerje, kiž w bėdženjach a cžerpjenjach na tutej šemi mēr we šwojej wutrobje nošy w tej wěštosčzi, so je jeho duscha w Bošy prawy šaklad namakala. Tehodla hladajmy na šajkich mužow a šajke žony, šišchi šotrychž so wukhowani wěmy, dokelž šhonimy, so š nich móž wěry a tšochta wukhadža, šu rjekojo, na

Sy-li spēwał,
Pilnje džęłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džęłaš
Wšędny dny;
Džęń pak swjaty,
Duři daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa řo kóždu řobotu w Šsmolerjez knihicřiřčęerńi w Budysřinje a je tam řa řchtwórtlętnu přchedpřatu 40 pj. dostać.

8. njedžela po řwjatej Trojiznj.

1. přalm.

Luther wupraji we řwojej přjedyřęęi k přalmam: „Wone mohle mała biblija řęřač.“ Šchtož je wo wřřitřich přalmach přajene, mohlo řo teř w tutym 1. přalmje přajęč: To je biblija w małym. Wřřetož kaž biblija njeha nicžo druhe byčž hacž wodžęřka k węcžnemu žiwjenju, kotraž ř jenej řuku warnujo dele pořaže a přaji: „To je pucž bješbóžnjch, kiž do řatamanřtwa wjedže“, a ř druhej napominajo horje pořaže: „To je wuřki pucž, kiž k węcžnemu žiwjenju wjedže“, tať je teř nařř 1. přalm tajři pucžpořařowat, kiž chže nař řařhowacž přřed pucžom bješbóžnjch, kiž do řaženja wjedže, a nař pořaže na pucž pobožnjch, kiž k řbóžnosći wjedže. A řady řteji prařřęnje: Do kotřnjch řluřřęřř ty:

Š řim džęřžišř ty?

1. Š bješbóžnjmi? — potom řnj jako pluwj.
2. Š pobožnjmi? — potom móžęřř plódnj řřtom byčž.

1. Řajžnj řu bješbóžni? Řiř řada je řta, řiř pucž je řřęř, řiř towarřtwa řažaje. Duř đyřbiřř řo řiř hladacž. Přalmiřta mjenuje řiř pluwj. Š tym wřřnamjenja řiř knęčomnosćž; woni žaneje wařnosćęe nimaja, dořelž bješ wěrnosćęe, bješ podpjęřnj řo lořko tam a jow mjetaja. Šđnjž řo teř řiř knęčomnosćž dlęjšři čařř poľnje njepóřnaję, đđnjž řudženje přřiňđže, čařř džęlenja, řęřa: wařęnj a lořki namařanj. Pořřledni řud přřřinjeřęe

rořřudženje a ř tym džęlenje řřřř a dořnjch. To řu řřutne řłowa, wóřębje teř řa młobosćž. Njepořřłuchajęęe na řadu bješbóžnjch, ř kotřęřž řu wam blisřo; wona nicžo hódná njeje. Njęřhóđžęęe ř nimi po řiř pucžach, kiž řu řwonřownje řpodobne, ale do řaženja wjedu. Njęřřđajęęe w řiř towarřtwe; přřetož woni wuřmęřřhujja, řřřtož je wam řwjate. Wřřři tym đyřbimj řębi přřęęo na pořřledni řud myřřlicž. řemu niřtó njewucžęęnjje. Teř mj budžemj đyřbjęčř řlicžbowanje dacž wot nařřęęho žiwjenja. Řelřo řłowow a řřřřřř budže přřęęřiwow nam řwěđęčięč! Nęřř je wřřřelake potajene a druřnj njęřřonja wo potajnjch řřęřchach. W řudženju budža teř tute řřęřři wotřryte, to đrje by je nęřřtóžřulij rad přřřřřřř a njemóže. Duř đyřbjja řřřęřęčięnjjo řřajnje na řřaři byčž. Šawjedženje je wulke a řo kóždemu bliži. Šđnjž pať řo nam bješbóžnosćž ř jeje řřudnjmi řęčęhwřřami wopřřujje, řo đrje mj nařřřožimj a přajimj: tať njęřamj čięničž, řo řo nam teř tať řęřřło njęby. Duř chžemj řa tym řřęęęčž, řo byčřmj mjęř pobožnjmi byři, kotřnjchž teř nařř přalm wopřřujje.

2. Řajžnj řu pobožni? Woni maja lubosćž k řařonjei teho Řnjęřa. Tam je Boža wola řapřřana. Šđnjž řřřelita po nim čięnjęřęe, bęřęe Božęho řpodobanja węřřnj. Šchtož ma lubosćž k Božęmu řłowu, wo nim řęčię, řębi na njow myřřli, kaž Đavit, đđnjž wón spēwa: „Šđnjž ja wotucžu, řřřmj ja řiřřęęęe pola tebję.“ Tale lubosćž k Božęmu řařonjei đa pobožnjm řřřřřř a węřřřęęę; woni nawuřřnjchuw wřřřřřřř přařřęnjach řo prawje rořřřudžięč. Přalmiřta přřřřřřna pobožnjch ř đrjewom, kotřęř je plóđęene přřřřřřř wódnnjch řęřřch, kotřęřož řiřęęe njęřřwjadnje, ale plóđ přřřřřřř

Sy-li spēwał,
Pilnje džélať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spēwaš,
Swěrnje džélať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Sserbske njedželiske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy kobotu w Šmolerjez knihcizisčječni w Budyščinje a je tam sa šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

9. njedžela po šwjatej Trojizny.

1. list šwj. Pětra 4, 8—11.

■ Tši rjane kšesczijanste poczinki mjenuje tuto Bože słowo, a hdy by je kóždy wobšedzał, tak rjenje by tu na semi bylo. Dha by kóždy wšada hěta Boža pola čłowjekow byla a kóždy dom mały Boži dom. Dha čzemy so tola wo nje prózowacž. Hdžež je wola, pschindže tež dokonjenje. Sprawnemu dawa Bóh radjenje.

Nascha pycha njech tehodla je:

1. modlitwa,
2. lubosć k bližšchemu, a
3. šwěrnosć w powołanju.

1. „Tehodla budže stróšbi a wachuježe k modlitwam“, praji japoschtok. Woprawdže, wón njeby k temu napominał, hdyž njeby modlitwa pschisłuschnosć kšesczijana byla. Tehodla je hižom Jezus šam napominał: „proščje“ a „wachuježe a modlče so“, a je so šam modlił. Jeho žyle žiwjenje bě wobstajna modlitwa. Tak njeje tón žadny prawy kšesczijan, kiž so wjazny njemodli. A kaž modlitwa wo prawym, žiwym kšesczijanškim smyšljenju šwědčzi, tak jo tež pokyni. My psches tušamu w šlědženju sa našchim Šbóžnikom wostanjemy a roščjemy w tym, kiž ta słowa je, kotryž je Jezus Křystuš. A potom pschinješe nam modlitwa tež žohnowanje. Tón Anješ praji: „proščje, a wam budže date“, a dale: „hdyž wy teho Wótza wo něšto proščje budžeče w mojim mjenje, budže wón wam to dacž.“ Hdy by wšchať

š modlenjom dale ničžo njebyło, hacž so Bohu wuštoržimy, šchož naš tyšchi a šebi žadamy, to hižom by něšto krašne bylo. Ty wěšch tola š našhonjenja, kať derje čzi je, hdyž šy so čłowjetej we šwojej nudy a štarosćzi wuštoržik. To čzi pschego polóžnosć pschinješe, hdyž tež čzi pomhacž njemóže. Š modlenjom k Bohu je pak žyle hinať. Kaž je nam pschitasať, so modlicž, tak tež je nam šlubik, so čže naš wušššecž a nam dacž, šchož je nam dobre a wužitne, w šemškich wězach naš po šwojej mudrosćzi a wótzowskej lubosćzi žohnowacž, a w njebjeskich wězach nam dacž psche wšchitko, šchož prošmy abo myšlimy. A my móžemy š našchimi modlitwami twaricž nasche a tych našchich čželne a duchowne šbože, tež to šbože šchule a žyrtwe, gmejny a kraja, a špěchowacž pschindjenje a roščjenje Božeho kralestwa. Tón Anješ šam by šwoje słowo njedžeržal a by so jako khat wopokasať, hdyž njeby tak bylo. Dha dyrbjeli nětk měnicž, ničžo njeby čłowjekam tak na wutrobje ležalo, kaž modlitwa, a my so nětk wšchitzy šwěru modlimy a wopokasamy, so šmy prawi kšesczijenjo a wuprošmy šebi a druhim žohnowanje. Ale tak bohužel njeje. Šich wjele so š žyla wjazny njemodli, ani rano, ani wječor, ani w dobrych, ani w šrudnych dnjach, ani šami sa so, ani sa druhich. Abó hdyž so hišče modlimy, dha tola niž prawje, rěčimy jeno šłowa, ale wěra tu njeje, to šylne dowějenje k Bohu, a prošmy wo šemšte šubla a te njebjeske, kaž nasche wušwjećenje, wodacž hřechow, wobštajnosć we wščem dobrym bóle na boť štajamy. Čžehodla tak? Žaposchtok pišche jow: „budžeče stróšbi a wachuježe k modlitwam.“ Šotajšim „k pravemu modle-

Sy-li spěwał,
Pilnje džęłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džęłaš
Wšędny dny;
Džęń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjež knihičisćizěni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

11. njedźela po šwjatej Trojizy.

Łut. 15, 11—32.

To pschirunanje wo šhubjenym šynu. — Esmy šo šwucžili, tute Jesušowe pschirunanje tak mjenowacž, wschał šo tež tamnymaj wo šhubjenej wowzy a wo šhubjenym kroschu pola Łukascha hnydom pschisamknje. Jesuš rěczi w tutych pschirunanjach pschecziwo hordosćzi a štwjerdnje nej wutrobje šarisejskich a pišmanucženych a štaji tejšamej napšchecziwo w tym pschikladže teho nana Wožu šmilnosć. Woni běchu šo pohórschili, šo wón šo po tych hrěšnikach a zlonikach horje bjerje — Jesuš pak jim w našchim pschirunanju pokazuje, tomu čže Bóh šmilnosć wopokašacž: wjele šterje pokutnym hrěšnikam kaž tamnemu šhubjenemu šynej, kiž bu šašo namašany, hacž tym, kiž šu kaž tón šarschi šyn, kotryž je pschezo po tych pschikasnjach šwojeho nana čžinił, ale kotryž je tola pošny hidy a šawisće a do pscheczelnosće a lubosće a šmilnosće šwojeho nana šo namašacž njemóže.

A runje kaž tutón běchu ćzi šarisejszy a pišmanucženi, kiž to tež njemóžachu dopóšnacž, šo šo Jesuš tym zlonikam a hrěšnikam bližesće, hdyž woni tola wjele šwěrnischo po Mójsašowych šakonjach a pschikasnjach čžinjachu. Tak běchu woni šebi to woblicžili, a to šo tak žyle temu nješhodžesće, šchtož Jesuš čžinjesće a rěcžesće.

Alle hlaj: psched Bohom njeje žane pohladanje na parschonu, Bóh hlada na wutroby.

To je ta hlowna wěz, kažte myšle Bóh wo tym čžłowjeku ma, niž, šchto tón čžłowjek šam wo šebi džerži.

To wschał běšće jene hlupe žadanje, jako tón mlódschi šyn šwojeho nana prošesće, šo by jemu to dał, šchtož wot teho kubla na njeho pschindže. Wěsće njerad je nan temu šynej tutón džel dał, ale wón jemu tola wuplacžesće. Šo by čžinicž mohł š tym, šchtož něł we šwojej ruzy mějesće, šchtož by šo jemu čžyło, wopusćežzi mlódschi šyn nanowy dom a čžehnisće do šwěta won. Šišće pschegara mlody, šo by našhonity a tež rošomny dosć byl, wón šwoje kublo bóršy pschecžini. Šako běšće šo dopomnił, běšće hižom pschepošdže, wulka drohota hišće šbytki jeho šamóženja póžrje. Šapošledku: ničžo ł jędzi, šhudy kaž prošer — tak prawje

šhubjeny šyn!

Šak hušto drje je šo tuta abo jena podobna štawisna hižom na šwěće wospjetowała? — Drje hižom nje wuměrjomnje hušto! a šchto je byla — ach, bohuzel drje š wjetscha — kónž teje štawisny? — Šadwelowanje a šamomordarštwo.

Šinał běšće to pola šhubjeneho šyna w pschirunanju. Šěšćto prawe nawuknył wón nješesće, šchto dyrbesće něł čžinicž? Tež wón je štejal psched šadwelowanjom, běšće šo šnano hišće ras na pscheczelow wobrocžil, kiž běchu jemu to šamóženje pschecžinicž pomhali, ale podarmo wón wo jich durje kłapa, tak daloko dele běšće tutón přjedy tak bohaty mlódzęnz pschichoł, šo běšće škóncžnje šo wot jeneho měšćžana teho šameho kraja ša najnižšće džęła pschimošal. Tute džęła pak jeho nješęžiwichu, wón hlodu mręjesće. Šišće wjetsće pak šu drje čžwile jeho dušće byle, šo je šebi šamemu šwoju loškomyšłnosć přjódł-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

↳ Sserbske njedźelske lopjeno. ↲

Wudawa so kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostacž.

12. njedzela po šwjatej Trojizy.

Šaf. 3, 5—10.

Šakub pokasuje naš na po šdaczu šnadny staw, kotryž na šebi mamy, a nam wuloža, tak wjele wot wazneho naloženja tehole stawcžka ša naš a ša našich wotwišuje, tak nušne je, šo jón do Božeje šlužby štajamy.

Měj kědžbu šwojeho jasyka!

1. Wón je mały staw a šo wulkich wězow khwali.
2. Gušto njepokojna šla wěz polna šmjertneho jěda.
3. Lohko šwět polny njeprawdosće.

1. Došonjanošcž ma Šakub psched woczomaj. Wona šo tež wopokasuje we wobtnježenju našeho čžěla. Wěšče Šakub hižom tajkeho došonjaneho muža wohladal? Wěšče. Šesuš měješče polne wobtnježenje šwojeho jasyka. Šak nušne je. Š temu dwoje pschirunanje. Šyly šón šo wot jeneho měštna wodži a wobtnježi; psches wotežki šo čžłowška wola žylemu škoczeczu šobu džěli, šo dyrbi pokluchacž. Šlaj, šhtož šu wotežki ša šonja, dyrbi jasyk ša čžłowjeka byčž. Šón mały stawcžk ma wulki a wazny nadawš, žykeho čžłowjeka w porjedže džeržecž.

Druhi wobras! Nawodžowat na wodže ma wulki nadawš, žyly šódž na šhód šlozicž, w kotrymž wostanje pschi wšchěch wicherach. Šak ma mały jasyk nadawš, žylemu čžłowjeka š jeho myšlemi a wabjenjemi wěšty šhód dacž, kotryž džerži pschi wšchěch pokiwach špytowanja a nadbēhowanja.

Še nětko jasyk pola naš wotežka ša škludjenje hrěšcnych myšlow? Pokasuje naš pucž š njebjesam jako

prawy nawodžowat šódže našeho žiwjenja? Štejmy a wopokasujemy š nim wotthknjeny šónž došonjanošcže? Došelž je mały staw, wulke wězy pak došonja na šódžny pad, njeh je na dobry abo na šly šoť — měj kědžbu šwojeho jasyka!

2. Š nětko japošchtol hišcže hlubje do žiwjenja pokasuje. Měj kědžbu šwojeho jasyka! Wón je gušto njepokojna šla wěz polna šmjertneho jěda. Wšala šchricžka pod šuchim liščom walcžk šapali — ale šóršy žyly lěš we wohnju šteji. Šo šmy še šrudobu w lětach šuchoty našhonicž dyrbjeli. Šaž čžetwjene šorjo štejachu daloke lěšy w šlómjenjach. Šak hrajka jasyk š małym njeprawym šłowcžkom, šłowcžko bywa rěčž; wot jeneje wofšoby dže do šušodneho doma, š domu do domu, š jeneje hašy do drugeje — hacž škóncžnje kaž šorjo šlómjenjom jasyki šyčža, šlómjenja lětaja a hidženje, pschikšludženje, šawicž šo pala. Š kaž šo lěšowy wohen škludžicž njeda — tak tež tudy: ty dyrbiš šo palicž dacž, šhtož šo pali, hacž je wšhitko špalene. Šapošchtol ma prawo, hdyž praji: „Šasyk je wohen!“ Šak je jasyk mješ našchimi šlawami postajeny, šo našchkerjedži žyke čžělo a rošpali šolo narodženja, to je našche žyke žiwjenje, hdyž je wón wot hele šahorjeny. Wobhladaš šebi hněwa polneho rěčnikša — njeje wón hižom šwontownje wot hele šapaleny wohen? Šdže wostawa čžłowjek jako šrona štwórbny? Šeho tak jara wukhwalone knještwo na šemi? Šawa drje škludži čžłowjek do šlětki, hadeš wulamašch jědojty šub — ale jasyk? Šdyž je pušcženy: njepokojna šla wěz polna šmjertneho jěda. Njemyšl šebi na šuššoda š prawizy a š lěwizy, ale šam na šo: Měj kědžbu šwojeho jasyka!

Sy-li spěwaš,
Pilnje džělaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa ŝo kóždy ŝobotu w Smolerjez knihicziŝczěrni w Budyŝchinje a je tam ŝa ŝchwórtlětnu pŝchedpłatu 40 pj. dostacž.

13. njedžela po ŝwjatej Trojizy.

Łej. 16, 9c — 10a.

„Twoje žně a ŝralnych płodow domkhowanje je ŝrudny kherluŝch nadpadnył, ŝo je radosć a wjeŝele na polu pŝcheŝtało!“ tuto ŝłowo móžesche pŝched dwěmaj lětomaj hižom tekŝt žnjoweho ŝwjedženja bycz. ŝrudny kherluŝch bė nadpadnył tehdy naŝche žně a ŝralnych płodow domkhowanje: wójniŝka truba jón ŝanoŝchowaŝche a pŝchemodžeŝche, a radosć a wjeŝele na polu bė pŝcheŝtało! — Tuto ŝłowo móžesche pŝched lětom hižom tekŝt žnjoweho ŝwjedženja bycz; pŝchetož tamny ŝrudny kherluŝch kłinczeŝche hiŝcze dale, a taŝ ŝaŝo pŝcheŝ naŝche žně a ŝralnych płodow domkhowanje, pŝchemodžany wot wójniŝkeje trubny! — „Twoje žně a ŝralnych płodow domkhowanje je ŝrudny kherluŝch nadpadnył, ŝo je radosć a wjeŝele na polu pŝcheŝtało je!“ tuto ŝłowo je džęńŝa naŝch tekŝt na žnjowym džaknym ŝwjedženju; pŝchetož tamny ŝrudny kherluŝch hiŝcze pŝchezo dollincžal njeje, wón hiŝcze pŝchezo dale kłinczi a wjeŝele a radosć na polu pŝchezo hiŝcze njeje! Haj, na tym niž doŝcž! Ğłunje na naŝchich žnjach ŝatrubi ta wójniŝka truba ŝ nowej mozu, a tón ŝrudny kherluŝch kłinczi ŝylniŝcho a ŝylniŝcho pŝcheŝ naŝche žně a domkhowanje! Haj, ŝchto wė, hač wón runje džęńŝa ŝo ŝ nowej mozu ŝaŝo njeŝaŝbėhnje pŝcheŝ to, ŝo hiŝcze jedny njeŝchecžel pŝchecžiwu nam ŝo poŝbėhnje, mjenuižy ŝ temu džewjatemu a džęŝatemu tón jednaty: Ğričhiŝka! ŝrudny kherluŝch je naŝche žně a domkhowanje nadpadnył a kłinczi woŝebje džęńŝa na žnjowym džaknym ŝwjedženju bolosťnje pŝcheŝ naŝche wutrobny a domy, hdyž ŝaŝo młodži

a ŝtari do pola cžahnu, tam, hdyž młodži a ŝtari ŝo hižom w horžym wojowanju bėdža, tam, hdyž tež žně a domkhowanje, tam, hdyž ŝmjercž žněje cžłowŝke žiwjenja, tam, hdyž ta krawna zuŝa ŝemja domkhowa, ŝchtož wot ŝemje wŝate bu, tam, hdyž ŝo domkhowa do njebieskich bróžnjow, ŝchtož ŝ nich prjedy wuŝywane bu.

„Twoje žně a ŝralnych płodow domkhowanje je ŝrudny kherluŝch nadpadnył, ŝo je radosć a wjeŝele na polu pŝcheŝtało“, to je a to dyrbi tekŝt naŝcheje domkhowantki džęńŝa bycz! Pŝchetož my wėmy a my dyrbimy wjedžecž, wulzy kaž mali, ŝo tón cžak taŝ kħutny kaž džęńŝa hiŝcze ženje njebė, ŝo ta wójna taŝ krawna kaž džęńŝa hiŝcze ženje njebė, ŝo tón njeŝchecžel taŝ ŝylny kaž džęńŝa hiŝcze ženje njebė, ŝo tón ŝtrach taŝ wulki kaž džęńŝa hiŝcze ženje njebė! To wjedžo, to ŝacžuwajo, dyrbimy ŝwjecžicž ŝwoju domkhowantku! A my dyrbimy ŝwjecžicž ŝwoju domkhowantku džęńŝa, wjedžo a ŝacžuwajo wŝchitzy, wulzy kaž mali, ŝtari kaž młodži, ŝo džęńŝa naŝcha ŝylnosć dyrbi hiŝcze wjetŝcha bycz hač dotal, ŝo džęńŝa tež hiŝcze naŝcha wėra ŝylniŝcha bycz dyrbi hač dotal, ŝo džęńŝa naŝcha lubosć hiŝcze miliŝcha bycz dyrbi hač dotal, ŝo džęńŝa naŝcha woporniwosć hiŝcze darniwiŝcha bycz dyrbi hač dotal, džęńŝa, hdyž naŝche žně a ŝralnych płodow domkhowanje je nadpadnył tón taŝ ŝrudny kherluŝch, džęńŝa, hdyž radosć a wjeŝele je na polu pŝcheŝtało.

A tola!? Pŝŝchenny naŝch žnjowy džakny ŝwjedžen ŝ wėnzami!?) Haj, runje tute wėnzny, wone přėduja

*) W Bóžim domje wiŝaja wėnzny, wėnowane wot džala a lubosće domjazeje woŝadny.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnny
Napoj mócnny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Prez spar měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědnny dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćni ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždy šobotu w Śmolerjez knižicizisceje ni w Budyschinje a je tam sa šchtwórćlětnu pschědplatu 40 pj. dostacź.

14. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łaf. 1, 5—8.

Nasch czaš je křutny a so sda, kaž bychmy hišćeže křutnišchim czašam napschecziwo křwatali. A temu dyrbinny wobronjenji być. Jakub mjenuje wobronjenje, kotrehož je nam trjeba: mudrosć. Što reka mudrosć? Něšcto druge šwět, něšcto druge šwjate pišmo mudrosć mjenuje.

Mudrosć je nam křeschcizijanam trjeba.

1. W cžim wobsteji?
2. Što ju dawa?
3. Što ju dostanje?

1. Ślědzenje nascheho czaša sa tym dže, šebi prawje wjele wědomosće nadobycź. Wutknyć je hešćlo nascheho czaša. Do přědka njepšchindžěsch, hdyž šebi njepšch dobreje wědomosće nadobyl. Duž je tole prózowanje dobre a pschpósnaća hódne; pschetož s tym so na śhodženć pofšehnjěsch, so móžěsch šebi wotmolwjenje dawacź na praschenja, kotrež nam žiwjenje staja.

Alle šu hodžiny, w kotrychž nař wšcha cžłowšta mudrosć wopuščciza, hdyž nasche wjedzenje na praschenje wutrobnny wotmolwjenje njedawa, hdyž je nascha wutroba njeměrna a štyšknawa. My so próšdni cžujemy; najšepsche nam pobrachuje. W tajkich hodžinach móže nam druga mudrosć šama pomhacź, mudrosć, kotruž nam šwjate pišmo mjenuje.

Mudrosć je, šebje šameho pósnać a šwoje brachi šacžuwacź. To nawutnjěsch rospominacź wodženja

Bože, frošymicź jeho pucze, kotrež šu nam hušto nje-frošymliwe. Mudrosć je, šnacź Šbóžnika, kiž je pschischoł, nař hrěšchownikow šbóžnych cžinicź, so jeho krej na Golgatha sa nař pschelata nař wuczišczi. Mudrosć je křodzenje po wustim pucžu, psches wuste wrota w pohladanju na wot-tyknyeny kónz. Mudrosć je prawe žiwjenje, křiž jš jšwjate pišmo mjenuje a wopišuje.

2. Nišćto šebi mudrosć bracz njemóže. Wona šo nam dawa. Bóh ju wobradza jako dar šwojeje hnady. Šola Boha je wšcho hnada. Psches tole pósnaće bywa křeschcizijan mjěnišchi a ponižnišchi. Tón šo potom wjazny njehordzi na šwoju dostojnosć, ale dorošymy to šłowo: s hnadny šym ja, šštož ja šym.

A Bohu pak móžěsch prawe dowěrjenje mēcź. Wón je šmilny a dobrocžiwny. Jeho šwěrnosć je wulka a bjes kónza. Nišćto druge hacź nasche najšepsche ma wón we woczomaj, tež tam, hdyž šo nam to njesda.

Wot Boha wšchitko? To wěricź, bywa cžłowjetej cžěžćlo (šcht. 7). To cžłowjět rad čže tež něšćto pódla cžinicź. Wón čže tež něšćto pódla być. A tola pschi tym wostanje: wšchitko je wot Boha. To nař nasche na-šhonjenje wšchědnje wuczi.

3. Tole pósnaće, tute mudrosć móže kóždy dostacź. Tute mudrosć njeje dar, kotryž čže Bóh jenož wurjadnje wodžělicź. Bóh čže ju kóždemu šchědrije dacź. Šbóž-nosć je sa wšchitkich cžłowjefow postajena, duž tež mudrosć šebi ju dobudže.

Jeno jene je wot Boha wuměnenjenje stajene. Wěricź a niž dwěłowacź (šcht. 6). Dobre džěcžo pschindže k šwo-jemu nanej a macžeri se šwojimi próštwami ani njedwě-

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjatosk,
Duši daty,
Wotpoču ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske łopjeno. ↳

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Smolerjez knihiczišćejeńi w Budyschinje a je tam ńa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

15. njedzela po ńwjatej Trojizy.

Mat. 19, 16 — 24.

„Šhto dyrbjú dobre czinicž, ńo bych wěczne žiwjenje měł?“ to je dženska hišćeje najwaznišće praschenje. Wotmolwjenje je: Pokuta a wěra. Najwjazy ńebi myšla, ńo maja wobej. Ale šhibuje ńo nascha wutroba woprawdže pschego w pónacžu ńwojich hrěchow? Je ńebi pschego wědomna, šhto „wěricž“ reka? Duž tež dženska praschenje mlodzenza: „šhto ja hišćeje potřebam?“ Wotmolwjenje ńa wščitkich je tońame:

Jene je nusne!

1. Šhto je to jene?
2. Kał dozpijemy to jene?

1. „Dobry wuczěrjo, šhto dyrbjú dobre czinicž, ńo bych wěczne žiwjenje měł?“ tak prascha ńo bohatty, wońebny mlodzenz. Talc narěcz ńo Jesuńkej njespoboba, pschetož wón czuje, ńo jemu njepłaczi jako jenicžkonarodzenemu Šynej Božemu, bjes hrěcha, ale jenož jako widžomnemu mišctrej; ale „dobry“ je jenož jedyn, a ńo wón tole mjeno ńańluzi, mlodzenz halle pónaje, hdyž budže jeho wuczobnik. Ale mlodzenz tola spodobanje psched Jesuńowymaj woczomaj namaka, dokelž ńa wyschšim steji, hacž šhtož jemu bohatty, powołanje, sprawnosć pschiczeja. Š woprědka móže tón Anjes wěšo na praschenje: „Šhto dyrbjú czinicž?“ jenož jene wotmolwjenje dacž, kiž na „czinicž“ wotmolwi: „Džerž kasnje!“ Ale jako tón jemu wotmolwi: „To wšhitko ńym ja džeržal

wot ńwojeje mlodoscze, šhto ja hišćeje potřebam?“ je ńa Jesuńka wotomił pschicž, na to jene, šhtož je nusne, potacž, pschetož wón ńejnaje wutrobu, kotraž czuje: „Psches džerženje pińmika ńakonja ja hišćeje prawy njebudu.“

A to jene je nasch Šbóžnik ńam. Wón móže žedženje mlodzenzoweje wutroby stajicž, hdyž jeho ł Wótzej w njebieskach wjedže, kiž psches ńwojeho jenicžkonarodzenego Šyňa wšhitko po sbožu žedžazeje wutroby ńebi prońucž da, ńo bychú ł jeho hnadneje ruki dostali, šhtož se ńwojim njedospołnym czinjenjom ženje njedozpěja. Duž: „Chžesč-li bycz dokonjany, dži a pschedaj, šhtož samóžesč, a rosđaj tońamo łhudym ludžom, dha budžesč ty mēcz schaz w njebieskach; a pschińdž a pój ńa mnu!“ To je jenicžki pucž šbóžny bycz: ńa Jesuńom hič.

Kóžda sprawná wutroba, kiž po šbóžnosći žada, to praschenje w ńebi njeńe: „Šhto mam czinicž, ńo šbóžny budu?“ A jej ńo tońamo wotmolwjenje dostanje. Najprjedy: Džerž kasnje! Džeržimy my je? Šnano w najlěpschim padže móžesč tež ty prajicž: „Ja njeńym morik, ja njeńym mandželstwo łamak.“ A hdyž móžesč tež to wšhitko prajicž, we twojej wutrobje je tola hlóń, kiž woła: Wi je hišćeje něšcto trjeba. Šhto hišćeje potřebasč? Łhudzi praja: „Jeno ńo bych pjenesč a kublo měł, chžyl pobožny a hódny bycz.“ Mlodzenz mějesche to wšhitko. A tola jemu něšcto pobrachowasche: mēr ł Bohom. Tón jemu ani bohatty, ani dobre pocžinki, ani nahladnosć šficicž njemóžachu. A tak budže pschego, kaž dolho na ńemi wutroby łapaja. To žedženje móže jenož jedyn stajicž, kiž ł ńwojim wuczobnikam

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědný dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćni ty.

Z njebjes mana
Njech čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřěw će! F.

→ Sserbske njeđzelske łopjeno. ←

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmulerjež inhičisłiškječni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpkatu 40 pj. dostać.

16. njeđzela po šwjatej Črojizny.

1. Kral. 17, 17—24.

Do žarowazeho doma šmy domjeđzeni, do doma wudowny, hđžež běšče profeta Eliáš wuczeť pytať we hlódněj nusy. Macz a šyn běšchtaj šamaj blisťo, hlódu wumrjecz, jako Eliáš pschindže a Anjesowe zohnowanje šobu pschinješe. Ale na dobo šo šbože do hluboteje šrudoby wobroczi. Bóh dom a wudowu š čžežkej šrudobu domapyta. Šejny jeniczki šyn wumrje. Ale tón Anjes š tymle šwojim domapytanjem niczo nima, šhiba myšle mēra. Džēczo morwe njewoštanje. Eliáš w mozy wēry teho Anjesa prošy a tón Anjes psches džiw čžini, šo šo duscha džěšća wróčzi. Krasny plóđ Božeho domapytanja wohladamy we wēryazym wušnaczu wudowy: „Něť ja pošnatam, šo šy ty Boži muž a Anjesowe šłowo we twojim rče je wērnosć.“

Bóh šwój lud domapyta

1. drje psches čžežku šrudobu;
2. ale š prawemu wješelu.

1. Jako Eliáš do teho domu pschindže, hđžež běšče tež wulka nusa, jej wón trošchtowaze šlubjenje pschinješe, šo je tón Anjes šjewiť, šo muša njebudže šjěđžena a woliť w šaranje njebudže wotebjeracz, doniž desčezit njepschindže. Tehdom běšče radosć w domje. Š džiwanjem běšče wudowa na Anjesowe wóđjenje šedžbowala. Kajte bēchu to rjane hodžinki we wudowinej štwiczy, jako nutrna pošluchacka š nohomaj profety šydasche. Tak džěšče

šbožownje dołhi čžaš a čžłowjeť mohť šebi poššecz, šo by to tak měrnje dale šchlo. A tola čžiščina wobroczi šo do wichora. Tak je hušto w čžłowštim žiwjenju, hđyž tón Anjes pschindže se šwojim wichorom domapytanja, kaž w šarpacze. Šeniczki šyn ššhori a wumrje. Šuzy-šamajo šteji macz pschi ložu a praji: „Čžehodla nješšmoť tehdom hromadže wumrjelój? Šchťo mje něť trošchtuje w mojej šamotnosćzi? Wboha wudowa se šwojej šrudobu šama nješteji. Wokoło njeje šteji mróczalka šwědkow, kiž š jenym ritom praja: Bóh šwój lud domapyta se šrudobu. Ty špominasch na čžasny štarosćze, hđžež šo wšchitke twoje wotpohladanja njeđopjelnichu a nusa š tebi šandže. Ty špominasch, luba wudowa, na hodžinu, hđžež tebi tón Anjes twojeho lubeho mandželšeho wša a čžryđdku džēczi tebi wostaji, hđžež na šemi ležesche w šrudobje a štarosćzach. Ty, macz, špominasch na nješparne nozy, kotřez šy pschewyala pschi ložu šwojeho šhoreho džěšća a šo nadžijesche, šo Bóh twoje modlitwy wušlyšchi a šo tebi džēczo šdžerzi, a tola bēšche wšchitko podarmo, tón lubuščť wumrje. A š temu pschindu šnutšlowne tyšchnosćze. Šo šu čžežte hodžiny, hđyž w šrudobje šwědomnje šwój hlóš pošbēhnie a praji: „Ty šebi to hinať šaklužit nješšy!“ hđyž nje-móžesch mēra namakacz. Šaš se šrudobu domapytacz, to je Anjesowy pucz a wotpohlad. Šdyž je rostlina wēry ššhadžala, pošćeke wón domapytanje, šo by šo lēpje šatorjenila a š šchizom čže tebe pošnamjenicz ša šwojeho wuczobnika. Wón čže dobry škutť dokonjecz, ale bješ šrudoby žadny ššesćžijan dokonjany njebudže. Ššama šłódko jěđž žóldť ššasny. Ale šchula čžetpjenja dyrbi nam šchula ša njebjeska bješ, šo pošnatamy, šchťo š prawemu

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihiciziczerńi w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

17. njedzela po swjatej Trojizy.

Mat. 11, 28—30.

Mjes snamjenjemi nascheho Sbožnika, s kamjenja wudžětanymi, je drje najnacziwiche Thorwaldsenowe klawne marmorowe snamjo, kotremuž rěčaju „žohnowazy Chrystus“. Ssnano móhli s mjětschim prawom hišćeže pranicž „pscheproschowazy Chrystus“. Pšichetož niž kaž bysčtej požohnowalej, je na tej ruzy pohladacž, ale bóle kaž bysčtej pscheproschalej, a zylé snamjo sda so nam něme a tola tak srěczniwe přědowanje bycz: Pójcže sem te mni wschitzy, kiž wy sprózni a wobcžeženi scže, ja chzu waš wofschewicz. Wsmicže na so mój pšichaj a wukńcže wote mnje; dofelž ja cžicheje myšle bym a s wutrobu pokorny; dha budžecže wotpočizni namakacž sa wasche dusche. Pšichetož mój pšichaj je lahodny a moje brěmjo je lóžke.

To so słowa, psches kotrež drje žane druge njejsu, sčtož nastupa wutrobuhnujazu dobrocziwosć a lubosnosć. Rájka pak majestosć a krašnosć we słowach, kiž přjedy steja: „Wschitke wězy so mi podate wot mojeho Wótza. A ničto njesnaje Ssyna, khiba Wótz, a ničto njesnaje Wótza, khiba Ssyn, a komuž jo Ssyn chze sjewicz!“ Tónkamy, kiž je hač do njebies posběhnjeny, haj wysche wschitke njebiesa, pušcži so dele a khiba so k najkhušchim khideje jemje, jim wotamknywschi swoju s bójskei lubosću so pscheliwazu wutrobu. Runje na to waschnje je so nasch Sbožnik scžinił. Jeho majestosć kama, po kotrež so s Wótzom jene wě, hdyž wschitko, sčtož Bóh

njeje, hlubočo pod jeho nohomaj leži, nam pomhała njeby; my dyrbjeli so psched nim bojecž a strachowacž. Ale tež jeho lubosnosć kama, runjež by nam derje cžiniła, nam njeby pomhała; kiž chze nasch Sbožnik bycz, dyrbi wjazny bycz hač jedyn nascheho runja. Nětk pak je wón muž prawy, kiž sa naš wojuje, kaž we wschěm nam přjódftajenym bėdženju, tak sawěcže tež w horzym bėdženju nascheho cžežkeho cžaka, a jeho słowa so nam słowa žiweho pokoja, wulkeje mozy, wěczneho žiwjenja. „Pójcže“, wón praji. Niž: Wostancže we swojim hubjenstwie. Ničto njetrjeba wostacž we swojej nusy a winje. „Pójcže sem.“ Niž: Džicže precž. To budže hlóš praweho kudinika junu, so by sacžiknył tych, kotřiz milosćiwny hlóš Sbožnika w tym cžaku sazpiwaju. „Pójcže sem te mni.“ Niž: Džicže k temu a k tamnemu pomoznikaj. Ach, njebėhajcže tam a sem, tu je wasch prawy pomoznik. „Pójcže sem te mni wschitzy.“ Duž žadny wusamk-njeny njeje, ani jedyn, a hdy by ty tak hubjeny byl, so žadny wjazny tebe kėdžbu njeměl, so by kama twoja wutroba tebe satamala, k njemu kmešch hišćeže pschicž, a wón tež tebe njebudže won wustorcžicž. Njeh je žakosć wulka, wjetšcha, dnyli wón kam, žana njebudže!

Ale kať to, so potom rěka: „Kiž wy sprózni a wobcžeženi scže?“ Njeklincži to storo, kaž by sa druhich ničto njeměl? Kaž by tak jenych pschijał a druhich fastorcžil? Njejsu strowi, kylni, stroschtni, mudri, sbožowni jeho hnady runje tak potrebni kaž tamni? Wotmolwjenje budže: Wón wo nich njerodži, dofelž woni wo njeho njerodža. Kať je tež sa nimi schoł a jich pytał s pastyrskéi kweřnosću, — podarmo, kať je so s jich twjerdej myšlu

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedźelske lopjeno. ↵

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjež knihizisheczerńi w Budyšinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostać.

18. njedźela po kwjatej Trojizny.

1. Theřal. 4, 9 — 12.

W Theřaloniku bě psches Pawołome miřionste džěto kćějaza křesćijanska wobada nastala. Šwójaty japoschtol we šwójimaj listomaj s wulkim pschipořnacjom wo jejnym křesćijanskim žiwjenju pišče, na psch.: Šhto je naša nadžija abo radosć abo tróna, s kotrejž šo bychmy křwalili? Njejsće tež wy to psched woblicjom našeho Knjesa Jesom Křyřta na jeho pschichod? (1. Theř. 2, 19.) Takle tež jow jim šwědčenje dama, šo wot kralowskeje lubosće njepotrjebaju, šo by jim piřať, dokelž kami wot Boha šu nawučeni, io bychy šo mjes šobu lubowali.

A džěńšniřhi džěń je stare měřto šašo we wschěch rcze; pschetož wone něť rěka „Saloniki“, hđžž je šo še wschelatich nam njepscheczelstich ludow a narodow hromadu šestajane piřane wóřřto šahněšđžito. Šchtož tam a wschudže našchich njepscheczelow, tiž šu hewat jedyn na druheho tak njepodobni kaž jeno móžno, hromadu džerži, njeje lubosć mjes šobu, ale hidženje pschecziwo nam a našchim šwjastarjam.

Njeh hidža, hđžž šo teho wostajicž njemóža. Nam pak budž bratrowska lubosć dobre lékařřtvo pschecziwo jědej jich hidženja! Hđžž je prawa lubosć šwjast dokonjenja, kotryž dyrřimy šo woblez, šatonja dopjeljenje, w kotrymž šu wschitke šasnje kaž šwobpschimnjene, plód teje bóřřkeje lubosće, s kotrejž šmy přjedy lubowani, najlěpsche, kotremuž je wyřřoti křerlusch šwójateho Pawoła pošwjeczeny, dha to wschitko šalle prawje placzi wo bratrowskej lubosći. Njepscheczelow lubosć, ach, tak je

ta cžžka! Ale lohka a nutrna a šlódka je bratrowska lubosć. A móže nam wjele narunacž w tym našchim šrudnym cžžu. Wy móžemy tych, kotřřž wončach šu, porowacž, šmy-li šnutřkach jeneje myřle a jeneje wutrobny. Dwyerdny hród, hacžrunje je kolowokolo woblēhany, budže tola w Božim mjenje a s Božej pomožu wobřtacz móž, kaž dolho šu cži, kotřřž maju jón šakitacz, jeneje myřle; nastata pschekora mjes nimi pak mohla špocžatk bycž šleho šónza. To běšche něšchto wulke, šo pschi wudyrjenju wóřny tajki duch pschesjenosće, haj wutrobneje bratrowskeje lubosće dujesche a šchumjesche psches našch žyly wóřny kraj, wo kotrymž móžesche šo prajicž, šo tež lubosć wot šo damy, a šo kóždy wě, šchto šmy, šo my jedyn narod mamy a ša jenoh' štejimy. To běšche, kaž bychmy wot Boha šameho, do wótreje šchule wsaczi, nawučeni byli, šo mjes šobu lubowacz. Hacž je wscho tak wostalo? Hacž šmy dale wuknyli a pschibjerali, abo šnadž wotebjerali? Hacž je tež něť hiřchće našcha křwalba, šo my njepotrjebamy, šo by šo nam wot bratrowskeje lubosće piřalo? Š najmjeřřcha budže nam wulžy trjeba teho napominanja, šo bychmy dale a bóle pošřniřhi we njei byli. Telko žarowoznych, tiž woplakuju šwojeho najlubšcheho! Šak dha chžyli jich trořchtowacz bjes bratrowskeje lubosće? Telko pomožu potrjebnych! Šak dha jich šepjeracz a podpjeracz bjes njeje? Telko štruchlych a štarosćžimnych! Šak dha wutrobu jim ščžinicž a jich napjelnicž s nowym dowěřenjom bjes njeje? Nam je pschitafane: Ty dyrřišch Boha šwojeho Knjesa lubowacz. Hđžž něchto rjeknje: Ša lubuju Boha, a hidži šwojeho bratra, šon je šhat. Nam šo šluscha wotmolwjenje dacž wěry a nadžije dla, kotřřž

je we naš. S ničim šo njehodži lepje tole wotmołwienie dacz, hacz s bratrowskej luboscju, kiz nješteji w rjanych słowach, ale w žiwnych skutkach; se wschēm druhim rubasch bóle abo mjenje do lošta. Dženšnišča njeđzela se šwojim seženjom (Luk. 14, 1—11) kaž se šwojej epistolu (Ef. 4, 1—6) k ponižnosćzi napomina a naš wobarnowacž pta, šo njebychmy prošneje czeicze lafomni šami šo posbehowali wysche druhich, a duž nam bratrowska luboscž předuje, kotraž je kaž něžna różicžka, a jeje krašne wonjenje je ponižnosćž, cžicha myšl, sežerpliwosćž atd.

Alle „teje czeicze hladajcže, šo byšcže špokojom byli a to šwoje cžinili a se šwojimaj rukomaj džělali ... šo byšcže cžeštnje wobkhadželi s tymi, kiz wonkach šu, a na ničim nusu njemeli“. Šo byšcže špokojom byli po myšli dweju našchich kherluichow:

Ja špokojom šym s Božej wolu;
 Šduž drugi lepje ma hacž ja,
 Dha do wscheho ja lubje šwolu,
 To mi njej žana haniba;
 Mój štworicžel mje šastara
 A khlěb mi wschēdnje podawa.

a:

Ja špokojom šym s Božej hnadu,
 We šmjerczi a we žiwjenju;
 Šchtož Bóh mi dawa s dobrej radu
 To mam ša šamu dobrotu.
 Ja na tym doščž mam, šchtož wón da,
 Šchtož wón čže, mi šo špodoaba.

Špokojom tež w tej hlubšchej myšli, kaž psalmišta rjeknje: Moja dušča je cžicha k Bohu, kotryž mi pomha, kaž profeta praji: W mjelcženju a w nadžiji budže wafcha šylnosćž, kaž japoschtot pišche: Dokelž šmy prawi cžinjeni pišes wěru, dha mamy pokoj s Bohom pišes našcheho Anješa Jesom Šhrysta, — to je šašo něščto ša naš a ša našche dnj. Bohka wěž njeje, šo k temu pschedobnyčž; pschetož našche hrěščne cžělo se šwojimi žadoščemi temu napšhecžiwio šteji. Dwójžny cžežto nam padnje we wicherje a njewjedrje tyšchnosćže. Alle krašna wěž je, hduž šy špokojom w Bosy. S morlotanjom, se šwarjenjom, se žakosčženjom ničžo njepolěpschujesch. Šy-li pak špokojom w Bosy, dha njech wětry storhaju a žołmy hrosnje ruja, — ty štejšch tola twjerdže, šforjenjeny a natwarjeny na šažožku, kiz šo njehnjuje ani nješhabluje, a Boži mēr cže wobarnuje k wěčnemu, šbóžnemu žiwjenju.

Šduž pak dale rešasche: ... „a to šwoje cžinili a se šwojimaj rukomaj džělali“, dha šmy s tym pokasani na šwoje wschēdne džělo a na pschibškusnosćže šwojeho šemškeho powołanja, hduž ma kóždy džen šwoju wobčežnosćž a nětko wjazny wobčežnosćže hacž hdy přjedy ša cžłowške pomnjecže. Wšchitke možny dyrbja šo napinacž, šo bychmy pschětrali hacž k dobremu kónzei po cžěle a po dušchi wonkach na wojownišcžju w horžym bēdženju, ale tež w kraju, hduž ma pschi wschēch cžežto- tach wscho nusne dale šo wobštaracž. Wschēdne džělo njeje polo, na kotrež šměl Boži cžłowješ s malo waženjom pohladacž: Šchto to mje štara? Nawopak, wón wě, šo ma šo jow najpřjedy wopokasacž jako šwěrnny wotrocžš Boži, a tehodla prošny: Daj šwěru cžinicž mi, šchtož šo mi cžinicž škuscha, šchtož mojob' hamta je a žada twoja dušča; daj, hduž tón cžaš tu je, šo škoro cžuju wscho, a hduž jo sežinil šym, šo by šo radžilo. Wón tak prošny

a po tajšej šwojej proštwje cžini, niz jeno, šo by cžeštnje wobštal psched ludžimi a wot ludži dobreje wole wotwišny njebył, ale najbóle, šo by po woli šwojeho Boha šo džeržal, šwoje dary a možny naložował k Božej cžešćzi a junu šašlyšchal hlóš šmilneho šudnika: O ty dobrny a šwěrnny wotrocžš, ty šy nad malym šwěrnny byl; ja čžu cže na wjele postajicž; dži nuts k šwojeho Anješa wješelosćzi.

Duž wšmimy šebi s našcheho teksta trojaku dobru radu k wutrobje: Wschibjeracž w bratrowskej lubosczi, špokojom byčž a šwěru to šwoje cžinicž na tym mēštnje, hduž je kóždeho Bóh tón Anješ štajil. Šamjeň.

Troscht w horju.

Šduž tyšchnosćže
 A štrachi cže
 Tu cžakaju, cži hroža,
 Dha njeboj šo!
 Bóh widži to,
 Čže křnje hnada Boža.

Njech mrołota
 Čže wobdawa,
 Wšchak jeho škónžo šwěcži.
 Šlej, w horju
 Tež špěwaju
 Tu psalmy Bože džěcži.

Duž tón pucž dži,
 Riž wušwoli
 Bóh tebi k drošhomanju;
 Wón wjedže cže
 Tež psches cžernje,
 Ty s nožny pónđješch k ranju.

Rižiz na šo wšmi,
 Riž póbka cži
 Bóh se šwojeho tróna;
 Wón pomha njescž,
 Čže psches šichiz wjesčž
 Čže tam, hduž kima tróna.

Tež štarosćže,
 Riž cžišcžža cže,
 Čžib' wšchē na teho Anješa!
 Šlej, psches njeho
 Tu štaja šo
 Wšchej cžaknej nusy mješa.

A bludžišch ty
 Psches puščžiny
 Kaž wozza wopušcžžena,
 Twój paštyč cže
 Tam pntacž dže,
 Wón šnaje šwojich mjena.

Duž k njemu dži,
 Wón šahoji
 Čži hrěcha krawne rany,
 A junu cže
 Dom powjedže,
 Šduž bēh je dołonjany!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↔ Sserbske njedželske lopjeno. ↔

Wudawa so kóždy sobota w Esmerlejez luty cist beceru w Budachnje a je tam ja štwórtlětnu pichedpřatu 40 pj. dostac.

19. njedžela po swjatej Trojizy.

Zana 9. 1—5.

Khrystuś mjenuje so swětko swěta. To praji wón tež w tej myšli, so chze wón roszjańić, što hrěch skutkuje. Duž nam wułoži hudańčto našeho žiwjenja u. psch. tudy teho wot naroda šlepeho. Tak mamy rjany wobras wot wulkeho wumjelza Rafaela s napišmom „Bichetrańjenje Khrystuśowe“. Horlach je Khrystuś widžecž w njebjekim swětle a delkach wot czerta czwilowany hólz w hubjenstwie swěta. Bichetrańjenu Khrystuś chze do našeho semšeho hubjenstwa se swojim swětkom nowu jańnosć dacž a nam pónacž dacž:

Wažnosć czěrpjenja w žiwjenju křesćijana.

1. So czěrpjenje jeno s hrěcha wukhadža, myšli njerosom wuczobnikow.
2. Šbóžnik snaje hišcže druge pschicžiny, so Boža ruka jo šcže.
3. Duž njeboj so w srudobje, Khrystuś cze k swětku domjedže.

1. Jeho wuczobnicy so prascheja: „Mischtrje, što je šhrěšćil, tón abo jeho starschej, so je so šlepy narodzil?“ So je šleposć šcžěhwł hrěcha, nad tym woni njedwěluja, jeno to je jim njewěste, što je šhrěšćil. To čitajš w 90. a 50. psalmje.

Alle kaž židowski lud, tak myšla tež mnohy našeho czaša, so czěrpjenje jeno s hrěcha wukhadža. To pak je

nješcěšćijanska myšl. Gusto je to wješele šleho šwědomnja nad hubjenstwom šobuczlowjeka, kotrež chze w towaršču czěrpjenja tež towaršču hrěcha wukhadž. To wukhadža s njelubosćiweho šudzenja. Čłowjek rad w kóždym czěrojazy wot Boha šjawnje křostaneho pónawa. To je starý šarijejski w naš, kiž hordostnje so posběhujo na wobczěženého dele hlada. Na druhim bohu šteji njewěrjaza štrona, kotraž do žaneho Boha njewěri. Wona s zyła hrěch přeje a njedaje žaneho šwišowanja mies hrěchom a czěrpjenjom, njepšchipsnawa tež žaneho wotpohlada czěrpjenja. Duž tež žaneho trošćta w czěrpjenju njenamafa.

Teke štejnišcžo je hišcže wjele nižšce hacž tak mjenowane židowski štejnišcžo.

2. Do takjeje czěmnošće pschiješe Jesuś swětko, hdyž wón zyly samyšl czěrpjenja šjewi. To roszjańija jeho wotmolwjenje na praschenje wuczobnikow: „Ani tón njeje šhrěšćil, ani jeho starschej, ale so bychu šćitki Bože šjewjane byle nad nim.“ S teho wotmolwjenja našonimy, so Jesuś hišcže druge pschicžiny nimo hrěcha sa czěrpjenje snaje, so bychu šćitki Bože šjewjane byle nad nim. Šćak pak móža so šjewicž? Biches šleposć šamu na šbi. Wón dyrbjelche pónacž, so šu wozji a druge šćary Boži hnadny dar. To so šamo wot so njerosny, so móžesč rěczecž, widžecž a šlyšecž, ale wšćitko je Boža dobrota. Bože šćitki so dale šjewja psches wuhojenje šlepeho. Žadny čłowjek nadžije njemějšce, so budže tón hdy widžecž móž, dokelž žadny čłowjek móž njemějšce, jeho wuhojicž. Wón pak bu wuhojeny. To běšce Boža wischomóz. Alle to běšce šjewjenje Božich šćitkow, so Jesuś jeho wuhoji. W tym so wón jako Měšiaš wo-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Nápoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske łopjeno. ↵

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Šsmolerjez knihiczišćezěrnj w Budyschinje a je tam ńa šćhtwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostacź.

20. njedzela po ńwjatej Trojizny.

Sczenje ńw. Jana 9. 1—5

W našćim žiwjenju ńu prasćhenja, kiž chzedźa nań druhdy kaž šćherjenja nastróžicź. Čzechodla wšćho hubjenstwo na ńemi? Čzechodla khorosć? Čzechodla wšćho to bješćónćzne ńle, kotrež něť nješbóžna wójna do kóždeje ńwójby ponješy? Ğudańćka, na kotrež žana wědomosć potne wotmolwjenje njenamaťa. Ale Ğesuf to samóžel! Wón wjedze nań na wušćište hladanišćezó. To pokusuje nam lěkowanje teho ńlepeho. Tutón šćuff je drje jenož wbohemu ńlepemu ł wužitku, ale ńłowa Šbóžnika pšći tym ńu wulke ńwěťko, kotrež jene ł tyh najćžěmnishćich prasćhenjom wujakńja. Ğa mēnju to ńłowo: „Ani tón njeje šćrěšćil ani jeho staršćej, ale so bychu šćuffi Bože nad nim ńjewjene byle.“ Tute ńłowa chzemy ńebi dale rospominacź pšći prasćhenju, ł wotkal a čzechodla to hubjenstwo, a prajimy ł Ğesufom: „Tež to ńle we ńwěćze dyrbi ł ńjewjenju Boha ńłuzicź“:

1. w džělamej lubosći,
2. w sczerpliwym nosćhenju.

1. Ğako Ğesuf nimo džěište, wuhlada wón jeneho, kiž jeho njewidžesće, ńleporodženeho wboheho ćłowjeka. Ğeho widžo, mējachu wuczobnizy wšćelakore myšćle, ł kotrymž bēchu ńo hižom hušćišćo ńabjerali. Tu mējachu šćładnosć, wotmolwjenje wot ńawjeho mišćtra dostacź. Wěšće to prasćhenje: šćto móže tutón najšćubšći ńa to, so bē jemu tajki šćrudny wofud na ńemi pšćidžěleny. Ğucze ńo teź dopomńja na wotmolwjenje ł nabožinšćej wuczby: Ğa

tón Ğnješ, twój Bóh, ńym jedny mozny a ńuromy Bóh, kiž domapńtam tyh wótzow hrěći nad jich džěćimi (2. Mójj. 20, 5). Šćnadź je to tu tajki pad, hdžěž šćaj staršćej ńo se žadołćezemi woczom (1. Jan. 2, 15) čžěžto wšćehrěšćiloi a něť dyrbi to wbohe džěćó ńapłacźicź? Wbo je ńnadź tutón ćłowjek Boži huńew tak ł piť, so je Bóh do přědka jeho woczji se ńleposćzu šćil? Wšćetoz, to je po mēnjenjach wuczobnikow wěšte, prawy Bóh nje móže nikocho čžerpicź dacź, kiž njeje ńebi to ńańłuziť. Woni nješteja ł taty mēnjenjom ńami. Ğišćće džěńka šćekasć w nješbožu, na bolosćny m khorolozu bušćo temu prasćhenju: „Š ćzimž ńym ńebi to tola ńańłuziť?“ Ğdyž ńo nēkomu čžěžto džě, je wón huńdom pšćińhileny šćóržbie: „Je dha teź Bóh napsćhecźimo mi prawy?“ Wny žadamy wot Boha, „so ma nam pućze čžetójenja jeno po mērie winy wšćińbudžecź. To džěšće teź wuczobnikam pšćes duńchu a tať šćuvia pšćed ńwojeho Ğnješa ł prasćhenjom: „Mišćtrje, šćto je šćrěšćil, tón abo jeho staršćej, so je ńo ńlepy narodžil?“ A Ğesuf? Wón tutón starosćakónšći wuńlad, jako by kóžde čžetójenje khostanje byťo, ńa njedobahazy wotpokasa. „Ani tón njeje šćrěšćil, ani jeho staršćej, ale so bychu šćuffi Bože nad nim ńjewjene byle“ Njeje to džiwne ńłowo? Ğak, prajimy, Ğesuf njebudže tola prajicź chzecz, so je Bóh tuteho muža jeno tehodla wjele lět ńlepeho ćžiniť, so by ńo posćžišćo lěkowanje wufonjowať? Potom by drje Bóh ćžiniť kaž lěkať, kiž najprjedny šćrowemu ćłowjeka ruťu hacź do koscze pšćerěsa, so by potom ńwoje lěkařstwo na nim pokasať? Wě, Ğesuf ł wješćlosćzu do přědka widžesće, šćtož ńo potom dale pokasa, so budže tutón ńlepy ł woczomaj wěry jeho ńa Božeho narodženeho

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Šmolerjež knižicziščječni w Budyšcinje a je tam ƙa šchtwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostacž.

21. njedžela po ƙwjatej Trojizny.

Mat. 12, 46—50.

Jeho macž a bratsja stejachu wonkach. Wotmolwjenju, kotrež wón na powjesć da, ƙo my najprjedy džiwamy: „Šchtó je moja macž a kotři ƙu moji bratsja?“ My pať derje wěmy, so je won stajnje džěczazu lubosć ƙwojimaj seńskimaj starschimaj wopokasowať. Ale hdyž chzedža woni tudy s nim rěczecž, ƙo wo to jedna, so chzedža jeho wotdžeržecž wot jeho sjawneho štutkowanja pched ludom. So pať woni to chzychu, běšče s dohom dopokasmo ƙa to, so woni do njeho jaťo Šbóžnika ƙwěta njewěrjachu. Hewať njebychu ƙo wo njeho bojeli. Duž wón trucze wustupi; pšchetož do ƙwojeho Šbóžnikoweho powołanja ƙebi wón rěczecž njeda, tam ma wón Boha bóle poščluchacž dnžli ćłowjekow. Dow jemu najbližšeho steja, tiž s wutrobu do njeho wěrja. Tehodla pšchestrě wón ƙwoju ruku nad ƙwojimi wuczobnikami a džěšče: Hlajcze, ćzi ƙu moja macž a moji bratija. Pšchetož šchtóž wolu mojeho Wótza ćzini, tiž w njebjěšach je, tón je mój bratr, moja ƙotra a macž.

Rať stejiš ty ƙ ƙwojemu Šbóžnikowej?

1. Pšchiščluchješć jemu swontownje?
2. Wěrjšć do njeho s zyľej wutrobu?
3. Poščluchášć jeho tež we ƙwojim žiwjenju?

1. Rať stejiš ty ƙ ƙwojemu Šbóžnikowej? To je wažne a nušne praščenje. Pšchiščluchješć jemu jeno swontownje? Raťolszy ƙo ƙwjatej Marji modla, so by

ƙa nich proščyła. To je pšchecžimo woli Jesuščowej, kotryž je jenicžki ƙrědnik mjes Bohom a ćłowjekami. Wón běšče runje ƙ luděj prajiť, so budža ludžo na ƙudnym dnju dyrbjecž wotmolwjenje dacž wo kóždym njewužitnym ƙłowje, kotrež ƙu rěczeli. Duž ƙo wón tež wot ƙwojeje maczerje a bratrow mylicž njeda, kotřiž běchu pšchischli je seńskimi myšlemi a chzychu jeho wot jeho ƙwjateho powołanja wotdžeržecž. Žadanje po nim jich njewabješče. Woni wostanu njewuščlucheni.

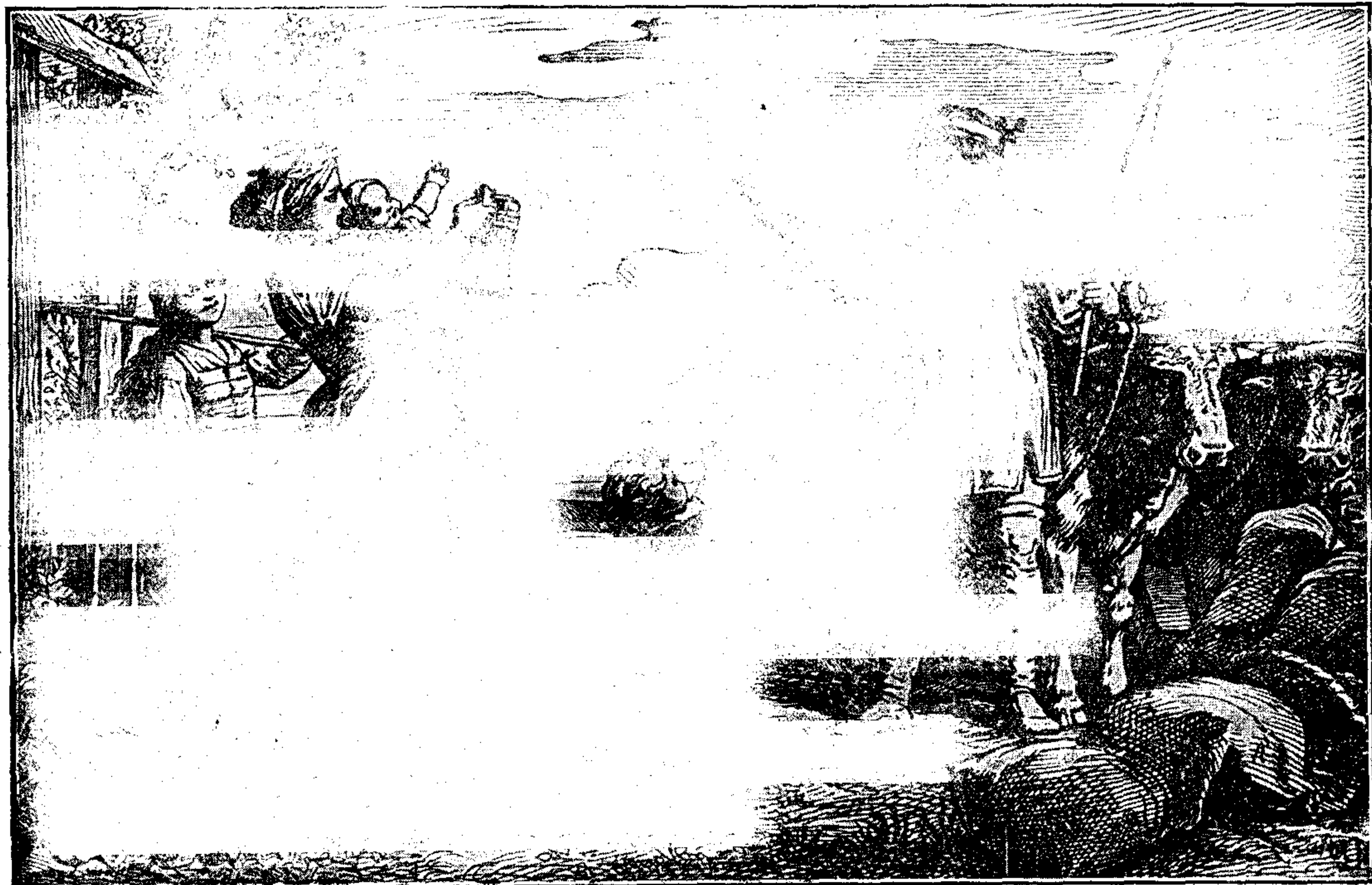
My tež hušto ƙ Šbóžnikowej pšchitħadžamy a wón naš nješčluchski. My pšchitħadžamy seńšćeho wužitka dla — my pšchitħadžamy swontowneho waschnja dla. Wón naš stejo wostaja. Wina je našča. My jemu we wutrobje sđaleni stejimy. Našch rót drje próstwy spěwa, ale wutroba je daloko wot njeho abo ƙnano uascha próstwa na seński wužitk dže. Hdyž ƙ ƙwojemu Šbóžnikowej džěšć, dyrbišć ƙo prašćecž: Rať stejišć ƙ njemu? To praščenje nje-řavomá. Rať wjele jich je, tiž ƙu šchćzeni a ƙo tež swontownje ƙ njemu wuřnawaju a pšchitħadžaju do Božeho doma, tych wón tola wonkach stejo wostaji. Tať tež na ƙudnym dnju wonkach stejo wostanu, kotřiž jeho mjeno we wutrobje řapiřane nimaju.

Nařymski ćzař tebe na wumřecze dopomnja. Spominanje na twoju řmjercž tebe wšchědnje wuczi, so swontowne pšchiščluchjenje te řšchěščijanskej žyřtwi hiščće řšchěščijana njecžini. Pruhujmy ƙo po tym a prašćejmy ƙo:

2. Wěrjšć ty s zyľej wutrobu do Jesuřa? Saťstaj wójwodaj Wittekind a Albion pšchindžěšćtaj něhdy do Božeho doma a namafšćtaj řhěžora řhorlu Wulkeho řlecžo pšchi woltarju. To ćzinješče wulki řacžišćež na

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Stowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Serbske njeđzelske lopjeno. ↵

• Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišćejetni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

22. njeđzela po šwjatej Trojizy.

1. Tim. 1, 18. 19.

Pawoł tehdom w Romje rěčeske wo waschnju woještwa. Pschetoz Romski stat běške woještki. Jako woještki wyšchšchi wón šwojeho Timotheja napomina, šo by tež dobre woještvo wjedł. Jeho šłowo mějmy psched woczomaj:

Wjedž dobre woještvo!

1. w ryczerškej wěrje;
2. w krutej šwědomliwosći.

1. W ryczerškej wěrje. Pola wjele šchesczijanow wobšteji šchesczijanstwo še šamuch šłowow, ale kaž khetije je nušne, prawe šchesczijanstwo wopokafacž, woni wotpadaju. W dobrych dnjach maja rjane šłowa na jazyku, ale hdyž je trjeba, w czerpjenju wutracž, potom je kónž š šchesczijanškej šylnosću. Šchtóz dže ryczer wěry bucz, dyrbi šwojemu wójwodže šwěrnosć šlubicz, kaž wojat pod šhorhomju, a potom dyrbi šmužicze ša nim krocicz a niz wošlabnyč a jeho šapřecz kaž Šětr. Šchtóz wěri, dyrbi šo Šesufa džeržecz a šo nješmē piches niczo wot njeho dželicž dacž.

Čať dyrbi ryczer wěry do přědka krocicz, wobczěžnosćow šo bojecž nješmē, wjele bóle dyrbi je rad pschewinyč. Š kažkej šamozitej wěru běške Abraham š wótzneho kraja wuczahnył a š kažkej šhrobkej wěru pschwiša žohnowanje, šo budže jeho šymjo žohnowane.

A š kažkej šmužitej wěru je Pawoł jako mišionar nješ pohanow cžahnył hacž do Roma, a š kažkej šhrobkej wěru je Luther šwój škutk šapoczal!

Prawa šmužitosć pať dyrbi šo tež wopokafacž w czerpjenju. Kažki ryczer je šo Šiob, je šo Dawit w czerpjenju wopokafal! Kať je wošebje Šhryštuš w šwojim czerpjenju š wěry do lubosće šwojeho Wótza móž š pschewinjenju czerpal.

Wobrachuje-li tebi wěra abo je šłaba a šprózna, potom je šrudny wuhlad, pschetoz šapochtoł praji, šo tajžu na wěrje kóž rošlamaju — t. r. do šadwělowanja padnu. Duž wjedž dobre woještvo!

2. W krutej šwědomliwosći. Kunje wot wojaka šo kruta šwědomliwosć žada. Čži, kotšž šu nam wo woještwoje pišali, wušbēhuj, šo je šwědomliwosć šhwalba a pucha wójška. Tež wot tych, kiž ša Šhryštušom du, šo wona žada. Tež šapochtoł šam wo šebi praji, šo ša tym šteji, šo by měl dobre šwědomnje.

A dobremu woještwu a ryczerštwu šlušča kruta šwědomliwosć. Šdyž šchesczijan pschi wšchědnym šamopruhowanju nēkaťe pschěhladanje abo njeprawo widži, potom je to prava šwědomliwosć, šo šhutnje ponižowacž, wo wodacže prošnyč a šo nowych padow hladacž.

Šschesjene š tym dyrbi bycz kruta šwědomliwosć w šemštim powołanju. Wona pať nješmē šama štejecž, a přenje je, šo w duchownym šwoju pschšlušćnosć dopjelniš.

Šchtóz pať na šwědomliwosći wobrachowacž da, temu šo šnutštownje a šwonštownje kóž rošlama a njemóže

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpocń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez twihcizščerńi w Buduichinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

Sswjedžen semrjetnych.

2. Kor. 5, 1—10.

Ščto šćiczi nam našcha křchesczjianska wěra ša našche wumrjecze?

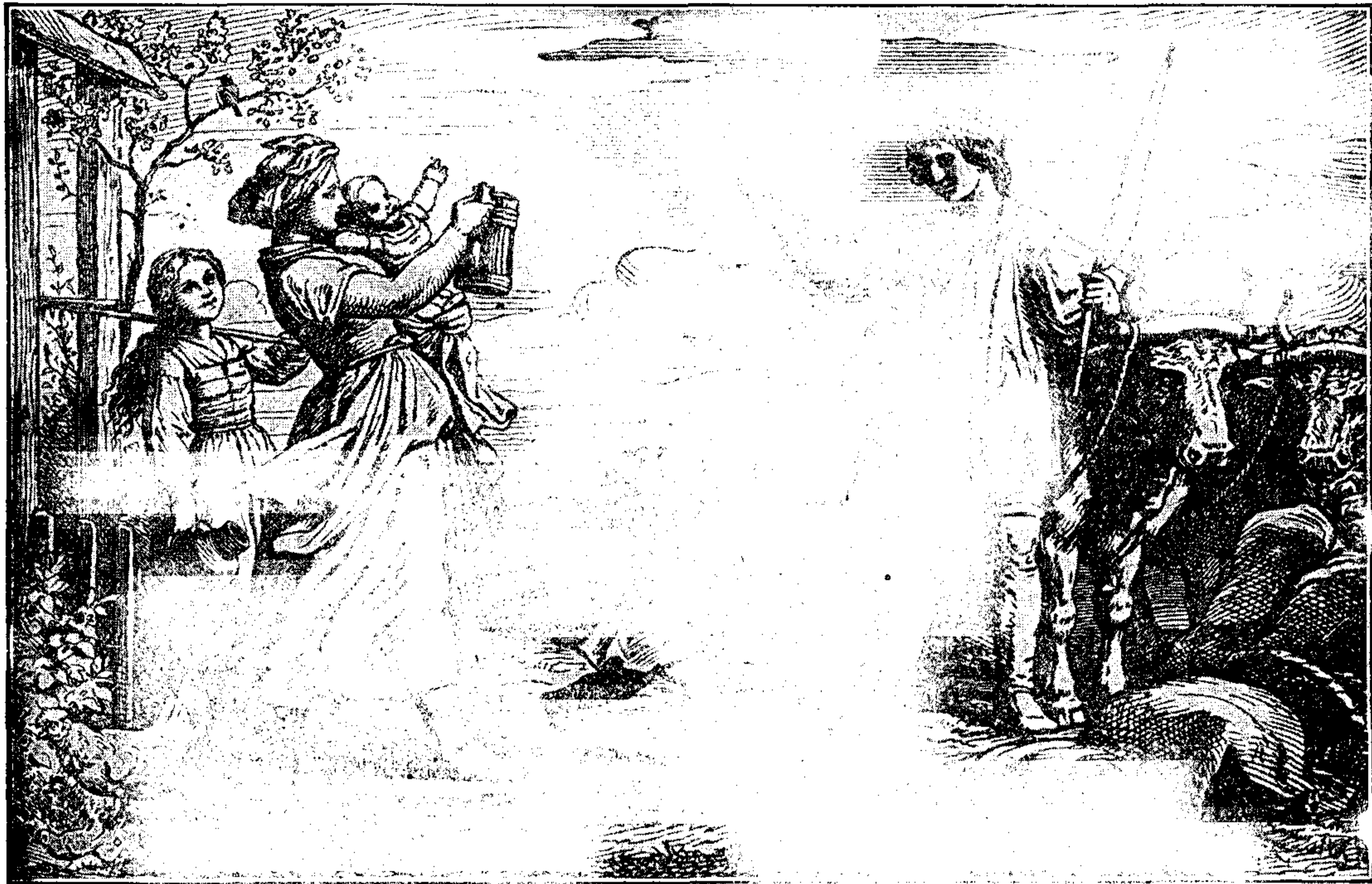
Na tole wažne praschenje chze nam to horjekach pišane słowo Bože polne, šmerowaze, wošbožaze wotmolwjenje dacž. Bohu wěstoscz teho, ščtož ša našche wumrjecze wjedzeč a po našchim wumrjeczu doczafacž mamy, šćiczi nam našcha křchesczjianska wěra a jeniczy našcha wěra! Njewěrjazy šwět wšchal to přeje a ma křchesczjianow jako šonacžkow, kotřiz to ša wěšte a wažne maja, ščtož čłowjek widzeč a šćyščecž a š rukomaj mašacž njemóže. A křabłazy dwělowat by rady wěstoscz ša žiwjenje a wumrjecze mět, ale wot wěstika čłowšćich njewobštajnych myšlow a wucžbow čěrjenty a wabjenty je kaž křabłaza šćina, a kaž móřska žołma wot wětra honjena a mjetana. Ale wěrjazy křchesczjijan w šbóžnej wěstoscz šwojeje wěry spěwa, špominajo na šwoje a šwojich lubnych wumrjecze: Šak šbóžny šym, hdyž wotpoczuju, mój Ješu, we twojej luboscz! Wón nješe w rukomaj a we wutrobje Bože pišmo, tónle njebjeski list šwojeho Wótza ša čłowšće džěczi, w kotrymž namaka šwětlo na šwojim puczu, tež na puczu wumrjecza, w kotrymž Bóh Wótž šwoju luboscz a dobrotu tym, kotřiz jeho šo boja a jeho lubuja, tyšazkrócnje šaměščuje a šašgluje. Š kajšim šyglom? Ša krej a prawdoscz Škřystuša je tón čěr-wjenty šygel, je moja drašta dostojna; š tej psched Bohom ja wobštacž chzu, hdyž do njebjas nutz pocžahnu. Šbóžnych-čzinjazy wěstoscz ša žiwjenje a wumrjecze mamy we wěrje

do Ješom Škřysta. Šeho pschichod do čžěla, jeho šłowo, jeho křhodjenje, jeho čžerpjenje, wumrjecze, horjestacze a š njebjuspěcze — wšćitko, wšćitko twoje dla, šo by wjedzał, i wotkal šy a hdyž pónđžesč, hdyž je twój wótžny kraj a dom a šak dyrbišć šwojeho powołanja dostojny křhodžicž, šo by junu w Škřystušu wumrjet a š nim wšćo herbował. Še-li šo wušnajesč: Ša šatožu šo žyłe na Škřysta drohu krej, dha móžesč tež wěščze a wješele špěwacž: Šam, w tamnym rjanym měščze mój džěl a herbštwo je. Š Božemu pišmu pak a š Ješušowemu šłowu pschindže šwědcjenje šwjateho Ducha w naš, kiž naš do wšćeje wěrnosczje a wěstosczje wodži. Njewěrjazy šwět šćerzi: Ša šym žiwy a njewěm, š čžemu; ja wumru a njewěm, hdy; ja pocžahnu přecž a njewěm, hdyž, — šak šrudne je moje wumrjecze. Wěrjazy křchesczjijan je wěšty a rjeknje: Ša derje wěm, komu a š čžemu šym žiwy, ja derje wěm, hdy wumru, mjenujzy hdyž je Šnješowy čžabš a Boža ščtunda; ja derje wěm, hdyž pónđu; dom š mojemu Šnješej a š mojim došonjanym lubnym, — šak šbóžne je moje wumrjecze! Šaj, še šwjatym Pawołom prašimy we wěrje: Ša wěm, šo po tutym šachodnym čžěle pschekřašnjene čžěto, po dračze hubjenšćwa draštu Škřystušoweje prawdosczje a křašnosczje doštanu, ja wěm, šo wumrjecze budže moje došnyče. Šalleluja!

Šbóžnu wěstoscz mamy w naščej křchesczjianskej wěrje ša wumrjecze a šbóžny trošćt. Wot hłubokoho žedjenja, wobčežnosczje, tyšćnosczje a šmjertnych šćroželow rěczi šwjaty Pawoł. Šo je wón wšćitko a hušćto šacžował pschi wumrjeczu lubnych šobupodróžnikow, šobu-

Sy-li spēwał,
Pilmje dźěłať,
Stowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spēwaš,
Swěrnje dźěłaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske łopjeno. ↳

Wudawa ŝo kóždy ŝobotu w Smolerjez kniŝicizniŝcejni w Budyschinje a je tam ŝa ŝchwórtlětnu pŝchedpłatu 40 pj. dostacž.

1. njedžela adventa.

Mat. 21, 1—9.

Wrota noweho zyrkwineho lěta ŝo dženŝa pŝched nami wotewrja, adventŝke kherluŝke naŝ poŝtrowja. Čze to bė nam wołoko wutrobny, jaŝo na ŝwjedženju dopomnječa na ŝemrjetych ŝtare zyrkwine lěto ŝ jeho zelenjom a ŝ jeho ŝylŝami ŝkóncziŝmny. Ale dženŝa je najčaja wutroba ŝaŝo polna radoŝče, ŝpominajo na teho, kiž je wecznyje pola naŝ a čze nětko ŝaŝo ŝwój nutŝhóđ do wutrobom, domow a woŝadow džeržecž. Šedžbujmy na adventŝki hłóŝ: „Hłaj, twój kral pŝchińdže ŝ tebi ŝ čzičej my ŝlu.“

Hłaj, taŝ ŝo tamne wěŝčzenje ŝapoczina, kotrež Jeŝuŝ dopjelnjene widži, hdyž do Jerusalema čze njje. Njeje nam, jaŝo čzył tón Knjes runje tutemu ŝłowu ŝ temu dopomhacž, ŝo by ŝo dopjelniť? Dotal bė ŝo tón Knjes pŝchezo pŝhecziwo temu wobarať, ŝo jeho njebychu jaŝo iŝraelŝteho krala čze: čzi; nětko, hdyž jeho ŝkutkowanje ke tónzej dže, wón pŝjed wičutkich woczemi jaŝo kral do ŝwojeho měŝta čze njje. Dorasnje wón temu ludu hiŝčze raŝ pŝched woczí ŝtaja, ŝčto wón je a ŝčto čze, a kóždemu, kotremuž bė ŝłowo wot proŝety wěŝčzene ŝnate, tutón ŝpodziwny čzah pŝchiwoła: Hłaj, to wěŝčzenje ŝtareho ŝluba je ŝo dženŝa dopjelniť. Čaŝo čze tón Knjes w tutym adventŝkim čzahu a w zylm zyrkwiny m lěče kralowizy pŝches ŝwoju zaryej čzahnyč. Widžiŝch jeho? Mnoŝy wo tutym kralu ničjo njewidža. Tupeje myŝle ŝwój pucz pŝches wŝčitke pŝcheměnenja čzaŝa křodža, jimani wot knižomnych ŝemŝkich wězom, kotrež

maja ŝa taŝ wulke a wažne, a ŝu tola w ŝwětle wěcznoŝče wobhladane taŝ ŝnadne a knižomne. Tu ma advent-ki čzaŝ powołanje ŝtražnika, kotryž ŝaparnych ŝbudžuje: Hłaj! Wŝbėhajče woczí a wutrobny! Hładajče, taŝ tón kral Jeŝuŝ Khrystuŝ pŝches čzłowjeŝtmo čze njje a wołoko ŝebje wulku woŝadu ŝhromadžuje, taŝ ŝo ŝ tym jenotliwym křila a jim ŝbože a žohnowanje pŝchinjeke. Wředowanje zyrkwje tajkemu ŝbudžetŝtemu hłóŝej ŝaŝlincžecž dawa; ale telko jich njeje, kotrychž dženŝa wředowanje wjazy njetrjechi! Ni maŝch ty tu tež woŝebity nadawť? Tam w tej ŝwjedženŝkej ŝyle, kotraž Jeŝuŝa wobdawa, ŝu wŝchitzy wóŝli tuteho krala, woni ludzi ŝ pola wołaja a wobydlerjom w mēŝče kędžbliwnych čzinja: hładajče, hładajče, waŝch kral pŝchitřadža! Taŝ ŝebi mjes ŝobu pŝchíwołaja a ŝo mjes ŝobu na to kędžbliwnych čzinja, taŝ je ŝo hač uanajdrobnŝcho to wěŝčzenje ŝtareho ŝluba dopjelniť. Budžmy tola na podobne waŝchne tež jedyn druhemu adventŝki poŝol! Njewěŝch nikoho, kotremuž by ty prajicž mohł, ŝo je tola wjele wažniŝcha, dylłi wŝchitko, ŝ čzimž ŝo ŝabjera, ta powjeŝč, ŝo čze jeho kral ŝ njemu pŝchińč? Abó njeŝnajeŝch druhich, kotřiz ŝo wo wudoŝpočnjenje ŝwojeho žiwjenja a wo ŝroŝmjjenje čžemnoŝčom w čzłowŝkim žiwjenju prózuj, ale Jeŝuŝej ŝu zuŝy, dokełž mēnja, ŝo pola njeho tola njemóža namafacž, ŝčtož pŝtaja? D hdy by ty jich jeno taŝ daloko pŝchinjeŝč mohł, ŝo ŝwoje woto poŝbėhnu a na Jeŝuŝa hładaja, ŝo ŝo ŝwěru prózuj, ŝroŝmiecž, ŝčto wón čze a ŝčto wón ŝamóže, woni mohli tež ŝapŝchijecž: Jeŝuŝ je ta wěrnosč a to žiwjenje. Abó ty widžiŝch druhich, kotřiz drje ŝpawnje do Jeŝuŝa wěria, ale runje nětko ŝo njemóža ŝwojeje

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Préz spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebies mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↵

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežerni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostać.

2. njedžela adventa.

Ant. 21, 25 — 36.

Ašchesczijenjo přěnschich czašow běchu teho mēnjenja, šo je šašopschińdženje teho Anjesa zyle blisko. Woni šebi myšlachu, tón Anjes šteji piched durjemi a móže kóždu wokomik šastupić. Potom by tu kónz šwěta byl, potom by jeho gmejna byla wumóžena. Tehodla běchu jich wutrobny a myšle na to štožene: tón Anjes je blisko. Woni dyrbjachu wšchal našhonicz, šo šo tón Anjes komdži. Ale to jich nadžiju njemóžesche mylicz. Woni móžachu tola czaťacz. A runje tuto czaťanje jim šhrobłoscz, šežerpliwoscz, wutrajnoscz a wěstoscz jich nadžije pschisporjesche.

A dženska? Šchtó na to myšli, šo je dopjelnjenje teho, šchtož w druhim artiklu wušnawamy: wotkal wón pschińcz budže, šudžicz žiwych a mormych, blisko? Šo, šchtož psched nami leži a se šwojimaj woczomaj widžimy, ma tajku móž nad cžłowškej dušchu, šo to njewidomne a pschichodne lohko š woczow pušchězamy, haj ša njewěšte džeržimy. Šizom šwjaty Pětr w šwojim druhim lišče na wušmēmzow pokasuje, kotšiz budža rjetnycz: „Šdže je tón šlub jeho pschichoda? Ššchetoz wot teho czaša, jako wótzojo šu wušnyli, wostanje wšhitko tak, kaž je bylo wot špoczatka teho štworjenja.“ A w našchich dnjach niz jeno šwětnje šmyšleni nadžiju na Anjesowe šašopschińdženje jako hoke wumyšlenje wušmēšchujaja, ale šamo tajzy, kotšiz šu wěrnosczzi ewangelija pschihšileni, šo nad tutym woczatowanjom pohóřschujaja a špytaju, šlubjenjam, kiž na njo pokasaju, druhu myšl podšunycz.

Dženšnische šeženje ma tehodla wulku waznoscz. Wono naš wšhitkeho dwěla pschesbēhnye, nam wobšwědčuju: Jesuš ša šo pschińdže. Na tutón podawš Bóh šwět pschihotuje; budžmy tež my na njón pschihotowani.

1. Šobozni mjes židami na israelski troscht, t. r. na pschitšhad šlubjeného mešiaša czaťachu. A tola je přenje šjewjenje našcheho Šbóžnika wšhittich pschesšlapniko. Šo runje nětko, hđžež póhanjo nad Božim wušwolonym ludom kněžachu, hđžež bēšche lud šawutlenny a rošhonjenny, šo tón šjewi, kotrehož běchu profetojo a kralojo widžecz čyžli a kotrehož tola njeběchu widželi: to nikomu njebě do myšlow pschisšlo. Čhžyl pak něchtó přecz, šo jeho šjewjenje njebě derje pschihotowane, tón njeby šlawišny židowskeho luda, haj zyleho šwěta prawje šnal. Šakle jako bē czaš dopjelnjenny, Bóh šwojeho Šžyna poškla. Šo šo Jesuš narodži, njeje šo pschipadnje štało, njeje podawš, kaž hewał šo džěczo narodži, ně, Jesušowy narod je šrały plóđ wšhittich šlawišnow israelskeho luda, haj zyleho cžłowještwa, je dopjelnjenje wšhittich přjedawšchich šjewjenjom a wódženjom Božich.

Šodobnje budže po Božej radže š Jesušowym druhim šjewjenjom, hđž w krašnosczzi šašo pschińdže. Tež wono šo pschecziwo wšchemu woczatowanju štanje. Runje kaž potoleczena šycz, kaž paduch w nozy wón pschińdže. Runje hđž je šwět najšlubšcho do šemšlich wězow, do štarosczow a šwješelenjom žiwjenja šapleczeny, hđž powšhittkowna šašparnoscz tež wěrjazych šapschimnje, hłóš šallinczi: Tón Anjes pschińdže! Ale tež tuto pschińdženje šo bjes pschihotow nještanje. Šotre šu tute pschihoty?

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knižicznicy w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacź.

Godny.

Sczenje Lut. 2, 1—14.

Hodownicźka, šwjata hodownicźka je šašo pschichła, psches Božu hnadu šašo pschichła. Wot wješełuch džěczi powitana, psches wjele šwětła roššwětlena, psches selene šhtomy wupyschena, psches Božu a cžłowstu lubosć pschekrašnjena, tak šacžehnje šwjata hodownicźka tež lětša do zyrkwojow a domow. D budź nam witany, ty wulki, krašny Boži dnjo! Budź nam witany wošebje ty, našch kralo a Šbóžniko, kotrehož hody nam pschpowjedaju.

Budź powitany, krašny hóseź!

Wi hrěšnikrej dasch hnady došć!

Alle šměmy hody w njeměrje a šylšach wójny šwječicź? Měr je š tuteje semje cžeknył a milionu wojakow šteja w krowawnych bėdženjach, što tyšazy šranjennych šdychuja w šhorownjach. Do njelicžomnych šwójbow je jěra ból šacžahnyla, štyštanje a njewuprajomne rudženje. Šelko šomorkow tež w lubym šerbstim kraju šu cžěmne. Žadny hodowny šhtomiš šo nješwěczi, žane wyštanje džěczi nješaklinczi, hórkke štarosće leža kaž cžěžke kamjenje na wutrobach a do šmjercze tyschene dušche štnaja ša trošchtom a šdychuja: D hdy bychy te něhdy tak radošne a nětk tak bolosťne hody tola hižom nimo buke! Našch lud je rědko hdy w tak šrudnym cžaku hody šwječil, kaž nětk hižom šteczi křóć w tutej žalosćow pošnej wójnje. Šodži šo jandželow wyškazy špěw ša našch bėdny cžak, jich šbóžna powješć ša tutu š krowju a š milionami šylšow macžanu šemju? Šdžěž šu wošhe šyrotki bjes nana a šhude

wudowny bjes muža, a šestarjeni, wopušcženi štaršchi bjes šyna a šastararja, šhto cžže hodowne wješele w jich domach? A tola šwony šwonja a jandželjo přėduja a Boža lubosć pyta naš tež lětša, haj runje nětk pyta naš dwójzy móžnje. Cžim cžěmnišcho je wokoło naš a w našich wutrobach, cžim nušnišcho trjebamy Bože šwětło š wšbota. Cžim wjetšcha je hida ludow, cžim žadoštnišcho tradamy ša Bozej wěcžnej lubosću. Šdnyž je hela w tyšaz njewurjekniwnych cžłowškich šłosćach šwoje wrota wotewřila, tak nušne je nam, šo hody šhladujemy š hrěchow a š winow, šylšow a cžwilow horje do w Šesuzu Šhryštušu wotewřenič njebjěš!

Njebješa Božeje lubosće šo nam runje tute hody žhle wošebje wotewřeja.

Šwontowneje hodowneje pychi šo lětša š wjetšcha wostajimny. Ššchi płakanju a žarowanju našcheho luda šu hody cžiche. Wutrobny pak šu cžim bóle wotewřene. Šbite rany žadaju po lětarju. Cžehn nuteš, o Šesu, do našcheho luda, do našchich wutrobow! Šo dalosćich pucžach naš hodowne šczenjo wjedže, ale pschego naš wjedže š Šesubei a šjewi nam Božu lubosć.

1. Do hrodu romškeho šhěžora w duchu šaštupimny. Wón bė w šwojim cžaku najmóžnišchi knježet. Romške wójšta cžahachu psches kraje a morja a podcžikšnychu wulke ludy. Tež Šrael bė romški poddan. Tež našchi wótzojo šu š Romjanami wojowali. Š najwjetšchej mozy dóndže tutón lud pod Augustuškom. Škóžde džěcžo mjeno tuteho šhěžora šnaje, ale psches cžo? Šeho pschikasnje dla! Šschikasnja psches njeho wuńdže, šo by wšchón

Daj, roszkwićlicz bo, moja duscha,
 A njeskondż tónle hnadny czas;
 Wtyhczy hodowny tež tebi kłuscha,
 R iż s Bethlehema wita naś;
 Tón saczérja czi horja nóz,
 Wón snicz i hrěch a smjercze mój.

Glej, w tymle śwětle widziśch krażnosć,
 R iż Boží raj tam ja naś ma,
 Sdnyž kłekli smy bo proch a czasnosć
 A czehnjemy do Salema,
 Sdnyž węcżne hody kwjećimny
 A njewuprajnje sbóžni smy.

Duż staraj bo, so jasnje kwęczi
 So twoja męra w kóždy czas;
 Glej, jejo prawe Boże dżęczi
 Te pschĩndu na njebieski kwaś.
 Chzesch wużicz śwětko węcżnosće,
 Dha paruj wscho, sztoż czémne je.

O Jesu, hodom kłónzo rjane,
 Mi se swojej swěcz mikośćcu,
 So kwjeću hody żohnowane
 A wyschychu radosć saczuju;
 Njеч stajnje dżęczo kwětka hym,
 R iż khodz i w śwětle hodownym!

F.

Sserbaj

abo

Schtoż kypasch, to mjelersch.

Powjedanićžo ja Szerbow
 wot
 dra. Pfuła.

(Potraczowanje.)

Sako bęschtaj Jan a Jurij teho muža domoj pschĩnjęskoj, bęsch sažo žiwjenje na nim widżecz, a bórny bo jeju próžny a starosczimowšči poradzi, jeho žyly wożiwicż. Tej holzy pak buschtej sažo czeritwej. Hdnyž swojeho nana žiweho widżęschtej. Snjes Sechořkamski nětko woteńdze, dokelž tam jeho pomozny wjazny njetriebachy. Hdnyž pak k mjelbej pschĩndze, bęchy ludžo woheń hżom pschewinyli. Wjelb pak bęsch bo žyly wupalik.

"Snajeschy jeho", Jan Jurjej schepny. "To je Dubski!"

"Haj", wotmolwi Jurij, "mi bo tež tak sčasche. Dżakowano Bohu, so bo naju dobroczel spalik njeje!"

Dubski bęsch bo bórny tak powylnik, so móžęsch po jstwie khodzicż a ręcżecż. "Nętkotre lęta", prajęsch, "wjazy w Lipsku był njejsym, a lęta, hdnyž hym sažo kem pschĩchoł, je bo mi takle tręchiko! Kajok njesboże móžęsch bo mi tola stacz! Wóy staj mje se smjercze wumohłoj; tak móžu bo wamaj hdy do- dżakowacz? Čehodla tež to pak hym bo dwójžy do tajęje strachoty podak a na swojej dżowczicżžy njemyhlik? Njеч budžis- sche bo tola wschitko paliko! — Mojej knjesaj a dobroczelaj, ja hym psches tón woheń wjele shubik; ale to mi njeschłodži, pschetož ja mam hščęsch dosć samóženja. Sena węž pak mje psches męru mjerjny: płaczeński tydzeń je psched durjemi, a je-li so nětkole njebudu płacżicż mój, budu swoje płacżenia wotsterczicż dyrbjecż. To mje żakobnje hńęwa, dokelž bo přeni krocż w mojim žiwjenju stanje!"

"O njestaraęsch bo!" snapščęcżimy Jan; "wy swoje płacżenia wotsterczicż njetrebacęsch. Wóy mamaj pjenjęsch: płacžęsch wot nich

tak wjele hacż chzecęsch. Wóy na žane waschnje njepschidamoj, so by jedyn s najwjętschich Pradžanskich pschelupżow nětak swóy wumjer (Kredit) pomjenischik.

"Haj, haj, tak je", doda Jurij; płacžęsch s naju pjenjęsami. A dokelž hu bo wam wasche piřma a papjerny spalike, dha chzu wam ja pomhacz, wasche naležnosće do rjadu sestajęsch. To pak najlępje pńndze, hdnyž wy tón tydzeń, hdnyž massa hščęsch traje, pola naju bydło wostanęsch. Tudny chzemny hromadžę wscho swobstarowacz."

"Sa rad", dżęsch Dubski, "do wschego swolam; ale tak hym tajku dobroczimowšč sashukik a tak móžu wamaj hdy sarunacz!"

"O njeprajšęsch bo tak!" wotmolwi Jan. "Wóy sarunuję- moj. Dopomńcęsch bo, so psched lętami pachotaj w Prash k wam khodzęschtaj, pschęcżimo kotrymajž bęschęsch stajnje dobroczimny. Wy jimaj tunjo pschedawaschęsch, a wošębje — wy jimaj tworj tež požęchawaschęsch. To bęchmoy mój! Naju samóženje bęschęsch tehdny prawje pschistojne, ale psches wasche požęchowanje hładajžny roscžęschęsch a pschibęraschęsch. Sa nětkotre jęta bęchmoy tak wjele nahromadžikoj, so móžachmoy bo w Lipsku jako pschelupżaj požadžicż. Tak tu nětko smój, a tež tudny namaj sbože kęsch. Wy scęsch pschicżina naju derjehicża. Tęhodka namaj samóžitymaj kupżomaj dowolcęsch, so bychmoy dženřa mój wam wumjer (Kredit) dakoj, tak wy psched lętami namaj."

Snjes Dubski bo wulžyschnje sradowaschęsch, so bęschęsch jeho dobroczimowšč pschęcżimo tymaj pachotomaj tajki wužitk njeřta, a wołaschęsch: "O wóy dobroaj hólžaj, tak bo na waju sbožu wjęřel! Sa hym waju pschęsch lubo męł, dokelž waju wobliczi lutu spraw- nosć pschipowjedaschtej; a wóy tež moju domęru ženje w naj- mjenschim sębatok njeřtaj. Derje, derje, so smy bo sažo nadej- schli! Sa wutrobny rad pola waju bydło wostanu!"

(Pschichodnje dale.)

Schtož pschewinye, tón budžę woblecženy s bęlej drařtu a ja njebudu jeho mjeno wumasacz s knihow žiwjenja.

Zjewj. Jana 3, 5.

Bo węrowanju młodeju mandželsęsch mejęschęsch duchowny jeju mjeno do žyrkwinych knihow sapiřacz, a jako to čžinjęschęsch, wobroczi bo k nawožen i dżęschęsch k njemu: "Glej, Michale, twoje mjeno je hżom junu do tutych knihow sapiřane."

"Haj, knježe", wotmolwi wón, "po mojej kščęschęsch nježy."

"Dženřa budžę tu twoje mjeno k druhemu sapiřane, a wóy staj węcčęsch tu wažnu krocžel, kotruž staj dženřa čžinikoj, swęru wopomnikoj."

"Haj, knježe!"

"Derje, ale nětk wopomń, so budžę twoje mjeno sažo abo powdżischęsch k tščęschęsch do tutych knihow sapiřane, mjenujžny po twojej smjerczi. To wsmi řebi k wutrobje a wobstaraj swój dom, so čęsch knano smjercz njeby pschęch-rataka jako paduch w nožny."

Tón młody muž, kotremuž bu kłowo teho sbudženja prajene, staraschęsch bo wot nětkwa swęru wo swojeje duschęsch sbože, pntaschęsch męř Boží a namaka pucz žiwjenja. Wón proschęschęsch a pntaschęsch s wutrobu, so by jeho mjeno tež horkach w njebęřach sapiřane było do knihow žiwjenja.

Ach, sapiřch moje mjeno
 Do knihow žiwjenja;
 Swjež moju duschu jeno
 Do rjanoh' bręmjęschka;
 Hdnyž selenja bo prawi
 A ktu tam psched tobu,
 Dha moja duscha řjewi,
 So pomhasch s lubosčęsch.

Nakhwilny zamolwity redaktor: K. A. Fiedler.

Čišęsch a nakladnik: M. Smoleř.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa .oda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Serbske njedzejske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihiczišćežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

Nowe lěto 1917.

Łut. 2, 21: Šeho mjeno bė narjetnjene Jesuš.

Krašny kšesćizjanski porjad čaša šo w tym namaka,
šo Boži džeń nowemu lětej do přědka dže a tak šwoje
šwětkle pruhi na spocžatk noweho šwětnego lěta ščeje.

To je tón džeń, kiž Bóh šezini.
Njeh wschitkón šwět jón wopomni.
Šón wschitko kšwal, šchož we Křysće
We njebjě a na šemi je.

Ludy šu tebjě hladali,
Šacž twój čaš jim šo dopjelni.
Duž wot šwojeho tróna šam
Bóh šyna póšła k šbožu nam.

Šdžž ja tón džiw chzu šapšchimnyčž,
Mój hnuty duch ma čžichi byčž,
Wón modli šo a wuměri
Njeshćónčžnu Božu luboščž mi.

Tak šo hodži Šellertowy rjany hodowny kšerlusč do
šerbskeje rěčže pschenješčž. Tajke nutrne wopominanje
Božeho dnja we wutrobje nastupny w Šesušowym šwoja-
nym mjenje tele nowe lěto. Njeh hodowne žohnowanje
naš po pucžu čaša pschewodža!

Čaš je jara kšutny. Pucž našč je horaty, čžernjojty.
Šorny wojěškeje šlužby mamy pschewinyčž. Čžernje čžek-
nosčžow šo wob nohu šchmataja. Našč lud ma wjele
šady šo w tajkej wulkej wójnje. Šcho ma nětk hiščež

psched šobu? Šcho w tlinje noweho lěta ššhowane leži?
Tu praichješč šo a ššewotášč, niž psched hrožazny
štrachami, — to Bóh njedaj! — ale psched Bohom, kiž
wschitko w šwojej wótzowškej ružu ma.

Bóh wrut naložuje. Njeh šo nam křótkowidžazny
ludžom wójna šda pschēs čžlowštu winu nastata a njeh
tež móžemy někotrych winowatnych mjenowacž, tola Bóh je
šwět tak wodžil. Šeho domachpytanjě špóšnajny po-
nižuje!

My kšesćizjenjo a to my wschitžy prajimy, šo Bóh
chže pschēs wójnstu nusu wschē šwoje čžlowške džēczi
šbudžowacž a na šbožny pucž potašacž. To dyrbi Bože
wotinykjenje byčž. Šesušowe šwjate mjeno dyrbi na tajke
wajšnje jašo k čžesćzi pschincž. Šod tutym mjenom je
čžlowjetow pucž šbožny a jich čaš žohnowaný.

Mjeno „Jesuš“ rěta pomoznik abo Šbóžnik, kaž
šerbska rěčž jara rjenje ša němške rjane šłowo „Heiland“
praji. Wo Šbóžniku jedna žly Nowy Šakoń. To njeje
móžno, wicho šwopschimnje tu rospominacž. Ššnadno je
lětka wošebje wazne, na tu štronu Šesušowego powołanja
a škutkowanja potašacž, kotraž je i jeho mjenom jato
mišchtra wosnamjenjena.

Jesuš je našč Šbóžnik tež jato našč mišchtr. Duž
„Bomhaj Bóh“ nam w nowym lěčže pschēs
bójskeho mišchtra Šesom Křysća!

Ach, Anježe, šudžeń hnady
A wscheje dobrej radny!
Šdžež ty šy, tam je rada;
Šdžež nješny, tam wscho špada.

Kaž dyrbi Bože płóncało sřhadžecź, so by džen sa-
bmitał, tał dyrbi wot Boha ł nam pschihadžecź tón
Knješ, kotryž ma prawo prajicź: „Ja sřm sřwětło sřwěta.“
W tutym Jesuřowym sřwědczenju sřo blyscęzi jeho wschu
čłowisku mudrosčź pschetręchjaze miščtrstwo. Wón sř doby-
čertsej wěrnoščźu wschēm piřmawuczenym napščecźiwo
steješche, kotsiž sřo rabbi (to je miščtr) mjenowachu a sřu
sřami jeho dyrbjeli miščtra mjenowacź, kotryž wot Boha
pschihńdže. Tajke pschirpósnaće sř njepsčeczelomeho rta ma
wjela na sřebi. To je najwěsčizische sřwědczenje.

S kotrym prawom runje pschi nastupjenju tuteho lěta
na miščtra Jesuřa hladamy? Dokelž dyrbi sřwětowa
wójna dale sřhadžecź, hacžrunje je němiski křęzor sřwoju
křchescęzijansku hotowosčź ł jednanju wo mērje posčicził.
Tu drje sřo mjenje wo lubosčź jedna hacž wo mudrosčź,
Maschu lubosčź hordži njepsčeczeljo njerodža. Njeczłowjetow
abo barbarow nař mjenuja. Ale woni budža dyrbjecź
ł rosomej pschihńcź. Niž lubosčź, niž hida, jeno sřmny
rosom móže wězř rořbudžicź, wosčebje hđňž sřu takle nje-
sřbožownje sřaschmatane, kaź nětło w Europje. Lubosčź
mjes ludami, wo kotrejž sř zyła ženje njeje wjele widžecź,
budže na dołhi čzař hařnycź. Tehodla je lubosčź
w křchescęzijanskich wutrobach, domach a we wořadach žiwa,
hđžękuli pschihńdžesch

Ale lubosčź tež w domach njemóže wsčitko dokonjecź,
wscho sřbože tworicź. Lubosčź je stroniřta. Lubosčź
čłowjetow sřo jenemu pschirpóbroszi. W sřamym wokomitu
sřo wot druhého wotwobroszi. Tak sřo psčecživjenja mjes
ludžimi hiřchęze sřhórschęja. Na tajke waschnje sřu zřle
wřny kaź do dweju lěhwow rořschęčępjene, a lubosčź
ł wótnemu krajei je pschi kóždej wójnje wulka, po wójnje
wona wschudže wotebjera, w mnohich ludžoch sřamo wote-
mrěwa. Pójnaje ch sř teho, so lubosčź njemóže wscho
dokonjecź, so wona sřama njesamóže ludžom mēr sa-
wěsčicź?

Wschitzř sřebi pschęja mēr a sřbože sa nowe lěto.
Křchescęzijenjo ł Bohu wo mēr a sřbože sřduchujia. Wjeřele
najwjetiche, kotrež móže nowe lěto nam pschihnjescź, budže
kónž křwawneje wójnř. Mēr je to sřrěnje mjes lubosčźu
a hida. Sřdžęž sřo njelubujia, tam móže psches rosom tola
mēr bycz, a tał ma rosom wjele čžinicź.

Rosomny čłowjet ma wschitko we woczomaj, wón wschę
wězř miščtruje, to rěka, wscho wodžicź a pschewjesčź wě.
Hladajmy na miščtra Jesuřa, kał wón pschi njepsčeczel-
stwje myřli a rořbudži! Wón bę pod sakonjom wotrořł,
so sřo dyrbjeschę pobožny řid božedla wot wschęch Samarit-
řkich dielecź. Wón pak bę duichnych a džatomnych Sama-
ritřkich sřesnał. Duž wón w sřwojim rjanyh pschirunanju
wo bliřřim wuczi, so móže něchtó poł mormw w puscęzinje
ležecź a pschi wotuczenju sřo wot tajkeho Samaritřkeho
wukřowany widžecź. Mjes čłowjekami sřu njetrjebawišchi
mjesř a psčecživjenja. Tón miščtr Jesuř chę je wot-
stronicź. Jeho miščtrstwo leži w tym, so wón po wězř,
po wěrnoščźi, po nashonjenju rořbudžuje.

Na tuteho miščtra Jesuřa hladajo, pschęjmy sřebi sa
nowe lěto miščtrstwo psches jeho řłowo a řnamjo!

Wóh nam daj hnadnje strowosčź, sřbože, radženje, mēr,
řohnowanje, wschitko, wschitko! Wón ma wschitko w sřwo-
jej ružř. Ale njesapomůmy na jene pschęze, kotrež do
najwařniřchich řłuscha a je tola malo sřpósnate! Miščtr-
stwo sřebi pschęjmy! Kažřř budžemy, tał sřo praschęjmy!
Sčto masch, hacž sřbože abo niž, je mjenje wažne hacž

sčtož sřu, a sřbožowny je muž, kiž žiwjenje miščtruje, niž
jeno sřwoje pomolanje řastawa, ale tež sř ludžimi wob-
řhadžecź wě.

Křchescęzijan je psches Křhryřta sř miščtrom: wón
wschitkich sřwojich sř wutrobu lubuje, a wón sřo sř naj-
mjenscha řnjeke se wschitkimi, tež sř njepsčeczelemi. Je to
heřchłestwo, sř njepsčeczelom tał pschęczelnje ręcęcz, kaź sřo
njeby niččo řtalo? Pschi wótręch řwadach niččo dobreho
njepschihńdže. Mēr dawa wscho sřbože, a hđžęž jed-
naja a sřo řesnjaja, tam sřu potom durje tež sa lubosčź
wotewřjene.

Čžimř sřebi a Bohu řlub: my chęmy w nowym
lęcze tał wjele hacž móžno ł Jesuřowymaj nohomaj
řędzecź a wot sřwojeho miščtra a Sřbóžnika wukřycź.
My trjebamy rořwucžowanje a njedželřke natwarjenje.
Tu móže sřo nascha řlepa řebicžiwosčź do mudrosčze pschę-
wobrosčicź, so se wschitkimi ludžimi derje wobřhadžujemy
a mēr mjes čłowjekami džeržecź pomřamy. Njeje nař
wójna wucžila, kajki sřwěrnř je nasch zyłř lud? Wěřmy
do Boha, wěřmy do čłowjetow? Jesuř je do čłowjetow
wěřil kaź řadřn druhi. Wón budž nasch miščtr! Jeho
myřł, jeho řwjaty Duch budže wschudžom mēr a sřbože
postajicź.

Najisřbožownišche lěto řmęjmy, hđňž psches Jesuřowu
pomoz a hnadu miščtrjo žiwjenja budžemy a ł sřwojemu
sřbožu pschirpóschamy, sčtož hewal ničtło pschidacź njemóže
hacž kóžđy řam. „Kóžđy řam“, to je miščtrstwo. Wóh
nam daj tajke psches řesom Křhryřta! řamjen.

T. w B.

Nowe lěto 1917.

Dženř sř Boha řařo řesřhadža
Řam lěta přenje ranje,
S nim nowa čęř sřo wotewřja
Sa nasche dróhowanje.
Duž se řpěwom a sř modlitwu
Řiř řapschijam a dale du;
Wóh powjedže mje wótnje.

Mje pschichoda nóz njetraschi,
Řiř čařny pucź mój křje;
Wóh wě tež mrofi řařnicź mi,
So horjo ł sřbožu tyje.
Sčtož čžęmne tudy njespójnach,
To řařne budže w njebjękach
We pschękrasřnjnym řwětłe.

Mój pucź njech runř, řschimř je,
Sa troschtnje po nim póřđu;
Sřđňž řhodžu, kaź Wóh wodži mje,
Sa ł dobrom' kónzej dóřđu.
Njech sřbože, řschiz wón wotřbudži,
Njech žiwjenje, řmjerčź wuswoli:
Mi ł lępschemu wscho budže.

Mój kónž budž blřsto, daloko,
S tym nochřu duschu třschicź;
Čhřu Božej woli poddacź wscho,
Esó sř křónu wěřř pschiciz;
Tón Wóh, kiž mój čzař wotmēri,
Swožčź jeno, so pucź ł węcžnosčźi
Tu junu sřbóžnje řtonjam!

F.

Lutherowe khěrlusche w naschich ěerbskich spěwarškich.

Zubjelske lěto reformazije 1917 ho pschibližuje a dopomni naš w ěrjedža we wójnstim čašku žiwje na wschitke te wschelake drohe kubła a žohnowanja, kotrež je reformazija psched 400 lětami naschemu ewangeliskemu ludu pschinyjebla, kubła a žohnowanja, kotrež nam žana wójna rubicz njemóže, haj, kotrež runje hatle w tajkich czechlich čašach ěwoju poknu móž na wutrobach wopokasuja. A tajkim žohnowanym darom a dobrotam reformazije ěluschu bjes praschenja tež wošadny žyrtwiny spěw a bohate poklad duchownych khěrluschow. Do Luthera nješnajaču na Božich ělužbach žaneho shromadneho wošadneho spěwanja, dokelž i žyła žannych duchownych khěrluschow njemějachu, kotrež by lud srošnik a na Božich ělužbach i hłobom spěwacz mohł. To bu psches Luthera hinaf. Tamny přeni khěrlusch w naschich ěerbskich spěwarškich: „Nětk wjekeleče ho, kcheseženjo“, je i dobom přeni tych wošadnych spěwow, kotrež je Luther w lěcze 1524 wudał jako přenje khěrluschowne knižki ewangeliskeje žyrtwie. Wo nich je jedyn, kiž je sa Lutherowym blidom ěydał, prajik: „Wšchě bohabojašne wutrobny dyrbja wuśnacž, so je nam Bóh psches Luthera i jeho khěrluschownej knižki něšchto wyšofo, džiwne a wošebne darik, sa czož ho lubemu njebjeskemu. Wótzej do wscheje wěcžnosče do- džakowacz njemóžemy.“ S tajkej ěylnej, dobywarškej wěru, i tajkej wjekelej dowěru a džěcžajej myšlu njebě hišcže ničto přjedy njeho spěwał. Se sahorženjom a je ěwjatym wjekełom buch u Lutherowske khěrlusche wot luda pschijate a rosčěrjachu ho kaž i wětrom khwatnje po žylym němskim kraju. A hišcže dženska — šchó njecžuje ho we wutrobje hnuty a sajaty, hdyž hodownicžku wošada Lutherowy khěrlusch sanježe: „Sa i njebjěš dele pschiindu k wam“, abo na ěwjatkach: „Nětk ěwjatoh' Ducha prošymy“, abo na pokutnych dnjach: „A tebi ho wołam i hłubiny.“ A i tajkim ěwjatym sahorženjom 1914 nasche wójska do wójnny cžehnjachu pod hrimanjom Lutheroweho móžneho khěrluscha „Zed'n twjerdy hród je nasch Bóh sam“, je nam wschitkim hišcže derje w pomjatu. Schtož je nam Luther je ěwojim i khěrluschemi darik, ho runje w jubjelskim lěcze reformazije najmjenje sabycž njedyrbi.

My mamy wot Luthera i žyła 39 khěrluschow. Wot tych steji w němskich krajnych spěwarškich 22, w naschich ěerbskich spěwarškich 33 khěrluschow. Tešame ěu scžehowaze:

1. Nětk wjekeleče ho, kcheseženjo (Nun freut euch, I. Chr. 375).
8. Božo Wótče, budž pola naš (Gott, der Water wohn uns bei —).
11. My wěrimy wschitzu do Boha (Wir glauben all an Einen Gott 262).
52. Pschiindž, tyč ludži Šbóžniko (Nun komm der Heiden Heiland —).
57. My ěhrysta khwalicz dyrbimy (Christum wir sollen loben schon —).
61. Sa i njebjěš dele pschiindu k wam (Vom Himmel hoch 50).
67. Budž, Šesom ěhryschče, khwaleny (Gelobet seist du, Jesu Christ 41).
69. S tyč njebjěš ěyła jandželska (Vom Himmel kam der Engel Schar 51).
100. Schto Šerodasch ho nastróži (Was fürchtst du, Feind Herodes —).
103. ěhryst w ěmjetnym jastwie (Christ lag in Todesbanden 115).
105. Šesuf ěhrystuf sam nasch Šbóžnik (Jesus Christus, unser Heiland, der den Tod —).
126. Pschiindž, ěwjaty Ducha, šworiczel (Komm, Gott Schöpfer, heilger Geist 147).

128. Pschiindž, Božo, ěwjaty Ducha, k nam (Komm, heiliger Geist, Herre Gott 146).
130. Nětk ěwjatoh' Ducha prošymy (Nun bitten wir den heiligen Geist 149).
146. Čži ělupi i ertom wurjeknu (Es spricht der Unweisen Mund —).
155. To Bože džekacz kasnje ěu (Dies sind die heiligen zehn Gebot 224).
156. Bóh čžył k nam i hnadu pschistupicz (Es wolle Gott uns gnädig sein 197).
158. O cžłowče, čžejch byčž po Bohy (Mensch, willst du leben seliglich —).
- 161, 1—3. Šdžerž, ěnježe, ěwoje ěłowo (Erhalt uns, Herr, bei deinem Wort 173).
165. ěnješ ěhrystuf pschiindže k Jordanu (Christ, unser Herr, zum Jordan kam —).
171. Budž khwaleny Bóh a požohnowany (Gott sei Gelobet und gebenedeiet —).
181. Šesuf ěhrystuf, nasche šbože (Jesus Christus, unser Heiland, der von uns —).
205. A tebi ho wołam i hłubiny (Aus tiefer Not 185).
231. Zed'n twjerdy hród je nasch Bóh sam (Ein feste Burg ist unser Gott 171).
283. Šbn fromny cžłowjek šbóžny je (Wohl dem, der in Gottesfurcht —).
312. Wótče nasch, kiž ěy w njebjěch (Water unser im Himmelreich 487).
316. Čže, Božo, khwalimy (Herr Gott, dich loben wir 521).
396. Šitanija (Šitanei 183).
- 405, 1. Špožčž nam, ěnježe (Verleih uns Frieden 513).
448. Ach Božo, hlada i njebjěš (Ach Gott, vom Himmel sieh 193).
454. Hdy by Bóh njebył pola naš (Wär' Gott nicht mit uns 178).
480. Nětk i měrom cžahnu (Mit Fried' und Freud' fahr' ich 648).
489. W ěrjedža w naschim žiwjenju (Mitten wir im Leben 649). Kgf.

Sserbaj

abo

Schtož ěypajch, to mjelesch.

Šowjedanicžko sa Šserbow

wot

dra. Šfula.

(Šofracžowanje.)

9. štam.

„Šale něhdže, haj něhdže mi róžicžka kčže, ějana bėla a cžerwjena róžicžka mi.“

Někotre dny šańdžechu, a ěnješ Dubški a Šurij pišma rjadowaschta i pjenjesh wupłaczowaschta; Šan pak mješ tym i pschekusškim we wjelbje ěwoje naležnosče wobštarowasche. Šene pschepokdnje ěnješ Šechokławski k njemu pschiindže, pscheprošy teju bratrow sa wječor na schalku selinta (teja) a woprašča ho, hačž je tón žyš se ěwojimaj džowłomaj šašo strowy a cžerštwy.

„Haj, džakowano Bohu“, džěsche Šan, „tak je! ěaju wjekele a šbože je wulle; to je ěnješ Dubški, naju dobročel, kotrehož ěmój wot ěmjercže wumohłoj.“

Nětko ěnješ Šechokławski na přěki do jeju bydka džěsche a pscheprošy tež ěnješa Dubškeho i jeho džowłomaj.

Wječor pschiindže, a wschitzu ho k Šechokławskim podachu. ěneni Šechokławska ho wjekelesche, jako tej dušchnej, pschistojnej holčžy šastupischtej, kiž we džewjatnatym lěcže kaž róžicžny kčžę-

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spār měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihiciziscežěni w Budyšinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

10. njedžela po šwjatej Trojizy.

Rom. 11, 25 — 32.

Pawoł rěči wo wotšudže, kotryž je pschischoł na israelski lud jeho šakšepjenja dla. Ale wón widži jeho wumóženje šo pschiblizowacž. Pschetož podarmo jim Bóh njeje šwoje dary dał, podarmo jich njeje powolał.

Bože dary a powołanje njejsu tajke,
šo by jemu jich žel bylo.

1. Wón wustwoli w Ahrystuku k šbóžnosći;
2. wón šastorczi njewěry dla;
3. ale wón poniznje šbože pytažeho šašo hnadnje pschimošnje.

1. Bóh we šwojim wodženju žaneho měra a šwjatoka nješnaje. Wajchtat israelski ani nješci, ani njedrěma. Nóz jemu špróznosće njepščinješe, ani pschi džěńskim prózowanju wón njewustanje. Kaž našcha wutroba bjes pschěstacža klapa, njeh spimy abo šhodžimy, tak tež wón džěta bjes pschěstacža. To je Boži škutk mješ jeho wustwolenym ludom. Ša šwoje wošebite šastaranje je šebi jón wustwolił bjes wole Israela, bjes džaka Israela. Israel je wjele bóle njepošlušny psches žyly čas štareho šluba, tež hdyž Bóh šwojeho Šsyna pošla, šo by lud psches wěru do njeho šbóžny byl. Israel njeha šhodžicž pucž wěry, ale pucž mornych šakónškich škutkow. Israel šwój wotšyknjeny kónž dozpil njeje, pschetož Bóh njeha hordšne šo prawe činjenje, ale psched nim šama wopravdžita prawdosć płaczi. Ahrystuž, tón šchizowany a šorještanjeny, še šwojej hnadu je šylna škala ša šhudnych

hrěšnikow. Israela wina je jara wulka, duž je prawy šud Boži teho šastorcženja. Njewěra je hrěch wšchitkich hrěchow, macž wšchitkich hrěchow. Wšchitke twoje hrěchi tebe šatamacž njemóža, njewěra pak tebe šatama. Ale hacžrunje je Israel šastorcženy, jeho powołanje tola dale płaczi. Pawoł lubuje tehodla šastorcženy lud.

2. Israelski lud je šastorcženy. 10. njedželu po šwjatej Trojizy dopomnimy šo šašo na šud, kotryž je šakšepjeny lud potrjehil. A tola widzimy tež pschi tym Bože wodjenje k šěpschemu. Psches šastorcženje Israela je šbože ša pošanow ššhadžalo. Pschi wobšehnjenju Šeštopola šo ruška granata do šórki šary a žórlo wotewri, kotrež lacžnym wojakam pschi wobšehnjenju dobru čžistu wodu pošiczi. Šak hušto je pschěčžiwjenje čžłowjekow pschěčžiwu Božemu kraleštwu k jeho pschisporjenju šlužilo! Škóždy nadšeh na bibliju je nowe žórlo jeje wěrnosće k wošchěwjenju Božeho ludu wotewrił. Šo šu Aňes Šesuf wot Židow šchizowany a šo šu nětko Židža njepšchěčželjo a štwjerdženi jako džěczi tamnych škóšnikow, kiž wolachu: „Šeho krej pschińdž na naš a na naše džěczi“, to je š pschicžinu našeho šboža bylo. Psches jich njepošlušnosć šmy my šmilnosć dostali. Šdyž pak móžemy my tež Božu došrotu šhwalicž, kiž je naš přjedy Israela k šbožu wjedla, njehamy hordži byčž, ale šo šojecž. Pschetož w šchěšćijanštwje je wulka njewěra, „Bóh je wšchitkich pod njewěru šamknyl“. Israel leži tak-rjez w jaštwje, kaž wšchitžy, kiž šo wobrocžili nješku. Bóh je šudnik, njewěra je jaštwu, čžert je jaštnik, škaženje šu rječas. Wulke je šubjenštwu kóždeho jaštwu: wobmješowanje šwobody, šlód, šyma, šaniba, rječasny, ale žane

